

कस्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

नांदेड जिल्हा.

२००१-२००२

अर्थ व सांख्यिकी तंत्रालयाला
महाराष्ट्र शासन
मुंबई

फक्त कार्यालयीन उपयोगसाठी

**जिल्हा सामाजिक व
आर्थिक समालोचन**

जिल्हा : नांदेड

2001-2002

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय

महाराष्ट्र शासन

जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, नांदेड .

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2001-2002

जिल्हा नांदेड

अनुक्रमाणिका

तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3
	भाग - I	
	अ) दृष्टक्षेपात जिल्हा	1 to 4
	ब) जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन	1 to 10
	भाग II	
	जिल्हा सांख्यिकी गोपद्वारा (विविध माहितीचे सांख्यिकीय तक्ते . . . .)	
	1 क्षेत्रफळ व लोकसंख्या	
1.1	1991 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घरे व 2001 च्या जनगणनेनुसार लोकसंख्या	1 to 2
1.2	1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक (2001 च आकडे पूर्ण अंकात)	3 to 6
1.3	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण	7
1.4	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहराचे तालुकावार वर्गीकरण	8
1.5	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे कामकरणाचे व काम न करणारे याची संख्या	9 to 10
1.5 B	1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः काम करणा-या व्यक्तीची उद्योग गट निहाय क्षेत्र निहाय विभागणी	11
1.6 A	लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991	11
1.6 B	लोकसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991	11
1.7	1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमाती करिता आकडेवारी	12
1.8	शेती /छपरे या साठी वापरलेल्या साधन सामग्रीनुसार घरांचे वर्गीकरण (1991जनगणना)	12
1.9	आकार व मालकी स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटूंबांचे वर्गीकरण (1991जनगणना)	13
1.10	जनगणना घरे आणि ह्यांचा वापर 1991 ची जनगणना	14
1.11	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दर डोई उत्पन्न जिल्हा उत्पन्न चालू किमतीनुसार	15
1.12	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दर डोई जिल्हा उत्पन्न स्थिर (1993-94) किमतीनुसार	16
	(2) हवामान	
2.1	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य 2001	17 to 18
2.2	निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तापमान 2000	19
	(3) शेती	
3.1	तहसिलनिहाय जमीनीचा वापर 1997-98 व 1998-99	20 to 21
3.2	तहसिलनिहाय निरनिराळ्या पीकाखालील क्षेत्र 1997-98 व 1998-99	22 to 24
3.3	जिल्ह्यातील मुख्य पीकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन 2001-2002	25
3.4	विविध साधनांनी ओलिताखालील क्षेत्र 1997-98 व 1998-99	26
3.5	निरनिराळ्या पीकाखालील ओलीतांचे क्षेत्र 1997-98 व 1998-99	27 to 28
3.6 A	तालुकावार सिंचन विहीरी व इतर विहीरींची संख्या 1997-98 व 98-99	29
3.6 B	तालुकावार कुपनलिका चालू असलेले हातपंप व विद्युत पंपाची संख्या 2001-2002	29
3.7	विहीरी खेरीज लघुपाटबंधारेची कामे 2001-2002	30
3.8	जिल्ह्यातील मोठे व मध्यमपाटबंधार प्रकल्पामुळे शिजणारेक्षेत्र व मिळणारेफायदे जून 2002 अखेर	31 to 33
3.9	विहीन धारण जमीनीच्या संख्या व ह्याचे क्षेत्रफळ ओलिताखालील असलेली वहीत धारण जमीन आणि ओलिताखालील निष्कळ क्षेत्र व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहीतधारण जमीनीची संख्या	34 to 35
3.10	कृषिविषयक अवजार : कृषिगणना 1997	35
3.11	दुष्काळ टंचाई व टंचाई सदृश परिस्थितीची माहिती 2001-2002	36
	(4) पशुसंवर्धन वने व मत्स्यव्यवसाय	
4.1	तहसिलवार पशुधन 1997 पशुगणनेप्रमाणे	37 to 39
4.2	जिल्ह्यातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या 2001-2002	40
4.3	रोगाच्या प्रकारानुसार पशुच्या मृत्युची संख्या 2001-2002	41
4.3 A	विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य वर्ष 2001-2002	41
4.4	मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तलकेलेले पशुची संख्या 2001-2002	42
4.5	जिल्ह्यातील वनक्षेत्र 2001-2002	42
4.6	जिल्ह्यातील मुख्य व गौण वन उत्पादन 2001-2002	43
4.7	जिल्ह्यातील भुजल मत्स्यव्यवसाय वर्ष 2001-2002	43
	(5) उद्योग व खनिजे	
5.1	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष 2001	44
5.2	चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण वर्ष 2001	45 to 46
5.3	कामाच्या दिवसाच्या संख्येनुसार कारखान्याचे वर्गीकरण वर्ष 2001	47 to 48
5.4	उद्योगाच्या महत्त्वाच्या बाबींची आकडेवारी 1996-97	49

1	2	3
5.5	रोजगार विनियम केंद्रातील आकडेवारी वर्ष 2001-2002	50
5.6	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम वर्ष 2001-2002	51
5.7	कर्मचारी गणना कर्मचा-याची संख्या वर्ष 2001	51
5.8	निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार 31 मार्च 2002 ला संपणा-या वर्षाकरिता	52
5.9	विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व व्याची लोकसंख्या 31 मार्च 2002 अखेर	53
5.10	विजेचा वापर 2001-2002 या वर्षाकरिता आर्थिक गणना 1998 प्रमाणे	53
5.11	कृषि व बिगर कृषि उद्योग	54
5.12	प्रमुख उद्योगानुसार उद्योगाची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या	55
5.13	महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या	55
5.14	महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनातील कामगारांची संख्या	56
5.15	बिगर कृषि सहकारी आस्थापना (सर्व उद्योगगट एकत्र)	56
5.16	उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या	57
5.17A	वस्तु निर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील स्वकार्यात उद्योगाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-याची आकारमान गटानुसार संख्या	57
5.17B	वस्तु निर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील आस्थापनाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-याची आकारमान गटानुसार संख्या	58
5.18 A	घाऊक व किरकोळ व्यापारामधील स्वकार्यात उद्योगाची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-याची आकारमान गटानुसार संख्या	58
5.18 B	घाऊक व किरकोळ व्यापार उद्योगगटातील आस्थापनाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-याची आकारमान गटानुसार संख्या	59
5.19 A	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील एकूण स्वकार्यात उद्योगाची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-याची आकारमान गटानुसार संख्या	59
5.19 B	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील आस्थापनेची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-याची आकारमान गटानुसार संख्या	60
5.20 A	सर्व उद्योगगट मिळून एकत्र स्वकार्यात उद्योगाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-याची आकारमान गटानुसार संख्या	60
5.20 B	सर्व उद्योगगट मिळून एकत्र उद्योग गटातील आस्थापनाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-याची आकारमान गटानुसार संख्या	61
	(6) सहकार	
6.1	जिल्हयातील विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था 31-3-2002 अखेर	62
6.2	जिल्हयातील सर्वप्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती 31-3-2002 अखेर	62
6.3	जिल्हयातील सहकारी संस्थांची लेखा परिक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गवारी 31-3-2002 अखेर	63
6.4	जिल्हयातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेचे कार्य 31-3-2002 अखेर	63
6.5	जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य 31-3-2002 अखेर	64
6.6	जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य 31-3-2002 अखेर	65
6.7	जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य 31-3-2002 अखेर	66
6.8	जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थानी दिलेले पीक कर्ज 31-3-2002 अखेर	67
6.9	जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थानी दिलेले पीक कर्ज 31-3-2002 अखेर	67
6.10	जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थानी दिलेले पीक कर्ज 31-3-2002 अखेर	68
6.11	जिल्हयातील विगर कृषि सहकारी पतसंस्थांचे कार्य 31-3-2002 अखेर	68
6.12	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31-3-2002 अखेर	69
6.13	जिल्हयातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य 31-3-2002 अखेर	70
6.14	उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे प्रमुख कार्याचा तपशिल 31-3-2002 अखेर	71
6.15	जिल्हयातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31/3/2002 अखेर	72 to 73
6.16	जिल्हयातील सावकाराची संख्या आणि व्यानी दिलेले कर्ज 31-3-2002 अखेर	74
	(7) वैद्यकीय व आरोग्य सेवा	
7.1	सामाजिक व अर्थ सहाय्य संस्थामार्फत उपलब्ध असलेले वैद्यकीय सुविधांची माहिती 2001-2002	75
7.2	नोंदणी केलेल्या जन्म मृत्यूंची संख्या 2001	76
7.3	विविध कारणानुसार मृत्यूंची संख्या 2001	77
7.4	माता बाल संगोपन कार्यक्रम अंतर्गत लस टोचणी 2001-2002	78
7.5	जिल्हयातील कुटूंब नियोजन केंद्राची संख्या 2001-2002	78
	(8) शिक्षण	
8.1	2001 च्या जनगणनेनुसार तालुक्यावार साक्षरता	79
8.2	शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची विद्यार्थ्यांची संख्या 2000-2001	80
8.3	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 2000-2001	80 to 81
8.4	द्वार प्रकारच्या शैक्षणिक संस्थांची माहिती 2000-2001	82
8.5	आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत 2000-2001	83
8.6	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च 2001-2002	83

1	2	3
8.7	जिल्हयातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठमहाविद्यालये) तांत्रिक शाळा (8वी ते 12वी) 2001-02	84
8.8	जिल्हयातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे	84
8.9	जिल्हयातील शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था 1999-2000	84
8.10	तालुकावार शारीरिक शिक्षण मंडाविद्यालय,क्रिडांगण,क्रिडा संस्था आणि शिष्यवृत्तीधारक इ.माहिती (9) परिवहन,वळणवळण व वाहतूक	85
9.1 A	रेल्वेमागांची लांबी 31-3-2002 अखेर	86
9.1 B	रेल्वेस्थानकांची तालुकावार यादी 31-3-2002	86
9.2	प्रकार व पृष्ठभागानुसार रस्त्याची लांबी 31 मार्च 2002 अखेर	87
9.3	वापरात असलेल्या मोटार वाहनांची संख्या 31-3-2002	88
9.4	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडाळालाची प्रवासी वाहतूक आकडेवारी 2001-2002	88
9.5	महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना 2001	89 to 91
9.6	पास्ट, तार खात दूरवर्धनी सेवा व दूरदर्शन संघ यांची आकडेवारी 31-3-2002 (10) स्थानिक संस्था	92
10.1	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च 2001-2002	92
10.2	ग्रामपंचायत उत्पन्न व खर्च 2001-2002	93
10.3	जिल्हा परिषदेचे बाबदार उत्पन्न व खर्च 2001-2002	94
10.4	महानगरपालिका, फटकमंडळे व नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च 2001-2002 (11), वार्षिक योजना	95
11.1	विविध विकास प्रोग्रामातील झालेला योजनांतर्गत खर्च 2001-2002	96 to 97
11.2	योजनेखालील महत्वाची भौतिक साधने 2001-2002	98 to 102
11.3	राजगार हमी योजनेबाबतची माहिती 2001-2002	103
11.4	राजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे व त्यावरील राजगार खर्च 2001-2002	103
11.5	पिण्याच्या पाण्याच्या सोई व टंचाईसंबंधी केलेल्या उपाय योजना 2001-2002	104
11.6	अधिक उत्पादन देणा-या पीकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्रफळ 2001-2002	105
11.7	तालुकावार रासायनिक खतांचे वाटप 2001-2002	106
11.8	सांखर कारखान्याच्या आकडेवारी 2001-2002	106
11.9	दूग्ध संस्थांची संख्या 2001-2002	107
11.10	अवर्षण पटण कार्यक्रमाची प्रगती दर्शविणारा तक्ता 2001-2002	107
11.11	जिल्हयातील एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती व त्यावरील तरतुद व खर्च 2001-02	108
11.12	वीस कलमी कार्यक्रम 2001-2002	108
11.13	विशेष घटक योजना 2001-2002	109
11.14 A	जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (लोकसभा मतदार संघ) 2001-2002	109
11.14 B	जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानसभा मतदार संघ) 2001-2002	110
11.14 C	जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधान परिषद मतदार संघ) 2001-2002	110
11.14 D	जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (राज्य सभा मतदार संघ) 2001-2002 (12) किमती व निर्देशांक	110
12.1	जिल्हयातील निवडक शेतीमालाच्या सरासरी घाऊक किमती 2001-2002	111
12.2	जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणच्या महत्वाच्या वस्तुच्या मासिक सरासरी किरकोळ किमती 2001	112 to 115
12.3	कामगारांचे ग्राहक किमतीचे निर्देशांक 2001-2002 (13) पोलीस, गुन्हे आणि कारागृहे	116
13.1	जिल्हयातील पोलीस अधिकारी कर्मचा-यांची एकूण संख्या 2001-2002	116
13.2	गुन्ह्या संबंधी आकडेवारी 2001-2002	117
13.3	तुरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार 2001-2002	117
13.4	तुरुंगात दाखल झालेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण 2001-2002	118
13.5	दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे/ प्रकरणे 2001-2002 (14) बँका, संयुक्त भांडवली संस्था व विमा पत्रे	118
14.1	जिल्हयातील बँक कार्यालये वर्गीकृत बँकांची संख्या त्यांच्या देवी व कर्ज 2001-2002	119
14.2	जिल्हयातील 31/3/2001 रोजी चालू असलेल्या संयुक्त भांडवली संस्था	119
14.3	उत्तरविलेले विमापत्रांची संख्या व विम्याची रक्कम 2001-2002 (15) संकीर्ण	119
15.1	जिल्हयातील चित्रपट गृहाविषयीची आकडेवारी 2001-2002	120
15.2	जिल्हयातील गोळा केलेली अल्पवयत गुंतवणूक व खातेदारांची संख्या 2001-2002	120
15.3	तहसिलनिहाय गोळा केलेला जमीन महसूल 2001-2002	121
15.4	मूद्रणालय आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके 31/3/2002	121 to 122
15.5	स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदुळ गहू व साखर 2001-2002	122
15.6	जिल्हयातील 1999 मधील लोकसभा व विधानसभा निवडणुकी संबंधी आकडेवारी	123
15.7	जिल्हयातील 31/3/2002 ची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या विश्रामगृहाची तालुका निहाय यादी	124 to 125
15.8	जिल्हयातील निवडक निर्देशांकाचे कल 2001-2002	126 to 129

भाग - 1

आर्थिक समालोचन

दृष्टोक्षेपात जिल्हा
आणि
जिल्हा सामाजिक व
आर्थिक समालोचन

(1)
जिल्हा सांसाजिक व आर्थिक समालोचन 2001-2002
दृष्टिकोनात जिल्हा

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
(एफ)	प्राकृतिक रचना			
	अ. भौगोलिक रचना			
	1. उत्तर अक्षांश	अंश	18.15 ते 19.55	16.4 ते 22.1
	2. पूर्व रेखांश	अंश	77.7 ते 79.15	72.6 ते 80.9
	ब. हवामान			
	सापेक्षमान (2000-2001)			
	1. किमान	डिग्री सेल्सियस	13.9 (2000)	5.6 (2000-01)
	2. कमाल	डिग्री सेल्सियस	41.6 (2000)	45.9 (2000-01)
	3. पर्जन्य	मि.मी.	851 (2001)	1628.00 (1998)
	क. प्रशासकीय विभाग (2001-2002)			
	1. तहसिल	संख्या	16	353
	2. पंचायत समिती	संख्या	16	349
	3. टंचाईग्रस्त तालूक	संख्या	NA	N.A.
	4. एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प	संख्या	8 (99-2000)	N.A.
	5. शहरे	संख्या	13	378
	6. गाव (एकूण 2001 (प्रमाण))	संख्या	1612	43722
	1. निर्जन	संख्या	75	NA
	2. दस्ती असलेली	संख्या	1612*	43722*
	7. क्षेत्रफळ	चौकिमी	10545	307583
दोन	प्रशासकीय संस्था (2001-2002)			
	1. पंचायत समिती	संख्या	16	349
	2. महानगर पालिका	संख्या	1	19
	3. नगरपालिका	संख्या	11	224
	4. कटक मंडळे	संख्या	0	7
	5. ग्रामपंचायत	संख्या	1310	27832
	6. पोलीस ठाणे	संख्या	35	913 (Dec 01)
	7. पोलीस ऑट पोस्ट	संख्या	22	1787 (Dec 01)
तीन	लोकसंख्या 2001			
	1. त्रासीय लोकसंख्या	हजारात	2179	55732
	2. नागरी लोकसंख्या	हजारात	689	41020
	3. एकूण लोकसंख्या	हजारात	2868	96752
	4. अनुसूचित जाती लोकसंख्या 1991	हजारात	423	3758
	5. अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी 1991	टक्केवारी	18.15	11.09
	6. अनुसूचित जमात लोकसंख्या 1991	हजारात	276	7318
	7. अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी 1991	टक्केवारी	11.84	9.27
	8. पुरुष (2001)	हजारात	1476	50334
	9. स्त्रिया (2001)	हजारात	1392	46418
	10. स्त्री पुरुष प्रमाण (2001)	1000 पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण	943	922
	11. जनता	दर चौकिमी क्षेत्रातील लोकसंख्या	222 (1991)	314
	12. साक्षरता प्रमाण 2001			
	1. एकूण	टक्केवारी	68.52	77.3
	2. पुरुष	टक्केवारी	91.14	86.3
	3. स्त्री	टक्केवारी	55.12	67.5
	4. राज्यामध्ये जिल्ह्याचा क्रमांक	संख्या	NA	---

* वस्ती नुसलेली गावे धरून.

1	2	3	4	5
चार	कृषि (अस्थाई)		(1998-99)	
	1. भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	1033	30758
	2. जगलव्याप्त क्षेत्र व त्याची भौगोलिक क्षेत्राची टक्केवारी	हजार हेक्टर टक्केवारी	92 8.95	5217 16.96
	3. शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन			
	अ. बिगर शेती वापराखालील जमीन	हजार हेक्टर	21	1373
	ब. पडीक आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन	हजार हेक्टर	25	1722
	क. एकूण अ + ब	हजार हेक्टर	46	3095
	4. पडाल जमोन व्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन			
	1. कायम गुरे चरण आणि इतर	हजार हेक्टर	33	1250
	2. झाड झुडपाखालील जमीन	हजार हेक्टर	7	245
	3. लागवडी योग्य परंतु पड जमीन	हजार हेक्टर	31	915
	5. पडीक जमीन			
	1. घालू पड	हजार हेक्टर	49	1222
	2. इतर पड	हजार हेक्टर	24	1195
	6. पीका खालील क्षेत्र			
	1. पीकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	752	17619
	2. दुसाटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	39	4762
	3. एकूण पीकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	791	22381
	7. आलीत क्षेत्र	हजार हेक्टर		
	1. निव्वळ आलीत क्षेत्र	हजार हेक्टर	25	2975
	2. एकूण आलीत क्षेत्र	हजार हेक्टर	59	3667
	8. महत्वाचे पीकाखालील क्षेत्र (अत्रधान्य)	हजार हेक्टर	433	12798
	9. वर्हात धारण जमोन अंतिम (90-91)	हजार हेक्टर		
	1. दोन हेक्टर पेक्षाकमी	हजारात	173	6002
	2. दोन ते बहा हेक्टर	हजारात	644	3297
	3. बहा हेक्टर पेक्षा जास्त ह	हजारात	7	171
	10. जमीन महसूल वसुली (2001-2002)	लाख रुपये	7	1900
	11. लिह्या परीक्षेचा उपकर	हजार रुपये	14484	400
	12. पंचायत समिती उपकर	हजार रुपये	3974	
पाच	पर्यावरण (परगणना 1997)			
	1. एकूण पर्यावरण	हजारात	1486	39638
	2. गाई व बैल	हजारात	751	13071
	3. म्हशी व रडे	हजारात	249	6073
	4. मेंढ्या	हजारात	50	-
	5. शेंक्या	हजारात	356	14802
	6. फोंबड्या व बदके	हजारात	521	35392
सहा	सहकार (2001-2002)			
	1. सहकारी संस्था	संख्या	3689	165789
	2. प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्था	संख्या	978	20674
	3. प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्थाची समासब संख्या	हजारात	393	10340
	4. सहकारी दुग्धसंस्था	संख्या	788	23484
	5. प्राथमिक कृषिपतसंस्थानी दिलेले कर्ज	रुपये कोटी	161	3753
सात	जलसिध्द (जन 02) च्या अखेरपर्यंत		जन 2002	
	मूळ झालेले घाटकार प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र			
	1. माठ प्रकल्प	संख्या	4	31
	2. मध्यम प्रकल्प	संख्या	10	176
	1 व 2 चे लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	135	NA
	3. लघुपाटबधारे प्रकल्प (राज्यक्षेत्र)	संख्या	96	2150
	लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	27	NA
	4. सिध्द निधीरीत्याची क्षेत्र	हजार हेक्टर	8	1922

1	2	3	4	5
आठ	उद्योग (2000 अखेर)			
	1. नांदणीकृत कारखाने	संख्या	339	33396
	2. नांदणीकृत चालू कारखाने (उत्पादन चालू कारखाने)	संख्या	334	28324
	3. सहकारी साखर कारखाने (2001-02 अस्थाई)		6	201
	4. सहकारी साखर कारखान्याती उत्पादन 2001-02	हजार मे. टन	151	5628
	5. सुत गिरण्याची 2001	संख्या	3	230
नऊ	वीज दिनांक 31/3/2002 अखेर			
	1. वीज पुरवठा केलेली शहरे व खेडी	संख्या	1593	39413
	2. विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या	1580	-NA-
	3. विद्युत पुरवठा केलेल पप सच मार्च 2002 अखेर	संख्या हजारात	385 (31-3-02)	2367
	4. वसविण्यात आलेले गांवर गॅस संयंत्रे	संख्या	-NA-	-NA-
दहा	सार्वजनिक आरोग्य 2001-2002			
	1. रुग्णालये	संख्या	16	981
	2. दवाखाने	संख्या	60	1629
	3. प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	63	1768
	4. प्राथमिक आरोग्य पथक	संख्या	11	169
अकरा	प्राथमिक शिक्षण (2000-01)			
	1. एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	2353	68394 (2001-02)
	2. प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात	464	11738 (2001-02)
	3. प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	11	310 (2001-02)
	4. प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथ. शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	41	38 (2001-02)
बारा	माध्यमिक शिक्षण उच्च माध्यमिकसह			
	1. एकूण माध्यमिक शाळा	संख्या	410 (2000-01)	16119 (2001-02)
	2. शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	243 (2000-01)	9636 (2001-02)
	3. शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	6 (2000-01)	263 (2001-02)
	4. प्रत्येक शिक्षकामागे माध्य. शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	39 (2000-01)	37 (2001-02)
तेरा	उच्च शिक्षण (2000-01)			
	1. सस्था	संख्या	37(99-2000)	1680 (2001-02)
	2. एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	27(99-2000)	955 (2001-02)
चौदा	अ. प्रौढ शिक्षण 2001-2002			
	1. प्रौढ शिक्षण केंद्र	संख्या	निरंक	-NA-
	2. पीढाची उपस्थिती (साक्षर)	संख्या हजारात	निरंक	5331
	ब. तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण 2001-02			
	1. औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	13	612
	2. शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	9	347
	3. अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	4	265
	4. शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांचा प्रवेश क्षमता	संख्या	1646	93424
	5. पदवी अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	NA	147
	6. पदविका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	NA	44650
	7. पदविका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	NA	220
	8. व्यवसाय शिक्षण संस्था माध्यमिक व उच्च माध्यमिक गट व त्यांचा प्रवेश क्षमता	संख्या हजारात	18 1080	-NA- -NA-

1	2	3	4	5
<u>फंडरा</u>	<u>परिवहन आणि दळणवळण (मार्च 2002 अखेर)</u>			
	1. एकूण रेल्वेमार्ग लांबी	कि मी	208	5459
	2. रस्त्यांनी जोडलेली गावे			
	अ. बारमाही	संख्या	851(99-00)	36996
	ब. हंगामी	संख्या	NA	2192
	3. एकूण रस्त्याची लांबी (पृष्ठांकित) (नगरपरिषद रस्ते वगळून) 31 मार्च 2002	किमी	9780	222600
	4. राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	किमी	0	3710
	5. राज्य महामार्गाची लांबी	कि मी	1360	33405
	6. महत्वाच्या जिल्हा रस्त्याची लांबी	किमी	2531	47927
	7. इतर जिल्हा रस्त्याची लांबी	किमी	1245	43906
	8. ग्रामीण रस्त्याची लांबी	किमी	3767	93652
<u>सोळा</u>	<u>एड्वांन्टिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम</u>		<u>97-98 SURVEY</u>	<u>TEMP 97-98</u>
	1. दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे	संख्या लाखात	TEMP2.60	38.19
	2. लाभार्थी			
	जुने लाभार्थी			
	नवीन लाभार्थी			
	एकूण			
	स्वर्णजयंती ग्राम स्वराज्यार योजना			
	2. स्वराज्यारची संख्या 2001-2002	संख्या	N.A.	70602
<u>सतरा</u>	<u>रोजगार निर्मिती (2000-2001)</u>			
	अ. रोजगार हमी योजना	मनुष्य दिवस लाख	40.82	1616.95
	ब. जगाहर रोजगार कार्यक्रम (99-2000)	मनुष्य दिवस लाख	12.48	228.62
<u>अठरा</u>	<u>आदिवासी कल्याणकारी योजना(97-98)</u>			
	आदिवासी आश्रम शाळा	संख्या	16	731
	विद्यार्थी	संख्या	5065	248298
<u>एको</u>	<u>मागासवर्गासाठी कल्याणकारी योजना</u>			
<u>गोळा</u>	<u>(2001-2002)</u>			
	1. मागासवर्गासाठी वसतीगृह	संख्या	6	243
	2. वसतीगृहात राहणारे विद्यार्थी	संख्या	510	19028
<u>वीस</u>	<u>जिल्हा नियोजन 2001-2002</u>			
	1. वार्षिक योजनेतील मजूर तरतूद	रु.कोटी	15.04	3934.41
	2. अनुषंगी भरून काढण्यासाठी तरतूद	रु.कोटी	1.03	378.65
<u>एवढे</u>	<u>नागरी पुरवठा 2001-2002</u>			
<u>वाले</u>				
	1. रास्त भावाची दकान	संख्या	1927	49940
	2. पुरविलेला एकूण साठा (डिसे 2002)			Jan 2003
	अ. गहू	हजार टन	314	740
	ब. तांदूळ	हजार टन	196	445
	3. शासकीय गोदामे (30-8-2002)	संख्या	48	944
	4. साठवण्याची क्षमता (30-8-2002)	हजार टन	19	584

टिप :1. N.A.= उपलब्ध नाही

थापार अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक सम

जिल्हा : नांदेड

- 1) नांदेड जिल्हा हा औरंगाबाद विभागातील एक ऐतिहासिक जिल्हा म्हणून मानला जातो. गोदावरी ही नदी या जिल्ह्यातून वाहत असल्याने व तसेच शिख घमांच देशातील खालसा पथाचे शिवटंच धर्मगुरु श्री.गुरु गोविंदसिंगजी यांचे स्मरणार्थ बांधण्यात आलेला गुरुद्वारा हा नांदेड येथे असल्याने या जिल्ह्याने देशाच्या नकाशात महत्वाचे स्थान धारण केले आहे.
- 2) नांदेड जिल्हा दक्षिण भारताच्या पठाराच्या भागात वसलेला असल्यामुळे महाराष्ट्रातील समान लष्ठात जिल्ह्यापैकी हा एक जिल्हा आहे. त्यामुळे या जिल्ह्यात विशेष स्थळवर्णाचे वंगळे नैसर्गिक कटीबंध नाहीत. जिल्ह्याच्या दक्षिणेकडील भाग हलका व माकरान जमीन असल्यामुळे थोडाफार वेगळा आहे. किनवट तहसिल मधील उत्तर पूर्व भाग डोंगराळ बंजर व शेतीसाठी अयोग्य जमीनीचा असल्यामुळे थोडा वेगळा आहे. जिल्ह्याचा उर्वरित मध्य भाग सापाट सुपीक व काळी जमीन असलेला आहे. जिल्ह्यात " भाग " भाग अथवा धरणावरील रंज या नावाने ओळखल्या जाणा-या प्रमुख पर्वत राशी आहेत व त्या जिल्ह्याच्या उत्तर पश्चिम ते दक्षिण पूर्व भागात गेल्या आहेत. या शिवाय भोकर व हदगांव तहसिल मध्ये वाखेड पर्वत रांगा व कंधार मुखेड तहसिल मध्ये बालाघाट ओळखल्या जाणा-या लहान पर्वत रांगा आहेत. जिल्ह्यात एकूण भौगोलीक क्षेत्राच्या 9.19 टक्के वनक्षेत्र आहेत. या वनक्षेत्राचा बराच मोठा भाग सुमारे 65 टक्के किनवट माहुर तहसिल मध्ये आहे.

[1] स्थान व भौगोलीक वैशिष्ट्ये

3) नांदेड जिल्हा मराठवाड्यातील एकूण आठ जिल्ह्यापैकी एक असून महाराष्ट्राच्या दक्षिण पूर्व सीमेला दक्षिणेतर पसरलेला आहे. व 18.15 ते 19.55 उत्तर अक्षांश व 77.7 ते 78.15 पूर्व रेखांश मध्ये स्थित आहे. नांदेड शहर गोदावरी नदीच्या डाव्या काठावर वसलेले आहे. नांदेड जिल्ह्याच्या उत्तरेस महाराष्ट्राचा यवतमाळ जिल्हा उत्तर दक्षिणेस परभणी जिल्हा व नैऋतेस लातूर जिल्हा आहे. जिल्ह्याच्या पूर्वेला व दक्षिण पूर्व दिशेला आंध्र प्रदेशातील अदिलाबाद, निझामाबाद हे जिल्हे आहेत. जिल्ह्याच्या दक्षिणेला कर्नाटक राज्यातील बिदर जिल्ह्याचे संतपुर तहसिल आहे.

4) जिल्ह्याचे एकूण क्षेत्रफळ 10545 चौ.कि.मी.असून ते महाराष्ट्र राज्याच्या 3.41 टक्के आहे. या क्षेत्रापैकी 211.1 (2.01 टक्के) चौ.कि.मी. क्षेत्र नागरी भागात असून 10298.9 (97.99) टक्के ग्रामीण भागात येते. प्रशासकीय सोईच्या दृष्टीने जिल्ह्याचे 3 महसुली विभाग आहेत. त्यापैकी एक उपविभाग नांदेड येथे असून त्यात नांदेड, आर्धापूर, मुदखेड, भोकर, उमरी, कंधार, लोहा हे तहसिल येतात. दुसरा उपविभाग देगलूर येथे असून त्यात देगलूर, बिलोली, धर्माबाद, नायगांव, मुखेड हे तहसिल येतात. तर तिसरा उपविभाग किनवट येथे असून त्यात किनवट, माहुर, हदगांव, व हिमायतनगर हे तहसिल येतात. प्रत्येक उपविभागाकरिता स्वतंत्र असे एक उपजिल्हाधिकारी कार्यालय आहे. तहसिल मधील ग्रामीण क्षेत्रा संबंधित पंचायत समिती अंतर्गत असून अशा साळा पंचायत समित्या नांदेड जिल्हा परिषदेच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखाली आहेत.

5) जिल्ह्यात औसाड गावे धरून एकूण 1612 गावे आहेत. एकूण 1310 ग्रामपंचायती पैकी 1130 स्वतंत्र व 180 गट ग्रामपंचायती आहेत. जिल्ह्याच्या बारा नागरी क्षेत्रापैकी नांदेड व वाघाळा शहरासाठी महानगरपालिका असून बाकीच्या 11 म्हणजे मुदखेड, हदगांव, किनवट, उमरी, बिलोली, धर्माबाद, कुडलवाडी, देगलूर, मुखेड, कंधार व लोहा या क वर्ग नगर पालिका आहेत. जिल्ह्यात एकूण 14 कृषि उत्पन्न बाजार समित्या असून त्यापैकी नांदेड, भोकर, देगलूर या तहसिलमध्ये प्रत्येकी 2 तर बिलोली तहसिल मध्ये 3 आणि हदगांव, किनवट, मुखेड, कंधार व लोहा या तहसिल मध्ये प्रत्येकी एक प्रमाणे एकूण 14 आहेत.

6) नांदेड हे जिल्हा मुख्यालय असून येथे व केंद्र व राज्य शासनाचे तसेच अनेक निमशासकीय महामंडळाची कार्यालये असून सन 1994 या वर्षी नव्याने स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ सुरु झाले आहे.

भूविज्ञान

7) या जिल्ह्याच्या भूगर्भात महत्वाचे उल्लेखनिय असे खणिक पदार्थ आढळत नाहीत. किनवट तहसिलच्या काडी भागात हलक्या प्रतीच्या चुनखडीचे साठे आढळतात. ही चुनखडी एक सांख्य्या प्रतीची नसते. ती वाळू मिश्रित असते. बाघकामासाठी लागणारी वाळूचे मोठे गाटे व विटांसाठी लागणारी विशिष्ट प्रकारची माती जिल्ह्यात आढळते.

नदीनाले

8) जिल्ह्यातून वाहणा-या महत्वाच्या नद्या गोदावरी, मांजरा, मन्याड, सरस्वती, पैनगंगा, आसना, सीता व लंडी या आहेत. गोदावरी नदी ही जिल्ह्यातील प्रमुख नदी असून ती जिल्ह्यात पश्चिमेकडून प्रवेश करते व जिल्ह्याच्या मध्यभागातून पूर्वेकडे वाहते व आंध्र प्रदेशातील निझामाबाद जिल्ह्यात प्रवेश करते. गोदावरी नदीची सर्वात मोठी उपनदी असलेली मांजरा नदी दक्षिणेकडून उत्तरेकडे वाहते, व जिल्ह्याची व आंध्र प्रदेशाची हदद पार करते. मन्याड नदी कंधार तहसिल मधून पश्चिमेकडून पूर्वेकडून वाहते व एकीकडे मुखेड व देगलूर तहसिलांची हदद कायम करते. तर दुसरीकडे बिलोली तहसिलची हदद बनते. सरस्वती नदी वाखेड पर्वतराशीतून उत्तरेकडून दक्षिणेकडे जिल्ह्याच्या पूर्वेकडील भागात वाहते. व माऊक्रीटा गावाजवळ गोदावरी नदीस मिळते. पूर्वेकडे वाहणारी आसना नदी नांदेड पासून 1 कि.मी. अंतरावर गोदावरी नदीच्या डाव्या किना-यावर गोदावरी नदीस मिळते. लंडी नदी देगलूर तहसिल मध्ये पश्चिमेकडून पूर्वेकडे वाहते. व ती अशांत: दक्षिणेकडे सीमे वरीवर वाहते. व नंतर थोडी उत्तरेकडे मार्ग बदलून देगलूर तहसिल मधून वाहत जात मांजरा नदीस मिळते. पैनगंगा नदी जिल्ह्याची उत्तरेकडील हदद कायम करते. व पूर्वेकडून वाहत जाऊन यवतमाळ जिल्ह्यातील वर्धा नदीस मिळते. कमी महत्वाची सीता नदी उत्तरेकडून निघून गोदावरी नदीस मिळते. जिल्ह्यातील बारमाहां वाहणा-या नद्या गोदावरी, मांजरा, मन्याड व पैनगंगा आहेत. या जिल्ह्यात उल्लेखनिय असे तळे नाहीत.

हवामान व पर्जन्य

हवामानाच्या दृष्टीने वर्षाचे 3 भाग पडतात. जून ते सप्टेंबर या महिन्यात जिल्ह्यात पाऊस पडतो. या काळात हवा साधारण उष्ण असली तरीही पावसाळी वातावरणामुळे त्यात गारवा असतो. ऑक्टोबर ते फेब्रुवारी या महिन्यात हवा कोरडी व थंड असते. ऑक्टोबर महिन्यात दिवसा उम तापते, परंतु सायंकाळ पासून सकाळ पर्यंत उष्ण थोडी थंड असते. नोव्हेंबर ते जानेवारी या महिन्यात अधूनमधून काही दिवस थंडाची लाट येते आणि तुरळक पाऊस पडतो. मार्च ते मे या महिन्यात हवामान उष्ण व कोरडे असते. एप्रिल या महिन्याच्या दुसऱ्या पंधरवाड्यापासून तापमानात वाढ होते. परंतु बाराही महिन्यात रात्री त्यामानाने सुसह्य असतात. एकंदरीत जिल्ह्याचे हवामान सुसह्य व उत्साहकारक असते.

- 1) नांदेड येथील केंद्रात तापमान व पर्जन्यमान यंत्र बसविले असून 2000 वर्षात येथे किमान 13.9 सेल्सीयस तापमानाची व कमाल 41.6 सेल्सीयस तापमानाची नोंद करण्यात आली.
- 2) जिल्ह्यात लोकांचा शेती हा प्रमुख धंदू असून बहुतांश शेती ही पावसावर अवलंबून असते. जिल्ह्यात एकंदरीत पावसाने प्रमाण कमी असून ते अनिश्चित असल्याने अल्प मधून दुष्काळी परिस्थिती निर्माण होते. सन 2001 या वर्षात जिल्ह्यात 851 मि.मी. पावसाची नोंद झाली. सर्व तहसिलमध्ये जिल्ह्याच्या सामान्य पर्जन्यापेक्षा कमी पावसाची नोंद झाली आहे. जिल्ह्यात सर्वात जास्त म्हणजे 1267 मि.मी. पावसाची नोंद माहूर तहसिलमध्ये तर सर्वात कमी म्हणजे 661 मि.मी. हिमायतनगर आणि हदगाव तहसिलमध्ये झाली.
- 3) जमीनीचा प्रकार :- जिल्ह्यातील जमीन सर्वसाधारण काळी सुपीक व कसदार अशा स्वरूपाची आहे. जिल्ह्यातील सर्व तहसिलमध्ये काळी जमीन आहे या जमीनीत कॅल्शियम मॅग्नेशियम व कार्बोनेटसचे प्रमाण अधिक आहे परंतु नायट्रोजन पोटेस श्रॉफ्ट व ह्युमसचे प्रमाण कमी आहे. या जमीनीत ओलावा व आर्द्रता टिकवून ठेवण्याची फार मोठी क्षमता असल्यामुळे जिल्ह्यातील कमी पावसाचे क्षेत्रात अशा जमीन उपयुक्त ठरते. उत्तम प्रतीची काळी जमीन गोंदावरी व तिथ्या उपनद्यांच्या काठाकाठाने अरुंद पट्ट्यात आढळते. चांगल्या प्रतीची काळी जमीन मांजरा व मन्याड नदीच्या काठाकाठाने विलोली तहसिलमध्ये आढळते. तर विलोली तहसिलमध्ये इतरत्र ती हलक्या प्रतीची व मोकळ्या दगडानी झाकलेली अशा प्रकारची आहे. टेकड्यांच्या पायथ्याशी लागून असलेल्या नगीत मात्र काळी जमीन जुमळ असून फारच हलक्या प्रतीची आढळते. दंगलूर तहसिल जिल्ह्यातील सर्वात लहान तहसिल असले तरी उत्तम प्रतीची काळी जमीन त्या तहसिलला लाभलेली आहे तहसिलच्या पश्चिमेकडील थोड्यांशा भागाव्यतिरीक्त तहसिलमधील सर्व जमीन सच्छ प्रतीची व रूबी निर्यासाठी योग्य अशी आहे. कंधार व जोडा व अर्धे तहसिल काळी व भारीची जमीन असलेली आहे व त्या भागात रूबीची पिक घेतली जातात. हदगाव तहसिलमधील जवळपास 3/4 जमीन विशिष्टः फेनगंगच्या काठाजवळची जमीन सुपीक आहे. तहसिलच्या दक्षिणेकडील टेकडीजवळच्या जमिनीत थोडा क्षारयुक्त पदार्थ मिसळला असल्याचे आढळून येते. बाकीच्या भोकर व किनवट या दोन तहसिलमध्ये टेकड्या व माऊरानाचा भाग वगळून जर सर्व जमीन काळी व भारीची आहे. मागील काही वर्षात पर्जन्यमान कमी झाल्याने भुगर्भातील पाण्याची पातळी खाली जात आहे. जिल्ह्यात जमीनीखालील पाण्याचा थर वेगवेगळ्या ठिकाणी वेगवेगळ्या अंतरावर म्हणजेच जमीनीपासून सर्वसाधारणपणे 18 फुटांपासून 200 फुटांपर्यंत आहे.

(२) लोकसंख्या

- 13) जनगणना व वार्षिक अंदाज :- 2001 च्या जनगणनेनुसार नांदेड जिल्ह्याची लोकसंख्या 28,68,158 होती. तहसिलनिहाय लोकसंख्येची टक्केवारी खालीलप्रमाणे आहे. 1) माहूर 3.02 % 2) किनवट 7.34 % 3) हिमायतनगर 3.10% 4) हदगाव 7.79 % 5) आर्धापूर 3.44 % 6) नांदेड 20.89 % 7) मुदखंड 3.40 % 8) भाकर 4.16 % 9) उमरी 3.00 % 10) धर्मशिव 3.01 % 11) विलोली 5.36% 12) नागगांव 5.61% 13) लोडा 7.23% 14) कंधार 7.19 % 15) मुष्टेड 8.47 % 16) दंगलूर 6.99 % 1991 ते 2000 या कालावधीमध्ये लोकसंख्या वाढीचा दशवार्षिक दर 23.08 % होता.
  - 14) घनता :- 2001 च्या जनगणनेनुसार नांदेड जिल्ह्याचे क्षेत्रफळ महाराष्ट्राच्या क्षेत्रफळाच्या 3.42 टक्के आहे तर लोकसंख्येची टक्केवारी 2.95 येते. 2001 च्या जनगणनेत जिल्ह्यात, दर चौरस कि.मी. मागे 272 लोकसंख्या येते. तर महाराष्ट्रात हेच प्रमाण 256 आहे.
  - 15) ग्रामीण व नागरी लोकसंख्या :- जनगणना 2001 प्रमाणे जिल्ह्यातील एकूण लोकसंख्येपैकी 21.79 लक्ष लोकसंख्या म्हणजे 75.98 % ग्रामीण भागात तर 6.89 लक्ष लोकसंख्या म्हणजे 24.02% नागरी भागात आहे. एकूण नागरी लोकसंख्येपैकी 4.38 लक्ष म्हणजेच 63.62 % एकट्या नांदेड वाघाळा महानगरपालिका हद्दीत येते. तर उर्वरीत 2.59 लक्ष म्हणजेच 36.38% लोकसंख्या उर्वरीत नागरी क्षेत्रात येते. नांदेड नंतर मुदखंड, उदगाव, किनवट, उमरी, धर्मशिव, कुडलवाडी, विलोली, दंगलूर, मुखंड, कंधार व लोडा या नागरी भागातील दर हजार पुरुषांमागील स्त्रीयांचे प्रमाणात उल्लेखनीय फरक आहे.
  - 16) स्त्री पुरुष प्रमाण :- महाराष्ट्रात दर हजार पुरुषांमागे 922 स्त्रीयांचे प्रमाण 2001 च्या जनगणनेप्रमाणे आहे. तर नांदेड जिल्ह्यात हेच प्रमाण दर हजार पुरुषांमागे 943 इतके आहे. नागरी व ग्रामीण भागाचा विचार करता नागरी भागात 980 स्त्रीया असे आहे. ग्रामीण व नागरी भागातील दर हजार पुरुषांमागील स्त्रीयांचे प्रमाणात उल्लेखनीय फरक आहे.
  - 17) अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती :- जनगणना 1991 प्रमाणे जिल्ह्यात अनुसूचित जातीची लोकसंख्या 423000 इतकी आहे. एकूण लोकसंख्येचा अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येचा टक्केवारी 18.15 यत. महाराष्ट्रात अनुसूचित जातीचा टक्केवारी 11.08 आहे. महाराष्ट्राची तुलना करता जिल्ह्यातील अनुसूचित जातीचे प्रमाण अधिक आहे
- अनुसूचित जमातीची 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्यात 276000 लोकसंख्या आहे तिची टक्केवारी एकूण लोकसंख्येचा 11.04 यत. महाराष्ट्राचा टक्केवारी 9.27 आहे. जिल्ह्यात सर्वात जास्त म्हणजे किनवट तहसिलमध्ये अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या 72000 इतकी आहे. एकूण किनवट तहसिलच्या लोकसंख्येची त्याचे प्रमाण 29.68 % येते.

18) कामक-यांची संख्या - कामक-यांच्या संख्येत 1001 च्या जनगणनेत काहीही बदल केला नसून सिमांत काम करी ही जुनी संज्ञा कायम ठेवण्यात आली आहे. पैशाचे नोटी ज्यांना जर्पर रिज्या वर्षातील अधिक फाळ काम निघाले त्यांना कामकरी ही संज्ञा वापरण्यात आली. अर्थात स्वयंराजगार करणारे शेतकरी, कुटीरघांवात काम करणारे व्यापारी इ.ची गणना कामकरी झाली या उलट वर्षातील 1 दिवस अथवा काही दिवस किंवा रोज काही वेळेत पैशाचे बदल्यात ज्यांना काम केले त्यांना सिमांत कामकरी प्रस्थांत आहे.

जनगणना 1991 प्रमाण जिल्ह्यात एकूण 9.27 लक्ष कामकरी आहेत. म्हणजेच एकूण लोकसंख्याशी कामक-यांची टक्केवारी 38.76 % येते. सिमांत कामकरी ह्या गणनेप्रमाणे 1.16 लक्ष म्हणजेच 4.97 % आहेत. महाराष्ट्रात काम करणा-यांची व सिमांत काम करणा-यांची टक्केवारी 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे अनुक्रमे 38.71 व 3.85 आहे.

जनगणना 1991 मध्य काम करणा-यांचे 10 वर्गांत वर्गीकरण करण्यात आले असून त्याची एकूण मुख्यतः काम करणा-यांची टक्केवारी खालीलप्रमाणे आहे.

1	शेतकरी	36.77
2	शेतमजूर	41.36
3	पशुसंवर्धन, जंगलकाम, माछेमारो, शिकारी, फळबागा, मळ इ.क्षेत्रात काम करणारे	1.25
4	खाणकाम आणि वगळकाम करणारे	0.06
5	वस्तुनिर्माण प्रक्रिया, सेवा व दुरुस्ती इ. उद्योगात काम करणारे	1.34
6	घरगुती उद्योगाव्यतीरीक्त इतर उद्योगात काम करणारे	3.90
7	वाणिज्य करणारे	1.98
8	व्यापार आणि वाणिज्य क्षेत्रात काम करणारे	5.15
9	वाहतूक, साठवण आणि दळणवळण क्षेत्रात काम करणारे	1.52
10	इतर काम करणारे	6.66

अस 10 वर्गांत वर्गीकरण करण्यात आले आहे. जिल्ह्यात शेतकरी व शेतमजूर यांचे प्रमाण जास्त आहे. नांदेड शहरात थोड्या फार प्रमाणात लघु व कटोरसद्योग आहेत जिल्ह्यातील एकूण मुख्य ग्रामीण काम करणा-यांची टक्केवारी 43.32 तसेच नागरी विभागातील मुख्य कामगारांची ही टक्केवारी 26.95 इतकी येते. सिमांत कामकरी 1.16 लक्ष म्हणजेच 4.97 % आहे. एकूण काम न करणारे 12.00 लक्ष म्हणजेच 55.27 % आहेत. महाराष्ट्रात मुख्यतः कामक-यांची व सिमांत कामक-यांची टक्केवारी 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे अनुक्रमे 39.3 व 3.7 अशी आहे. राज्याच्या तुलनेत जिल्ह्यातील मुख्यतः कामकरी व सिमांत कामकरी यांची टक्केवारी जास्त आहे.

19) वयोगटानुसार लोकसंख्या - लोकसंख्येची वयोगटानुसार 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे 16 गटात विभागणी करण्यात आली असून त्यानुसार (1) 0 ते 9 वयोगटात 29.57 % (2) 10 ते 14 वयोगटात 11.83% (3) 15 ते 19 वयोगटात 8.50 % (4) 20 ते 24 वयोगटात 8.10% (5) 25 ते 29 वयोगटात 7.59 % (6) 30 ते 34 वयोगटात 6.63 % (7) 35 ते 39 वयोगटात 5.84 % (8) 40 ते 44 वयोगटात 5.04 % (9) 45 ते 49 वयोगटात 3.90% (10) 50 ते 54 वयोगटात 3.63% (11) 55 ते 59 वयोगटात 2.25% (12) 60 ते 64 वयोगटात 2.98% (13) 65 ते 69 वयोगटात 1.41% (14) 70 ते 74 वयोगटात 1.33% (15) 75 ते 79 वयोगटात 0.04% (16) 80 वर वयोगटात 0.08% व राहिलेले 0.03% लोकसंख्या अनिर्देशित वयोगटात मोडले. वरील विवरणायरून असे दिसून येते की, 15 ते 59 या वयोगटातील 51.48 % लोकसंख्या हे काम करण्यालायक असून 48.52% लोकसंख्या काम करण्यालायक नाही.

20) साक्षरता प्रमाण - जिल्ह्यात 2001 च्या जनगणनेनुसार साक्षरता 68.52% असून तीच महाराष्ट्राची 77.3% आहे. साक्षरतेच्या प्रमाणात ग्रामीण व नागरी भागामध्ये फारच तफावत असून नागरी भागाची टक्केवारी 78.61% असून ग्रामीण भागाची 65.28% आहे. नागरी भागात साक्षरतेची सर्वात जास्त टक्केवारी नांदेड शहराची तर सर्वात कमी बिलोली येथील असून अनुक्रमे 81.82 व 61.45% अशी आहे. ग्रामीण भागात सर्वात जास्त टक्केवारी नांदेड या तहसिलची तर सर्वात कमी धर्माबाद तहसिलमध्ये असून ती अनुक्रमे 69.03% व 58.62% अशी आहे. ग्रामीण भागात पुरुषांची साक्षरतेची सर्वात जास्त टक्केवारी माहुर या तहसिलमध्ये व सर्वात कमी धर्माबाद तहसिलमध्ये असून ती अनुक्रमे 85.33 व 73.62% आहे. तर स्त्रियांच्या बाबतीत ग्रामीण भागातील साक्षरतेची टक्केवारी सर्वात जास्त माहुर तहसिलमध्ये तर सर्वात कमी धर्माबाद तहसिलमध्ये असून ती अनुक्रमे 59.17% व 43.52% आहे.

21) जनरत असलेली निवासोपयोगी घरे व कुटुंबे जनगणना 1991 प्रमाणे जिल्ह्यात निवासोपयोगी एकूण 4.04 लक्ष घरे असून या घरातून 4 लक्ष कुटुंबे राहात होती. 1981 च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यात निवासोपयोगी 3.05 लक्ष घर व या घरात एकूण 3.00 लक्ष कुटुंबे राहात होती. 1991 च्या तुलनेत घरांची व कुटुंबांची संख्या खुण मादलेली दिसते. महाराष्ट्रात 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे 153.44 लक्ष कुटुंबे असून जिल्ह्यातील कुटुंबांची संख्या राज्याची तुलना करता 2.61% म्हणजेच जतीरीय कमी आहे.

22) हजे - वर्ष 1998-99 या वर्षाची ऋतू व गिरे अडिवालानुसार जिल्ह्यात एकूण 92420 हेक्टर क्षेत्र जंगलव्याप्त होते. तरी यामधील थोड्याफार क्षेत्रातील जंगले हलक्या प्रतीची आहेत. एकूण भौगोलिक क्षेत्राचा विचार केल्यास जंगलव्याप्त क्षेत्र फक्त 8.95 % एवढे असून महाराष्ट्रातील जंगलव्याप्त 17.56% क्षेत्रापेक्षा खूपच कमी आहे. पर्यावरणाचा समतोल राखण्याच्या दृष्टीने परगळ्यात क्षेत्र जंगलव्याप्त 33% एवढे असून जंगलातील क्षेत्र वाढविणे आवश्यक आहे. हे जंगलव्याप्त क्षेत्र वाढविण्याच्या दृष्टीने वने व सामाजिक जनिकरण जाते हे प्रयत्न करित असते तरी जघाप म्हणावी तरी वाढ झालेली नाही. किंनवट तहसिलमध्ये जंगलव्याप्त क्षेत्राची टक्केवारी सर्वात जास्त म्हणजे 63.04% त्या खालखाल भाकर 14.36% हदगाव 11.93% मुशेड 3.09 % नांदेड 2.02 % कृष्ण 1.74% गिरीली 1.49% लोहा 1.36 % व सर्वात कमी देगजूर 0.07 % एवढे आहे. वरील आकडेवारीमधून असे दिसून येते की, नांदेड, बिलोली, देगजूर, मुशेड, कंधार व लोहा या तहसिलमध्ये जंगलव्याप्तीचे विशिष्ट प्रयत्न हाण आवश्यक आहे.

23) नांदेड जिल्ह्यातील जंगलापासून 2001-2002 या वर्षात वन उत्पादनाच्या विक्री पासून 5648000 रु.चे उत्पादन झाले त्यापैकी मुख्य उत्पादन म्हणजे जळावू लाकडाच्या व इतर लाकडाच्या विक्रीपासून 4364000 रु.चे गीण वनउत्पादनाचे वस्तु, गवत, विडीने पाने आणि इतर विक्रीपासून रु.1284000 चे उत्पादन झाले.

24) क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न :- नांदेड जिल्ह्यासाठी क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई उत्पन्न अंदाज अंतर्गत एकूण प्राथमिक क्षेत्र अ, द्वितीय क्षेत्र ब व एकूण क्षेत्र क असे तीन विभागून विभागले असून त्याचे सन 2001-2002 साठीचे एकूण स्थूल जिल्हा उत्पन्न घालु किंमतीनुसार 43910072 हजार एवढे असून एकूण जिल्हा उत्पन्न 40101223 हजार एवढे आहे. तसेच स्थिर किमतीनुसार 25812146 हजार एवढे असून एकूण जिल्हा उत्पन्न 23455218 हजार रु.एवढे आहे.

जिल्हा उत्पन्न अंदाज विषयीच्या मर्यादा - जिल्हा स्तरावरील उत्पन्नाचे अचूक अंदाज जिल्ह्यासाठी घेण्यात येण्यात येण्यात येणे ही संकल्पना वापरणे योग्य असले तरी, जिल्हा स्तरावरील आर्थिक उलाढालीचा परिणाम जिल्ह्यापुरताच मर्यादात राहात नसल्यामुळे सबंधीत जिल्ह्याला बाहेरून प्राप्त होणारे व सबंधीत जिल्ह्यातून बाहेर जाणारे उत्पन्नाचे मूलमाप करणे शक्य नसल्याने सदर पध्दतीचा वापर करता येत नाही. त्यामुळे उत्पन्न स्त्रोत पध्दती (Income originating approach) या संकल्पनेचा अवलंब करून जिल्हा स्तरावरील उत्पन्नाचे अंदाज तयार करण्यात आले आहे. जिल्हा उत्पन्नाचे अंदाज तयार करण्याकरिता लागणारी मूलभूत माहिती अजूनही समाधानकारक उपलब्ध नाही. प्राथमिक क्षेत्राकरिता बहुतांश आकडेवारी उपलब्ध आहे मात्र इतर क्षेत्राकरिता आकडेवारी अतिशय अल्प प्रमाणात उपलब्ध आहे ज्या क्षेत्राकरिता जिल्हा स्तरावरील आकडेवारी उपलब्ध नाही, त्या क्षेत्राकरिता जिल्हावार अंदाज असे निर्देशांक वापरून त्या आधार राज्य स्तरावरील उत्पन्नाची जिल्ह्यामध्ये विभागणी करण्यात आलेली आहे. आकडेवारीच्या उपलब्धतेचा अभाव अनुरूप निर्देशांकाचा वापर तसेच पध्दतीमधील अतर्भूत उणीव या सर्वामुळे जिल्हा उत्पन्नाचे अचूक अंदाज बांधण्यामध्ये त्रुटी येत असल्याने हे अंदाज योग्य मानणे किट्ट्यातील उत्पन्नाची पातळी अंजमलण्याकरिता वापरणे या प्रकाशनानुसार प्रकाशित केलेले जिल्हा उत्पन्नाचे अंदाज वापरतांना बरील नोंदी लक्षात घ्याव्यात.

[3] शेती :-

जमीनीचा वापर जमीनीच्या वापराबद्दलची व पीकाखालील असलेले प्रत्यक्ष क्षेत्राची आकडेवारी प्रकाशनाच्या संदर्भित वर्षाकरिता सादर उपलब्ध होत नसल्याने अर्थात वर्षाची 1998-99, हंगरी आकडेवारी घेण्यात घेण्यात आली आहे. जिल्ह्याच्या एकूण 10.33 लक्ष हेक्टर भौगोलिक क्षेत्रापैकी 0.92 लक्ष हेक्टर वनक्षेत्र असून त्याची एकूण क्षेत्रफळाची टक्केवारी 0.89 आहे. शेतीच्या नसलेले एकूण क्षेत्र 0.45 लक्ष हेक्टर असून पडीक जमीनीव्यतिरीक्त जागवडीलायक क्षेत्र पडीक जमीन 0.31 लक्ष हेक्टर पासु पडत व इतर 0.73 लक्ष हेक्टर आणि निव्वळ कराजेले क्षेत्र 7.52 लक्ष हेक्टर एवढे आहे. जागवडीलायक वडीत जमीनीची जावळपत्र-0.33 लक्ष हेक्टर ह. कायम गुराण क्षेत्र असून जिल्ह्यात असलेल्या एकूण गोजतीय पशुधन यांचेही त्याचे प्रमाण 0.04 हेक्टर असून ते फारच कमी आहे असे असले तरीही जनावरांच्या चा-पाच प्रसन्न इतर पडीक जमीनीमुळे थोड्याच प्रमाणात सुटण्यात मदत मिळते. एकूण 7.52 लक्ष हेक्टर निव्वळ जागवडीलायक क्षेत्र असून प्रत्येक भागसामगे 0.41 हेक्टर असू पडत आणि सर्वसाधारण पिक परिस्थितीप्रमाणे व अवलंबिण्याले रंगणे-या सुधारित शेती पध्दतीमुळे पुरेसे आहे असे वाटते. जिल्ह्यात पावसाचे प्रमाण जरी ठिक असले तरी वनाचा वर्षापासून वेगळे व पुरेसर नसल्यामुळे शोणित क्षेत्राचे प्रमाण कमी असल्यामुळे दुयार पिकाखालील क्षेत्र कमी आहे. भाऊस वळव व समेप्रमाणात पडल्यास जिरायत जमीनीवरही दुबार पिक घेतली जातात.

25) वडीत धारण केलेली जमीन व खातेदार - वर्ष 1990-91 च्या कृषि गणनेनुसार जिल्ह्यात 379505 खातेदार असून त्यांनी धारण केलेली जमीन 803607 हेक्टर एवढी आहे, या खातेदारांपैकी 1 हेक्टरचे आत जमीन धारण करणारे एकूण 100489 खातेदार असून त्यांनी धारण केलेली जमीन फक्त 61275 हेक्टर आहे त्याचप्रमाणे 1 ते 2 हेक्टर पर्यंत जमीन धारण करणारे एकूण 132988 खातेदार असून त्यांचेकडे 195186 हेक्टर एवढी जमीन आहे. याचाच अर्थ असा की जिल्ह्यात एकूण 233477 अत्यल्प व अल्प भुधारक असून त्यांनी 256461 हेक्टर जमीन धारण केलेली आहे. अल्प व मध्यम भुधारकांचे खातेदारांची प्रमाणे 61.52 % व त्यांच्याकडे असलेले जमीनीचे प्रमाण फक्त 31.91 % आहे.

अ.क्र.	जमीनधारण हेक्टर	एकूण खातेदार	एकूण धारण केलेली जमीन	एकूण खातेदारांची प्रमाण	एकूण जमीनीची प्रमाण
1	0.00 ते 1.00	100489	61275	26.48	7.62
2	1.00 ते 2.00	132988	195186	35.04	24.29
3	2.00 ते 5.00	119740	358063	31.55	44.56
4	5.00 ते 10.00	23472	154740	6.24	19.26
5	10.00 ते 20.00	2488	30819	0.66	3.84
6	20.00 ते जास्त	128	3465	0.03	0.43
	एकूण	379505	803607	100.00	100.00

बरील तपत्पावसान असे विसून वडील जमी, 5 ते 10 हेक्टर जमीनधारकांचे प्रमाण 0.24% असून त्यांनी धारण केलेल्या जमीनीचे एकूण जमीनीची प्रमाण जावळपास 19.26% आहे तर 10 ते 20 हेक्टर जमीनधारकांचे प्रमाण 0.66% व त्यांनी धारण केलेल्या जमीनीचे प्रमाण 3.84 % आहे. जिल्ह्यात 20 हेक्टर पेक्षा जास्त जमीन धारण करणारे 128 खातेदार असून त्यांचे एकूण खातेदारांची व धारण केलेल्या जमीनीचे प्रमाण अनुक्रमे 0.03 व 0.43 % असे आहे.

26) पिक व पिकपध्दती :- या जिल्ह्यात शरीप आणि रब्बी हि वान्दी ही पिके घेतली जात असून शरीप हंगामामध्ये सकरीत ज्वारी, मूग, उडीद आणि काजू हे तरीक भुईमूग ही पिके प्रामुख्याने घेतली जातात. रब्बी हंगामामध्ये गहू, हरभरा, करडई ही पिके प्रामुख्याने घेतली जातात. बारमाही पिकांमध्ये उस आणि केळी ही पिके मुख्य असून ज्ये आलेताची साय आहे अशा क्षेत्रात उन्हाळी भुईमूग, गहू, सुयफळ ही पिके घेतली जातात. भाजीपाला आणि फळे हे पिके पाण्याची सोय आहे अशा पिकाणी सर्वसाधारणपणे वर्षभर घेतली जाणाने.

27) जिल्ह्यात 1998-99 या वर्षी लागवडीखाली असलेल्या क्षेत्राचे अभ्यासावरून असे दिसून येते की, एकूण लागवडीखालील क्षेत्रापैकी ज्वारी 30.15% गहू 2.01% तांदूळ 4.76 % आणि बाजरी 0.08 % क्षेत्र होते. तर एकूण तुणधान्याखालील 37.09 % क्षेत्र होते. एकूण कडधान्याचे क्षेत्र 17.66 % तर खाद्य पिकाचे क्षेत्र 58.20 % असून कापूस पिकाचे क्षेत्र 37.46 % होते.

28) व्यापारी पिकामध्ये प्रामुख्याने कापूस आणि उस ही पिके घेतली जात असून गेल्या काही वर्षात साखर कारखान्यांची संख्या वाढत आहे.

29) पिक उत्पादन व मुख्य पिकांचे उत्पादनाचे प्रमाण :- जिल्ह्यातील जमीन सर्वसाधारणपणे कार्बो, सुपीक व कसदार अशा स्वरूपाची आहे. जिल्ह्याच्या सर्व तहसिलामध्ये कालीची जमीन आहे. पावसाच्या अनियमितपणामुळे गेल्या वर्षाच्या तुलनेत या वर्षातील उत्पादनात वाढ व घट दिसून येते. वर्ष 2001-2002 या वर्षात तुणधान्याचे उत्पादन 2.37 लक्ष मे.टन ऐवढे तर कडधान्याचे उत्पादन 0.69 लक्ष टन ऐवढे झाले. कपाशीचे उत्पादन 165100 गासडया (1 गाठ = 170 कि.ग्रॅ.) तर उसाचे उत्पादन डेस्क केनच्या स्वरूपात 9200 टन झाले आहे. उत्पादनाची मुख्य पिकाचे वर हेक्टरी प्रमाण पुढील प्रमाणे आहे. गहू 1298 कि.ग्रॅ., ज्वारी 1163 कि.ग्रॅ., तुर 764 कि.ग्रॅ., कापूस 114 (गाठी) कि. उडीद 282 कि.ग्रॅ., मुग 291 कि.ग्रॅ., हरभरा 608 कि.ग्रॅ., उस 6300 डेस्क केनच्या स्वरूपात आहे.

30) सेंद्रीय व रासायनिक खतांचा वापर आणि पिक संरक्षण :- जिल्ह्यात वर्ष 2001-2002 या वर्षी जिल्हा परिषद व स्थानिक संस्थां मार्फत एकूण खतवाटप 260195 मे.टन करण्यात आले आहे. संकरीत व सुधारीत बियांनाच्या वापराबरोबरच सेंद्रीय व रासायनिक खतांच्या वापराच्या प्रमाणात वाढ इताना दिसते.

31) पिक संरक्षणासाठी कृषी खात्यामार्फत योजना राबविण्यात येत असून शेतकरी स्वतः या कामी पुढाकार घेऊन आपल्या पिकाचे संरक्षण किटकनाशके औषधे वापरून करतात. या किटननाशक फवारणीमध्ये कपाशीवरील फवारणीचे प्रमाण जवळपास 35% एवढे असते. अल्प व अल्पव्य मुधारकांना किटकरोग प्रतिबंधक उपायासाठी पिकसंरक्षण औषधी 50% अनुदानावर देण्यात येते.

32) वखारी व पणन :- जिल्ह्यात एकूण 14 कृषी उत्पन्न बाजारसमित्या असून त्या नांदेड, मुदखेड, इदगांव, किलतट, भोकर, उमरी, धर्माबाद, कुडलवाडी, नायगांव, देगलूर, हानेगांव, मुखेड, कंधार, लोहा येथे आहेत. या कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांमार्फत वर्ष 2001-2002 या वर्षी 159836 टन मालाची उलाढाल करण्यात आली व त्याची एकूण किंमत 1980452 हजार रु. एवढी होती. कापूस खरेदीसाठी एकाधिकार खरेदी तत्वावर कापसाची खरेदी कापूस महामंडळातर्फे करण्यात येत असून वर्ष 2001-2002 या वर्षी 48134 टन कापसाची खरेदी करण्यात आली. त्याची एकूण किंमत 7429.52 लक्ष रु. होती.

33) धान्याची साठवण करण्यासाठी वखार महामंडळाची नांदेड येथे 12 गोदामे असून त्याची क्षमता 22000 मे.टन एवढी आहे. याशिवाय जिल्ह्यात शासकीय गोदामे सडकारी क्षेत्राची गोदामे मार्केट फेडरेशनची गोदामे महाराष्ट्र वखार महामंडळाची गोदामे व खाजगी अशी एकूण 183 गोदामे असून त्याची साठवण्याची एकूण क्षमता जवळपास 68000 टनापर्यंत आहे. सर्वात म्हणजे 101 गोदामे ही सहकार क्षेत्रातील असून त्याखालोखाल 48 शासकीय तर वखार महामंडळाची 12 गोदामे आहेत.

जिल्ह्यात एकूण 14 स्वतंत्र नियंत्रित बाजारपेठा असून त्यांच्याकडे स्वताची गोदामे व मार्केट आहेत. बाजारसमित्यांकडून शेतीमालाची साठवण व शेतकऱ्यांची बाबण्याची सोय पिण्याची पाण्याची सोय इ. सुविधा केली जाते.

34) भूस्वच्छता कार्यक्रमात :- जिल्ह्यात मृदसंधारण विभागातर्फे सर्वकष पाणलोट क्षेत्र विकास योजनेअंतर्गत जमीनीच्या बांध वंदीस्तीची नालावडींग नाला सरळ करणे इ. कामे करण्यात येत असून मोठ्या व मध्यम प्रकल्पांतर्गत पाटवघारे विभागातर्फे जमीन दुरुस्तीची कामे घेतली जातात.

35) दारीद्रय निर्मूलन कार्यक्रम :- ग्रामविकास खात्याने केलेल्या पाहणीनुसार जिल्ह्यात 132518 (1997-98 अस्थाई) कुटूंबे दारीद्रय रेषेखाली असून त्यापैकी विविध योजना राबविल्या जातात. यामध्ये कृषी विभागाकडून जिल्हा परिषदेमार्फत अल्पमुधारकांना वर्षाच्या कालावधीमध्ये प्रत्येक तहसिलामधून लाभधारकासाठी जमीन सुधारणा शेतकी अवजार, बेलगाडी, दुभती जनावरे, विहीरी खोदणे, विद्युत पंप बसविणे इ.साठी अनुदान दिले जाते. त्याचप्रमाणे 20 कलमी कार्यक्रमांतर्गत जिल्हा विकास यंत्रणेकडून अल्पमुधारक आणि भूमीहीन मजूर आणि दारीद्रय रेषेखालील कुटूंबांना उद्योग व्यवसायासाठी शेतसुधारणा सिंचनाच्या सोयी उपलब्ध करण्यासाठी तसेच दुभती जनावरे इ. खरेदी करण्यासाठी अर्थ सहाय्य दिले जाते.

36) सिंचन :- नांदेड जिल्ह्यात मोठ्या प्रकल्पापैकी पूर्ण प्रकल्प 20 हजार हेक्टर क्षेत्र, मनार प्रकल्प 23310 हेक्टर क्षेत्र आणि लोहर गोदावरी (विष्णुवरी प्रकल्प) 28340 हेक्टर क्षेत्र ओलीताखाली येते. याशिवाय 10 मध्यम प्रकल्प असून त्यापैकी 8 प्रकल्पाचे काम पूर्ण झाले आहे. उर्वरित 2 मध्यम प्रकल्पाचे काम प्रगतीपथावर आहे. याशिवाय 394 लघुकाम पूर्ण करण्यात आली आहेत आणि 7134 कुपनलीकांचा सिंचनासाठी उपयोग केला जातो परंतु वर्ष 1998-99 या वर्षात 58533 हेक्टर ऐवढे क्षेत्र सिंचनाखाली होते. एकूण लागवडीखाली क्षेत्राशी हे प्रमाण 7.40 % पडते. गेल्या काही वर्षातील दुष्काळ परिस्थितीमुळे सिंचन प्रकल्पांवर प्रस आलेले हाऊ शकल नाही. वरील 58533 हेक्टर आलेले क्षेत्रापैकी या प्रकल्पापासून फक्त 10833 हेक्टर ऐवढे ओलीत झाले असून राहीलेले 19324 हेक्टर क्षेत्र विहीरीपासून ओलीत करण्यात आले. एकूण ओलीताखालील क्षेत्रापैकी 35.41% क्षेत्र अन्नधान्य पिकाखाली असून उसाखालील 20.27 % एकूण गळीताखालील 17.78 % व राहीलेले क्षेत्रफळ भाजीपाला व इतर पिकाखाला हात.

37) विशेष उपसा जलसिंचन योजना :- लोहर गोदावरी (विष्णुवरी प्रकल्प) ही एक मोठी उपसा जलसिंचन योजना असून ती नांदेड शहराच्या वरच्या बाजूस अदाज 8 कि.मी. अंतरावर असलेल्या गावाजवळ तालूका व जिल्हा नांदेड येथे असून या प्रकल्पाखाली एकूण सिंचन क्षेत्र 28340 हेक्टर त्यापैकी नांदेड 6090 हेक्टर कंधार 18170 हेक्टर व बिलोली 4080 हेक्टर भासे आहे. हा प्रकल्प जलसिंचनाच्या सर्वसाधारणपणे उभारण्यात येत असलेल्या प्रकल्पापासून वेगळ्या पध्दतीने घेण्यात आलेला आहे. जलाशयातील 23.25 क्युसेक्स पाणि आगोदर 55 मि. उंचीवर 850 अश्व शक्तीच्या इलेक्ट्रीकल पंपांवर उपसा करण्यात येऊन मग ते पालावाच्या मोठ्या आकाराच्या उधरण नलीकामधून कृभापर्यंत पोहचविण्यात येते.

[4] पशुसंवर्धन

38) वर्ष 1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे जिल्ह्यात 3 वर्षाखालील एकूण 2.42 लक्ष गाई होत्या पेकी 1.19 लक्ष गाई दुध देणा-या होत्या. सुधारित म्हणजेच संकरीत गाई 1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे 16280 होत्या. जिल्ह्यात दुग्ध व्यवसाय पुरक व्यवसाय म्हणून शेतकरी व शेतमजुरांना मिळावा म्हणून ग्रामीण विकास यंत्रणेमार्फत 1991 पासून दुभत्या गाईचे वाटप हात आहे. यामुळे सध्या उत्पदनात जिल्हा नुकताच स्वयंपूर्ण झालेला नाही तर जास्तीच दुग्ध जिल्ह्याबाहेर जात आहे. पशु गणनेप्रमाणे 3 वर्षावरील 2.52 लक्ष बैल होते. दर बैलजोडीमागे 1997-98 ला वहीताखाली एकूण क्षेत्राचे प्रमाण 5.93 हेक्टर येते. याच गणनेप्रमाणे एकूण म्हशी व रेडयांची संख्या 2.59 लक्ष होती. पेकी तीन वर्षावरील रेडे 1900 व म्हशी 1.54 लक्ष होत्या. पेकी दुध देणा-या 0.87 लक्ष होत्या. जिल्ह्यात रेडे शंतीकामाला, वाहतुक कामाला वापरण्याची पध्दत नसल्यामुळे रेडयाचे प्रमाण कमी आहे. या अडीच्या गणनेची तुलना करता जिल्ह्यात एकूण गाई व म्हशीच्या तुलनेत, 10.44% वाढ दिसून येते. याच गणनेप्रमाणे जिल्ह्यात एकूण 3.56 लक्ष शेंक्या व 0.50 लक्ष मेंढ्या होत्या. मेंढमाळाचा व्यवसाय जिल्ह्यात मोठ्या प्रमाणात नाही मात्र कास्तकार शेंक्या दुधाकरिता तसंच भास मिळविण्याकरिता पाळतात. सर्वसाधारणतः बाकंड 1 वर्षांचे वर झाल्यावर विक्री केला जातो व तेथून पुढे त्यां कत्तलखान्याकडे रवाना केला जातो. जिल्ह्यात मेंढ्या मध्यम प्रतीच्या असून त्यांचेपासून मिळणा-या लोकराचे प्रमाण कमी आहे. व लोकराचा दर्जा फारसा चांगला नसतो. याच गणनेप्रमाणे जिल्ह्यात कांबड्या व बदके 3.21 लक्ष होत्या. कुक्कुटपालनाचा पुरक व्यवसाय जिल्ह्यात असून फारसा लोकप्रिय नाही. शेतकरी घरी अंडी मिळविण्याकरिता कांबड्या पाळतात.सुधारित जातीच्या कांबड्या पाळण्याचे प्रमाण जिल्ह्यात फारच कमी दिसते. पन्ढ्यात रोग आल्यास कांबड्याचे मृत्युचे प्रमाण जास्त दिसते. मागील गणनेची तुलना करता कांबड्या व बदके यांच्यात 12.16 % वाढ दिसून येते.

पशुउत्पादन - तर इतलेखील्ल्याप्रमाणे दुग्ध व्यवसाय हा पुरक व्यवसाय असून जिल्ह्यात एकूण 382 दुग्ध सहकारी संस्था आहेत. नांदेड येथील शासकीय दुग्ध डेअरीत या संस्थामार्फत दुग्ध जमा होते. वर्ष 2001-2002 मध्ये एकूण 10401000 लिटर खरेदी सहकारी संस्थामार्फत करण्यात आला. या खरेज घरगुती वापरात शेतकरी दुग्ध ठेवतात. तसंच बाहेरील जिल्ह्यातून दुग्ध संकलीत केले जाते. शिवाय शहरातून व रवेड्यातून खाजगी दुग्ध विकणारे ही दुधाची विक्री करीत असतात. नांदेड पासून जवळ असलेल्या धनेगांव येथे शासकीय दुग्ध योजनेतर्गत एक सेंटर डेअरी आहे. जिल्ह्यात 24 अधिकृत कत्तलखाने असून 2001-2002 वर्षात 23114 जनावर आणि 29896 शेंक्या मेंढ्याची आणि इतर 33022 कत्तल केली गेली. जिल्ह्यात कुक्कुटपालन व्यवसाय मोठ्या प्रमाणात चालत नाही. फक्त अर्धापूर येथे एक शासकीय कुक्कुटपालन केंद्र आहे. नांदेड शहराला लागणा-या अंड्याचा पुरवठा आंध्र प्रदेशातील हैद्राबाद या भागातून होतो.

40) पशुउपचार सायी - जिल्ह्यात पशुउपचार सायी जिल्हा पारिषदे मार्फत पुरविण्यात येतात. नांदेड येथे पशु वैद्यकीय शल्य चिकित्सालया आहे. जिल्हा पारिषदेचे एकूण 86 पशुवैद्यकीय प्रथमोपचार केंद्रे वर्ष 2001-2002 वर्षात होते. व त्यांनी एकूण 3.20 लक्ष जनावरांवर औषधोपचार केले. या खेरीज जनावरांमध्ये साथीच्या रोगाचा प्रादुर्भाव झाल्यास लस टोचणीचा कार्यक्रम घण्यात येतो. तसंच बेलाचे खच्चाकरण केले जाते. या खेरीज राज्य शासनातर्फे ग्रामीण उपचार केंद्रही चालवील जातात. व केंद्रातून संकरीत गाई निर्माण करण्याकरिता कृत्रिम गर्भधारणेचे काम केले जाते. तसेच वैद्यकीय सेवापण उपलब्ध केली जाते सन 2001-2002 वर्षात 170 कृत्रिम रेतन केंद्रे कार्यरत होती व या केंद्रात 39707 जनावरांची कृत्रिमरीत्या गर्भधारणा करण्यात आली व त्यापासून 4442 जनावरांची पैदास झाली.

41) विकास कार्यक्रम - जिल्ह्यात विकास कार्यक्रमांतर्गत वैद्यकीय सेवा उपलब्ध करून देण्याकरिता पशु दवाखाने व उपचार केंद्रे यांची संतत वाढ केली जात आहे. तसेच जास्त दुग्ध उपलब्ध होण्याकरिता संकरीत गाई पैदासीचा कार्यक्रम मोठ्या प्रमाणावर घेतला जात आहे. गाठलेल्या वियांचा पुरवठा पूर्ण येथून हातो. खेरीज गाकूळ ग्रामीण योजना, ग्रामीण विकास यंत्रणा यंत्रणेमार्फत गाई व म्हशीचा पुरवठा होतो. त्याचप्रमाणे वैरण विकास कार्यक्रमही जिल्ह्यात सचलित्वा जातो. दुग्ध संकलनाकरिता जिल्ह्यात दुग्ध संकलन मार्ग वाढविले जात आहेत. खेरीज शासकीय दुग्ध डेअरी योजनेमार्फत नांदेड व नरती येथे दुग्ध नासू नये म्हणून शेतकेंद्रेपण आहेत. नांदेड येथे मेष विकास संस्थेमार्फत सुधारित मेंढ्या उत्पादनाचा कार्यक्रम घण्यात येतो. लोकराला योग्य भाव मिळावा म्हणून लोकरा खरेदी पण केली जाते. खरेदी केलेली लोकर वस्तु निर्माती करिता पुरविली जाते.

(5) मत्स्य व्यवसाय

42) जिल्ह्यात वाहत्या व संघयित व गोड्या पाण्यात मत्स्य व्यवसाय केला जातो. मोठ्या व मध्यम प्रकल्पातही मत्स्य संवर्धन करून मत्स्य उत्पादन केले जाते. वाहत्या पाण्यात मांस पकडण्याचा व्यवसाय थोडे दिवस चालतो. कारण 12 माही वाहणा-या जिल्ह्यात गोदावरी सोडल्यास इतर काही विशेष नद्या नाहीत. गोदावरी नदी पण काही ठिकाणी कोरडी पडते. मोठ्या नद्यांची जिल्ह्यातील जांघी 700 कि.मी.एवढी आहे. शिवाय जिल्ह्यात एकूण 403 जलाशय व तलाव असून जलसेत्र 5583 हेक्टर आहे. जिल्ह्यात 88 मच्छिमार संस्था असून 4388 सभासद आहेत. जिल्ह्यात कटला, राहू, माळ, सिगाडा व भायप्रिनस या प्रमुख जातींच्या मासळ्याचे संवर्धन करून विक्री केली जाते. वर्ष 2001-2002 मध्ये 3950 मेटन मासळी पकडली गेली. त्याची किंमत 988 लक्ष रु. होती.

43) विकास कार्यक्रम - जिल्ह्यात कटला, राहू, माळ, सिगाडा, व सायाप्रिनस या जातीचे मत्स्य बीज मत्स्यसंवर्धनाकरिता वाटप केले जाते. या खेरीज मत्स्य पकडण्याकरिता सुधारित नायलॉन जाली यांचे वाटप होते. शारुळ, लोणी व कोडंबेळ येथे मत्स्यबीज उत्पादन प्रकल्प कार्यरत असून त्यामध्ये मत्स्यबीज उत्पत्ती होत आहे.

[6] विद्युतीकरण व वीज पुरवठा

44) **शहर व खेडयांचे विद्युतीकरण** - जिल्ह्यामध्ये 2001-2002 अखेर पर्यंत कोणत्याही प्रकारचा विद्युत प्रकल्प स्थापन झालेला नाही. मात्र महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळातर्फे विज पुरविली जाते. मार्च 1996 अखेर जिल्ह्यातील सर्व नागरी केंद्रे व सर्व गावांचे विद्युतीकरण झाले असून त्यांची टक्केवारी 100 आहे.

45) **शेतीकरीता पंपाचे विद्युतीकरण** - जिल्ह्यात शेतीकरीता जिजेची मागणी वाढत्या प्रमाणावर आहे. मार्च 2002 अखेर 385 विद्युतपंप बसावण्यात आले आहेत. परकी जास्तीचे पंप विहीरीवर सर्वसाधारण विस्तार कार्यक्रमातून पैशानुसार पंपांना विद्युत पुरवठा मागणीचे प्रमाणात क्रमवारीने करण्यात येतो.

46) **विद्युत वापर** - वर्ष 2001-2002 मध्ये एकूण 560270 हजार किलोवॅटस तास विज जिल्ह्यात वापरत आली. वापरानुसार टक्केवारी यणप्रमाण घरगुती वापर 15.94 % शेत - 64.96 % उद्योग सार्वजनिक दिवाबत्ती - 12.74 % व्यापार - 4.32 % व इतर 2.04 %.

[7] खाणी व कारखाने

47) जिल्ह्यात उल्लेखनीय असे कोणत्याही प्रकारचे खनिज उत्पादन नाही, परंतु किनवट तहसिल मधील काही भागात हलक्या प्रतीच्या चुनखडीचे साठे आढळतात. ही चुनखडी एक सारख्या प्रतीची नसते व वाळू मिश्रीत असते. विटभट्ट्याकरीता माती, बांधकामाकरीता वाळू व दगड मात्र उपलब्ध आहे. महसूल खात्यामार्फत दाखला देवून मिटाकरीता माती व बांधकामासाठी दगड इ. घेतले जातात.

48) **कारखाने** - नांदेड जिल्ह्यात 2001 मध्ये एकूण 339 नादणीकृत कारखान्यांपैकी 5 कारखाने बंद होते. उर्वरित 334 कारखान्यामध्ये 13990 कामगार होते. जिल्ह्यातील दरलाख लोकसंख्येची औद्योगिक कामगारांचे प्रमाण 488 आहे.

49) **विकास कार्यक्रम** - मराठवाडा औद्योगिक विकास मंडळाची नांदेड येथे 815 एकर जमीन असून मंडळामार्फत आतापर्यंत M.I.D.C. क्षेत्रात उद्योजकांना 238 प्लॉटचे वाटप करण्यात आले. व त्यापैकी ब-याचशा प्लॉटमध्ये कारखाने सुरू करण्यात आले. शिवाय सहकारी उद्योग बसावही नांदेड, लोहा, धर्माबाद आणि देगलूर येथे आहेत. मोठ्या उद्योगांच्या विकासाबरोबर लघु कुटीर उद्योगाची वाढ करण्याच्या दृष्टीने जिल्हा उद्योग केंद्रामार्फत प्रयत्न केले जात आहे. स्वयंरोजगारासाठी लघु व कुटीराद्योग स्थापनसाठी जिल्हा उद्योग केंद्रामार्फत सर्व प्रकारचे मार्गदर्शन मिळते. व राष्ट्रीयकृत बँकामार्फत उद्योजकांना कर्ज मिळण्यासाठी शिफारसही केली जाते. जिल्ह्यात सहकारी क्षेत्रातील नांदेड, धर्माबाद, लोहा व देगलूर येथे पत्तोकी 1 अशा 4 सहकारी औद्योगिक बसावही व मराठवाडा विकास मंडळाच्या 2 लघु औद्योगिक बसावही किनवट व उमरी येथे आहेत.

[8] रस्ते वाहतूक व दळणवळण

50) **रेल्वे** - जिल्ह्यात दक्षिण मध्य रेल्वेची ब्रॉडगेज व मीटरगेज लाईन जात आहेत. काचीगुडा मनमाड रेल्वे लाईन व मुदखेड अदिलाबाद हे लोहमार्ग जिल्ह्यातून जातात. व त्याची एकूण लांबी 208 कि.मी. आहे. धर्माबाद ते मनमाड पर्यंत लाईनचे ब्रॉडगेज मध्ये रूपांतर करण्यात आले आहे. तसेच मराठवाड्याच्या सर्वांगीण विकास साधण्याच्या दृष्टिकोनातून नांदेड येथे रेल्वेच्या विभागीय कार्यालयाची स्थापना करण्यात आली आहे.

51) **रस्ते** - जिल्ह्यात मार्च 2002 अखेर वर्गीकृत रस्त्याची लांबी 9780 कि.मी. आहे. त्यापैकी 1650 कि.मी. राज्य महामार्ग आहे. 2537 कि.मी. प्रमुख जिल्हा रस्ते असून 1245 कि.मी. इतर जिल्हा रस्ते आहेत. खेडयांच्या रस्त्याची लांबी 3767 कि.मी. आहे. वरील सर्व रस्त्यापैकी 4709 कि.मी. रस्त्याचे डांबरीकरण झाले असून 3961 कि.मी. रस्ते खडीचे आहेत. 825 कि.मी. रस्ते इतर माल वापरून तयार केले आहेत. एकूण सर्व रस्ते विचारात घेता जिल्ह्यात दर 100 चौ.कि.मी. मार्ग 93.13 कि.मी. रस्ते येतात.

52) **पृष्ठांकृत रस्त्यांना जोडलेली खेडी (1.5 कि.मी. चे आत)** - जिल्ह्यात एकूण खेड्यापैकी मार्च 2001 अखेर 851 खेडी पृष्ठांकृत रस्त्यांना जोडलेली आहेत.

53) **नांदणीकृत वाहने** - मार्च 2002 अखेर जिल्ह्यात एकूण 78772 स्वयंचलीत वाहनाची नोंदणी करण्यात आली. वर्ष 2001 ची तुलना करता ही वाढ 11.65 %येते. एकूण वाहनापैकी 69.83 % वाहने दुचाकी, 7.29 %मालवाहू मोटारी आणि 8.54 % जिप्स व मोटारी उर्वरित 14.34 % इतर वाहने होती.

54) **मालवाहतूक** - जिल्ह्यात ब्रॉडगेज व मीटरगेज रेल्वेने मालाची वाहतूक होते. तसेच मालमोटारी मार्फत सध्या होते. नांदेड शहर उद्योगांसाठी विकसित होत असल्याने माल वाहतूकीचा वेग वाढत आहे. नांदेड येथे 100 हुन जास्त खाजगी मालवाहतूक यंत्रणा असून जिल्ह्याच्या मुख्य ठिकाणी दररोज 60 ते 110 मालमोटारीने मालाची वाहतूक होते.

55) **महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ** - महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या 2001-2002 वर्षात नांदेड जिल्ह्यात एकूण 484 बसेस 443 मार्गावर धावत होत्या. रस्त्यावर धावणा-या गाड्यांनी सरासरी रोज्या 441 होती. व प्रवाशांची दैनिक सरासरी 1.95 लाख होती. पावसाळ्यात काही मार्ग/रस्ते बरोबर नसल्याने कमी केले जातात.

56) **टपाल कार्यालय** - जिल्ह्यात 2001-2002 या वर्षात एकूण 478 टपाल कार्यालये व 27 तार कार्यालये होती. जिल्ह्यात सर्व खेड्यांना टपाल सेवा उपलब्ध केली आहे. वापरिता काही फिरती टपाल कार्यालये आहेत. तर काही ठिकाणी अर्धवेळ कार्यालय आहेत.

57) **दुरध्वनी व दुरध्वनी संयोजन केंद्रे** - नांदेड जिल्ह्यात 2002 अखेर 22 दुरध्वनी संयोजन कार्यालये आहेत. एकूण 73379 दुरध्वनी बसाविलेले आहेत त्याच तहसीलनिहाय आकडेवारी पुढीलप्रमाणे.माहुर तहसीलमध्ये 1306, किनवट 4030, हिमायतनगर 1059, हदगाव 3139, अर्धापूर 2081.नांदेड 35791, मुदखेड 1453, भोकर 2299, उमरी 1153, धर्माबाद 1740, विलोली 2020, नासगाव 3359, लोहा 2505, कंधार 3555, मुखेड 3584, व देगलूर 4305, दुरध्वनी आहेत

[9] कामगार व रोजगार

58) कारखान्यातील वाढ - जिल्ह्यात 1988 वर्षात फक्त 3 औद्योगिक संघांचे प्रकरण झाले. ज्यामुळे एकूण 2400 मनुष्य दिवस वाया गेले. पुढील मुळे मृत्यूचा कोणताही प्रकार न झाल्याची नोंद आहे.

59) रोजगार - सेवायोजन कार्यालयाच्या आकडेवारीनुसार 2001-2002 वर्षात 60257 व्यक्ती कामावर होत्या पैकी 18385 व्यक्ती शासकीय कार्यालयात 27169 व्यक्ती स्थानिक संस्था मधून अथवा निमशासकीय कार्यालयात तर राहिलेली 14703 व्यक्ती खाजगी संस्थांमध्ये कामावर होती.

60) सेवायोजन कार्यालय - नांदेड येथे सेवायोजन कार्यालय असून पदव्यानुसार अभ्यासक्रम पूर्ण केलेल्या उमेदवारांसाठी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ औरंगाबाद येथे स्वतंत्र सेवायोजन कार्यालय आहे. मार्च 2002 अखेर त्ज्यापटावर नाकरी मागणा-यांची नावावेलेली संख्या 115060 हाती. तसेच सदर वर्षात नवीन नांदणी केल्या उमेदवारांची संख्या 14570 आहे. तर याच वर्षात 299 लोकांना सेवायोजन कार्यालयामार्फत नोक-या मिळाल्या.

61) तांत्रिक शिक्षणाच्या सोयी - नांदेड येथे 1999 वर्षात दोन तंत्रनिकेतने आणि 2 अभियांत्रिकी महाविद्यालये व 13 औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था होत्या. या खेरीज धर्माबाद, हदगांव, आंकर, आणि किन्वट येथे प्रत्येकी 1 शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था आहेत. तंत्रनिकेतनामधून सिव्हील, मेकॅनिकल व इलेक्ट्रिकल शाखांच्या शिक्षणाची सोय आहे. तसेच अभियांत्रिकी महाविद्यालयामधून अॅग्री केमीस्ट्री, इलेक्ट्रॉनिक्स व इन्स्ट्रुमेंटेशन शाखांच्या शिक्षणाच्या सोयी आहेत.

62) ग्रामीण भागातील मजुरांना रोजगार - ग्रामीण भागात लोहार, सुतार यांना सर्वसाधारणपणे 50 ते 60 रु. रोज तर धर्मकारांना 55 रु. रोज पडत होते. मात्र शेतमजुरांच्या दरात हंगामानुसार बदल होत जातो. सर्वसाधारणपणे 45 ते 50 रुपय पुरुषांना तर 30 ते 45 रुपय रोज स्त्रियांना पडतात.

63) रोजगार हमी योजना - ग्रामीण भागात मागणीनुसार काम देण्याची हमी महाराष्ट्र शासनाने घेतली आहे. त्यानुसार ग्रामीण भागात तळे, लहान व मध्यम पाटबंधा-याची कामे, मुसुधारणा वृक्षारोपण अशी उत्पादक कामे तसेच ज्या भागात अशी कामे उपलब्ध नसतील तेथे रस्त्याची कामे काढली जातात. या कामावर मजुरांना 40.82 लक्ष मनुष्य दिवस काम वर्ष 2001-2002 मध्ये पुरविले गेले. या कामावर 47 रु. पासून 70 रु. पर्यंत मजुरी मजुरांना केलेल्या कामाच्या प्रमाणात मिळाली. वर्ष 2001-2002 मध्ये जिल्ह्यात रोजगार हमी योजनेवर 2955.89 लाख रु. खर्च करण्यात आले.

64) जवाहर रोजगार योजना - ग्रामीण भागात रोजगार निर्मिती करिता केंद्रशासन पुरस्कृत जवाहर रोजगार योजना जिल्ह्यात सुरूविली जात आहे. या अंतर्गत ग्रामीण भागातील छोटी मोठी बांधकामे काढली गेली. वर्ष 2001-2002 मध्ये रु. 355.04 लाख खर्चून 12.48 लाख मनुष्य दिवस रोजगार निर्मिती केली गेली.

[10] सहकार

65) संस्था व सभासद - जिल्ह्यात 2001-2002 चा वर्षा अखेर एकूण 3689 सहकारी संस्था होत्या व त्यांचे सभासद 8.77 लाख हात. या संस्थांपैकी कृषि पतसंस्था 28.51% बिगर कृषि पतसंस्था 7.16% इतर संस्था 66.33% आहेत. बिगर कृषि संस्थेत प्रामुख्याने नौकर वर्गाच्या पतसंस्थेचा समावेश होतो. एकूण संस्थांपैकी दुग्धउत्पादक संस्था 788 (21.39 %) कामगार कंत्राट सहकारी संस्था 248 (6.72%) इतर औद्योगिक संस्था 94 (2.55%) मत्स्यव्यवसाय संस्था 88 (2.39%) ग्राहक भांडार व गृहनिर्माण संस्था 771 (20.90 %) या जिल्ह्यातील प्रमुख सहकारी संस्था आहेत. या शिवाय जिल्ह्यात 9 सहकारी साखर कारखाने असून त्यांचे सभासद 57684 आहेत. त्याचप्रमाणे 5 सहकारी सूत गिरण्या आहेत. घरबांधणी संस्थांनी 7812 गाळे बांधले. दुग्धउत्पादक संस्थांनी 1632 लाख रुपयांची दुध विक्री केली तर मच्छीमार संस्थांनी 812 रु.ची मासळी पकडली. चालू 4 साखर कारखान्यातून 7.82 लाख म.टन उसाचे गाळप करण्यात आले.

जिल्ह्यात शेतक-यांनी पतमागणी पुरविण्याकरिता जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक असून दि. 31/3/2002 रोजी तिच्या 189 शाखा कार्यरत आहेत. जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेमार्फत चालू वर्षात अल्पमुदतीचे 107.81 लाख रु. कर्ज वाटप करण्यात आले. जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक मुख्यत्वे करून शेतक-यांना सहकारी संस्थामार्फत लघु व मध्यम काळाकरिता कर्ज पुरवठा करते. शेतक-यांच्या जमीनी सुधारणेकरिता दिवंचकालीन कर्ज पुरवठा भुविकास बँकेमार्फत शेतक-यांना कर्ज वाटप करण्यात येते.

66) व्यापारी व इतर बँका - जिल्ह्यात एकूण 20 व्यापारी बँका 2001-2002 वर्षात कार्यरत होत्या. त्या बँकांच्या एकूण 131 शाखा होत्या या शाखांपैकी 41 शाखा नांदेड व 21 शाखा इतर नागरी क्षेत्रात तर 69 शाखा इतर ग्रामीण क्षेत्रात कार्यरत होत्या.

67) सहकारी बँका - जिल्ह्यात एकूण 8 सहकारी बँका 2002 या वर्षात कार्यरत असून त्या नागरी व ग्रामीण भागात एकूण 212 शाखा कार्यरत होत्या.

68) दर बँकामार्गे सरासरी लोकसंख्या - जिल्ह्यात दर व्यापार बँकामार्गील शहरी लोकसंख्या 11110 येते. व ग्रामीण भागात 31584 लोकसंख्या येते.

69) ठेवी व कर्जाचे प्रमाण - जिल्ह्यात 2001-2002 चा वर्षात वर्गीकृत बँकांच्या ठेवी 1587.10 कोटी रुपये होत्या. तर वाटप केलेले कर्ज 998.68 कोटी रुपये हात.

70) अप्रक्रम विभागाला कर्ज पुरवठा - जिल्ह्यातील मार्गदर्शी बँकेमार्फत सर्व बँकांना कर्ज वाटपाचे लक्ष दिले जाते. 2001-2002 वर्षात या बँकेमार्फत 948.37 कोटी रुपये वाटण्यात आले.

71) ग्राहक निदेशांक - नांदेड केंद्राच्या 1982 पायाभुत वर्ष धरल्यास मार्च 2002 मध्ये कामगारांचा ग्राहक किमतीचा सर्व साधारण निदेशांक 474 होता. तोच मार्च 2001 करिता 469 होता.

[11] शिक्षणाच्या सोई

72) प्राथमिक व माध्यमिक :- जिल्ह्यात एकूण 2338 प्राथमिक शाळा, 410 माध्यमिक शाळा व उच्च माध्यमिक शाळा 2000-2001 मध्ये होत्या. प्राथमिक शाळेत व माध्यमिक शाळेत अनुक्रमे 463564 व 242638 विद्यार्थी होते. प्राथमिक शाळेत आजू र्घी 11233 शिक्षक होते. म्हणजेच दर शिक्षकांमार्गे 41 विद्यार्थी होते. प्राथमिक शाळांच्या मानाने माध्यमिक शाळांची संख्या कमी आहे. तसेच माध्यमिक शाळांतील विद्यार्थीपण कमी आहेत. 2000-2001 या वर्षात नांदेड जिल्ह्यात 2338 पूर्व माध्यमिक शाळा होत्या.

73) उच्च शिक्षण - वर्ष 1994 पासून नांदेड येथे स्वामी रानानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापिठ कार्यरत झाले आहे. या विद्यापीठातर्गत 1) नांदेड, 2) परभणी, 3) लातूर जिल्ह्यातील महाविद्यालयांचा समावेश होतो. नांदेड येथे विज्ञान, वाणिज्य व कला शाखांचे महाविद्यालये आहेत. शिवाय वैद्यकीय, आयुर्वेद, अभियंतिकी व द्विपी महाविद्यालये आहेत व अध्यापक महाविद्यालयपण आहे. जिल्ह्यात सर्व तहसिलच्या ठिकाणी महाविद्यालये आहेत. जिल्ह्यात 2001-2002 मध्ये एकूण 89 उच्च माध्यमिक शाळेत 99255 विद्यार्थी शिक्षण घेत होते. तसेच जिल्ह्यातील एकूण 37 महाविद्यालयात 27276 विद्यार्थी शिक्षण घेत होते.

[12] वैद्यकीय व आरोग्य सेवा

74) वैद्यकीय सेवा - जिल्ह्यात वैद्यकीय सेवा शासकीय संस्था, स्थानिक संस्था (जिल्हा परिषद) व खाजगी संस्थांमार्फत पुरवण्यात येतात. नांदेड येथे श्री. गुरुगोविंदसिंगजी स्मारक शासकीय रुग्णालय व आयुर्वेद महाविद्यालयाचे रुग्णालय आहेत. जिल्ह्यात एकूण 16 रुग्णालय, 60 दवाखाने, 63 प्राथमिक आरोग्य केंद्रे आणि 374 प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रे आहेत. यामध्ये एकूण 338 डॉक्टर व वैद्य असून 937 परिचारिका आहेत. जिल्ह्यात एकूण 1476 खाटांची संख्या असून 3.92 लाख अंतररुग्नांनी त्यांचा लाभ घेतला. तसेच 15.17 लाख बाह्य रुग्णांवर उपचार करण्यात आले.

75) कुटूंब कल्याण केंद्र - जिल्ह्यात कुटूंब कल्याण कार्यक्रम राबविण्याकरिता मार्च 2002 अखेर 77 कुटूंब नियोजन केंद्रे होती. त्यापैकी 9 केंद्रे लागरी भागात तर 68 केंद्रे ग्रामीण भागात आहेत. कुटूंब कल्याण शास्त्रक्रिया 2001-2002 मध्ये 20778 करण्यात आल्या. त्यापैकी 20731 स्त्रियांवर तर 47 शास्त्रक्रिया पुरुषांवर करण्यात आल्या.

76) पाणी पुरवठा - नांदेड जिल्ह्यात गावांमार्गे प्रमाण दिवसेंदिवस कमी होत असल्यामुळे वर्ष 2002 मध्ये कठीण गावांची संख्या 882 होती. एकूण गावांपैकी 1612 गावांना कांयम स्वरुपी पाण्याची सोय केलेली आहे. संवर्धित 1612 गावात कृपनालिका, नळयोजना व विहारांच्या साधनांद्वारे पाण्याची टंचाई दूर करण्यात आली. राहिलेल्या 882 गावांना ट्रेंक्टर, बैलगाडी व इतर साधनांद्वारे पाणी पुरवठा करण्यात आला.

इतर कार्यकम

77) बाल संगोपन कार्यक्रम - नांदेड जिल्ह्यात माता बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत 2001-2002 वर्षात लस टोचणी कार्यक्रमांद्वारे त्रिगुणी लस (डी.पी.टी.) पोलीयो, बी.सी.जी., गोवर, व्दिगुणी (डी.टी.) व धर्नुवात लस अनुक्रमे 63826 53838, 62998, 66592, 63826, 193517 लस टोचण्यात आली.

78) दुर्बल घटक - जिल्हा नियोजनात दुर्बल घटकाकरिता स्वतंत्ररित्या कार्यक्रम राबविण्यात येतात. अनुसूचित जाती व जमाती करिता जिल्हा ग्रामीण यंत्रणेमार्फत तसेच इतर योजनेमार्फत स्वतंत्ररित्या कार्यक्रम राबविला जातो. दुर्बल घटकांना जिडीर खोदून देणे, विद्यार्थ्यांना वसतिगृहे, पी माफी, शिष्यवृत्ती, गणवेश जाटप व पुस्तक पेढ्या पुरविणे, बांधकामाकरिता कर्ज अनुदान, भुसंधूषण करिता कर्ज व अनुदान शासकीय तसेच स्थानिक व निमशासकीय कार्यालयातून नोक-या पुरविणे इ.बाबी उपलब्ध करून दिल्या जातात. विशेष घटक योजनेंतर्गत 2001-2002 वर्षाकरिता 1200.79 लक्ष रुपयांची तरतूद करण्यात आली होती. पण प्रत्यक्षात 960.75 लक्ष रुपये खर्च पडले.

79) मागासवर्गीयांसाठी वसतिगृह व आश्रमशाळा - नांदेड जिल्हा अदिवासी जिल्हा म्हणून घोषित करण्यात आला आहे. जिल्ह्यातील अदिवासी विकासाकरिता खास अदिवासी उपयोजना राबविली जात आहे. वर्ष 1999-2000 मध्ये रुपये 1526.65 लाखांच्या तरतूदीपैकी 1486.16 खर्च करण्यात आले. तसेच न्युक्लीअस बजेट रु. 4500 हजार तरतूदीपैकी 4500 हजार खर्च करण्यात आले. अदिवासी विभागातील लाकाच जीवनमान उचावण्याच्या दृष्टीन शासनाने शासकीय आश्रमशाळा, वसतीगृह, सेवायोजन अदिवासी गृहनिर्माण संस्था, स्वयंस्फूर्ती अनुदान आश्रमशाळा तसेच अनुदानावर अदिवासी कारस्तकारांना विज पंप पुरवठा इ.सोई उपलब्ध करण्यात आल्या आहेत. आणि या सर्व सोई सवलती मिळवून देण्यासाठी प्रकल्प अधिकारी तथा अप्पर जिल्हाधिकारी, एकात्मिक अदिवासी विकास कार्यालय, किन्वट ह कार्यालय कार्यरत आहे. जिल्ह्यात 16 अदिवासी आश्रमशाळा असून त्यातील विद्यार्थ्यांची संख्या 5065 होती.

[13] संकीर्ण

80) ग्रामपंचायती नगरपरिषदा व जिल्हा परिषद - जिल्ह्यात मार्च 2002 अखेर एकूण 1310 ग्रामपंचायती होत्या. त्यापैकी 1130 स्वतंत्र ग्रामपंचायती तर 180 ग्रुप ग्रामपंचायती होत्या. वर्ष 2001-2002 मधील ग्रामपंचायतीची एकूण मिळकत व उर्ध्व अनुक्रम 735 लाख व 606 लाख आहेत.

जिल्ह्यात मार्च 2002 अखेर 1 महानगरपालिका व 11 नगरपरिषदा होत्या. या महानगरपालिका व नगरपरिषदांचे 2001-2002 मधील उत्पन्न व खर्च अनुक्रमे 6358 लाख व 4886 लाख रुपये आहेत. जिल्हा परिषद नांदेड अंतर्गत एकूण 48 पंचायत समित्या आहेत. जिल्हा परिषदेची 420052 लाख रु. उत्पन्न आणि त्याच काळातील खर्च 420052 लाख एवढा होता.

81) **घरदाअपी कार्यक्रम** - जिल्हयात सिडको व हुडको या संस्था मार्फत लघु मिळकत कुटूंबाकरिता व मध्यम उत्पन्न माटाकरिता घराचे गाळे बांधण्याचा कार्यक्रम राबविण्यात आला आहे. 2001-2002 वर्षात 20 कलमी कार्यक्रमातर्गत इंदिरा आवास योजनेत 2612 घरे बांधण्यात आली.

82) **पोलीस व गुन्हे** - मार्च 2002 अखेर जिल्हयात 35 पोलीस ठाणे व 22 आऊट पोस्ट आहेत. व एकूण पोलीस दलाची संख्या 2895 होती. त्यावर 2133.48 लाख रु. खर्च करण्यात आला. वर्ष 2002 मध्ये न्यायालयात 20956 गुन्हे नोंदण्यात आली.

83) **करमणूक** - जिल्हयात मार्च 2002 अखेर कायम स्वरूपाची 19 सिनेमागृहे आहेत. पैकी एकटया नांदेड शहरात 7 आहेत. क्रिस्त्या सिनेमागृहांची संख्या चालू वर्षात 18 होती. चित्रपटगृहाव्दारे करमणूक कराची एकूण बसुली चालू वर्षात 127.06 हजार रु. आली. या खेरीज नांदेड येथे खुले नाट्यगृह " कलामंदीर " व प्रतिभा नाट्य मंदीर असून त्यात नाटकांचे व गायनाचे कार्यक्रम होतात.

84) **अल्पवयत** - वर्ष 2001-2002 या वित्तीय वर्षात नांदेड जिल्हयात अल्पवयत गुंतवणुकीसाठी 3145 कोटी रु.चे निविदे देण्यात आले होते. त्यापि निव्वळ गोळा केलेली रक्कम 2534.00 लाख होती. त्यात प्रामुख्याने पुनरावृत्ती टॅन, राष्ट्रीय बघत पत्र दान, त सात मालिका, किसान विकास पत्र या मध्य गुंतवणूक करण्यात आली.

[14] धार्मिक स्थळे व पर्यटन

85) नांदेड हे शहर महाराष्ट्रातील प्रमुख शहरांपैकी एक आहे. नांदेड हे महाराष्ट्रातील प्रमुख नद्यांपैकी एक असणा-या गोदावरी नदीच्या डाव्या काठावर वसलेले आहे. नांदेड येथील श्री. गुरु गोविंदसिंगजी गुरुद्वारा धार्मिक महत्त्वाच्या दृष्टीने भारतात अमृतसरच्या गुरुद्वारानंतर दुस-या क्रमांकावर येतो. देशाच्या सर्व भागातून व परदेशातूनही शिख संप्रदायाचे लोक या गुरुद्वाराच्या दर्शनासाठी नांदेडला भेट देतात. विशेषतः हाळी व दसरा सणाच्या वेळी शिख माठया प्रमाणावर नांदेड येथे जमनात व नांदेड शहरात त्यांच्या मोठ्या मिरवणुका निघतात. या जिल्हयात किंनवट तहसिल मधील माहूर येथे रेणुका झालेचे मंदीर व त्याचे जवळच माहूरगड किल्लाही आहे. पलीकडून दत्तशिखर येथे दत्तात्रयाचे मंदीर व त्याचे पलीकडून अनुसया मातंचे मंदीर आहे. तसेच कंधार तहसिलमध्य माळगाव येथे खंडाबाचे मंदीर असून सर्वसाधारणपणे मार्गशीर्ष महिन्यात येथे यात्रा भरते. या दोन्ही संस्थानांना भेटी देण्यासाठी महाराष्ट्रातून व महाराष्ट्रा बाहेरून मोठया प्रमाणावर भाविक लोक देवदर्शनासाठी येतात.

* * समाप्त * *

भाग - ॥

जिल्हा सांख्यिकी गोधारा

विविध माहितीचे

सांख्यिकीय

तपते

1991 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ वर, व 2001 जनगणनेनुसार लोकसंख्या

जिल्हा नाव

जिल्हा	बाब	क्षेत्रीय कि. मी.	दर	गाव संख्या		शहर	ठापर	कुटुंब	लोकसंख्या		
				ची.कि मध्य जोक संख्या	वस्ती असलेले				आसा	संख्या	तील निवास गृहे संख्या
2.	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
नांदुर	एकूण	उ.ना.	उ.ना.	93	4	उ.ना	उ.ना.	उ.ना.	86729	44705	42024
	ग्रामीण	उ.ना.	उ.ना.	93	4	उ.ना	उ.ना.	उ.ना.	86729	44705	42024
	नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
केनवट	एकूण	2076.9	117	190	9	1	46	46	210547	107458	103090
	ग्रामीण	2063.2	107	190	9	0	42	42	185680	94758	90922
	नागरी	13.07	1600	0	0	1	4	4	24867	12699	12168
हिमायतनगर	एकूण	उ.ना.	उ.ना.	73	4	उ.ना	उ.ना.	उ.ना.	88908	45602	43306
	ग्रामीण	उ.ना.	उ.ना.	73	4	उ.ना	उ.ना.	उ.ना.	88908	45602	43306
	नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
डरगांव	एकूण	1556.6	169	154	6	1	42	47	223408	114794	108614
	ग्रामीण	1530.9	161	154	6	0	44	44	200080	102678	97402
	नागरी	25.7	641	0	0	1	3	3	23328	12116	11212
आर्वापूर	एकूण	उ.ना	उ.ना.	56	6	उ.ना	उ.ना.	उ.ना.	98635	50809	47826
	ग्रामीण	उ.ना.	उ.ना.	56	6	उ.ना	उ.ना.	उ.ना.	98635	50809	47826
	नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
नांदेड	एकूण	1022.8	567	93	8	3	94	95	598968	311937	287031
	ग्रामीण	995.7	257	93	8	0	42	43	160702	83542	77460
	नागरी	27.1	11929	0	0	3	51	52	438266	228695	209571
भुवनेश्वर	एकूण	उ.ना.	उ.ना.	53	2	उ.ना	उ.ना.	उ.ना.	97322	50111	47211
	ग्रामीण	उ.ना	उ.ना.	53	2	उ.ना	उ.ना.	उ.ना.	78618	40244	38374
	नागरी	उ.ना.	उ.ना.	0	0	उ.ना	उ.ना.	उ.ना.	18704	9867	8837
नांदेड	एकूण	1034.4	170	83	2	1	32	32	119155	60934	58221
	ग्रामीण	1026.1	163	83	2	0	30	30	119155	60934	58221
	नागरी	8.3	1004	0	0	1	2	2	0	0	0

जिल्हा नांदेड

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
9	उमरी	एकूण	उ.ना.	उ.ना.		1	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	86172	43813	4359	
		ग्रामीण	उ.ना.	उ.ना.		1	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	75021	38641	3595	
		नागरी	उ.ना.	उ.ना.		0	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	11151	5770	5381	
10	धर्माबाद	एकूण	उ.ना.	उ.ना.		5	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	86331	43581	42750	
		ग्रामीण	उ.ना.	उ.ना.		5	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	56395	28363	28032	
		नागरी	उ.ना.	उ.ना.		0	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	29936	15218	14718	
11	बिलोली	एकूण	1459.5	234		9	3	61	62	153731	78660	7671	
		ग्रामीण	1380.5	213		9	0	53	54	125946	64527	61419	
		नागरी	79.0	602		0	3	8	8	27785	14133	13652	
12	नायगाव (खे)	एकूण	उ.ना.	उ.ना.		4	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	160944	82831	78113	
		ग्रामीण	उ.ना.	उ.ना.		4	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	160944	82831	78113	
		नागरी	0	0		0	0	0	0	0	0	0	
13	तोडा	एकूण	उ.ना.	उ.ना.		3	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	207407	106602	100205	
		ग्रामीण	उ.ना.	उ.ना.		3	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	187272	96215	91057	
		नागरी	उ.ना.	उ.ना.		0	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	20135	10387	9748	
14	कंधार	एकूण	1629.4	216		4	2	59	59	206333	106952	99381	
		ग्रामीण	1624.2	198		4	0	54	54	185608	95965	89643	
		नागरी	5.2	6097		0	2	5	5	20725	10987	9738	
15	मुखेड	एकूण	875.1	234		0	1	35	35	242986	124776	118210	
		ग्रामीण	842.0	220		0	0	32	32	217050	111417	105633	
		नागरी	33.1	594		0	1	3	3	25936	13359	12577	
16	देगलूर	एकूण	678.6	251		8	1	31	31	200582	102737	97845	
		ग्रामीण	659.6	201		8	0	25	25	152558	78114	74444	
		नागरी	19.0	1959		0	1	6	6	48024	24623	23401	
जिल्हा एकूण		एकूण	10502.0	222		1612	75	13	404	407	2868158	1476301	1391857
		ग्रामीण	10290.9	177		1612	75	0	321	394	2179301	1118447	1060854
		नागरी	211.1	2398		0	0	13	82	83	688857	337854	331003

आधार 1991 व 2001 च्या जनगणनेनुसार

नियम 1 क्षेत्रफळ 1981 च्या जनगणनेनुसार व लोकसंख्या 2001 च्या जनगणनेनुसार

- नवनिर्मित तादुसयासाठी रकाना 4,5,9,9, व 10 ची आकडेवारी स्वतंत्र उपलब्ध नाही त्यामुळे नवनिर्मित तालुक्याची माहिती पुढ्या तालुक्यामध्ये समाविष्ट आहे.
- जिल्ह्याच्या एकूण क्षेत्रफळाच्या आकडेवारीचा आधार सर्वेअर जनरल ऑफ इंडिया हा असल्याने व तहसिल च्या एकूण क्षेत्रफळाचा आधार निरिमक भुमी अभिलेख हा असल्यामुळे तहसिलच्या ग्रामीण क्षेत्रफळाची येथील जिल्ह्याच्या घरेपेरी जुळणार नाही.

1951 पासून च्या लोकसंख्या मधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा नांदेड 1951 ते 1991 च्या लोकसंख्येचे आकडे हजारात व २००१ चे आकडे पूर्ण अकात

क्र	तहसिल	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
			एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	माहुर	2001	86729	86729	0	44705	44705	0	42024	42024	0
2	किनवट	2001	210547	185680	24867	107457	94759	12698	103090	90822	12168
		1991	243	221	22	124	112	11	119	109	10
		1981	199	183	16	101	92	9	98	90	8
		1971	156	145	11	79	73	6	77	72	5
		1961	117	110	7	59	55	4	59	55	4
		1951	89	83	5	44	43	3	44	41	3
3	हिमायतनगर	2001	88908	88908	0	45802	45802	0	43308	43308	0
4	हदगाव	2001	223408	200080	23328	114794	102678	12116	108614	97402	11212
		1991	263	247	16	134	126	9	129	121	6
		1981	208	197	11	108	100	6	103	98	5
		1971	170	163	7	86	82	4	84	81	3
		1961	137	132	6	69	66	3	68	66	3
		1951	109	100	9	55	50	5	54	50	4
5	आर्धापूर	2001	88635	88635	0	50809	50809	0	47826	47300	0
6	नांदेड	2001	598988	180702	438286	311937	83242	228695	287031	77400	209631
		1991	579	256	323	301	132	169	279	125	154
		1981	388	187	201	201	96	105	187	91	96
		1971	271	137	134	142	71	71	129	68	63
		1961	198	109	88	102	55	48	95	53	41
		1951	163	92	71	83	47	37	79	48	34
7	मुदखेड	2001	97322	78618	18704	50111	40244	9867	47211	38374	8837
8	भोकर	2001	119155	119155	0	60934	60934	0	58221	58221	0
		1991	176	167	8	90	85	5	86	82	4
		1981	134	128	7	68	64	4	66	63	3
		1971	110	105	5	56	53	3	54	52	2
		1961	88	84	4	44	42	2	44	42	2
		1951	73	68	5	36	33	3	37	34	2
9	उमरी	2001	86172	75021	11151	43813	38043	5770	42359	38978	5381

तक्ता क्र.1.2 पुढेचालु

1951 पासून च्या लोकसंख्या मधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा नांव		1951 ते 1991 च्या लोकसंख्येचे आकडे हजारात व 2001 चे आकडे पूर्ण अंकात									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	1
10	धर्माबाद	2001	86331	56385	28936	43581	28363	15218	42750	33012	4718
11	बिलोली	2001	153731	125846	27785	78680	64527	14133	75071	61419	13652
		1991	341	294	48	175	150	24	167	144	23
		1981	266	227	39	136	115	20	131	112	19
		1971	123	192	31	113	97	16	110	95	15
		1961	176	153	23	88	77	12	88	876	12
		1951	151	130	22	75	65	11	78	65	11
12	नायगाव(खे)	2001	160944	160944	0	82831	82831	0	78113	78113	0
13	लोहा	2001	207407	187272	20135	106602	96215	10387	100805	91057	9748
14	कंधार	2001	208333	185608	20725	108952	95985	10887	99381	89843	9738
		1991	353	321	32	182	165	17	171	156	15
		1981	268	254	13	136	130	6	130	125	6
		1971	222	213	9	114	109	5	108	104	5
		1961	173	167	7	89	88	3	84	81	3
		1951	145	136	9	74	69	4	71	67	5
15	मुखंड	2001	242888	217050	25936	124776	111417	13359	118210	105633	12577
		1991	205	185	20	105	95	10	99	90	9
		1981	157	143	14	80	73	7	77	70	7
		1971	134	125	9	69	64	5	67	61	6
		1961	101	95	7	52	48	3	50	46	3
		1951	82	76	6	42	39	3	40	37	3
16	देगलूर	2001	200582	152558	48024	102737	78114	24623	97845	74444	23401
		1991	170	133	37	87	68	19	83	65	18
		1981	130	102	28	66	52	14	64	51	13
		1971	111	89	22	57	45	11	54	44	10
		1961	90	75	15	46	38	8	44	37	7
		1951	72	61	12	37	31	6	38	30	6
जिल्हा एकूण		2001	2868158	2179301	688857	1476301	1118447	337854	1391857	1060854	331003
		1991	2330	1824	506	1188	833	265	1132	891	242
		1981	1749	1421	328	892	722	171	857	700	157
		1971	1398	1171	228	715	595	120	683	575	108
		1961	1080	924	158	548	467	81	532	457	75
		1951	884	745	138	446	375	71	438	370	68

तक्ता क्र.1.2.पुढे चालू

1951 पासून च्या लोकसंख्या मधील दशवार्षिक फरक

1951 ते 1991 च्या लोकसंख्येचे आकडे हजारात व 2001 चे आकडे पूर्ण अंकात

जिल्हा नांदेड								
अक्र.	तहसिल	वर्ष	दर चौकिली मधील लोक संख्या	दर हजार पुरुषा मागील स्त्रियांचे प्रमाण	दर दश वार्षिक			
					एकूण	ग्रामीण	नागरी	
1	2	3	13	14	15	16	17	
1	माडुर	2001	उ.ना	940	0	0	0	
2	किनवट	2001	उ.ना	959	-13.16	-15.83	+13.63	
		1991	117	962	+22.19	+21.21	+33.02	
		1981	96	970	+27.50	+25.48	+55.51	
		1971	75	975	+33.22	+32.33	+46.72	
		1961	56	1000	+32.79	+32.15	+43.39	
		1951	42	1000	0	0	0	
3	हिमायतनगर	2001	उ.ना	950	0	0	0	
4	हदगाव	2001	उ.ना	946	-15.20	-19.02	+43.75	
		1991	169	963	+26.30	+25.07	+48.05	
		1981	134	972	+22.42	+21.30	+46.58	
		1971	109	977	+24.10	+23.54	+37.47	
		1961	88	985	+26.32	+32.09	+38.12	
		1951	70	982	0	0	0	
5	आर्घापुर	2001	उ.ना	941	0	0	0	
6	नांदेड	2001	उ.ना	920	+3.45	-37.10	+35.60	
		1991	567	927	+49.34	+37.08	+60.72	
		1981	379	930	+43.09	+36.38	+49.95	
		1971	265	908	+38.13	+26.15	+52.97	
		1961	192	931	+20.29	17.71	23.64	
		1951	160	952	0	0	0	
7	मुदखेड	2001	उ.ना	942	0	0	0	
8	भांकर	2001	उ.ना	955	-32.38	-28.74	-1	
		1991	170	955	+31.06	+31.33	+25.81	
		1981	130	971	+22.16	+22.02	+24.90	
		1971	106	964	+24.59	+24.87	+19.68	
		1961	85	+1000	+21.10	+23.36	-9.95	
		1951	70	1028	0	0	-7.36	
9	उमरी	2001	उ.ना	967	0	0	0	

तक्ता क्र.1.2 पुढे चालू

1951 पासून च्या लोकसंख्या मधील दशवार्षिक फरक

1951 ते 1991 च्या लोकसंख्येचे आकडे. हजारात व २००१ चे आकडे पूर्ण अंकात

जिल्हा नांदेड -

1	2	3	13	14	15	16	17
10	धर्माबाद	2001	उ.ना	981	0	0	0
11	बिलोली	2001	उ.ना	954	-54.83	-57.14	-41.66
		1991	234	952	+28.34	+29.16	+23.46
		1981	182	970	+19.52	+18.34	+27.03
		1971	152	973	+26.42	+25.69	+31.23
		1961	121	1000	+16.37	+17.98	+6.99
		1951	104	1013	0	0	0
12	नायगाव(खे)	2001	उ.ना	943	0	0	0
13	लोहा	2001	उ.ना	943	0	0	0
14	कंधार	2001	उ.ना	929	-41.64	-42.05	-34.37
		1991	216	934	+32.26	+26.20	+157.40
		1981	164	956	+19.80	+19.20	+33.58
		1971	137	947	+28.30	+27.87	+39.08
		1961	106	944	+19.58	+22.46	+25.42
		1951	89	959	0	0	+49.41
15	मुखेड	2001	उ.ना	947	+18.76	+17.35	+32.02
		1991	234	946	+30.21	+29.23	+40.27
		1981	180	963	+16.90	+14.36	+51.30
		1971	145	971	+32.46	+31.93	+40.05
		1961	116	962	+23.62	+25.35	+3.20
		1951	94	952	0	0	-6.15
16	देगलूर	2001	उ.ना	952	+17.91	+14.78	+29.06
		1991	251	954	+30.85	+29.81	+34.70
		1981	192	970	+17.15	+14.74	+27.05
		1971	164	947	+23.42	+18.54	+48.56
		1961	132	957	+24.45	+24.10	+26.30
		1951	106	973	-0	0	+37.15
जिल्हा एकूण		2001	उ.ना	943	+23.08	+19.46	+36.10
		1991	222	945	+33.21	+20.33	+54.38
		1981	107	964	+25.17	+21.54	+43.68
		1971	132	955	+29.46	+26.60	+46.40
		1961	104	971	+22.96	+23.96	+13.70
		1951	86	980	12.65	+5.25	+18.48

टिप 1.आकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

2)2001 च्या जनगणनेनुसार क्षेत्रफळ उपलब्ध नसल्याने रकाना 13 मध्ये उ.ना.देण्यात आलेले आहे.

3)नवनिर्मित तालुक्याचे 1991 नुसार लोकसंख्या उपलब्ध नसल्यामुळे रकाना क्र.15, 16, 17 ची माहिती जुन्या तालुक्यानुसारच नवीन तालुक्याची देण्यात आली आहे.

4)1991 जनगणना क्षेत्रफळाचे आकडे घेवून स्तंभ क्र.13 मध्ये 1991 ची दर चौ.कि.मी.लोकसंख्या काढण्यात आली आहे करिता ही आकडेवारी अस्थाई स्वरूपाची आहे.

संघार 1951,1961,1971,1981, 1991, 2001 ची जनगणना.(अस्थायी)

तक्ता क्र.1.3

1991 च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालूकावार वर्गीकरण
(लोकसंख्या शंभरात)

जिल्हा नांदेड

अक्र	तहसिल	वस्ती असलेली गावे							
		200 पेक्षा कमी		200 ते 499		500 ते 999		1000 ते 1999	
		संख्या	लो संख्या	संख्या	लो संख्या	संख्या	लो संख्या	संख्या	लो संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	नांदेड	13	16	30	107	62	452	47	63
2	हदगाव	8	11	44	163	76	549	67	954
3	किनवट	12	15	65	235	95	708	60	816
4	भोकर	2	2	30	108	55	399	50	691
5	बिलोली	7	8	35	128	63	480	89	1128
6	देगलूर	4	5	14	50	37	287	27	378
7	मुखेड	2	2	27	105	39	290	60	837
8	कंधार)	0	5	38	149	78	569	81	1104
9	लोहा)								
जिल्हा एकूण		53	62	283	1045	505	3734	472	6551

तक्ता क्र.1.3 पुढे चालू

1991 च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालूकावार वर्गीकरण
(लोकसंख्या शंभरात)

जिल्हा नांदेड

अक्र	तहसिल	वस्ती असलेले गावे								ओसाड गावे संख्या
		2000 ते 4999		5000 ते 9999		10000 व अधिक		एकूण		
		संख्या	लो संख्या	संख्या	लो संख्या	संख्या	लो संख्या	संख्या	लो संख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	नांदेड	27	776	7	420	1	148	187	2562	10
2	हदगाव	20	575	1	83	1	134	217	2469	10
3	कि नवट	12	320	2	120	0	0	946	2212	12
4	भोकर	10	271	0	0	1	203	148	1675	3
5	बिलोली	31	849	4	237	1	109	221	2938	15
6	देगलूर	18	502	2	107	0	0	102	1329	9
7	मुखेड	19	556	1	60	0	0	148	1850	0
8	कंधार)	40	1148	4	232	0	0	246	3208	6
9	लोहा)									
जिल्हा एकूण		177	4998	21	1259	4	593	1515	18242	65

टिप आकडे पुर्णकांत केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.
आधार 1991 ची जनगणना.

तक्ता क्र.1.4

1991 च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहराचे तालूकावार वर्गीकरण

जिल्हा नांदेड

लोकसंख्या हजारात

अ.क्र.	तहसिल	लोकसंख्याप्रमाणे शहराची संख्या													
		5000 पेक्षा कमी		5000 ते 9999		10000 ते 19999		20000 ते 49999		50000 ते 99999		100000 हुन अधिक		एकूण शहरे	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	नांदेड	0	0	0	0	1	14	1	34	0	0	1	275	3	323
2	हवगाव	0	0	0	0	1	16	1	0	0	0	0	0	1	16
3	किनवट	0	0	0	0	0	0	0	22	0	0	0	0	1	22
4	भोकर	0	0	1	8	0	0	0	0	0	0	0	0	1	8
5	बिलोली	0	0	0	0	2	24	1	24	0	0	0	0	3	48
6	देगलूर	0	0	0	0	0	0	1	37	0	0	0	0	1	37
7	मुखेड	0	0	0	0	0	0	1	20	0	0	0	0	1	20
8	कंधार)	0	0	0	0	2	32	0	0	0	0	0	0	2	32
9	लोहा)														
	जिल्हा एकूण	0	0	1	8	6	86	5	137	0	0	1	275	13	306

टिप आकडे पुर्णाकांत केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.
आधार 1991 ची जनगणना.

तक्ता क्र.1.5

1991 च्या जनगणने नुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या

जिल्हा नांदेड			आकडे शंभरात						
अक्र.	तहसिल	बाब	काम करणा-यांचा वर्ग						
			शेतकरी	शेतमजूर	पशुसंवर्धन जंगलकाम मासेमारी शिकारी फळबाग मळे.ई.	खाणकाम व दगड- खाणकाम करणारे	वस्तुनिर्माण प्रक्रीयासेवा व दुरस्ती ई.घरगृती उद्योगात कामकरणारे	घरगृती उद्योगा व्यतीरिक्त इतर उद्योग	बांधकाम करणारे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	नांदेड	ग्रामीण	442	423	12	1	9	55	25
		नागरी	30	50	12	0	13	146	79
		एकूण	472	473	23	1	22	201	103
2	हदगाव	ग्रामीण	106	557	7	0	12	15	8
		नागरी	7	23	1	0	1	4	3
		एकूण	512	580	8	0	12	19	11
3	किनवट	ग्रामीण	176	539	11	0	9	13	6
		नागरी	6	17	3	0	1	5	3
		एकूण	382	556	14	0	10	17	9
4	भोकर	ग्रामीण	341	304	8	1	10	19	9
		नागरी	2	6	0	0	1	3	1
		एकूण	343	310	9	1	11	21	10
5	बिलोली	ग्रामीण	514	602	16	1	19	32	11
		नागरी	28	71	3	1	7	10	4
		एकूण	541	673	19	1	26	42	15
6	देगलूर	ग्रामीण	193	310	12	0	6	9	4
		नागरी	11	28	2	0	3	10	4
		एकूण	205	337	14	0	9	19	8
7	मुखेड	ग्रामीण	333	347	14	0	11	11	8
		नागरी	6	13	2	0	1	4	2
		एकूण	339	361	16	1	12	15	10
8	कंधार	ग्रामीण	599	520	12	1	18	21	13
		नागरी	14	21	2	0	4	6	4
9	लोहा	ग्रामीण	613	542	14	1	21	27	17
		एकूण	613	542	14	1	21	27	17
जिल्हा एकूण		ग्रामीण	3305	3602	91	5	93	174	84
		नागरी	103	230	25	1	31	87	101
		एकूण	3407	3832	116	6	124	261	184

तक्ता क्र.1.5 पुढे चालू

क्र.सं.	तहसिल	बाब	काम करणा-याचा यत्न						एकूणकाम न करणारे	एकूणलोक संख्या १४ ते ५६ वीवरीज
			व्यापारआणि वाणिज्य क्षेत्रात काम करणारे	वाहतूक साठ वण आणि दळणवळण	इतरकाम करणारे	एकूणमुख्यता कामकरणारे ४ ते १३वरीज	सीमांतिक कामकरणारे	एकूणकाम न करणारे		
1	2	3	11	12	13	14	15	16	17	
1	नांदेड	ग्रामीण	32	11	47	1056 (41.24)	119	1386 (50.70)	2562	
		नागरी	184	73	211	798 (24.69)	39	2396 (74.11)	3233	
		एकूण	216	84	259	1855 (32.01)	158	3782 (65.27)	5794	
2	हदगांव	ग्रामीण	26	4	36	1170 (47.41)	92	1206 (48.87)	2469	
		नागरी	7	1	9	55 (33.25)	2	108 (65.45)	165	
		एकूण	33	5	44	1225 (46.52)	94	1314 (49.91)	2633	
3	किन्नवट	ग्रामीण	23	4	41	1021 (46.16)	86	1105 (49.91)	2212	
		नागरी	12	4	12	62 (28.43)	1	156 (71.33)	219	
		एकूण	35	7	52	1083 (44.56)	87	1262 (51.88)	2432	
4	भोकर	ग्रामीण	22	6	29	749 (44.42)	66	860 (51.34)	1675	
		नागरी	5	1	5	25 (29.69)	1	57 (68.95)	83	
		एकूण	27	8	34	774 (44.01)	67	917 (52.18)	1758	
5	बिलोली	ग्रामीण	33	7	51	1285 (43.74)	178	1475 (50.19)	2938	
		नागरी	22	4	23	172 (36.22)	9	294 (61.88)	476	
		एकूण	55	11	74	1458 (42.69)	187	1769 (51.82)	3414	
6	देगलूर	ग्रामीण	13	3	21	570 (42.91)	136	622 (46.83)	1329	
		नागरी	24	5	22	109 (19.37)	5	258 (69.24)	372	
		एकूण	36	8	43	680 (39.95)	141	880 (51.73)	1701	
7	मुखेड	ग्रामीण	22	4	33	784 (42.37)	157	909 (49.13)	1850	
		नागरी	10	2	12	53 (27.22)	6	137 (69.72)	196	
		एकूण	33	6	45	837 (40.91)	163	1046 (51.11)	2046	
8	कंधार	ग्रामीण	26	8	48	1266 (39.45)	257	1686 (52.55)	3209	
		नागरी	16	3	18	89 (28.02)	5	223 (70.37)	317	
		एकूण	43	11	66	1354 (38.42)	263	1909 (54.15)	3525	
जिल्हा एकूण	ग्रामीण	197	47	305	7902 (43.32)	1091	9249 (50.70)	18242		
		नागरी	280	94	312	1364 (26.95)	68	3630 (71.71)	5061	
		एकूण	477	141	617	9266 (39.76)	1159	12879 (55.27)	23304	

टिप १.आकडे पुण्याकांत केल्याने बेरजा कवाचित जुळणार नाहीत.२.०- आकडे दिलेल्या प्रमाणकांच्या अध्यापका कमी आहेत. कसातील आकडे एकूण लोकसंख्येची टक्केवारी दर्शयितात.आधार 1991 ची जनगणन

तक्ता क्र.1.5 (ब)

1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः काम करणा-या व्यक्तींची उद्योगगट क्षत्र निहाय विभागणी

जिल्हा नांदेड	आकडे हजारात											
	प्राथमिक क्षेत्र			द्वितीय क्षेत्र			तृतीय क्षेत्र			एकूण		
	बाब	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ग्रामीण	397	303	700	29	6	35	49	6	55	476	315	790
	(84)	(96)	(89)	(6)	(2)	(4)	(10)	(2)	(7)	(100)	(100)	(100)
नागरी	22	14	36	28	4	32	62	7	69	112	24	136
	(20)	(57)	(26)	(25)	(16)	(23)	(55)	(27)	(50)	(100)	(100)	(100)
एकूण	419	317	736	57	10	67	11	12	124	588	339	927
	(71)	(93)	(79)	(10)	(3)	(7)	(19)	(4)	(13)	(100)	(100)	(100)

टिप:- कसातील आकडे काम करणा-या एकूण व्यक्तींची (पुरुष/स्त्रिया/एकूण) टक्केवारी दर्शवतात.
आकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.
आधार 1991 जनगणना

तक्ता क्र.1.6 अ

लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण जनगणना 1991

जिल्हा नांदेड

आकडे पूर्ण अंकात

बाब	सर्ववयोगट	0-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
एकूण	2330374	688979	275828	198171	188741	176805	154516	136023	117488
ग्रामीण	1824234	547681	212209	146240	141563	137398	120749	105383	93200
नागरी	506140	141298	63619	51931	47178	39407	33767	30640	24288

तक्ता क्र.1.6 अ पुढे चालू

बाब	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80 व त्यावरील	वय अनिर्देशित
1	11	12	13	14	15	16	17	18	19
एकूण	90788	84609	52452	66591	32940	30893	10190	18680	6680
ग्रामीण	72508	68813	42500	54220	27320	25930	8380	15690	4450
नागरी	18280	15796	9952	12371	5620	4963	1810	2990	2230

आधार 1991 जनगणना

तक्ता क्र.1.6 ब

लोक संख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण जनगणना 1991

जिल्हा नांदेड

आकडे शहरात

बाब	सर्वधर्म	बौद्ध	ख्रिश्चन	हिंदू	जैन	शिख	मुस्लिम	इतर	धर्मनसलेल
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
एकूण	23304	2401	12	17913	35	80	2842	2	17
ग्रामीण	18242	1801	2	15053	13	16	1346	1	11
नागरी	5062	601	11	2861	22	64	1496	1	6

टिप-आकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.
आधार 1991 जनगणना

तपता क्र.1.7

1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमाती करिता आकडेवारी

आ ४३ हजारत

जिल्हा नांदेड

अक्र.	तहसिल	बाब	अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती			एकूण		
			एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	नांदेड	एकूण	91	47	44	16	9	8	107	56	52
		ग्रामीण	47	24	23	8	4	4	55	28	27
		नागरी	45	23	21	8	4	4	52	27	25
2	हवगाव	एकूण	33	17	16	42	22	21	75	38	37
		ग्रामीण	31	16	15	43	21	20	73	37	36
		नागरी	2	1	1	0	0	0	2	1	1
3	किन्नवट	एकूण	22	11	11	72	36	36	94	48	46
		ग्रामीण	18	9	9	71	36	35	89	45	44
		नागरी	4	2	2	2	1	1	5	3	3
4	भाकर	एकूण	33	17	16	34	18	17	68	35	33
		ग्रामीण	31	16	15	34	17	16	65	33	32
		नागरी	2	1	1	0	0	0	2	1	1
5	पिलोली	एकूण	79	40	39	43	22	21	122	62	60
		ग्रामीण	73	37	36	33	17	16	107	54	52
		नागरी	6	3	3	9	5	5	15	8	7
6	देगलूर	एकूण	49	25	24	27	14	13	76	39	37
		ग्रामीण	44	22	21	23	12	11	67	34	33
		नागरी	5	3	2	4	2	2	9	5	4
7	मुखेड	एकूण	49	25	24	21	11	10	70	36	34
		ग्रामीण	46	23	22	19	10	9	65	33	32
		नागरी	3	2	2	2	1	1	5	3	2
8	कंधार	एकूण	67	35	32	20	11	9	87	45	41
9	लोहा	ग्रामीण	61	32	30	19	11	9	81	42	38
		नागरी	6	3	3	0	0	0	6	3	3
जिल्हा एकूण		एकूण	423	217	206	276	142	134	699	359	340
		ग्रामीण	351	180	171	250	128	122	601	308	293
		नागरी	72	38	34	26	12	13	98	51	47

टिप आकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत. ०- आकडे दिलेल्या प्रमाणकांच्या अद्यपि कमी आहेत.
आधार 1991 ची जनगणना.

तपता क्र.1.8

भिती/छपरे या साठी वापरलेल्या साधन सामग्रीनुसार घराचे वर्गीकरण

1991 च्या जनगणनेनुसार

जिल्हा नांदेड

अक्र.	बाब	एकूण संख्या	ग्रामीणसंख्या	नागरीसंख्या
1	2	3	4	5
	एक एकूण जनगणना घरे	502010	395935	106075
1	भितीची सामग्री गवत,पाने,वेळू व बांबू	76960	72115	4845
2	माती	135635	120035	15600
3	कच्चा विटा	26020	13100	12920
4	लाकूड	9505	5450	4055
5	पक्क्या विटा	94635	43640	50995
6	गॅल्यनाईज्ड लोखंडी किंवा इतर धातूची पत्रे	2595	1355	1240
7	दगड	139325	130290	9035
8	सिमेंट कोंक्रीट	5560	4510	5050
9	वर उल्लिखिलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली इतरसामग्री वोन : छपरासाठी वापरलेली सामग्री	7730	5395	2335
1	गवत,पाने,वेळे,माती,कच्चा विटा किंवा बांबू	70100	66220	3880
2	कच्चे तक्ते,दगड,कंकर	179475	162400	17075
3	पन्हाळीचे लोखंडीपत्रे,जस्त किंवा धातूचे पत्रे	173005	125270	47735
4	ऑसबूरटोस सिमेंट पत्रे	9220	3820	5400
5	विटा व चूना	5785	4295	1490
6	दगड	1790	1360	430
7	प्रथलित सिमेंट कोंक्रीट	67065	11060	26005
8	वर उल्लिखिलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली इतरसामग्री	25570	21510	4060

आधार 1991 ची जनगणना

आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण
1991 च्या जनगणनेनुसार

जिल्हा नांदेड	अक्र.	बाब	एकूण संख्या	ग्रामीणसंख्या	नागरीसंख्या
1	2	3	4	5	
	1	एक एकूण कुटुंबे	321495	78345	399840
		दोन घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
		अ) स्वतःची घरे असलेली	302420	49405	351825
		ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	12520	26695	39215
		क) इतर	6555	2245	8800
	2	१ ते २ व्यक्ती असलेली कुटुंबे			
		एक एकूण कुटुंबे	34155	8475	42630
		दोन घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
		अ) स्वतःची घरे असलेली	30410	3740	34150
		ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	2545	4455	7000
		क) इतर	1200	280	1480
	3	३ ते ५ व्यक्ती असलेली कुटुंबे			
		एक एकूण कुटुंबे	137890	31265	169155
		दोन घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
		अ) स्वतःची घरे असलेली	128360	16740	145100
		ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	6265	13465	19730
		क) इतर	3265	1060	4325
	4	६ ते ८ व्यक्ती असलेली कुटुंबे			
		एक एकूण कुटुंबे	110710	26210	136920
		दोन घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
		अ) स्वतःची घरे असलेली	105695	18615	124310
		ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	3250	6885	10135
		क) इतर	1765	710	2475
	5	९ व अधिक व्यक्ती असलेली कुटुंबे			
		एक एकूण कुटुंबे	38740	12395	51135
		दोन घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
		अ) स्वतःची घरे असलेली	37955	10310	48265
		ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	460	1890	2350
		क) इतर	325	195	520

टिप या तक्त्यामध्ये संख्या कुटुंबांचा समावेश नाही ज्यामुळे एकूण कुटुंबांची संख्या जुळणार नाही

२) या तक्त्यातील कुटुंबांच्या संख्येत नेघर कुटुंबांचा समावेश नाही ज्यामुळे एकूण कुटुंबांची संख्या जुळणार नाही

३) आधार 1991 जनगणना :

तक्ता क्र.1.10

जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर

जिल्हा नांदेड 1991 ची जनगणना

अक्र	बाब	एकूण जनगणना घरे	जनगणनेच्या सुरुवातीची रिकामी असलेली घरे	रहाणे	दुकान आणि रहाणे	यंत्रशाळा कुटीर उद्योगा सह आणि रहाणे	इतरवापरासह स्तंभ ६ व ७ मध्ये निर्देशित केलेल्या व्यतीरिक्त रहाणे	हॉटेल धर्मशाळा पर्यटन घरे इत्यादी
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	एकूण	502010	31940	383645	4760	7445	2285	1460
2	ग्रामीण	395935	20515	308380	3765	6115	1865	775
3	नागरी	106075	11425	75265	995	1330	420	685

तक्ता क्र.1.10 पुढे चालू

अक्र	बाब	उपहारगृहे सोडून दुकाने	व्यवसायाची घरे/कार्यालये	कारखाने यंत्रशाळा छंपरे इत्यादी	रेस्टॉरंट मिठाईची दुकाने आणि उपहार गृहे	करमणूक पंचायतघरे सांस्कृतिक केंद्र इ.पुजा स्थाने सोडून	पुजास्थाने देवळे, चर्च, मशीद गुरद्वारे वगैरे	इतर
1	2	10	11	12	13	14	15	16
1	एकूण	11665	3280	7940	1225	520	4020	41825
2	ग्रामीण	5950	2080	4150	670	385	3415	37870
3	नागरी	5715	1200	3790	555	135	605	3955

आधार:- 1991 ची जनगणना

अ.क्र.	क्षेत्र	वर्ष 2000-2001 *		वर्ष 2001-2002 @	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
1	2	3	4	5	6
1	कृषी	7111117	6759997	8958022	8515708
2	वन संवर्धन आणि ओडके पाडणे	843045	828630	960365	943944
3	मासेनारी	114496	100958	115000	101403
4	खान व दगड खानकाम	60452	46863	60480	46885
	एकूण प्राथमिक क्षेत्र (अ)	8129110	7736448	10093867	9607940
5	नोदणीकृत उद्योग	1820400	1455951	1911171	1528550
6	अनोदणीकृत उद्योग	1918287	1579489	2485215	2046292
7	गंधकाम	2758990	2638046	3069740	2935172
8	बीज, वायू (गॅस) व पाणीपुरवठा	517248	338444	932873	610396
	एकूण द्वितीय क्षेत्र (ब)	7014924	6011931	8398999	7120410
9	रेल्वे	99140	77649	105943	82918
10	परिवहन, साठवणूक व गोवामे	1213749	935476	1321912	1018841
11	दळणवळण	822747	665631	873501	706692
12	व्यापार, हॉटेल्स व उपहार गृह	5751642	5579945	6631688	6433722
13	बँका व दिना उद्योग	4953719	4688022	5626279	5312517
14	स्थावर मालमत्ता, राहत्या घराची मजकी व व्यवसायीक सेवा	4159292	3544907	4267019	3636723
15	सार्वजनिक प्रशासन	1729955	1535325	1825108	1619772
16	इतर सेवा	3473512	3324778	4765757	4561688
	एकूण तृतीय क्षेत्र (क)	22203757	20351733	25417206	23372873
	एकूण जिल्हा उत्पन्न(अ+ब+क)	37347790	34100112	43910072	40101223
	दरडाई जिल्हा उत्पन्न(रूपय)	13117	11976	15147	13833
	एकूण राज्य उत्पन्न	2388751747	2130402147	2714061839	2418770839
	दरडाई राज्य उत्पन्न(रूपय)	24869	22179	27755	24736
	एकूण जिल्हा उत्पन्नाची एकूण राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी	1.56	1.60	1.52	1.66

टिप - १) * अस्थायी

@ प्रासंभीक

२) आकडेवारीच्या उपलब्धतेचा आभाव अनुरूप निर्देशांकाने वापर तसेच पध्दतीमधील अंतर्भूत रकमेचा या सर्वांमुळे जिल्हा उत्पन्नाचे अचूक अंदाज बांधण्यामध्ये मर्यादा येत असल्याने हे अंदाज डोबळ मानाने जिल्हातील उत्पन्नाची यातली अजमाविण्याकरीता वापरावत.

अध्यक्ष - अर्थ व सांख्यिकी मंचालनालय, मुंबई

क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा जिल्हा उत्पन्न स्थिर (1993-94) किमतीनुसार

जिल्हा नावड

रु. हजार त

अ.क्र.	क्षेत्र	वर्ष 2000-2001 *		वर्ष 2001-2002 @	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
1	2	3	4	5	6
1	कृषी	4652926	4437251	5279041	5034341
2	वन संवर्धन आणि ओढके पाडणे	331318	325791	340107	334434
3	मासेमारी	75758	67265	81327	72209
4	खान व दंगड खानकाम	39058	29887	40368	30889
	एकूण प्राथमिक क्षेत्र (अ)	5099060	4860193	5740843	5471874
5	नदीपोकृत उद्योग	1204405	934324	1241144	962824
6	अनादीपोकृत उद्योग	1565804	1336635	1613384	1377252
7	बांधकाम	1690190	1594206	1876959	1770369
8	तीज, वायू (गॅस) व पाणीपुरवठा	438654	291172	537430	356737
	एकूण द्वितीय क्षेत्र (ब)	4899055	4156336	5268918	4467183
9	रेल्वे	87412	72094	92509	76971
10	परिवहन, सातवणूक व गोदामे	722622	535233	754872	559121
11	दळणवळण	699368	595150	787433	670091
12	व्यापार, हॉटेल्स व उपहार गृह	3713304	3583587	4041172	3900002
13	शेंका व विमा उद्योग	3193653	2999541	3410698	3192288
14	स्थावर मालमत्ता, राहत्या घराची मालकी व व्यवसायिक सेवा	2189223	1846315	2044638	1696358
15	सार्वजनिक प्रशासन	1001925	887618	1034779	916724
16	इतर सेवा	2001691	1901710	2636284	2504605
	एकूण तृतीय क्षेत्र (क)	13609199	12391248	14802385	13516162
	एकूण जिल्हा उत्पन्न (अ+ब+क)	23607314	21407778	25812146	23455218
	दरडोई जिल्हा उत्पन्न (रुपये)	9291	7519	9904	9091
	एकूण राज्य उत्पन्न	1558751531	1376899631	1665156788	1473586188
	दरडोई राज्य उत्पन्न (रुपये)	16228	14335	17029	15070
	एकूण जिल्हा उत्पन्नाची एकूण राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी	1.51	1.55	1.55	1.59

टिप - 1) * अस्थायी

@ प्रांतीय

2) आकडेवारीच्या उपलब्धतेचा आभाव अनुरूप निर्देशाकाचा वापर तसेच पध्दतीमधील अतंभत उणीवा या सर्वामुळे जिल्हा उत्पन्नाचे अचूक क्षेत्राज बांधण्यामध्ये भरगटा येत असल्याने हे अंदाज दोबळ मानून जिल्ह्यातील उत्पन्नाची पातळी अजमाविण्याकरिता वापरलेले.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय मुंबई

तक्ता क्र 2.1

नियुक्त केंद्रातील पर्जन्य दिवसाची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा नांदेड		वर्ष 2001		पर्जन्य मि.मि.						
क्र.	माहिना	बाब	तहसिल/केंद्र							
1	2	3	माहुर	किनवट	दि.नगर	हादगाव	अह्यापूर	नांदेड	मुतखेड	भोकर
			4	5	6	7	8	9	10	11
	जानवारी	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	0	0	0
2	फेब्रुवारी	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	0	0	0
3	मार्च	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	0	0	0
4	एप्रिल	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	0	0	0
5	मे	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	0	0	0
6	जून	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	13	14	11	11	11	11	9	11
		पर्जन्य	509	359	198	198	109	109	173	109
7	जुलै	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	15	14	10	10	13	13	9	13
		पर्जन्य	115	102	83	88	107	107	159	155
8	ऑगस्ट	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	20	20	18	18	19	19	18	18
		पर्जन्य	486	512	280	280	254	254	329	302
9	सप्टेंबर	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	1	2	4	4	3	3	3	3
		पर्जन्य	32	51	38	38	12	12	55	58
10	ऑक्टोबर	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	6	6	5	5	6	6	6	6
		पर्जन्य	125	164	57	57	177	177	143	194
11	नोव्हेंबर	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	0	0	0
12	डिसेंबर	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	0	0	0
	एकूण	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
	जिल्हा	पर्जन्य दिवसाची संख्या	55	56	48	48	52	52	45	51
		पर्जन्य	1267	1188	661	661	659	659	859	818

तक्ता क्र.2.1 पुढे चालू
निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसाची संख्या व एकूण पर्जन्य

अ. क्र.	माहिना	बाब	तहसिल/केंद्र								
			उमरी	धर्माबाद	बिलोली	नायगाव	लोहा	कंधार	मुखेड	देगलूर	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	जानेवारी	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	फेब्रुवारी	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	मार्च	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	एप्रिल	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	मे	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	जून	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	12	12	12	10	8	9	8	9	
7	जुलै	सरासरी	219	150	150	175	255	288	246	251	
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	7	5	5	4	3	5	4	9	
8	ऑगस्ट	सरासरी	136	90	90	75	37	111	88	58	
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	19	21	21	19	18	18	18	17	
9	सप्टेंबर	सरासरी	376	362	362	384	370	501	365	306	
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	4	2	2	3	2	4	3	2	
10	ऑक्टोबर	सरासरी	36	10	10	34	23	78	12	18	
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	
11	नोव्हेंबर	सरासरी	5	5	5	6	7	7	7	6	
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	213	119	119	145	196	228	77	82	
12	डिसेंबर	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0	
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	
एकूण जिल्हा	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	पर्जन्य दिवसाची संख्या	47	45	45	42	38	43	40	43		
		पर्जन्य	980	731	731	813	881	1206	788	715	

आधार जिल्हाधिकारी नांदेड.

निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तापमान (2000)

जिल्हा नांदेड

आकडे त्रैस्थीयस. मध्ये

अक्र	महिना	कमाल	केंद्र : नांदेड	किमान
1	2	3		4
1	जानेवार		31.4	13.9
2	फेब्रुवारी		31.8	15.9
3	मार्च		36.5	17.6
4	एप्रिल		41.6	23.5
5	म		39.9	25.6
6	जून		33.5	21.0
7	जुलै		31.1	23.2
8	ऑगस्ट		30.8	23.3
9	सप्टेंबर		29.9	23.0
10	ऑक्टोबर		35.3	21.3
11	नोव्हेंबर		33.6	16.7
12	डिसेंबर		उ.ना.	उ.ना.
वर्ष 2000			41.6	13.9

टिप - 1) प्रादेशिक मासम केंद्र, कुलाबा मुंबई यांचेकडून 2001 ची माहिती उपलब्ध व झाल्यामुळे वर्ष 2000 ची माहिती देण्यात आली आहे

2) उ.ना. = उपलब्ध नाही

आधार - मासम विज्ञान केंद्र उप महा निदेशक, प्रादेशिक मासम केंद्र कुलाबा मुंबई.

तक्ता क्र 3.1

जमीनीया वापर

जिल्हा नांदेड.

(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)

अ क्र	तहसिल	वर्ष	एकूण भौगोलिक क्षेत्र	जंगल व्याप्त क्षेत्र	शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र			पडीत जमीनी व्यतीरिक्त लागवड न झालेली एकूण जमीन			
					डींगर शेती वापरा खालील जमीन	पडीत/लागवडी लायक नसलेली जमीन	एकूण 6+7	लागवडी लायक पण वापरात नसलेली	कायम गुरे चरणाची जागा	कसले ल्या जमीनीत समाविष्ट नसलेली झाडे, झुडपे फळबागा या खालील जमीन	एकूण 9+10+
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	किनवट	97-98	201232	57260	5998	6520	12518	6231	9230	2130	17591
		98-99	201232	58260	6725	6245	12970	8059	8787	2107	18953
2	इंदगाव	97-98	152603	11028	2970	7550	10520	1056	5836	226	7118
		98-99	152603	11028	1411	3158	4569	1145	5906	979	8030
3	नांदेड	97-98	99952	1868	1532	3474	5006	3866	708	1476	6050
		98-99	99952	1868	3531	1690	5221	3542	826	649	5017
4	नेाकर	97-98	108185	13771	2723	2557	5280	1513	4430	751	6694
		98-99	108185	13271	2451	2563	5014	1259	4437	825	6521
5	बिलोली	97-98	148114	1378	1516	3908	5424	9783	2146	632	12561
		98-99	148114	1378	2935	1451	4386	7191	2057	639	9887
6	लोहा	97-98	81126	1254	4073	2728	6801	5777	2072	202	8051
		98-99	81126	1254	549	4003	4552	3145	2641	419	6205
7	कंधार	97-98	81029	1606	2683	2809	5492	1200	5701	90	6991
		98-99	81029	1606	643	1605	2248	2258	2122	143	4523
8	मुखंड	97-98	93407	2852	2243	1878	4121	1631	6416	571	8618
		98-99	93407	2852	1350	2859	4209	2349	4373	579	7301
9	देगलूर	97-98	67516	903	1261	981	2242	1404	1580	136	3120
		98-99	67516	903	1011	1257	2268	1567	2237	818	4622
जिल्हा एकूण		97-98	1033164	91920	24999	32405	57404	32461	38119	6214	76794
		98-99	1033164	92420	20606	24831	45437	30515	33386	7158	71059

तक्ता क्र 3.1 पुढे चालू

(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)

अ क्र	तहसिल	वर्ष	पडीत जमीन			लागवडी खालील क्षेत्र			लागवडी खालील क्षेत्र
			चालू पड	इतर पड	एकूण पड	निव्वळ कसले ले क्षेत्र	एका पेक्षा अधिक	एकूण क्षेत्र	9+11+15+16
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19
1	किनवट	97-98	2120	3007	5127	108736	19234	127970	122224
		98-99	4339	6145	10484	100565	1742	102307	121215
2	हदगांव	97-98	8351	4010	12361	111576	14010	125586	125219
		98-99	6842	3598	10440	118536	4049	122585	131100
3	नांदेड	97-98	9582	1766	11348	75680	18664	94344	92370
		98-99	7023	1769	8792	79054	3346	82400	92037
4	भोकर	97-98	57	2943	3000	79440	7222	86662	84704
		98-99	639	3592	4231	79148	1241	80389	85463
5	बिलोली	97-98	1540	6329	7869	120882	9090	129972	139166
		98-99	1451	779	2230	130233	5568	135801	140293
6	लोहा	97-98	2169	683	2852	62168	2126	64294	70999
		98-99	5233	2639	7872	61243	280	61523	72679
7	कंधार	97-98	5000	1341	6341	60599	6587	67186	68230
		98-99	8151	258	8409	64243	849	65092	75053
8	मुखेड	97-98	3223	1344	4567	73249	9142	82391	80018
		98-99	5351	2814	8165	70880	8369	79249	81973
9	देगलूर	97-98	8135	1839	9974	51277	14318	65595	62791
		98-99	9745	1954	11699	48024	13631	61655	62108
जिल्हा एकूण		97-98	40177	23262	63439	743607	100393	844000	845721
		98-99	48774	23548	72322	751926	39075	791001	861921

टिप १. वर्ष 1997-98 चे आकडे पूर्ण सुधारित असून 1998-99 चे आकडे अस्थाई स्वरुपाचे आहेत.

२. अधीक्षक भूमि अभिलेख याचे कडून सन 99-2000, 2000-01 व 2001-02 या वर्षांची अस्थाई माहिती उपलब्ध न झाल्यामुळे तक्त्य देता आली नाही.

आधार : १. कृषि आयुक्तालय पुणे

२. अधीक्षक भूमि अभिलेख नांदेड.

तक्ता क्र. 3.2

तहसिलवार निरनिराळ्या पीकाखालील क्षेत्र

जिल्हा नांदेड		(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)											
अ	तहसिल क्र	वर्ष	तांदूळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	वरी	नाचणी	इतर तृणधान्य	एकूण तृणधान्य
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	किनवट	97-98	6695	3780	5545	0	26545	662	185	0	0	0	37867
		98-99	4755	1786	22897	133	23030	421	311	0	0	0	30303
2	हदगांव	97-98	4373	7176	32102	0	32102	166	120	0	0	0	43937
		98-99	4993	4679	33693	199	33892	154	36	0	0	0	43754
3	नांदेड	97-98	2945	6303	24468	2606	27074	0	42	0	0	0	36364
		98-99	2868	4465	23368	765	24133	0	56	0	0	0	31522
4	भाकर	97-98	2809	595	24213	81	24294	16	118	0	0	0	27832
		98-99	2636	838	21976	33	22009	19	122	0	0	0	25624
5	बिलोली	97-98	6281	2250	21138	20592	41730	0	120	0	0	145	50526
		98-99	15510	1700	25816	17965	43781	0	0	0	0	64	61055
6	लोहा	97-98	2197	800	26746	0	26746	0	0	0	0	0	29743
		98-99	1085	778	22946	633	23579	0	0	0	0	0	25442
7	कंधार	97-98	3612	835	23444	0	23444	0	0	0	0	355	28246
		98-99	1521	539	23858	897	24755	0	0	0	0	189	27004
8	मुखेड	97-98	1496	1583	23397	1778	25175	31	0	0	0	0	28285
		98-99	2642	608	24420	2342	26762	8	0	0	0	0	30020
9	देगलूर	97-98	3100	2461	5135	9564	14699	0	0	0	0	0	20260
		98-99	1622	519	8396	8122	16518	0	0	0	0	0	18659
जिल्हा एकूण		97-98	33508	25783	207188	34621	241809	875	585	0	0	500	303060
		98-99	37632	15912	207370	31089	238459	602	525	0	0	253	293383

तक्ता क्र. 3.2 पुढे घालू

तहसिलवार निरनिराळ्या पीकाखालील क्षेत्र

जिल्हा नांदेड		(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)											
अ	तहसिल क्र	वर्ष	हरभरा	तूर	मुग	उडीव	वाळ	कजीत	मटकी	इतर कडधान्य	एकूण कडधान्य	एकूण अन्नधान्य	उस
1	2	3	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	किनवट	97-98	732	6228	3745	3822	0	0	0	52	14579	52446	10864
		98-99	311	6153	2948	3355	0	0	0	479	13246	43549	650
2	हदगांव	97-98	6668	7281	3448	2495	0	0	0	0	19892	63829	2600
		98-99	660	7146	3646	2369	0	0	0	0	13821	57575	2188
3	नांदेड	97-98	5466	4602	1589	337	0	0	0	0	12594	48958	3387
		98-99	4512	5689	2259	2041	0	0	0	178	14679	46201	2945
4	भाकर	97-98	3747	3267	2816	4274	0	0	0	0	14104	41936	348
		98-99	1122	3461	2147	4381	0	0	0	0	11111	36735	1841
5	बिलोली	97-98	1762	4819	11114	13190	0	0	33	13	30936	81462	2537
		98-99	1641	4117	9367	13675	0	0	45	64	28909	89964	2666
6	लोहा	97-98	484	6635	1734	2051	0	0	0	0	10904	40647	243
		98-99	523	5947	1330	1273	0	0	0	0	9073	34515	588
7	कंधार	97-98	72	3538	1545	2018	0	0	0	0	7173	35419	1204
		98-99	425	3536	1443	2563	0	0	0	0	7967	34971	2245
8	मुखेड	97-98	707	5171	6544	8097	0	0	0	0	20519	48804	320
		98-99	1202	4588	7783	6980	0	0	0	41	20594	50614	369
9	देगलूर	97-98	1043	2205	7378	11485	0	85	0	0	22196	42456	601
		98-99	960	2468	6799	10045	0	0	0	0	20272	38931	587
जिल्हा एकूण		97-98	20631	43746	39913	48369	0	85	33	70	152997	455957	22104
		98-99	11356	43105	37722	46682	0	0	45	762	139672	433055	14079

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू
तहसिलवार निरनिराळ्या पीकाखालील क्षेत्र

जिल्हा नांदेड		(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)											
अ क्र	तहसिल	वर्ष	भिर ची	हळद	सु पा री	इतर मसाला पदार्थ	एकूण मसाला पदार्थ	आ बा	का जू	एकूण फळे व भाजी पाला	संकी र्ण खाद्य पीके	एकूण खाद्य पीके	कापूस
1	2	3	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
1	किनवट	97-98	650	1	0	0	651	0	0	1090	0	65051	5863
		98-99	650	25	0	0	675	0	0	118	0	44992	5462
2	हदगाव	97-98	847	84	0	25	956	0	0	527	0	67912	492
		98-99	359	77	0	18	454	0	0	1025	0	61242	55
3	नांदेड	97-98	234	115	0	47	396	0	0	1550	0	54291	280
		98-99	95	30	0	125	250	33	0	4295	0	53691	26
4	भोकर	97-98	499	30	0	8	537	0	0	202	0	43023	366
		98-99	572	35	0	65	672	0	0	455	0	39703	385
5	बिलोली	97-98	3000	74	0	202	3276	0	0	758	0	88033	32107
		98-99	160	51	0	478	689	0	0	745	0	94064	281
6	लोहा	97-98	150	218	0	0	368	0	0	898	0	42156	16599
		98-99	0	396	0	0	396	0	0	424	0	35923	22944
7	कंधार	97-98	213	163	0	0	376	0	0	985	205	38189	20791
		98-99	50	50	0	0	100	0	0	299	179	37794	23142
8	मुखंड	97-98	547	24	0	152	723	0	0	208	0	50055	20498
		98-99	469	261	0	674	1404	0	0	289	0	52676	20832
9	देगलूर	97-98	463	0	0	75	538	0	0	488	0	44083	16075
		98-99	348	2	0	18	368	0	0	402	0	40288	16062
जिल्हा एकूण		97-98	6603	709	0	509	7821	0	0	6706	205	492793	278881
		98-99	2703	927	0	1378	5008	33	0	8052	179	460373	296345

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू
तहसिलवार निरनिराळ्या पीकाखालील क्षेत्र

जिल्हा नांदेड		(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)											
अ क्र	तहसिल	वर्ष	इतर तंतु पीके	एकूण तंतु पीके	भुई मूग	करडई	जवस	तीळ	सूर्य फुल	इतर गळीत धान्य	एकूण गळीत धान्य	त बा खु	इतर औषधी मादक पदार्थ
1	2	3	37	28	39	40	41	42	43	44	45	46	47
1	किनवट	97-98	590	59238	447	16	91	991	1632	454	3681	0	0
		98-99	645	55265	386	0	0	1021	310	333	2050	0	0
2	हदगाव	97-98	335	49722	200	1180	150	672	4377	1373	7952	0	0
		98-99	221	55708	205	165	0	477	4522	266	5635	0	0
3	नांदेड	97-98	172	28263	1842	1249	24	478	4504	2438	10535	0	0
		98-99	185	26766	899	39	36	63	116	245	1398	0	0
4	भोकर	97-98	128	36813	123	2980	38	476	2561	648	6826	0	0
		98-99	162	38732	123	40	59	360	926	389	1897	0	0
5	बिलोली	97-98	24	32131	1800	1455	910	910	3073	1660	9808	0	0
		98-99	23	38130	800	840	635	410	210	712	3607	0	0
6	लोहा	97-98	635	17234	40	532	0	776	1565	1991	4904	0	0
		98-99	538	23482	91	16	0	845	1166	0	2118	0	0
7	कंधार	97-98	479	21270	1179	527	120	1120	2460	2076	7482	0	0
		98-99	323	23485	1122	0	0	1527	985	0	3634	0	0
8	मुखंड	97-98	586	21084	934	1288	548	2313	4117	2052	11252	0	0
		98-99	589	21421	659	1019	0	1322	2123	0	5123	0	0
9	देगलूर	97-98	145	16220	121	2662	121	390	1784	214	5292	0	0
		98-99	154	16216	145	2481	95	425	1974	31	5151	0	0
जिल्हा एकूण		97-98	3094	281975	6686	11889	2002	8126	26123	12906	67732	0	0
		98-99	2840	299185	4430	4600	825	6450	12332	1976	30613	0	0

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू
तहसिलवार नितरनिराज्या पीकाखालील क्षेत्र

जिल्हा नांदेड		(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)								
तहसिल	वर्ष	एकूण औषधी व मैदक पदार्थ	चा- याची पीके	हिरवी पीके	संकीर्ण खाद्य पीके	एकूण अखाद्य पीके	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक वेळा लागवडी खालील क्षेत्र	लागवडी खालील निव्वळ क्षेत्र	
1	2	3	48	49	50	51	52	53	54	55
1	किनवट	97-98	0	0	0	0	62919	127970	19234	108736
		98-99	0	0	0	0	57315	102307	1742	100565
2	हदगांव	97-98	0	0	0	0	57674	125586	14010	111576
		98-99	0	0	0	0	61343	122585	4049	118536
3	नांदेड	97-98	0	0	1255	0	40053	94344	18664	75680
		98-99	0	545	0	245	28709	82400	3346	79054
4	भोकर	97-98	0	0	0	0	43639	86662	7222	79440
		98-99	0	57	0	0	40686	80389	1241	79148
5	बिलोली	97-98	0	0	0	0	41939	129972	9090	120882
		98-99	0	0	0	0	41737	135801	5568	130233
6	लोडा	97-98	0	0	0	0	22138	64294	2126	62168
		98-99	0	0	0	0	25600	61523	280	61243
7	कधार	97-98	0	0	245	0	28997	67186	6587	60599
		98-99	0	199	0	0	27298	65092	849	64243
8	मुखेड	97-98	0	0	0	0	32336	82391	9142	73249
		98-99	0	29	0	0	26573	79249	8369	70880
9	देगलूर	97-98	0	0	0	0	21512	65595	14318	51277
		98-99	0	0	0	0	21367	61655	13631	48024
जिल्हा एकूण		97-98	0	0	1500	0	351207	844000	100393	743607
		98-99	0	830	0	245	330628	791001	39075	751926

टिप 1. वर्ष 1997-98 चे आकडे पूर्ण सुधारित असून वर्ष 98-99 चे आकडे अस्थायी स्वरूपाचे आहेत.

2. अधिसूक्त भूमी अभिलेख यांचेकडून वर्ष 99-00, 2000-01 व 2001-02 ची अस्थायी माहिती उपलब्ध न झाल्याने तक्त्यात देता येत नाही.

आधार 1. कृषि आयुक्तालय पुणे.

2. अधिसूक्त भूमी अभिलेख नांदेड.

तक्ता क्र. 3.3

मुख्य पीकाचे दर हेक्टरी उत्पादन व एकूण उत्पादन (अंतिम अंदाज)
जिल्हा नांदेड वर्ष : 2001-2002

१) दर हेक्टरी उत्पादन - किलोमध्ये २) एकूण उत्पादन - ०० मे. टनांत

अ. क्र.	पीके	दरहेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन
1	2	3	4
1	तांदूळ	1020	244
2	गाहू	1298	347
3	ज्वारी	1163	2107
4	बाजरी	344	2
5	बारली	उ.ना	उ.ना
6	मका	1833	22
7	नाचणी	0	0
8	इतर धान्य	742	6
9	एकूण धान्य	1145	2370
10	हरभरा	608	158
11	तूर	764	399
12	उडीद	282	173
13	मूग	291	111
14	मसूर	260	2
15	इतर कडधान्य	334	5
16	एकूण कडधान्य	448	688
17	जवस	उ.ना	उ.ना
18	भुइमूग	उ.ना	उ.ना
19	मोहरी	उ.ना	उ.ना
20	तीळ	उ.ना	उ.ना
21	एरंडी	उ.ना	उ.ना
22	ऊस	63	9200
23	नारळ	0	0
24	कापूस (सरकीविरहीत)	114	1651
25	ताग	0	0
26	मेसूर (अंबोडी)	276	51
27	तंबाखू	1084	1
28	एकूण औषधी व अमली पदार्थ	1084	1
29	संठ (आले)	888	2
30	मिरची (लाल)	324	24
31	हळद	1034	896
32	बटाटा	2530	25

टिप : 1. ऊसाचे उत्पादन डेस्ड केनच्या स्वरूपात आहे.

2. बाब क्र. 26 (मेसूर) चे उत्पादन ०० गाठीच्या स्वरूपात आहे. 1 -गासडी = 180 किलो

3. कापसाचे उत्पादन 00 गाठीच्या स्वरूपात आहे. 1. -गासडी = 170 किलो

आधार : कृषि आयुक्तालय पुणे.

संख्या क्र. ३३
विद्यार्थी साधनाचे आर्किटेक्चराल अखंडित साधनाचे क्षेत्र

क्र. सं.	तहसिल	वर्ष	आर्किटेक्चराल क्षेत्र	आर्किटेक्चराल क्षेत्र	आर्किटेक्चराल क्षेत्र	एकूण लागवडी खालील क्षेत्र	एकूण लागवडी खालील क्षेत्राची टक्केवारी
1	2	3	4	5	6	7	8
1	किन्वट	97-98	0	2	2	8020	127970
		98-99	0	0	0	3436	102307
2	इंदगाव	97-98	2166	11969	14135	16501	125586
		98-99	2125	5741	7866	10475	122585
3	नांदेड	97-98	9788	27498	37286	20299	94344
		98-99	5863	4537	10400	16045	82400
4	भोकर	97-98	2860	0	2860	4326	86662
		98-99	1179	0	1179	4101	80389
5	बिलोली	97-98	255	0	255	35585	129972
		98-99	534	0	534	8706	135801
6	लोहा	97-98	430	0	430	3478	64294
		98-99	449	0	449	3218	61523
7	कंधार	97-98	49	1304	1353	7176	67186
		98-99	1213	825	2038	4261	65092
8	मुखंड	97-98	340	2729	3069	3916	82391
		98-99	425	735	1160	4207	79249
9	देगलूर	97-98	250	399	649	3534	65595
		98-99	441	871	1312	4084	61655
जिल्हा एकूण		97-98	16138	43901	60039	82835	844000
		98-99	12229	12709	24938	58533	791001

टिप : 1. वर्ष 1997-98 चे आकडे पूर्ण सुधारित असून वर्ष 98-99 चे आकडे अस्थायी स्वरूपाचे आहेत.

2. आधिकांक भूमी अभिलेख यांचेकडून वर्ष 1999-00, 2000-01 व 2001-02 ची अस्थायी माहिती उपलब्ध न झाल्याने तक्त्यात देता येत नाही.

आधार : कृषि आयुक्तालय पुणे.

2. आधिकांक भूमी अभिलेख नांदेड.

तक्ता क्र.3.5
निरनिराळ्या पीकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा नांदेड		क्षेत्र हेक्टर मध्ये											
अ क्र	तहसिल	वर्ष	तांदूळ	गहू	खरी प ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	नाचणी	इतर. तण धान्य	एकूण तण धान्य	हरभरा
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	किनवट	97-98	894	2992	0	598	598	0	0	0	0	4434	143
		98-99	0	1786	0	0	0	0	74	0	0	1860	0
2	हदगाव	97-98	450	5297	0	0	0	0	0	0	0	5747	1836
		98-99	0	2281	0	0	0	204	30	0	0	2515	660
3	नांदेड	97-98	405	5718	0	625	625	0	9	0	0	6757	1518
		98-99	0	4448	0	0	0	0	9	0	0	4457	149
4	भोकर	97-98	300	672	0	26	26	0	0	0	0	998	951
		98-99	0	800	0	0	0	0	0	0	0	800	568
5	बिलोली	97-98	889	1220	0	1980	1980	0	0	0	0	4089	898
		98-99	0	1910	0	0	0	0	0	0	0	1910	462
6	लोहा	97-98	0	675	0	0	0	0	0	0	0	675	435
		98-99	0	162	0	0	0	0	0	0	0	162	523
7	कंधार	97-98	200	734	0	182	182	0	0	0	0	1116	440
		98-99	0	540	0	0	0	0	0	0	0	540	1043
8	मुखेड	97-98	280	243	0	289	289	0	0	0	0	812	746
		98-99	0	495	0	0	0	0	0	0	0	495	94
9	देगलूर	97-98	882	249	0	26	26	0	0	0	0	1157	733
		98-99	0	890	0	0	0	0	0	0	0	890	959
जिल्हा एकूण		97-98	4300	17800	0	3726	3726	0	9	0	0	25835	7700
		98-99	0	13312	0	0	0	204	113	0	0	13629	4458

तक्ता क्र.3.5 पुढे चालू
निरनिराळ्या पीकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा नांदेड		क्षेत्र हेक्टर मध्ये											
अ क्र	तहसिल	वर्ष	तुर	वाटाणा	इतर कड धान्य	एकूण कड धान्य	एकूण अन्न धान्य	ऊस	मसाला पदार्थ	एकूण फळे	एकूण भाजीपाला	संकीर्ण खाद्य पीके	एकूण खाद्य पीके
1	2	3	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	किनवट	97-98	0	0	0	143	4627	2310	548	206	294	0	7985
		98-99	0	0	0	0	1860	484	676	106	0	0	3126
2	हदगाव	97-98	0	0	0	1836	7583	5011	1006	937	53	0	14590
		98-99	0	0	0	660	3175	3328	986	937	88	0	8514
3	नांदेड	97-98	0	0	0	1518	8275	4335	419	4650	181	0	17860
		98-99	0	0	0	149	4606	5349	419	4837	408	0	15619
4	भोकर	97-98	0	0	0	951	1949	800	530	611	152	0	4042
		98-99	0	0	0	568	1368	1742	530	314	0	0	3954
5	बिलोली	97-98	0	0	0	898	4987	4264	3286	475	301	0	13313
		98-99	0	0	0	462	2372	1750	3286	435	64	0	7907
6	लोहा	97-98	0	0	0	435	1110	690	368	144	201	0	2513
		98-99	0	0	0	523	685	708	568	144	0	0	2105
7	कंधार	97-98	0	0	0	440	1556	3090	163	109	182	0	5100
		98-99	0	0	0	1043	1583	1779	376	89	25	0	3852
8	मुखेड	97-98	0	0	0	746	1558	773	723	99	103	0	3256
		98-99	0	0	0	94	589	328	883	44	18	0	1862
9	देगलूर	97-98	0	0	0	733	1890	827	457	169	133	0	3476
		98-99	0	0	0	959	1849	545	457	269	138	0	3258
जिल्हा एकूण		97-98	0	0	0	7700	33535	22100	7500	7400	1600	0	72135
		98-99	0	0	0	4458	18087	16013	8181	7175	741	0	50197

तक्ता क्र.3.5 पुढे चालू
निरनिराळ्या पीकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा नांदेड			क्षेत्र हेक्टर मध्ये									
अ क्र	तहसिल	वर्ष	कोपूस	इतर तंतू पिके	एकूण तंतू पिके	भुईमुग	सुर्यफूल	करडई	इतर गळी ताची पिके	एकूण गळी ताची पिके	तंबाखु	
1	2	3	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
1	किन्नवट	97-98	0	0	0	35	0	0	0	35	0	
		98-99	0	0	0	0	310	0	0	310	0	
2	हदगाव	97-98	0	0	0	215	1696	0	0	1911	0	
		98-99	0	0	0	74	1722	165	0	1961	0	
3	नांदेड	97-98	0	0	0	1764	75	0	0	1839	0	
		98-99	0	0	0	0	425	1	0	426	0	
4	भाकर	97-98	0	0	0	88	196	0	0	284	0	
		98-99	0	0	0	106	41	0	0	147	0	
5	बिलोली	97-98	0	0	0	1600	572	0	100	2272	0	
		98-99	0	0	0	0	640	0	0	640	0	
6	लोहा	97-98	0	0	0	40	925	0	0	965	0	
		98-99	0	0	0	0	1100	13	0	1113	0	
7	कंधार	97-98	0	0	0	1040	936	0	0	1976	0	
		98-99	0	0	0	0	409	0	0	409	0	
8	मुखेड	97-98	0	0	0	660	0	0	0	660	0	
		98-99	0	0	0	0	2345	0	0	2345	0	
9	देगलूर	97-98	0	0	0	58	0	0	0	58	0	
		98-99	0	0	0	0	826	0	0	826	0	
जिल्हा एकूण		97-98	0	0	0	5500	4400	0	100	10000	0	
		98-99	0	0	0	180	7818	179	0	8177	0	

तक्ता क्र.3.5 पुढे चालू
निरनिराळ्या पीकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा नांदेड			क्षेत्र हेक्टर मध्ये						
अ क्र	तहसिल	वर्ष	इतर औषधी व मादक पदार्थ	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	घा-याची पिके	सकिर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	ओलिताखालील एकूण क्षेत्र	
1	2	3	35	36	37	38	39	40	
1	किन्नवट	97-98	0	0	0	0	35	8020	
		98-99	0	0	0	0	310	3436	
2	हदगाव	97-98	0	0	0	0	1911	16501	
		98-99	0	0	0	0	1961	10475	
3	नांदेड	97-98	0	0	600	0	2439	20299	
		98-99	0	0	0	0	426	16045	
4	भाकर	97-98	0	0	0	0	284	4326	
		98-99	0	0	0	0	147	4101	
5	बिलोली	97-98	0	0	0	0	2272	15585	
		98-99	0	0	0	159	799	8706	
6	लोहा	97-98	0	0	0	0	965	3478	
		98-99	0	0	0	0	1113	3218	
7	कंधार	97-98	0	0	100	0	2076	7176	
		98-99	0	0	0	0	409	4261	
8	मुखेड	97-98	0	0	0	0	660	3916	
		98-99	0	0	0	0	2345	4207	
9	देगलूर	97-98	0	0	0	0	58	3534	
		98-99	0	0	0	0	826	4084	
जिल्हा एकूण		97-98	0	0	700	0	10700	82835	
		98-99	0	0	0	159	8386	58533	

टिप 1. वर्ष 1997-98 चे आकडे पूर्ण सुधारित असून वर्ष 98-99 चे आकडे अस्थायी स्वरूपाचे आहेत.

2. अधिकांक भूमी अभिलेख यांचेकडून वर्ष 1999-2000, 2000-01 व 2001-02 ची अस्थायी माहिती उपलब्ध न झाल्याने तक्त्यात देता येत नाही. आधार : कृषि आयुक्तालय पुणे. 2. अधिकांक भूमी अभिलेख नांदेड.

तक्ता क्रमांक : ३.६ (अ)
तालुकावार सिंचन विहिरी आणि इतर विहिरी

जिल्हा नांदेड		वर्ष : 1997-98, 98-99					
अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	सिंचन विहिरीची एकूण संख्या	वापरत असलेल्या विहिरीवर डिझेल पंप	बासविलेल्या विजेचे पंप	वापरात नसलेल्या सिंचन विहिरी संख्या	इतर विहिरीची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	किन्नवट	97-98	2820	192	500	0	0
		98-99	4156	0	4822	175	360
2	हदगांव	97-98	4155	9	2706	0	0
		98-99	2230	8	1765	0	0
3	नांदेड	97-98	5513	15	5826	0	0
		98-99	2781	0	0	0	0
4	भोकर	97-98	1297	0	1514	0	0
		98-99	1342	0	97	0	510
5	विलोली	97-98	1620	40	1010	150	0
		98-99	1610	25	1025	0	145
6	लाहा	97-98	2886	107	907	0	0
		98-99	569	8	520	0	438
7	कंधार	97-98	3286	74	2825	281	193
		98-99	1138	149	0	0	0
8	मुखड	97-98	1345	370	912	0	0
		98-99	3062	79	564	187	0
9	दंगलूर	97-98	574	12	680	0	0
		98-99	1550	16	825	0	581
जिल्हा एकूण		97-98	23496	819	16880	431	193
		98-99	18432	284	9618	362	2064

टिप : 1. वर्ष 1997-98 चे आकडे पूर्ण सुधारित असून वर्ष 98-99 चे आकडे अस्थायी स्वरूपाचे आहेत.

2. अपेक्षक भूमी अभिलेख यांचेकडून वर्ष 1999-2000, 2000-2001 व 2001-02 ची अस्थायी माहिती उपलब्ध न झाल्याने तजव्यात देता येत नाही.

आधार : कृषि आयुक्तालय पुणे, 2. अधिकांक भूमी अभिलेख नांदेड.

तक्ता क्र. 3.6 ब

तालुकावार कुपनलिका, हातपंप चालू असलेल्या हातपंप व विद्युत पंपाची संख्या.

जिल्हा नांदेड		वर्ष 2001-2002				
अ.क्र.	तहसिल	ग्रामस्वी कुप नलिकांची संख्या	बासविलेल्या हातपंपाची संख्या	बासविलेल्या विद्युत पंपाची संख्या	चालू असलेल्या हातपंपाची संख्या	चालू असलेल्या विद्युत पंपाची संख्या
1	2	3	4	5	6	7
1	माहूर	15	14	0	14	0
2	किन्नवट	955	895	40	741	40
3	हि.नगर	6	5	0	5	0
4	हदगांव	1013	966	65	907	65
5	अर्धापूर	48	47	1	47	1
6	नांदेड	1247	1046	123	1035	123
7	मुखड	35	34	0	34	0
8	भोकर	750	691	46	596	44
9	उमरी	27	23	3	23	3
10	धर्माबाद	25	23	2	23	2
11	विलोली	1269	1140	115	1081	115
12	नायगाव (खे)	69	63	3	63	3
13	लाहा	894	760	81	710	81
14	कंधार	817	709	69	648	69
15	मुखड	1191	715	46	679	46
16	दंगलूर	537	467	40	422	40
जिल्हा एकूण		8898	7607	634	7028	632

आधार : वरील भू-वैज्ञानिक, भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा, नांदेड.

...30...
तक्ता क्र 3.7
लघुपाटबंधारची कामे

जिल्हा नावे		वर्ष 2001-2002							
क्र	जिल्हा	पुर्ण झालेले कामे संख्या				उपयोगित असलेली कामे संख्या			
		जि प	राज्य	खाजगी/सहकारी	एकूण	जि प	राज्य	खाजगी/सहकारी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	जिल्हापट	45	19	उ.ना.	64	44	15	उ.ना.	59
2	हवगाव	31	20	उ.ना.	51	30	14	उ.ना.	44
3	नांदेड	16	4	उ.ना.	20	16	1	उ.ना.	17
4	भाकर	31	17	उ.ना.	48	29	14	उ.ना.	43
5	विलोली	108	4	उ.ना.	112	87	1	उ.ना.	88
6	लोहा	21	10	उ.ना.	31	20	6	उ.ना.	26
7	कंधार	23	6	उ.ना.	29	23	3	उ.ना.	26
8	मुखेड	51	8	उ.ना.	59	51	8	उ.ना.	59
9	देगलूर	43	8	उ.ना.	51	37	4	उ.ना.	41
	जिल्हा एकूण	369	96		465	337	66		403

तक्ता क्र 3.7 पुढे चालू
लघुपाटबंधारची कामे

जिल्हा नावे		वर्ष 2001-2002							
क्र	जिल्हा	वापरातील कामाचे लाभक्षेत्र हेक्टर				अलीतारखालील निव्वळ क्षेत्र हेक्टर			
		जि प	राज्य	खाजगी/सहकारी	एकूण	जि प	राज्य	खाजगी/सहकारी	एकूण
1	2	11	12	13	14	15	16	17	19
3	जिल्हापट	1764	5637	उ.ना.	7401	1764	1186	उ.ना.	2950
2	हवगाव	1381	6832	उ.ना.	8213	1381	758	उ.ना.	2139
1	नांदेड	936	1200	उ.ना.	2136	936	25	उ.ना.	961
4	भाकर	1175	5377	उ.ना.	6552	1175	1112	उ.ना.	2287
5	विलोली	2209	239	उ.ना.	2448	2209	28	उ.ना.	2237
6	लोहा	971	2803	उ.ना.	3774	971	646	उ.ना.	1617
8	कंधार	1194	816	उ.ना.	2010	1194	342	उ.ना.	1536
7	मुखेड	2610	2930	उ.ना.	5540	2610	623	उ.ना.	3233
9	देगलूर	667	1458	उ.ना.	2125	667	180	उ.ना.	847
	जिल्हा एकूण	12907	27292		40199	12907	4900		17807

टिप: उ.ना. = उपलब्ध नाही.

आधार: कार्यकारी अभियंता पाटबंधार विभाग नांदेड.

१. कार्यकारी अभियंता लघुपाटबंधार जि प नांदेड.

२. जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पांवि मिजणार क्षेत्र व मिळणार फायदे.

जिल्हा नांदेड		जून 2002 अखेरची				
अ.क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प				
1	2	1	2	3	4	
1	प्रकल्पाचे नाव	सनार प्रकल्प	पूर्णा प्रकल्प	लेडी प्रकल्प	लांअर गावावरी	
2	प्रकल्पाचे स्थान	वरवट ता.कंधार	येलदरी ता.जिंतूर व सिध्देश्वर ता.औंदा ना.	गणेशगाव ता.मुखेड	आसर्जन ता.नांदेड	
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1965	1968			
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष			2005	2005	
4	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखांत घरण	508.57	1961.06	27584.00	12568	
	अभयजूर झालेली उंची (मी)	27.40	52.2	38.26	27.88	9.00
	ब) पूर्ण झालेली उंची (मी)	27.40	52.20	38.26	निरंक	9.00
5	कालवा	मुख्य कालवा	व शाखा	कालवा		
	अ) एकूण लांबी (कि.मी)	282.20	43.50	177.60	51.30	68.00
	ब) पूर्ण लांबी (कि.मी)	282.20	43.50	177.60	—	68.00
6	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी)	111.03	934	251	145.62	81.37
7	31.3.2002 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी)	34.17	उ.ना.	उ.ना.	—	21.32
8	एकूण लाभक्षेत्र	35970	उ.ना.	57988	19050	41985
9	सामुदायिक/खासगी लागवडी लायक क्षेत्र	26821	उ.ना.	57988	16950	37785
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर आली-ताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	23310	उ.ना.	57988	15710	28340
11	सध्या 2001-2002 मध्ये आली-ताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)					
	अ) बारमाही	1643	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	2171
	ब) हंगामी	9451	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	5557

तक्ता क्र. 3.8 पुढे चालू

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पामुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे

जिल्हा नांदेड

जून 2002 अखेरची

अ.क्र.	काम	मध्यम प्रकल्प				
		1	2	3	4	
1	प्रकल्पाचे नाव	कुदाळा	करडखेड	कुदाळा	पुंउवडज	महालंगी
2	प्रकल्पाचे स्थान	या-हाली	करडखेड	कुदाळा	पुंउवडज	महालंगी
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1971	1974	1974	1978	1977
	ब) संपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	-	-	-	-	-
4	क) प्रकल्पाचा अंदाज खर्च लाखात	58.94	100.94	39.69	148.92	62.81
	घरणे					
	अ) मजूर झालेली उंची (मी.)	16.20	18.80	16.70	18.90	14.30
	ब) पूर्ण झालेली उंची (मी.)	16.20	18.80	16.70	18.90	14.30
5	कालवा	मुख्य कालवा	व शाखा	कालवा		
	अ) एकूण लांबी (कि.मी.)	25.84	40.90	16.60	33.61	15.58
	ब) पूर्ण लांबी (कि.मी.)	25.84	40.90	16.60	33.61	15.58
6	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी)	10.41	11.01	4.35	9.04	4.79
7	31.3.2002 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी)	5.30	3.60	1.02	3.92	1.80
8	एकूण लाभसत्र	1307	3353	583	3637	906
9	नाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र	1093	2520	405	1978	784
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर आली-ताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	1012	1780	405	1478	784
11	सध्या 2001-2002 मध्ये आली-ताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)					
	अ) बारमाही	199	30	159	1	26
	ब) हंगामी	540	508	245	599	297

तक्ता क्र.3.8 पुढे चालू
मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पामुळे मिळणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे

जिल्हा नांदेड

जून 2003

अ.क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प:				
		1	2	3	4	5
1	प्रकल्पाचे नांव	लोणी	नागझरी	डोंगरगाव	उर्ध्वमेनार	कालवा
2	प्रकल्पाचे स्थान	लोणी	नागझरी	डोंगरगाव	लिंबोटी	कालवा
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1986	1984	1985	—	—
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	—	—	—	2007	2004
4	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखांत	339.14	56.95	272.00	15520	1959.26
	घरण					
	अ) मजूर झालेली उंची (मी)	21.60	17.30	22.00	30.58	12.47
	ब) पूर्ण झालेली उंची (मी)	21.60	17.30	22.00	28.00	12.47
5	कालवा					
	अ) एकूण लांबी (कि.मी)	35.95	18.16	12.40	62.00	9.16
	ब) पूर्ण लांबी (कि.मी)	35.95	18.16	12.40	0	0
6	कमाल क्षमता (द.ल.क्ष.मी)	8.38	6.56	8.36	108.00	11.33
7	31.3.2002 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.क्ष.मी)	2.92	1.33	3.56	0	5.74
8	एकूण लाभक्षेत्र	2446	1296	1475	12625	2578
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र	1835	960	1108	10460	1333
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओली-ताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	1377	960	830	9000	1200
11	सध्या 2001-2002 मध्ये ओली-ताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)					
	अ) बारमाही	37	2	30	0	0
	ब) हंगामी	625	357	300	0	0

टिप :- 1) अनुक्रमांक 8 9 10 ची स्तंभ क्र.2 मधील मांडीती परभणी व नांदेड मिळून आहे.

आधार :- 1) कार्यकारी अभियंता, नांदेड पाटबंधारे विभाग, नांदेड.
2) कार्यकारी अभियंता, मध्यम प्रकल्प विभाग, नांदेड.
3) कार्यकारी अभियंता, विष्णुपुरी प्रकल्प विभाग, क्रमांक-1 नांदेड.

तक्ता क्र 3.9

वहीत धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ आंलिताखालील असलेली वहीत धारण जमीन आणि आंलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहीतीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहीत धारण जमिनीची संख्या

जिल्हा नांदेड		वर्ष 1990-91						क्षेत्रफळ हेक्टरमध्ये			
अक्र.	क्षेत्रफळश्रेणी	वैयक्तिक धारण		संयुक्त धारण		संस्था धारण		एकूण धारण		पूर्णपण आंलिताखालील	
हेक्टर		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	0.02 हेक्टर खालील	647	6	19	0	0	0	666	6	0	0
2	0.02-0.5 हेक्टर	30321	9367	627	187	0	0	30948	9554	1440	463
3	0.05-1.0 --	67878	50995	997	720	0	0	68875	51715	1610	1114
4	1.0-2.0 --	131080	192540	1908	2646	0	0	132988	195186	1371	1669
5	2.0-3.0 --	159225	66931	1087	2598	0	0	60018	161823	611	1285
6	3.0-4.0 --	32725	112431	572	1973	0	0	33297	14404	299	2966
7	4.0-5.0 --	19065	80242	360	1594	0	0	18425	81836	93	396
8	5.0-7.5 --	17985	107556	415	2502	0	0	18400	110058	64	392
9	7.5-10.0 --	5125	43469	147	1272	0	0	5272	44741	48	436
10	10.0-20.0 --	2379	29422	109	1397	0	0	2488	30819	7	67
11	२०.० हे.पेक्षा जास्त	125	3393	3	72	0	0	128	3465	4	4
एकूण सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी		373261	788646	6244	14961	0	0	379505	803607	6237	8794

तक्ता क्र 3.9 पुढे चालू

वहीत धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ आंलिताखालील असलेली वहीत धारण जमीन आणि आंलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहीतीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणी नुसार वहीत धारण जमिनीची संख्या

जिल्हा नांदेड		वर्ष 1990-91						क्षेत्रफळ हेक्टरमध्ये		
अक्र.	क्षेत्रफळश्रेणी	पूर्णपण जिरादत धारण		अशात: आंलिताखालील धारण		आंलिता खालील क्षेत्र		संपूर्ण मालकीचे व फसलेले		
हेक्टर		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	निव्वळ आंलिताखालील क्षेत्र	संख्या	क्षेत्रफळ	
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	0.02 हेक्टर खालील	210	4	0	0	0	0	0	666	6
2	0.02-0.5 हेक्टर	28173	8461	486	166	86	0	0	30892	9540
3	0.05-1.0 --	64069	46379	2867	2113	1022	0	0	68835	51686
4	1.0-2.0 --	122295	171173	8814	12531	4889	0	0	132927	195092
5	2.0-3.0 --	61107	137818	6015	13441	4796	0	0	67893	161568
6	3.0-4.0 --	28314	91362	3896	12298	3577	0	0	33269	114304
7	4.0-5.0 --	15336	63538	2958	11952	4314	0	0	18411	81772
8	5.0-7.5 --	15494	85714	2797	13067	4173	0	0	18370	109872
9	7.5-10.0 --	4325	33346	900	6894	2520	0	0	5253	44584
10	10.0-20.0 --	2003	22399	481	4889	1644	0	0	2471	30581
11	२०.० हे.पेक्षा जास्त	60	1521	64	1203	358	0	0	128	3465
एकूण सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी		341386	661715	29278	80554	27379	0	0	379115	802465

तक्ता क्र.3.9 पुढे चालू

उद्दीत धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ आलिताखालील असलेली वद्दीत धारण जमीन आणि आलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वद्दीतीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणी नुसार वद्दीत धारण जमिनीची संख्या

जिल्हा नावेड		वर्ष 1990-91						क्षेत्रफळ हेक्टरमध्ये			
अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	संपूर्ण भाडे पट्टीचे धारण		संपूर्ण इतरामार्फत कसलेले धारण		अंशतः मालकीचे इतरां मार्फत कसलेले धारण		अंशतः भाडेपट्टीचे आणि कसलेले धारण		एकूण क्षेत्र	
		संख्या	क्षेत्र	संख्या	क्षेत्र	संख्या	मालकीचे क्षेत्र	भाडे पट्टीचे क्षेत्रफळ	इतरांमार्फत कसलेले क्षेत्र		
1	2	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
1	0.02 हेक्टर खालील	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2	0.02-0.5 हेक्टर	0	0	56	14	0	0	0	0	0	
3	0.05-1.0 --	26	20	14	9	0	0	0	0	0	
4	1.0-2.0 --	9	12	27	41	25	29	12	0	12	
5	2.0-3.0 --	4	11	109	239	12	5	5	0	5	
6	3.0-4.0 --	0	0	18	62	10	19	9	10	19	
7	4.0-5.0 --	0	0	4	20	10	42	2	0	2	
8	5.0-7.5 --	0	0	17	165	13	44	37	0	37	
9	7.5-10.0 --	6	46	6	53	7	29	0	29	29	
10	10.0-20.0 --	7	87	5	70	5	39	0	42	42	
11	20.0 हेक्टरां जास्त	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
एकूण सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी		52	176	256	613	82	207	65	81	146	

टिप संख्याचे धारण संख्या व क्षेत्राच्या माहितीचा समावेश वैयक्तिक धारणांमध्ये केला आहे. आधार महाराष्ट्र शासनाच्या कृषि विभागाने 1990-91 मध्ये घेतलेल्या कृषिगणनेतील सांख्यिकी तक्ते.

तक्ता क्र.3.10

कृषि विषयक अवजार-कृषिगणना

जिल्हा नावेड

वर्ष 1997

अ. क्र.	तहसिल	नागराची संख्या		बेलगा ड्या संख्या	उसाचे चरक		आलितासादी		टॅक्टर संख्या	तेल धारण	
		साकडी	सोपटी		शक्ती वर चालणारे	द्वैजमदती ने चालणारे	तेलावर चालणारे	विद्युतपंप		विद्युत शक्ती वर चालणारे	इतर शक्ती वर चालणारे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	नादड	11776	2711	7888	25	0	16	8775	325	0	0
2	हृदगांव	8611	2919	8516	16	9	219	7062	92	0	0
3	पिंपळ	13366	3215	11289	97	39	37	4347	117	0	0
4	भाकर	9374	241	4334	2	0	61	1924	80	3	0
5	बिलांली	10195	48	5571	0	0	0	2344	343	0	0
6	देगडूर	5598	0	1002	0	0	0	803	26	0	0
7	मुखेड	2671	320	1489	10	0	37	639	24	0	0
8	कंधार	4087	33	690	11	0	1	300	77	12	0
9	लोहा	7527	349	2272	2	0	4	2541	59	2	0
जिल्हा एकूण		73905	9836	43051	163	48	375	28735	1143	25	0

आधार पत्रगणना 1997 (रुग्ण)

तक्ता क्र 3.11
दुष्काळ, टंचाई व टंचाई सदस्य पारस्थितीची माहिती वर्ष 2001-2002

जिल्हा नांदेड

अ. क्र.	तहसिल	बांध									
		(अ) दुष्काळ व तीव्र टंचाई									
		एकूण गावे संख्या	ग्रस्त गावे संख्या	ग्रस्त कुटुंबे संख्या हजार	जमीन महसूल पूर्णसूट वा निलंबन दिलेली गावे संख्या	अदाजीत हानी रु. पीक न रण	मदतीची हाती घेतलेली कामे	कामावर घेतलेल्यांची संख्या	केलला खर्च रुपय	शेतजमीन जमिनीयम खाली दिलेली तमाई रु.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	माहुर	92	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	किन्नवड	191	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	डिमायत नगर	64	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	हवगाव	141	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	अर्बापुर	56	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	नांदेड	104	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	मुदखड	55	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	भोकर	77	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	उमरी	62	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	धर्माबाद	56	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	बिलोली	91	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	नाथगाव (ख.)	88	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	लाहा	123	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	कंगार	126	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	मुखेड	135	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	दंगलूर	109	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		1572	0	0	0	0	0	0	0	0	0

टीप - व्यावाची संख्या ही महसुली गावाची संख्या आहे.
आधार सर्व तहसिल कार्यालये नांदेड जिल्हा

तक्ता क्रमांक 4.1
तहसीलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनाप्रमाणे)

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र.	तहसिल	विदेशी / संकरीत गाई व बैल				
		अडीच वर्षांपरिल बैल				
		केवळ पैदाशी करीत असलेले बैल	पैदाशी व कामाकरीना उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामा-करीता उप-योगात आणलेले बैल	पैदाशीसाठी अथवा कामासाठी उपयोगात न आणलेले बैल	एकूण (3 ते 6)
1	2	3	4	5	6	7
1	नांदेड	43	32	1175	51	1301
2	हदगांव	2	9	280	3	294
3	किनवट	34	18	133	16	201
4	भोकर	1	15	295	0	311
5	त्रिलोली	78	22	225	11	336
6	देगलूर	6	8	197	12	223
7	मुखंड	9	3	150	5	167
8	कंधार	3	0	155	0	158
9	लोहा	24	47	251	9	331
जिल्हा एकूण		200	154	2861	107	3322

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू
तहसीलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनाप्रमाणे)

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र.	तहसिल	विदेशी / संकरीत गाई व बैल				एकूण विदेशी/संकरीत अडीच वर्षांपरिल	एकूण विदेशी संकरीत गाई व बैल
		अडीच वर्षांपरिल गाई					
		दुभत्या	एड्ड दाही न ज्यायलेल्या व आटलेल्या	इतर	एकूण गाई		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	नांदेड	2430	1771	16	4217	3830	9348
2	हदगांव	488	481	0	969	889	2152
3	किनवट	723	780	4	1507	807	2515
4	भोकर	739	587	35	1361	1353	3025
5	त्रिलोली	971	948	16	1935	1602	3873
6	देगलूर	703	779	19	1501	1000	2724
7	मुखंड	412	372	5	789	722	1678
8	कंधार	764	855	7	1626	821	2605
9	लोहा	1740	828	7	2575	2456	5362
जिल्हा एकूण		8970	7401	109	16480	13480	53282

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू
तहसीलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा - नांदेड		दहा गाई व बैल							
अ.क्र.	तहसिल	तिन वर्षावरील बैल					तिन वर्षावरील गाई		
		केवळ पैदाशीसाठी वापरलेले बैल	पैदाशी व कामाकरिता उपयोगात आणलेले	केवळ कामाकरिता वापरलेले	इतर बैल	एकूण तिन वर्षावरील बैल (14+ 15+16+17)	दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही न व्यायले- ल्या गाई	
1	2	14	15	16	17	18	19	20	
1	नांदेड	608	1245	30229	351	32433	14111	11161	
2	हदगाव	294	813	38608	385	40100	14690	14836	
3	किनवट	218	755	38747	527	40247	20289	25149	
4	भोकर	140	420	26136	320	27016	12114	13263	
5	बिलांली	254	573	34388	145	35360	18476	16200	
6	दंगलूर	52	578	13113	55	13798	5418	5423	
7	मुखेड	108	161	20535	183	20987	11745	13802	
8	कंधार	210	152	20492	73	20927	11581	11087	
9	लोहा	132	523	19734	265	20654	10595	9657	
जिल्हा एकूण		2016	5220	241982	2304	251522	11909	120578	

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू -
तहसीलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा - नांदेड		दहा गाई व बैल				
अ.क्र.	तहसिल	तिन वर्षावरील गाई इतर	एकूण गाई	तिन वर्ष व त्या खालील देशी बासर	एकूण देशी गाई व बैल 18+22+23	निवेशी/संकरित व देशी एकूण गाई व बैल 13+24
1	2	21	22	23	24	25
1	नांदेड	32	25304	23219	80956	90304
2	हदगाव	226	29752	27308	97162	99314
3	किनवट	472	45910	35113	121270	123785
4	भोकर	66	25443	23836	76295	79320
5	बिलांली	103	34779	27312	97451	101324
6	दंगलूर	94	10935	8663	33396	36120
7	मुखेड	441	25988	19018	65992	67670
8	कंधार	96	22764	19985	63677	66281
9	लोहा	570	20822	20327	61803	67163
जिल्हा एकूण		2100	241697	204783	698002	751283

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू
तहसिलवार पशूधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा : नांदेड

श.क्र.	तहसिल	महशी व रेडे					तिन वर्षावरील महशी	
		केवळ पैदाशीसाठी वापरलेले	पैदाशी व कामासाठी ठेवलेले	केवळ कामाकरीता ठेवलेले	इतर	एकूण रेड	दुमत्या	आटलल्या व एकदाडी न व्यायले- ल्या गाई
1	2	26	27	28	29	30	31	32
1	नांदेड	421	50	53	27	551	18959	10792
2	हदगाव	212	12	11	19	254	6743	5557
3	किन्नवट	105	22	122	3	252	7185	6023
4	भोकर	90	36	24	38	188	6690	6235
5	बिलोली	141	44	36	46	267	12226	11010
6	देगलूर	48	3	8	1	60	6156	4820
7	मुखेड	41	8	29	0	78	10046	9265
8	कंधार	90	2	21	4	117	9967	6390
9	लाहा	97	12	39	5	153	9059	5782
जिल्हा एकूण		1245	189	343	143	1920	87031	65874

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू
तहसिलवार पशूधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा : नांदेड

श.क्र.	तहसिल	महशी व रेडे			एकूण गोजातीय
		३ वर्षावरील महशी इतर	रेडके ३ वर्ष व त्याखालील एकूण महशी	एकूण महशी व रेडके	
1	2	33	34	35	37
1	नांदेड	20	29771	8105	141032
2	हदगाव	97	12397	4100	121723
3	किन्नवट	145	13353	2745	144282
4	भोकर	129	13054	3907	101625
5	बिलोली	61	33297	5137	138315
6	देगलूर	123	11099	3560	54905
7	मुखेड	236	19547	5432	99675
8	कंधार	140	16497	4990	96093
9	लाहा	115	14956	3428	93074
जिल्हा एकूण		1066	153971	41405	990736

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू
तहसिलवार पशूधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा : नांदेड

श.क्र.	तहसिल	मेडगा	बक-गा	पोदे व शिगरे	इतर पशू धन	एकूण पशूधन	एकूण फोबड्या	एकूण कुकुर
								पत्नी
1	2	38	39	40	41	42	43	44
1	नांदेड	5973	39721	96	13703	200525	74086	74280
2	हदगाव	235	42602	41	11705	176306	49232	49414
3	किन्नवट	5464	66136	5	6464	222351	82611	82611
4	भोकर	1994	39198	25	7903	150745	54323	54708
5	बिलोली	17163	49425	13	17676	222589	96813	87314
6	देगलूर	9282	23750	25	6036	93998	55144	55144
7	मुखेड	4972	35729	157	10175	150708	43660	73724
8	कंधार	2197	36660	34	7737	142723	46627	46627
9	लाहा	2890	23192	43	7022	126221	28320	28457
जिल्हा एकूण		50170	356413	439	88411	1486166	520866	522279

अध्यास पशुगणना 1997 (स्थाप)

तक्ता क्रमांक 4.2
जिल्ह्यातील पशु वैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संस्था 2001-2002

जिल्हा नांदेड.

अ. तहासिल	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार											
क्र.	पशुवैद्यकीय सर्वेक्षणीय-त्सालय	पशुवैद्यकीय दवाखाने राज्य स्तर	पशुवैद्यकीय स्थानिक स्तर	पशुवैद्यकीय प्राथमीक पचार केंद्र	पशुरोग निदान केंद्र/प्रयोगशाळा राज्य विभागीय	फिरले पशुवैद्यकीय निबंधन पथक	फिरले पशुवैद्यकीय दवाखाने	दक्षता पथके				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
1	किनवट	0	0	21	10	0	0	0	0	1	1	
2	हदगाव	0	0	7	10	0	0	0	0	0	0	
3	नांदेड	1	0	6	12	0	0	0	0	0	0	
4	भांकर	0	0	4	10	0	0	0	0	0	0	
5	बिलाली	0	0	10	16	0	0	0	0	0	0	
6	लोडा	0	0	5	10	0	0	0	0	0	0	
7	जंझार	0	0	8	7	0	0	0	0	0	0	
8	मुखड	0	0	5	7	0	0	0	0	0	0	
9	देगलूर	0	0	3	4	0	0	0	0	0	0	
	एकूण	1	0	70	86	0	0	0	0	1	1	

तक्ता क्रमांक 4.2 पुढे चालू
जिल्ह्यातील पशु वैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संस्था 2001-2002

जिल्हा नांदेड.

अ. तहासिल	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार											
क्र.	कृत्रिम रतन प्राणि शोध केंद्र	विभागीय कृत्रिम रतन केंद्र	जिल्हा कृत्रिम रतन केंद्र	आधारभूत ग्राम केंद्र	कृत्रिम रतन केंद्र जिल्हा परिषद शाळा	पशु पंदास केंद्र	सधन कृषक विकास गट	मेष पंदास केंद्र	शिकी पंदास केंद्र			
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	किनवट	0	0	0	1	29	6	0	0	0	0	0
2	हदगाव	0	0	0	0	17	0	0	0	0	0	0
3	नांदेड	0	0	1	0	18	0	0	0	1	0	0
4	भांकर	0	0	0	0	14	0	0	0	0	0	0
5	बिलाली	0	0	0	0	26	0	0	0	0	0	0
6	लोडा	0	0	0	0	16	0	0	0	0	0	0
7	जंझार	0	0	0	1	15	0	0	0	0	0	0
8	मुखड	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0	1
9	देगलूर	0	0	0	1	7	10	0	0	0	0	0
	एकूण	0	0	1	3	154	16	0	0	1	0	1

टिप : कव्जार तहासिल आधारभूत ग्राम केंद्र ही राज्यस्तरीय संस्था आहे.

2. आधारभूत ग्राम केंद्रावरील उपकेंद्र दि. २६/११/२००० पासून जिल्हा परिषदेकडे हस्तांतरित झाले आहेत.

आधार 1) पशु संपर्कन उपलब्धता नांदेड.

2) जिल्हा पशुसंयोजन अधिकारी जिल्हा परिषद नांदेड.

तक्ता क्रमांक 4.3

तांगाच्या प्रकारानुसार पशूच्या मृत्यूची संख्या वर्ष 2001-2002

जिल्हा नांदेड

अक्र.	सततजन्म व बांडगळजन्म रोग	लागण	मृत्यू
1	2	3	4
1	पशुधनाची लागण/मृत्युसंख्या गाई, म्हशी व बैल		
	अ) घटसर्प	41	17
	ब) लाळया (पायलाग)	7	2
	क) फ-या	10	0
	ड) फाशी	0	0
	इ) सरा	0	0
	फ) देवी	0	0
	ग) इतर	0	0
	एकूण	58	19
2	मोठ्या व बळगा		
	अ) फ-या	0	0
	ब) न्युमानिया	0	0
	क) लाळया (पायलाळ)	0	0
	ड) देवी	0	0
	इ) इतर	0	0
	एकूण	0	0
3	कौबड्या		
	अ) राणीखते (मानमाडी)	0	0
	ब) देवी	0	0
	क) बुळकांडी	0	0
	ड) इतर	0	0
	एकूण	0	0

आधार 1) पशू संवर्धन उपसंचालक नांदेड.

२) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी जिल्हा परिषद नांदेड.

तक्ता क्रमांक 4.3 (अ)

वित्तीय पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्यवर्ष 2001-2002

अक्र.	सदरिल्ले उपचार केल्ल्या जनावरांची संख्या	खर्चीकरण केल्ल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भ धारणा केल्ल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणांतर्गत जन्मत आलेल्या वासरांची संख्या	जन्मत आलेल्या जनावरांची संख्या	जन्मत आलेल्या जनावरांची संख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	किनावड	29740	2494	1435	240	130	50431
2	इंदगाव	36850	3157	3670	829	434	68563
3	नांदेड	49994	2451	8360	2509	1150	75929
4	भंगकर	29262	2028	2514	752	490	44388
5	विलोली	48163	3792	7037	2066	867	90855
6	लाहा	34311	3072	4792	1382	371	60739
7	कंधार	37541	3060	4950	1459	250	60521
8	मुण्डह	22742	2070	2853	668	159	63922
9	दगलूर	31360	1670	4096	1224	591	67974
	एकूण	319963	23794	39707	11129	4442	583322

आधार 1) पशू संवर्धन उपसंचालक नांदेड.

२) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी जिल्हा परिषद नांदेड.

तक्ता क्रमांक 4.4

मान्यताप्राप्त पशुव्य गृहे आणि प्रत्येक पशुव्यगृहता फतल केलेल्या पशुव्य संख्या 2001-2002

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र.	तहसिल	पशुव्यगृहा गृहाची संख्या	एकूण फतल केलेली जनावरे (संख्या)						
			गायी व बैल	म्हारी व रडे	मेंढ्या	शेळ्या/ बक-या	डुकरे	इतर	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	किरवट	2	4919	263	0	13559	0	0	18741
2	हवगाव	2	778	7	0	0	0	0	785
3	नांदेड	5	9698	1600	3000	5150	0	16550	35998
4	भाकर	2	195	70	37	288	0	0	590
5	बिजोली	6	1503	100	260	222	12	9385	11482
6	लाहा	1	0	0	297	4730	0	8230	11257
7	कदार	2	2160	350	0	820	0	0	3330
8	गुडेड	2	784	547	250	1083	0	557	3521
9	दरानूर	2	118	22	0	200	0	0	340
एकूण		24	20155	2959	3844	26052	12	33022	86044

आधार 1. पशु सर्व्हेन उपसंचालक नांदेड.

2. जिल्हा पशुसर्व्हेन अधिकारी जिल्हा परिषद नांदेड.

3. नांदेड महानगरपालिका, नांदेड.

4. नगरपालिका सर्व.

तक्ता क्रमांक 4.5

जिल्हातील वनक्षेत्र वर्ष 2001-2002

अ.क्र.	विभाग	राखीव	संरक्षित	वनक्षेत्र चौ.कि.मी.	
				अवगांकृत	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	महसूल विभाग	0	0	0	0
2	वन विभाग	1060	12	211	1283
जिल्हा एकूण		1060	12	211	1283

आधार - मुख्य वन सरकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.

तक्ता क्रमांक : 4.6

जिल्हयातील मुख्य व गौण वन उत्पादन वर्ष 2001-2002.

अ.क्र.	जिल्हा नांदेड वन उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्री केलेले उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्रीचे मूल्य (मार्गिक शिलका उत्पादन धरून) रु.हजारत.
1	2	3	4	5
1	डुमरती लाकूड (हजार घमी)	0.585	0.488	4360
2	जळापू लाकूड (हजार घमी)	0.80	0.20	4
3	चंदन लाकूड (हजार घमी)	0	0	0
4	गौण वन उत्पादने			
	अ) यांदू संख्या	0	0	0
	ब) गवत इत्यादी (क्वींटल)	18919	18919	1047
	क) विडो पान (स्टॅ.बै)	235	235	237
	द) डिक (क्वींटल)	0	0	0
5	इतर			
	1) आपटा पाने	0	0	0
	2) मोहाची फुले (क्वींटल)	0	0	0
	3) खाणी व खनिजे	0	0	0
	4) हिरडा (क्वींटल)	0	0	0
	5) आंबा	0	0	0
	6) रोशा	0	0	0
	7) लाख (क्वींटल)	0	0	0
	8) इतर	0	0	0
6	एकूण गौण उत्पादने (4+5)	0	0	1274
	जिल्हा एकूणकिंमत (1+2+3+6)			5634

आधार - उप वनसंरक्षक, नांदेड.

तक्ता क्रमांक : 4.7

जिल्हयातील भुजल मत्स्य व्यवसाय वर्ष 2001-2002.

अ.क्र.	जिल्हा नांदेड तहसिल	नदीची लांबी (किमी)	मत्स्य व्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्र (तळी, सरोवर व जलाशय यांचे एकूण क्षेत्र (हेक्टर)	मत्स्यव्यव- सायाखाली आणलेले एकूण क्षेत्र (हेक्टर)	भुजल मत्स्य उत्पादन (मे.टन)	पकडलेल्या नाशांची उत्पादकास मिळालेली किंमत (रु.लाखात)	मत्स्य व्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्यवैज (लाखात)
1	2	3	4	5	6	7	8
3	किर्नाड	171	1099	1099	750	187.50	20.60
2	हदगाव	122	575	575	432	108.00	12.60
1	नांदेड	70	20	20	242	61.25	6.10
4	भोकर	33	598	598	501	125.25	7.96
5	दिलोली	142	273	273	485	121.25	11.40
9	लांहा)						
8	कंधार)	65	2325	2325	704	176.00	17.78
7	नुखेड	40	351	351	471	117.75	20.39
6	दगलूर	57	342	342	365	91.25	13.41
	जिल्हाएकूण	700	5583	5583	3950	988.25	110.24

टिप 1) नविन निर्माण झालेल्या तालुक्याची माहिती जुन्या तालुक्यात समाविष्ट आहे.

2) लांहा तहसिलच्या माहितीचा समावेश कंधार तहसिल अंतर्गत आहे.

आधार - जिल्हा मत्स्य व्यवसाय अधिकारी नांदेड.

जिल्हा नांदेड

अ क्र	उद्योग नाव	संकेतांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कारखान्यातील कामगार			काम केले ल्या श्रम दिनांची	प्रपत्र पाठविणा रे घालू कारखाने	स्तंभ 11 तील कारखा न्यातील कामगार
			प्राद झाल ली	वढ	प्रपत्र पाठ विणार चालू	एकूण	पुरुष	स्त्री			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	शेती निष्कासक तसेच पशुजन्य सेवांची माहिती	014	68	2	5	443	297	144	84856	61	4398
2	मटणमास तयार करणे साठविणे प्रक्रीया करणे	151	75	2	5	158	153	5	45475	68	829
3	डुग्दाजन्य पदार्थ तयार करणे	152	2	0	0	0	0	0	0	2	459
4	धान्य गिरणी उत्पादन	153	9	0	1	28	28	0	8456	8	148
5	इतर खाद्यपदार्थ उत्पादन	154	8	0	2	1231	1225	6	211762	6	1280
6	मद्यार्क उत्पादन	155	10	0	1	120	120	0	36382	9	18
7	कापसाची सरकी काढणे सफाई, गाठी बांधणे	171	5	0	0	0	0	0	0	5	1960
8	चामड्याचे बुट तयारकरणे	192	4	0	0	0	0	0	0	4	34
9	लाकडापासून फळ्या तयारकरणे	201	90	0	5	20	20	0	5952	35	174
10	कागद व कागदापासूनची इतर उत्पादने	210	4	0	1	25	19	6	7562	3	150
11	वर्तमानपत्र उपाई प्रकाशन व प्रकाशित	221	1	0	0	0	0	0	0	1	50
12	उपाई व प्रकाशन भागातील इतर उद्योग	222	1	0	0	0	0	0	0	1	6
13	पेट्रोल डिझेल वंगण	232	1	0	0	0	0	0	0	1	6
14	मूलभूत रासायनिक उत्पादन	241	6	0	2	105	105	0	33311	4	70
15	इतर रासायनिक उत्पादने	242	6	0	1	79	69	10	21093	5	156
16	रबर वस्तु उत्पादने	251	3	0	0	0	0	0	0	3	45
17	अधातू खनिज पदार्थ उत्पादन	269	14	1	0	0	0	0	0	13	185
18	प्राथमिक स्वरूपात लोखंड तयार करणे	271	5	0	1	103	103	0	32136	4	110
19	धातूच्या टाक्या पिंप व कंटेनर्स ई. वस्तु बनावणे	281	4	0	3	26	24	2	7608	1	10
20	धातूजन्य पदार्थांचे उत्पादन धातूच्या इतर वस्तु तयार करणे	289	6	0	2	19	19	0	5264	4	169
21	खास उद्देशाकारिता यंत्र सामुग्रीचे उत्पादन	292	1	0	1	11	11	0	3195	0	0
22	लाकडी फर्निचर बनावणे	361	2	0	1	8	8	0	2440	1	3
23	पाणी साठवण शुद्धीकरण व पूरवठा	410	1	0	1	25	25	0	9140	0	0
24	मोटार वाहन दुरुस्ती	502	13	0	5	589	578	11	173363	8	580
25	फिरफोळ (पेट्रोल) इंधन पिक्की	505	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	बिगरकृषि भंगार वस्तु घालक व्यापार	514	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण			339	5	37	2990	2804	186	689995	297	11000

तक्ता क्र. 5.2

चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण वर्ष 2001

जिल्हा - नांदेड

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचे संकेतांक	9 कामगारापर्यंत		10 ते 19 कामगार		20 ते 49 कामगार		50 ते 99 कामगार		100 ते 499 कामगार	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
01	कृषी शिकारी संबधी सेवा	2	18	0	0	10	296	29	1541	25	2986
15	खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	55	205	23	319	13	333	3	183	4	960
17	कापडाचे उत्पादन	1	9	0	0	0	0	1	50	1	300
19	रासायनिक खत व किटक नाशकाचे उत्पादन	1	4	3	30	0	0	0	0	0	0
20	लाकूड व लाकडाच्या वस्तूचे उत्पादन	90	194	0	0	0	0	0	0	0	0
21	कागद व कागदाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	1	25	3	150	0	0
22	वर्तमान पत्रांच्या छपाई व प्रकाशन घटमानपत्र छापणे व प्रकाशित करणे	1	6	0	0	0	0	1	50	0	0
23	सुती कापडाचे उत्पादन	1	6	0	0	0	0	0	0	0	0
24	रसायन व रसायनाच्या वस्तूचे उत्पादन	1	6	3	38	5	100	2	166	1	100
25	खर व खास्तीक वस्तूचे उत्पादन	1	5	0	0	2	40	0	0	0	0
26	अधातू खनिज पदार्थ उत्पादन	1	6	10	100	1	29	1	50	0	0
27	प्राथमिक स्वरूपात धातू तयार करणे	0	0	0	0	3	60	1	50	1	103
28	फेब्रीकेटेड धातूच्या वस्तू तयार करणे	3	19	4	55	1	20	2	130	0	0
29	यंत्र व अवजाराचे उत्पादन	0	0	1	11	0	0	0	0	0	0
36	विद्युत यंत्र सामग्री व साधने उपकरणे पूरनठा आणि इतर भागांचे उत्पादन	2	11	0	0	0	0	0	0	0	0
41	पणी साठवणे शुद्ध करणे व वितरण करणे	0	0	0	0	1	25	0	0	0	0
50	मोटर वाहनाची, मोटर सायकल दुरुस्ती व विक्री	0	0	0	0	3	82	5	302	5	785
51	शास्त्र व्यापार, कमीरिनि व्यापार (मोटर वाहन व मोटर सायकल वगळून)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		159	489	44	553	40	1010	48	2672	37	5234

जिल्हा :- नांदेड

अ. क्र.	मुख उद्योग समुह व त्याचे श्रेणीक	500 ते 999 कामगार		1000 ते 4999 कामगार		5000 व हुन अधिक कामगार		एकूण			
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब		
		2		13	14	15	16	17	18	19	20
01	कृषी शिकारी संवधी सेवा	0	0	0	0	0	0	0	0	66	4841
15	खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	4	2431	0	0	0	0	0	0	102	4431
17	कापडाचे उत्पादन	2	1601	0	0	0	0	0	0	5	1968
19	रासायनिक खते व फिटक नाशकाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	4	34
20	लाकूड व लाकडाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	90	194
21	कागद व कागदाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	4	175
22	वर्तमान पत्राच्या छपाई व प्रकाशन वर्तमानपत्र छापणे व प्रकाशित करणे	0	0	0	0	0	0	0	0	2	56
23	सूती कापडाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6
24	रसायणे व रसायनाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	12	410
25	रबर व प्लास्टीक वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	3	45
26	अध्यातु खनिज पदार्थ उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	13	185
27	प्राथमिक स्वरूपात धातु तयार करणे	0	0	0	0	0	0	0	0	5	213
28	फेब्रीकेटेड धातुच्या वस्तू तयार करणे	0	0	0	0	0	0	0	0	10	224
29	यंत्रे व अवजाराचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	1	11
36	विद्युत यंत्रसामग्री व साधने उपकरणे पुरवठा आणि इतर भागाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	2	11
41	पाणी साठवणे शुद्ध करणे व वितरण करणे	0	0	0	0	0	0	0	0	1	25
50	माटार वाहनाची, माटार सायकल दुरुस्ती व विक्री	0	0	0	0	0	0	0	0	13	1169
51	घाऊक व्यापार, कमीशन व्यापार (माटार जाहन व माटार सायकल दगडन)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण		6	4032	0	0	0	0	0	0	334	13990

टिप :- अ) कारखान्यांची संख्या

ब) कामगारांची संख्या

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संशोधनालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.3

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार धातू असलेल्या कारखान्यांची वर्गीकरण वर्ष 2001

जिल्हा नांदेड		दिवसांची संख्या							
अ क्र	प्रमुख उद्योग समूह व त्याचा सफेतांक	अनुल्लेखित		60 दिवस व त्यापेक्षा 61 ते 120 दिवस कमी		121 ते 180 दिवस			
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	01 कृषी शिकारी सब्धी संघ	0	0	3	161	1	45	0	0
2	15 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	1	555	1	12
3	17 कापडाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
4	20 लाकूड व लाकडाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
5	21 कागद व कागदाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
6	22 वर्तमान पत्रांच्या छपाई व प्रकाशन वर्तमानपत्रछापणे व प्रकाशित करणे	0	0	0	0	0	0	0	0
7	24 रसायने व रसायनाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
8	26 अधानु खनिज पदार्थ उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
9	27 प्राथमिक स्वरूपात धातू तयार करणे	0	0	0	0	0	0	0	0
10	28 फॅब्रिकेटेड धातूच्या वस्तू तयार करणे	0	0	0	0	0	0	0	0
11	29 यंत्रे व अवजाराचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
12	36 विद्युत यंत्र सामग्री व साधने उपकरणे प्रवठा आणि इतर भागांचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
13	41 पाणी साठवणे, शुद्ध करणे व वितरण करणे	0	0	0	0	0	0	0	0
14	50 मोटार दाहनाची, मोटार सायकल दुरुस्ती व विक्री	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		0	0	3	161	2	600	1	12

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	विदस्तापी संख्या							
		181 ते 240 दिवस		241 ते 300 दिवस		300 हुन अधिक दिवस		एकूण	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	01 कृषी शिकवारी संधी सेवा	0	0	0	0	1	236	5	142
2	15 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	2	578	1	72	4	220	9	1477
3	17 कापडाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
4	20 लाकूड व लाकडाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	2	8	5	12	7	30
5	21 कागद व कागदाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	1	25	0	0	1	25
6	22 वर्तमान पत्राच्या छपाई व प्रकाशन वर्तमानपत्र आपणे व प्रकाशित करणे	0	0	0	0	0	0	0	0
7	24 रसायण व रसायनाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
8	26 अधातु खनिज पदार्थ उत्पादन	0	0	1	79	2	105	3	184
9	27 प्राथमिक स्वरूपात धातु तयार करणे	0	0	0	0	1	103	1	103
10	28 फॅब्रीकेटेड धातूच्या वस्तू तयार करणे	0	0	2	26	3	19	5	45
11	29 यंत्रे व अवजारांचे उत्पादन	0	0	1	11	0	0	1	11
12	36 विद्युत यंत्र सामग्री व साधन उपकरणे पुरवठा आणि इतर भागांचे उत्पादन	0	0	0	0	1	8	1	8
13	41 पाणी साठवण, शुद्ध करणे व वितरण करणे	0	0	0	0	1	25	1	25
14	50 मोटार वाहनाची, मोटार सायकल दुरुस्ती व विक्री	0	0	2	284	3	305	5	589
जिल्हा एकूण		2	578	10	505	21	1033	39	2540

टिप - अ) कारखान्यांची संख्या

ब) कामगारांची संख्या

संकेत - निरीक्षक कारखाने महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.4

उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींचा तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष (1996-97)

जिल्हा : नांदेड (रुपये हजारात)

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	स्थिर भांडवल रु.	खेळते भांडवल रु.	कामगार संख्या	कर्मचारी संख्या	कर्मचा-यांचे वेतन
1	2	3	4	5	6	7
1	20 व 21 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	243733	-56275	832	1429	28020
2	22 पेष, तंबाखु पदार्थांचे उत्पादन	167840	10119	1302	1430	13851
3	23 सुती कापडाच उत्पादन	18548	-108208	1631	1924	54470
4	30 रबर, प्लॅस्टीक, पेट्रोलियम व फोळसा यांच्या पदार्थांचे उत्पादन	57341	48943	324	409	9238
5	33 मुलभूत व मिश्रधातुचे उत्पादन	780072	474224	492	651	16468
6	सर्व प्रकारच्या यंत्रांची दुरुस्ती	4049	36003	489	686	30307
7	इतर	643272	25843	6089	6952	84151
जिल्हा एकूण		1914855	663149	11159	13481	236705

तक्ता क्रमांक 5.4 पुढे चालू

उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींचा तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष (1996-97)

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	एकूण मालकत	एकूण उत्पादन	एकूण निविष्टी	मुख्य वृद्धी
1	2	3	4	5	6
1	20 व 21 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	72903	447754	706217	232352
2	22 पेष, तंबाखु पदार्थांचे उत्पादन	22123	24403	45551	20589
3	23 सुती कापडाच उत्पादन	110436	179288	202561	21766
4	30 रबर, प्लॅस्टीक, पेट्रोलियम व फोळसा यांच्या पदार्थांचे उत्पादन	17313	588199	702120	109242
5	33 मुलभूत व मिश्रधातुचे उत्पादन	46807	2634246	3569771	810239
6	सर्व प्रकारच्या यंत्रांची दुरुस्ती	51104	66297	117549	51104
7	इतर	118457	1933064	2237743	262424
जिल्हा एकूण		1914855	663149	11159	13481

टिप :- 1) उद्योगनिहाय माहिती मोठ्या कारखान्यांसाठी दिली असून लहान कारखान्यांची (नमूना निवडीवर) माहिती "इतर" समोर देण्यात आलेली आहे.
 2) रु.हजारात केल्यामुळे जिल्हाची एकूण कदाचीत जुळणार नाही.
 आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

अ.क्र.	बाब	वर्ष 2001
1	2	3
1	जाहीर केलेल्या रिकाम्या जागांची संख्या	375
2	संवायोजन कार्यालयाचा उपयोग करणारे मालक	86
3	नविन नोंदणी केलेल्या उमेदवारांची संख्या	14570
4	उर्ध्वअखेरीस पटावरील उमेदवारांची संख्या	115060
5	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	अ) खाजगी क्षेत्र	8
	ब) सार्वजनिक क्षेत्र	291
	क) एकूण	299
6	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	अ) अनुसूचित जाती / अनुसूचित जमाती	75
	ब) इतर	225
	क) एकूण	299
7	राष्ट्रीय वर्गीकरणानुसार व्यवसाय	
	१) दैनंदिनीक तांत्रिक आणि संबन्धित कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	750
	ब) नोकरी दिलेले	239
	२) प्रशासकीय-राष्ट्रीय व व्यवस्थापकीय कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	2
	ब) नोकरी दिलेले	0
	३) लेखनीक व तत्संबन्धीचे कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	1250
	ब) नोकरी दिलेले	40
	४) विप्रेरी कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	0
	ब) नोकरी दिलेले	0
	५) शेतकरी मत्स्य व्यवसाय शिकारी व संबन्धित कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	21
	ब) नोकरी दिलेले	2
	६) जाण कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	240
	ब) नोकरी दिलेले	0
	७) वाहलूक व दक्षणावळण व्यवसायातील कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	250
	ब) नोकरी दिलेले	8
	८) क्राफ्टसमन उत्पादन प्रक्रीया कामगार व इतर	
	अ) नोंदणी केलेले	748
	ब) नोकरी दिलेले	5
	९) सेवा क्षेत्र व सत्सम कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	650
	ब) नोकरी दिलेले	5
	१०) इतर कोठेही वर्गीकरण न केलेले कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	10659
	ब) नोकरी दिलेले	0
	११) एकूण	
	अ) नोंदणी केलेले	14570
	ब) नोकरी दिलेले	299

आधार : जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन अधिकारी, नांदेड

तक्ता क्रमांक 5.6
व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम वर्ष 2001-2002

जिल्हा नांदेड			
अ क्र	बाब	परिमाण	वर्ष - 2001-2002
1	2	3	4
1	सेवायोजन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र (1) वैयक्तिक मार्गदर्शन /व्यक्तीश अगर गटांमध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	1850
	(2) सेवायोजन केंद्रांमध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा	संख्या	0
	(3) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी /उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या	0
2	पिंश्विदवालयीन, सेवायोजन माहिती मार्गदर्शन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन 98-99 (1) वैयक्तिक मार्गदर्शन /व्यक्तीश अगर गटांमध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	264
	(2) सेवायोजन केंद्रांमध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा	संख्या	13
	(3) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी /उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या	209

टिप :- पिंश्विदवालयीन सेवा योजन व मार्गदर्शन केंद्राची माहिती उपलब्ध न झाल्यामुळे मागील वर्षाचे (१९९८-९९) घेण्यात आली आहे व सदर माहिती औरंगाबाद विभागाची आहे.
आधार :- 1) जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन अधिकारी, नांदेड.
2) पिछापिठ सेवायोजन व मार्गदर्शन केंद्र, औरंगाबाद.

तक्ता क्रमांक 5.7
जिल्हयातील कर्मचा-यांची संख्या (कर्मचारी गणना 2001)

जिल्हा नांदेड

अ.क्र.	बाब	शासकीय	जिल्हापरिषद	नगरपरिषद
1	2	3	4	5
1	अ	432	223	0
2	ब	1368	1602	11
3	क	8425	10115	293
4	ड	3594	1648	584
5	एकूण वर्ग अ ते ड	13819	13588	888
6	इ (इतर वर्ग)	2184	5768	181
7	एकूण अ ते इ	16003	19356	1069

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार (31 मार्च 2002 ला संपणा-या वर्षाकरीता)

जिल्हा : नांदेड.

अ.क्र.	उद्योगाचे नाव	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	माहिती देणा-या आस्थापनाची संख्या	कर्मचारी संख्या			
				शासकीय	निमशासकीय	खाजगी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषी	0	21	1505	69	0	1574
2	खाणकाम	10	0	0	0	0	0
3	वस्तूनिर्माण	20 व 21	10	202	1272	2478	3952
4	व्रीजनिर्मिती, गॅस, पाणि व सांडपाणी सेवा	40 ते 42	25	71	3577	3091	6739
5	बांधकाम	50	25	5332	1474	0	6806
6	घासक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	60 ते 69	31	0	270	1047	1317
7	परिवहन, गोदामे आणि दळणवळण	70 ते 75	7	1164	3182	0	4346
8	विनोदपुरवठा विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार विषयक सेवा	80 ते 89	97	185	1643	131	1959
9	सामूहिक, सामाजिक व व्यवसायिक सेवा	90 ते 96	370	9046	15682	7892	32620
10	इतर (दुरुस्ती सेवा)	98 ते 99	4	880	0	64	944
	जिल्हा एकूण		590	18385	27169	14703	60257

आधार - जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन अधिकारी, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 5.9

विद्युतीकरण झालेल्या शहरांचो व गावांचो संख्या व त्यांची लोकसंख्या 31 मार्च 2002 अखंड

जिल्हा नांदेद

अ. क्र.	यंत्रणा	वर्ष	जिल्ह्यातील संख्या		विद्युतीकरणझालेली गाव		विद्युतीकरणझालेली शहर		एकूणविद्युतीकरण झालेली गाव,शहरे	
			गावे	शहरे	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	महाराष्ट्र	31.3.91	1481	11	1481	1824	11	506	1492	2330
	राज्य विद्युत् मंडळ	31.3.01	1580	13	1580	1824	13	506	1593	2330
	राज्य विद्युत् कंपनी	31.3.02	1580	13	1580	1824	13	506	1593	2330
2	जिल्हा	31.3.91	0	0	0	0	0	0	0	0
	एकूण	31.3.01	0	0	0	0	0	0	0	0
		31.3.02	0	0	0	0	0	0	0	0
	जिल्हा	31.3.91	1481	11	1481	1824	11	506	1492	2330
	एकूण	31.3.01	1580	13	1580	1824	13	506	1593	2330
		31.3.02	1580	13	1580	1824	13	506	1593	2330

आधार - अधिसूचक अभियंता महाराष्ट्र राज्य विद्युत् मंडळ, नांदेद.

तक्ता क्रमांक 5.10

विजेचा वापर 2001-2002 या वर्षाकरिता

जिल्हा नांदेद

(हजार किलोवॅट तासान्ध्ये)

अ.क्र.	निर्मितीचा प्रकार	विजेच्या प्रकारांचो वापर							
		घरगुती	व्यापारी कार्यासाठी लघु शक्ती	औद्योगिक	सार्वजनिक दिवाबत्ती	कृषी	इतर	एकूण	कनकनसची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	थर्मल	89280 (15.94)	24180 (4.32)	58420 (10.43)	12960 (2.31)	363960 (64.96)	11470 (2.04)	560270 (100)	283194
2	हायड्रो	0	0	0	0	0	0	0	0
3	इतर	0	0	0	0	0	0	0	0
	एकूण	89280	24180	58420	12960	363960	11470	560270	283194

टिप - 1 कसालील आकडे एकूणची दर्शयतात.

2 थर्मल हायड्रो व इतर अशी वेगवेगळी आकडेवारी उपलब्ध नाही.

3 कनकनसची संख्या खात्री करणयांत आली आहे.

आधार - अधिसूचक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत् मंडळ, नांदेद

जिल्हा: नांदेड

अ. क्र.	बाब	* कृषी उद्योग			विंगर कृषी उद्योग			कृषी व विंगर कृ		एकूण
		ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	उद्योगाची संख्या									
	अ) स्वकार्यरत उद्योग	2633	191	2824	29383	13355	42738	32016	13546	45562
	**									
	ब) आस्थापना ***	160	35	195	6868	9958	16826	7028	9993	17021
	क) एकूण	2793	226	3019	36251	23313	59564	39044	23539	62583
2	मालकांच्या प्रकारा नुसार एकूण उद्योग संख्या									
	अ) सहकारी	0	0	0	301	146	447	301	146	447
	ब) सार्वजनिक	1	0	1	3107	800	3907	3108	800	3908
	क) खासगी	2792	226	3018	32843	22367	55210	35635	22593	58228
3	मालकांचा विशेष सामाजिक गट (एकूण संस्थेची टक्केवारी)									
	अ) अनु. जाती	17.22	3.54	13.87	8.17	3.72	6.43	8.64	3.72	6.79
	ब) अनु. जमाती	12.71	5.31	12.15	4.15	2.26	3.41	4.76	2.28	3.83
4	जागाविरहीत कार्यान्वित असलेल्या उद्योगाची एकूणशी टक्केवारी	66.23	22.12	62.93	5.73	5.95	5.81	10.05	6.10	8.58
5	शक्तीवर चालणा-या उद्योगाची एकूण संस्थेची टक्केवारी	9.84	3.82	9.40	16.50	20.15	17.92	16.02	19.99	17.51
6	सर्वसाधारणपणे काम करणा-या कामगाराची संख्या									
	अ) एकूण कामगार	4283	562	4845	63871	73057	13692	68154	73619	141773
	ब) वेतनावर काम करणारे कामगार	245	77	322	21807	43472	65279	22052	43549	65601
	क) वेतनावरील कामगाराची एकूण कामगाराची टक्केवारी	5.72	13.70	6.15	34.14	59.50	47.67	32.36	59.15	46.27
	ड) कामगाराची प्रती उद्योग सरासरी संख्या	2	2	2	2	3	3	2	3	2

टिप - * कृषी उत्पादन व मळ वगळून कृषी संबंधीत उद्योग.

** पगारावर एकही कर्मचारी नसलेले उद्योग.

*** ज्या उद्योगात कमीतकमी एकतरी व्यक्ती पगारावर काम करत असं उद्योग.

आधार :- आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.12

प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची संख्या आणि कार्यसंघारणपणे
नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा : नांदेड

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण		नगरी		एकूण	
		उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषी	2793	4232	226	562	3019	4845
2	खनिज उत्पादन व खाणकाम	124	437	26	78	150	515
3	वस्तु निर्माण	7043	12137	2899	7771	9942	19908
4	विज, गॅस आणि पाणीपुरवठा	7	46	9	106	16	202
5	बांधकाम	2019	2951	194	449	2213	3400
6	घाऊक व्यापार	975	1941	1192	3249	2167	5190
7	किरकोळ व्यापार	13650	18948	10822	20911	24472	39859
8	उपहार गृह आणि हॉटेल्स	1531	3059	1630	5425	3211	8484
9	वाहतूक	486	1020	327	943	813	1963
10	साठवणी आणि गोदामविषयक	18	35	129	261	147	296
11	दळणवळण	90	504	293	513	388	1017
12	वित्तीय विभा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	375	1093	830	3345	1205	4438
13	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	9883	21650	4956	30005	14839	51655
14	इतर सेवा (इतरत्र वर्गीकरण न केलेल्या)	0	0	1	1	1	1
15	सर्व प्रमुख उद्योगगट एकूण	39044	63154	23539	73619	62583	141773

आधार - आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्र.5.13

महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व विंगर कृषि आस्थापनांची
संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा : नांदेड

अ. क्र.	बाब	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापना		
			ग्रामीण	नगरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषि	02 ते 06	160	35	195
2	खनिज उत्पादन व खाणकाम	15	18	2	20
3	वस्तु निर्माण	20 ते 39	348	1082	1430
4	विज, गॅस आणि पाणीपुरवठा	40 ते 42	6	8	14
5	बांधकाम	50 ते 51	37	73	110
6	घाऊक व्यापार	60 ते 64	185	752	937
7	किरकोळ व्यापार	65 ते 68	1752	3946	5698
8	उपहार गृह आणि हॉटेल्स	69	492	1053	1545
9	वाहतूक	70 ते 72	164	112	276
10	साठवणी आणि गोदामविषयक	74	8	71	79
11	दळणवळण	75	68	114	182
12	वित्तीय विभा स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	80 ते 85 व 89	147	438	585
13	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	90 ते 97 व 99	3643	2307	5950
14	इतर सेवा (इतरत्र वर्गीकरण न केलेल्या)	0	0	0	0
15	सर्व प्रमुख उद्योगगट एकूण	-	7028	9993	17021

आधार - आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्र.5.14

महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांतील
कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा नांदेड		आस्थापनांतील कामगार			
अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	ग्रामीण	शहरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषी	02 ते 06	412	150	562
2	सक्रिय उत्पादन व ग्राणकाम	15	211	4	215
3	उस्तू निर्माण	20 ते 39	2668	4749	7417
4	विज, गॅस आणि पाणीपुरवठा	40 ते 42	95	105	200
5	ग्रंथकाम	50 ते 51	209	287	496
6	वास्तव्य व्यापार	60 ते 64	794	2551	3335
7	किरकोळ व्यापार	65 ते 68	3938	11846	15784
8	उपहार गृह आणि हॉटेल्स	69	1385	4381	5766
9	वाडतुक	70 ते 72	553	671	1224
10	साठवणी आणि गोदामचिपयक	74	21	191	212
11	दळणवळण	75	476	284	760
12	वित्तीय विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	80 ते 85 व 89	807	2833	3640
13	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	90 ते 97 व 99	13704	26169	39873
14	इतर सेवा (इतरत्र वर्गीकरण न केलेल्या)	0	0	0	0
15	सर्व प्रमुख उद्योगगट एकूण	—	25263	54221	79484

अधार - आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संघालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.15

बिगर कृषि सहकारी आस्थापना (सर्व उद्योग गट एकत्र) (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा नांदेड		आस्थापना		
अ.क्र.	बाब	ग्रामीण	शहरी	एकूण
1	2	3	4	5
1	सहकारी औद्योगिक आस्थापनांची संख्या	301	146	447
2	विजेवर चालनाऱ्या आस्थापनांची एकूण संख्येची टक्केवारी	2.33	1.37	2.01
3	सहकारी औद्योगिक आस्थापना सर्वसाधारणपणे काम करणारे कामगार	1450	2060	3510
	अ) एकूण कामगार	5	14	8
	ब) प्रती आस्थापना कामगारांची संख्या			

अधार - अर्थ व सांख्यिकी संघालनालय, महाराष्ट्र शासन मुंबई. (आर्थिक गणना 1998)

उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा नांदेड

अ.क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषि	0	0	0	0	0	0
2	खानकाम व दगडकाम	0	0	0	0	0	0
3	बस्तू निर्माण व दुरुस्ती सेवा	18	587	8	176	24	763
4	वॉज बत्ती, गॅस व पाणी	0	0	0	0	0	0
5	बांधकाम	0	0	0	0	0	0
6	घाऊक व्यापार	5	11	1	2	6	13
7	किरकोळ व्यापार	21	25	11	40	32	65
8	उपहार गृहे व हॉटेल्स	0	0	1	2	1	2
9	वाहनदुक	0	0	3	85	3	85
10	साठवणूक व साखर	1	2	2	7	3	9
11	दळणवळण	0	0	0	0	0	0
12	अर्थ पुरवठा, विमा मालमत्ता घंदे	44	363	41	502	85	865
13	सांख्यिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	212	462	81	1246	293	1708
14	इतर सेवा	0	0	0	0	0	0
15	प्रमुख उद्योग गट	301	1450	146	2060	447	3510
	एकूण	301	1450	146	2060	447	3510

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

तक्ता क्र. 5.17 अ

बस्तू निर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील स्वकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्म्या-यांची आंकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा नांदेड

अ.क्र.	राजगाराच्या आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	6388	8268	1546	2052	7934	10340
2	3	191	573	176	528	367	1101
3	4	55	220	65	260	120	480
4	5	16	80	11	55	27	135
5	6 ते 9	45	308	18	117	63	425
6	10 व अधिक	0	0	1	10	1	10
	एकूण आंकारमान गट	6695	9469	1817	3022	3512	42491

आधार :- आर्थिक गणना 1998. अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्र. 5.17 ब

वस्तु निर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्म्या-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिकगणना 1998)

जिल्हा : नांदेड

क्र.	रोजगाराच्या आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	189	308	443	861	632	1169
2	3	42	126	304	912	346	1038
3	4	15	60	140	560	155	620
4	5	19	95	68	340	87	435
5	6 ते 9	39	280	78	542	117	822
6	10-19	29	358	38	484	67	842
7	20-39	6	172	6	152	12	324
8	50-199	7	398	4	299	11	697
9	200-499	1	350	0	0	1	350
10	500 व त्यापेक्षा अधिक	1	521	1	599	2	1120
सर्व आकारमान गट		348	2668	1082	4749	1430	7417

आधार - आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्र. 5.18 अ

घाटक व किरकोळ व्यापारातील स्वरकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्म्या-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा : नांदेड

क्र.	रोजगाराच्या आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वरकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वरकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वरकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	12332	14991	7003	8669	19335	23660
2	3	390	870	224	672	514	1542
3	4	44	176	58	232	102	408
4	5	9	45	14	70	23	115
5	6 ते 9	13	85	15	100	28	185
6	10 व अधिक	0	0	2	20	2	20
सर्व आकारमान गट		12688	16167	7316	9763	20004	25930

आधार - आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्र. 5.18 ब

घाऊक व किरकोळ व्यापार उद्योग गटार्तल आस्थापनाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिकगणना 1998)

जिल्हा : नांदेड

अ. क्र.	राजगाराच्या आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	145	2744	2246	4423	3701	7167
2	3	264	792	1277	3831	1541	4623
3	4	105	420	603	2412	708	2832
4	5	45	225	288	1440	333	1665
5	6 ते 9	55	388	232	1594	287	1982
6	10-19	13	153	45	531	58	684
7	20-49	0	0	7	166	7	166
8	50-99	0	0	0	0	0	0
9	200-499	0	0	0	0	0	0
10	500 व त्यापेक्षाअधिक	0	0	0	0	0	0
सर्व आकारमान गट		1937	4722	4698	14397	6635	19119

आधार :- आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्र. 5.19 अ

सामुहीक सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील एकूण स्वरकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा : नांदेड

अ. क्र.	राजगाराच्या आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वरकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वरकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वरकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	6096	7438	2450	3083	8546	10521
2	3	105	315	120	360	225	675
3	4	23	92	42	168	65	260
4	5	3	15	20	100	23	115
5	6 ते 9	12	76	13	85	25	161
6	10 व अधिक	1	19	4	40	5	50
सर्व आकारमान गट		6240	7946	2649	3836	8889	11782

आधार :- आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

सक्ता क्र. 5.19 ब

सामूहिक सामाजिक व व्यक्तिगत सेवामधील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिकगणना 1998)

जिल्हा नांदेड

अ. क्र.	राजभाराच्या आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	2382	4282	796	1518	3178	5800
2	3	278	834	405	1215	683	2049
3	4	275	1100	239	956	514	2056
4	5	168	840	148	740	316	1580
5	6 ते 9	341	2375	247	1758	588	4133
6	10-19	136	1764	231	3069	367	4833
7	20-49	50	1372	151	4498	201	5870
8	50-199	13	1137	76	6637	89	7774
9	200-499	0	0	12	3876	12	3876
10	500 व त्यापेक्षा अधिक	0	0	2	1902	2	1902
सर्व आकारमान गट		3643	13704	2307	26169	5950	39873

आधार - आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

सक्ता क्र. 5.20 अ

सर्व उद्योगात विलीन एकत्र स्वरकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा नांदेड

अ. क्र.	राजभाराच्या आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वरकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वरकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वरकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	30833	38697	12557	15823	43390	54520
2	3	846	2538	647	1941	1493	4479
3	4	196	734	216	364	412	1648
4	5	42	210	38	290	100	300
5	6 ते 9	98	652	60	398	158	1050
6	10 व अधिक	1	10	8	82	9	92
सर्व आकारमान गट		32016	42891	13546	19398	45562	62239

आधार - आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

सर्वसहयोग गट मिळून एकत्र सहयोग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची संख्या
गटानुसार संख्या (आर्थिकगणना 1998)

जिल्हा : नांदेड

क्र.	सोपणाराच्या आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नगरी		एकूण संख्या	काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	4653	8517	4099	7975	8752	16492
2	3	809	2427	2430	7290	3239	9714
3	4	457	1828	1269	5076	1726	6904
4	5	290	1450	699	3495	989	4945
5	6 त 9	521	3621	805	5618	1326	9239
6	10-19	207	2667	400	5184	607	7851
7	20 - 49	67	1858	188	5505	255	7363
8	50-199	21	1685	88	7701	109	9386
9	200-499	2	689	12	3976	14	4565
10	500 व त्यापेक्षा अधिक	1	521	3	2501	4	3022
संपूर्ण आकारमान गट		7028	25263	9993	54221	17021	79484

आधार - आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्रमांक 6.1

विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था 31/3/2002 अखेर

क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या
		3
1.0	सहकारी पतसंस्था एकूण	1004
1.1	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक	1
1.2	प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था	973
1.3	हार्करी सेवा संस्था	1
1.4	सर्वोपयुक्त सहकारी संस्था (आदिवासी सहकारी संस्था)	24
1.5	सोनीय बँक	0
1.6	इतर (संस्थेचा प्रकार द्यावा)	0
1.7	शेजार कृषिपत संस्था एकूण	264
1.8	प्राथमिक सहकारी बँका	
1.9	शेजारी बँका	10
1.10	वाकमंचारी पत संस्था	0
1.11	शेजार कृषि पतसंस्था	254
1.12	अ)कर्मचारी पतसंस्था	281
1.13	ब)नागरी पतसंस्था आणि इतर (निधी सिट आणि पतसंस्था ही)	53
1.14	क)इतर	0
2.0	पणन संस्था एकूण	13
2.1	जिल्हा पणन संस्था	1
2.2	अ)सर्वसाधारण उद्योग	1
2.3	ब)विशेष उद्योग	0
2.4	प्राथमिक पणन संस्था	17
2.5	अ)सर्वसामान्य तालुका खरेदी विक्री संघ	9
2.6	ब)विशेष	8
2.7	इतर	0
4.0	उत्पादक संस्था (एकूण)(तपशील 6.93 मध्ये पहावा)अवलोकनार्थ	1175
5.0	सामाजिक सेवा संस्था तपशील 6.93 मध्ये पहावा अवलोकनार्थ	1228
	एकूण	3689

अभार जिल्हा उपानयक सहकारी संस्था नादड.

तक्ता क्र 6.2

संस्थेतील सर्वप्रकारच्या सहकारी संस्थांची नाहिती 31/3/2002 ला संपणा-या वर्षाकरिता

संस्था नादड

रुपय व सभासद संख्या हजारात

क्र.	बाय	संख्या
1	2	3
1	संस्था	3689
2	एकूण सभासद	877
3	भरणा झालेले भाग भरणा	545278
4	वरील 3 पैकी शासकीय भागभाजवल	28563
5	स्वतःचा निधी वरील 3 पैकी	497742
6	ठेवी	4662264
7	निव्वळ दिवले कर्ष	11736959
8	खेळते भाडवल	6066826
9	खरेदीची किमत	986224
10	विक्रीची किमत	2995756
11	नफा मिळालेल्या	
	अ)संस्था	1126
	ब) एककर्म	38209
12	सोप्यातील	
	अ)संस्था	2442
	ब)एककर्म	1199829
13	शेजार सेवा ताटा नसलेल्या संस्था	109

अभार जिल्हा उपानयक सहकारी संस्था नादड.

तक्ता क्रमांक 6.3

जिल्हातील सहकारी संस्थांची लेखापरिक्षण वर्गप्रमाणे वर्गवारी 31/3/2002 अखेर

अ.क्र.	जिल्हा	लेखापरिक्षणानुसार वर्गवारी				वर्गीकरण न केल्या	लेखापरिक्षण न झालेल्या	एकूण सहकारी संस्था
		अ	ब	क	ड			
1	किन्नर	3	10	179	1	6	193	392
2	हदगाव	5	23	107	0	1	84	220
3	मार्दंड	66	169	203	3	13	537	991
4	भोकर	6	15	126	2	3	129	281
5	बिलोली	8	29	212	0	6	218	473
6	कंधार/लोहा	25	50	233	0	5	350	663
7	मुखंड	8	8	135	0	9	217	377
8	उगलूर	11	19	145	0	3	114	291
	एकूण	132	323	1340	6	46	1842	3689

आधार: 1 जिल्हा विशेष लेखापरिक्षक वर्ग -1 सहकारी संस्था नांदड.

2 जिल्हा विशेष लेखापरिक्षक वर्ग -2 सहकारी संस्था नांदड.

तक्ता क्रमांक 6.4

जिल्हातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेचे कार्य 31/3/2002 अखेर

जिल्हा नांदड		रुपये हजारात							
अ.क्र.	प्रकार	बँक	सभासद संख्या	भाग भांडवल	राखीव व इतर निधी	ठेवी	रुपये	खर्च भांडवल	
क		शाखा	सभासद वैयक्तिक सभासद	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	नांदड जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक		189	2375	113	195819	1521182	4596297	8784471
2	महाराष्ट्र राज्य सहकारी ग्रामीण बँक म. नांदड.		9	134	54321	30138	13139	6686	557794

तक्ता क्रमांक 6.4 पुढे घालू

जिल्हातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेचे कार्य 31/3/2002 अखेर

क्र.	अल्प मुदतीचे कर्ज			मध्यम दिर्घ			यंत्रे कर्ज			थकलेली कर्ज		
	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	
1	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	1019809	41004	187813	40640	604017	644657	3414481	1702791	90956	2127081	816870	15143
2	0	0	0	0	0	0	0	0	354404	0	0	260663

टिप ** स्तंभ क्रमांक 13 मधील कर्ज स्तंभ क्रमांक 12 मधील आहे.

आधार व्यवस्थापक नांदड जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक मर्यादीत नांदड

2. व्यवस्थापक महाराष्ट्र राज्य सहकारी ग्रामीण विकास बँक मर्यादीत नांदड.

तक्ता क्र.6.5

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य 31/3/2002 अखेर

जिल्हा नांव		रु.हजारात							
अक्र.	तहसिल	संस्थांची संख्या	एकूण खाते	सभासद संख्या	सभासद संख्या	सभासद संख्या	सभासद संख्या	सभासद संख्या	सभासद संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	किन्नवट	144	68759	38136	17557	18347	2232	14037	0
2	हदगाव	96	64859	57308	25790	26456	5062	48733	58
3	नांदेड	125	56370	41172	18780	21270	1122	39201	0
4	भोकर	108	44966	38217	19294	17270	2653	25158	0
5	विलांली	162	83420	71478	42244	27919	1315	26322	518
6	लाहा	90	36387	36115	14502	18099	3514	25425	86
7	कंधार	77	36799	36287	14241	18584	3462	26322	23
8	मुखंड	95	46620	40512	24800	15411	3501	21388	183
9	दंगलूर	81	39546	33735	13885	13923	5927	11801	18
जिल्हा एकूण		978	478132	392960	189893	174279	28788	238387	886

तक्ता क्र.6.5 पुढे चालू

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य 31/3/2002 अखेर

जिल्हा नांव		रु.हजारात							
अक्र.	तहसिल	खाते आणि इतर निधी रु.	संस्थेने घेतलेली एकूणकर्जे रुपये	खर्चलेले भांडवल रुपये	एकूण दिलेले कर्ज (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीचे)		यणकर्ज (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीचे)		
					कर्जदार	कर्जाची रक्कम रुपये	बाकी असलेले सभासद रुपये	रक्कम रुपये	
1	2	11	12	13	14	15	16	17	
1	किन्नवट	2249	268880	135750	112536	95934	23576	258740	
2	हदगाव	4533	439102	534618	37422	27479	38057	295516	
3	नांदेड	3784	401548	447644	233476	211859	33476	386572	
4	भोकर	1799	401071	422053	152261	118124	32261	361975	
5	विलांली	3939	537451	516517	136200	236671	36200	448212	
6	लाहा	364	31779	330761	205855	147271	18150	320878	
7	कंधार	546	360121	390536	111570	245919	21570	365362	
8	मुखंड	4106	400473	440378	216834	292418	26834	445212	
9	दंगलूर	2389	357278	183148	103072	230692	23672	388038	
जिल्हा एकूण		23709	3197703	3401405	1289226	1606367	253796	3272505	

तक्ता क्र.6.5 पुढे चालू

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य 31/3/2002 अखेर

जिल्हा नांव		रु.हजारात					
अक्र.	तहसिल	एकूण कर्ज शकबाकी अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची		3 वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची शकबाकी		3 वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची शकबाकी	
		शकबाकीदार	रक्कम रुपये	शकबाकीदार	रक्कम रुपये	शकबाकीदार	रक्कम रुपये
1	2	18	19	20	21	22	23
1	किन्नवट	10217	137010	8009	119413	2205	17597
2	हदगाव	10940	100108	6010	79973	4930	20135
3	नांदेड	15066	101614	10815	63310	4251	38304
4	भोकर	8251	143265	5994	116100	2257	27165
5	विलांली	15141	100899	12391	78169	2750	22730
6	लाहा	9550	102588	7315	76306	2235	26282
7	कंधार	8940	119443	6701	75927	2239	43516
8	मुखंड	9800	113100	3865	73965	5935	39135
9	दंगलूर	9232	42254	6924	20458	2308	21796
जिल्हा एकूण		97133	960281	68023	703621	29110	256660

आपल्या जिल्हा मंडळीतून सहकारी संस्थांना देऊ.

तयत्ता क्र.6.6

जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य 31/3/2002अखेर

रु.हजारात

अक्र.	तहसिल	संस्थांची संख्या	एकूण खाते		सभासद संख्या			भागभाडवलेले रुपये	स्तंभ ९ पेकी शाराकीय भागभाडवलेले रु
			दाराची संख्या	एकूण	जहाज खाते वार	मोठे खातेदार	इतर सभासद		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	किन्नवट	1	3280	3280	913	560	1807	1002	50
2	इंदगाव	0	0	0	0	0	0	0	0
3	नांदेड	0	0	0	0	0	0	0	0
4	भाऊर	0	0	0	0	0	0	0	0
5	बिलांली	0	0	0	0	0	0	0	0
6	लाहा	0	0	0	0	0	0	0	0
7	कंधार	0	0	0	0	0	0	0	0
8	मुयेंड	0	0	0	0	0	0	0	0
9	देगलूर	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		1	3280	3280	913	560	1807	1002	50

तयत्ता क्र.6.6 पुढे चालू

जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य 31/3/2002अखेर

अक्र.	तहसिल	साखीव आणि इतर निधी रु.	संस्थेने घेतलेली एकूणकर्ज रुपये	खेळते भाडवलेले रुपये	एकूण दिलेले कर्ज (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची)		वेणेकर्ज (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीचे)		
					कर्जदार	कर्जाची रक्कम रुपये	बाकी असलेले सभासद	रक्कम रुपये	
1	2	11	12	13	14	15	16	17	
1	किन्नवट		37	9227	10290	3280	5232	9613	56555
2	इंदगाव		0	0	0	0	0	0	0
3	नांदेड		0	0	0	0	0	0	0
4	भाऊर		0	0	0	0	0	0	0
5	बिलांली		0	0	0	0	0	0	0
6	लाहा		0	0	0	0	0	0	0
7	कंधार		0	0	0	0	0	0	0
8	मुयेंड		0	0	0	0	0	0	0
9	देगलूर		0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण			37	9227	10290	3280	5232	9613	56555

तयत्ता क्र.6.6 पुढे चालू

जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य 31/3/2002अखेर

अक्र.	तहसिल	एकूण कर्ज थकबाकी अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची		३ वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		३ वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
		थकबाकीदार	रक्कम रुपये	थकबाकीदार	रक्कम रुपये	थकबाकीदार	रक्कम रुपये
1	2	18	19	20	21	22	23
1	किन्नवट	1162	3661	665	2573	497	1088
2	इंदगाव	0	0	0	0	0	0
3	नांदेड	0	0	0	0	0	0
4	भाऊर	0	0	0	0	0	0
5	बिलांली	0	0	0	0	0	0
6	लाहा	0	0	0	0	0	0
7	कंधार	0	0	0	0	0	0
8	मुयेंड	0	0	0	0	0	0
9	देगलूर	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		1162	3661	665	2573	497	1088

आधार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

तयत्ता क्र.6.7

जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य 31/3/2002 अखेर

जिल्हा नांदेड		रु.हजारात							
अक्र.	तहसिल	संस्थांची संख्या	एकूण खाते दारांची संख्या	एकूण खाते	सभासद संख्या	माटे खातेदार	इतर सभासद	भागभांडवल रुपय	स्तभ १ पैकी शासकीय भागभांडवल रु
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	किनवट	24	20448	20448	10120	6216	4118	367	39
2	हदगाव	0	0	0	0	0	0	0	0
3	नांदेड	0	0	0	0	0	0	0	0
4	भाकर	0	0	0	0	0	0	0	0
5	बिलांली	0	0	0	0	0	0	0	0
6	लाहा	0	0	0	0	0	0	0	0
7	कंधार	0	0	0	0	0	0	0	0
8	मुखेड	0	0	0	0	0	0	0	0
9	देगलूर	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		24	20448	20448	10120	6216	4118	367	39

तयत्ता क्र.6.7 पुढे चालू

जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य 31/3/2002 अखेर

जिल्हा नांदेड		रु.हजारात						
अक्र.	तहसिल	राखीव आणि इतर निधी रु.	संस्थेचे घेतलेले एकूणकर्ज रुपये	खेळते भांडवल रुपये	एकूण दिलेले कर्ज (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची) कर्जाचे रुपये	रक्कम रुपय	रकबाकी (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची) बाकी असलेले सभासद रुपय	रकबाकी रुपय
1	2	11	12	13	14	15	16	17
3	किनवट	53	65824	64436	9613	59671	0	18734
2	हदगाव	0	0	0	0	0	0	0
1	नांदेड	0	0	0	0	0	0	0
4	भाकर	0	0	0	0	0	0	0
5	बिलांली	0	0	0	0	0	0	0
9	लाहा	0	0	0	0	0	0	0
8	कंधार	0	0	0	0	0	0	0
7	मुखेड	0	0	0	0	0	0	0
6	देगलूर	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		53	65824	64436	9613	59671	0	18734

तयत्ता क्र.6.7 पुढे चालू

जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य 31/3/2002 अखेर

जिल्हा नांदेड		रु.हजारात					
अक्र.	तहसिल	एकूण कर्ज थकबाकी अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची थकबाकीदार	रकबाकी रुपय	३ वर्षांपेक्षा कमी वर्ष कर्जाची थकबाकी थकबाकीदार	रकबाकी रुपय	३ वर्षांपेक्षा अधिक वर्ष कर्जाची थकबाकी थकबाकीदार	रकबाकी रुपय
1	2	18	19	20	21	22	23
1	किनवट	3832	16700	2416	13376	1416	3324
2	हदगाव	0	0	0	0	0	0
3	नांदेड	0	0	0	0	0	0
4	भाकर	0	0	0	0	0	0
5	बिलांली	0	0	0	0	0	0
6	लाहा	0	0	0	0	0	0
7	कंधार	0	0	0	0	0	0
8	मुखेड	0	0	0	0	0	0
9	देगलूर	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		3832	16700	2416	13376	1416	3324

आधार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड

जिल्हातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे 31/3/2002 अखेर

जिल्हा नाव		रु. हजारात										
अ.क्र.	तहसिल	एकूण	अन्नधान्ये					अन्नधान्येतर				
		रकाना	गहू	भात	ज्वार तरीय धान्य	डाळी	इतर	कापूस	गळीत धान्य	उस	ताग प मेषा	इतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	किन्नवट	156234	0	0	18895	98	1118	127085	0	918	0	8120
2	हदगाव	262828	0	0	18067	5895	435	20120	93960	98111	0	26240
3	नांदेड	182692	0	0	1895	1067	2154	3008	4163	123397	0	47008
4	भाकर	123021	0	0	17020	1104	310	49125	4557	45130	0	5775
5	बिलाजी	310995	4190	810	22500	4100	4800	60900	91000	118286	0	4409
6	लाहा	121802	0	0	50157	0	0	68103	0	3542	0	0
7	कंधार	126090	0	0	46776	0	0	70925	0	2438	0	5951
8	मुखेड	234520	6330	1210	10169	210	1596	105210	10900	90120	0	8775
9	देगलूर	71899	0	1390	7401	1970	0	40775	0	19573	0	1681
जिल्हा एकूण		1590072	10320	3410	192880	13544	10413	545251	204580	501515	0	107939

अ.क्र. 1-9 जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

जिल्हातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे 31/3/2002 अखेर

जिल्हा नाव		रुपये हजारात										
अ.क्र.	तहसिल	एकूण	अन्नधान्ये					अन्नधान्येतर				
		रकाना	गहू	भात	ज्वार तरीय धान्य	डाळी	इतर	कापूस	गळीत धान्य	उस	ताग प मेषा	इतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	किन्नवट	5892	0	0	1122	428	896	2738	0	618	0	90
2	हदगाव	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	नांदेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	भाकर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	बिलाजी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	लाहा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	कंधार	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	मुखेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	देगलूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		5892	0	0	1122	428	896	2738	0	618	0	90

अ.क्र. 1-9 जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

नक्सा क्र. 6.10

जिल्हयातील आदीवासी सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्ज 31/3/2002 अखेर
रुपय हजारात

अक्र.	तहसिल	एकूण संस्थांना 4 ते 13	अन्नधान्ये					अन्नधान्ये				
			गेहू	भात	ज्वारपणी य धान्य	डाळी	इतर	फांपूस	गळीत धान्य	उस	ताग व मष्टा	इतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	किनवट	37828	0	0	4558	3032	2238	19700	0	8300	0	0
2	हदगाव	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	नांदेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	भोकर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	बिलोजी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	लाहा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	कंधार	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	सुखेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	दंगलूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		37828	0	0	4558	3032	2238	19700	0	8300	0	0

आधार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

नक्सा क्र. 6.11

जिल्हयातील बिगर कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य 31/3/2002 अखेर

अक्र.	प्रकार	संस्था संख्या	सभासद संख्या	भाग भांडवल	राष्ट्रीय व इतरनिधी	उर्वर खेळते भांडवल	कर्ज					
							अग्रिम रु.	वसूल रु.	वर्ण रु.	स्वकीत रु.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	प्राथमिक सहकारी बँका											
1	नागरी बँक	10	43805	65456	104412	169015	2107962	102871	12851	1229274	77661	
2	कर्मचारी पतपेढी व इतर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2	इतर बिगर कृषि											
1	नागरी बँका	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2	कर्मचारी पतपेढी	201	36380	658010	29580	104010	658010	536850	294060	593961	85091	
3	इतर (नागरी पतपेढी)	53	34640	120340	470	12620	120340	58470	58670	79018	76495	

आधार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

क्र.	सहस्रिक्त	रु हजारात								
		संख्या	समासाद संख्या	खेळते भांडवल	उत्पत्तीची कृषि उत्पादन	किंमत रुपये शेतीच्या गरजच्या वस्तू	उपभोग वस्तू	विक्रीची किंमत रुपये मालक म्हणून	आढत्या म्हणून	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	कि.नवट	2	367	7217	316	3910	15520	916	0	916
2	हदगाव	1	6582	18269	425	31122	3542	10262	0	10262
3	नादड	5	15674	43416	12469	217316	1026	30132	0	30132
4	भाकर	3	3245	11819	327	16216	3126	1232	0	1232
5	बिलाळी	2	867	5237	1026	261169	254022	29362	0	29362
6	लाडा	1	2356	25485	2768	6563	42316	837	0	837
7	कडगर	1	2446	14318	3462	7331	39061	926	0	926
8	मुडडेड	1	312	12260	987	9762	3668	3981	0	3981
9	दगलूर	1	263	12912	1036	113317	1370	28510	0	28510
जिल्हा एकूण		17	32112	150963	22816	666796	363651	106158	0	106158
जिल्हा पातळी वरील सस्था		1	12601	18842	312	15069	5677	2826	0	2826

क्र.	सहस्रिक्त	कृषि उत्पादनाची विक्री (आउटले व मालक म्हणून)													एकूण	भाग्य वस्तु ची विक्री
		भात व तांदूळ	गहू	इतर अन्न दान्य	कापूस	गळीत धान्य	डाळी	इतर	एकूण	खते	बियाणे	कृषि अवजारे	इतर	एकूण		
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
1	कि.नवट	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2	हदगाव	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
3	नादड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
4	भाकर	0	0	0	0	0	0	0	0	1854	754	0	0	2608	1510	
5	बिलाळी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
6	लाडा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7	कडगर	0	0	0	0	0	0	0	0	2670	662	0	0	3332	0	
8	मुडडेड	0	0	0	0	0	0	0	0	4186	601	0	327	5114	1245	
9	दगलूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
जिल्हा एकूण		0	0	0	0	0	0	0	0	8719	2017	0	327	11054	2755	
जिल्हा पातळी वरील सस्था		182	927	9420	0	1155	0	0	11691	14354	21913	90830	252	127349	2090	

अध्यास जिल्हा उपनिष्ठांक सहकारी संस्था नांदेड

जिल्हयातील उत्पादक आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य 31/3/2002 अखेर

जिल्हा नांदेड		रु.हजारात				
अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या	समासव संख्या	भाग भांडवल रु.	राखीव व इतर निधी	खर्चत भांडवल
1	2	3	4	5	6	7
1	उत्पादक संस्था	1175				
1.1	साखर कारखाने	9	57684	928239	328362	254563
1.2	इतर शक्ती प्रक्रिया संस्था	30	14892	6410	1592	42812
1.3	विणकर संस्था (हातमाग यंत्रमाग)	32	4825	2621	267	22115
1.4	सुत गिरण्या	5	0	0	0	0
1.5	औद्योगिक वसाहती/संस्था	7	689	2926	2474	905
1.6	इतर औद्योगिक संस्था	94	1438	1925	432	19624
1.7	दुग्ध व्यवसाय संस्था	798	59755	423	147	2397
1.8	दुग्ध व्यवसाय संघटना	0	0	0	0	0
1.9	मत्स्य व्यवसाय संस्था	88	4388	543	9	1124
1.10	शेती संस्था	0	0	0	0	0
1.11	उपसा जलसिंचन संस्था	77	2325	2665	189	5995
1.12	वन कामगार संस्था	3	4247	247	10	1581
1.13	इतर संस्था (पर्यटन संस्था)	37	366	46	4	24
2	सामाजिक सेवा	1225				
2.1	ग्राहक मंडळ	36	13428	1197	295	2955
2.2	गृहनिर्माण संस्था	735	39322	8672	1822	200615
2.3	कामगार कंत्राटदार संस्था	248	5260	2650	452	20105
2.4	परिवहन संस्था	3	167	312	15	754
2.5	अ) माहिला सहकारी संस्था	71	2127	589	19	985
	ब) जिल्हा सहकारी मंडळ	6	1581	11428	811	43220
	क) इतर	129	7095	9500	40	9264

आधार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

तक्ता क्र.6.14

जिल्हयातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे प्रमुख कार्यांचा तपशिल 31/3/2003 अखेर .

जिल्हा नांदेड		रुपय हजार		
अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	बाब	परिमाण	ताव्य
1	2	3	4	5
1	साखर कारखाने	अ. गाळलेल्या रसाचे वजन	हजार मे टन	1389.00
		ब. गाळलेल्या रसाची किंमत	लाख रुपये	8344.00
		क. उत्पादित साखर वजन	हजार मे टन	15092.00
		ड. उत्पादित साखर किंमत	लाख रुपये	25153.00
2	प्राथमिक विणकर सहकारी संस्था	अ. चालू माग	संख्या	0.00
		ब. सुत खरेदी	लाख रुपये	0.00
		क. उत्पादन	लाख रुपये	0.00
		ड. विक्री	लाख रुपये	0.00
3	सुत गिरण्या	अ. चात्यांची संख्या	संख्या ००	0.00
		ब. उत्पादित सुत	हजार टन	0.00
4	इतर औद्योगिक संस्था	अ. कच्चा माल खरेदी	लाख रुपये	1035.00
		ब. उत्पादन	लाख रुपये	1936.00
		क. विक्री	लाख रुपये	2125.00
5	दुग्ध व्यवसाय संस्था	अ. दुग्धखरेदीची किंमत	लाख रुपये	9375.00
		ब. दुग्धविक्रीची किंमत	लाख रुपये	9451.00
6	दुग्धव्यवसाय संघटना	अ. दुग्धखरेदीची किंमत	लाख रुपये	0.00
		ब. दुग्धविक्रीची किंमत	लाख रुपये	0.00
7	मत्स्य व्यवसाय संस्था	अ. पकडलेली मासळी किंमत	लाख रुपये	743.00
		ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	782.00
8	मत्स्य व्यवसाय केंद्रीय संस्था	अ. पकडलेली मासळी किंमत	लाख रुपये	0.00
		ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	0.00
9	कृषि संस्था	अ. कसलेले क्षेत्र	०० हेक्टर	0.00
		ब. उत्पादन	लाख रुपये	0.00
10	उपसा जलासिंचन संस्था	अ. भिजलेले क्षेत्र	०० हेक्टर	38.00
11	वन कामगार संस्था	अ. वितले कुपे	संख्या	रु.जा.
		ब. वनउत्पादन मुख्य	लाख रुपये	रु.जा.
12	घाऊक ग्राहक भंडार	अ. खरेदी किंमत	लाख रुपये	1831.00
		ब. विक्री किंमत	लाख रुपये	2034.00
13	प्राथमिक ग्राहक भंडार	अ. खरेदी किंमत	लाख रुपये	2015.00
		ब. विक्री किंमत	लाख रुपये	2034.00
14	कामगार कंत्राटदार संस्था	अ. वर्षातइाती घेतलेली कामे	संख्या	417.00
		ब. हाती घेतलेल्या कामाची अदा किंमत	लाख रुपये	1223.00
		क. दिलेली मजुरी	लाख रुपये	0.00
15	गृह निर्माण संस्था	अ. बांधलेल्या घराची/गाळ्याची संख्या	संख्या	9539.00

आधार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

तक्ता क्र.6.15

जिल्हयातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31/3/2002 अखेर

(परिमाण टनामध्ये मूल्य हजाराने)

जिल्हा नांदेड												
अ	कृषि उत्पन्न	तहसिल	बाजार	उप	दैनिकी आवक							
क्र	बाजार		पेठ्या	बाजार	गहू		ज्वारी		दाजरी		मुक्त	
समिती			प्रकार	पेठाची	परि-	मूल्य	परि-	मूल्य	परि-	मूल्य	करि-	मूल्य
चे नांव				संख्या	माण		माण		माण		माण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	किनवट	किनवट	--	6	100	666	0	0	0	0	0	0
2	इंदगाव	इंदगाव	--	7	721	4546	802	2201	0	0	0	0
3	नांदेड	नांदेड	प्राथमिक	2	4711	31337	4955	14200	3	13	16	69
4	मूदखंड	नांदेड	--	0	606	4163	923	2909	0	0	2	8
5	भोकर	भोकर	--	2	3207	20430	412	2100	0	0	0	0
6	उमरी	भोकर	--	0	323	1781	363	2462	0	0	0	0
7	धर्माबाद	बिलोली	--	2	547	3481	573	2612	0	0	2	6
8	कुडलवाडी	बिलोली	--	3	286	1880	349	1678	0	0	0	0
9	नाशगव	बिलोली	--	5	2046	13276	1318	3294	0	0	0	0
10	लोहा	लोहा	--	11	509	3401	1829	4736	4	29	0	0
11	कंधार	कंधार	--	4	301	2155	190	640	0	0	0	0
12	मुखेड	मुखेड	--	4	120	658	180	523	0	0	0	0
13	देगलूर	देगलूर	--	4	364	2200	396	1791	0	0	0	0
14	हानगाव	देगलूर	--	1	100	687	200	700	0	0	0	0
एकूण				51	13941	90861	12990	39846	7	42	20	83

तक्ता क्र.6.15 पुढे चालू

जिल्हयातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31/3/2002 अखेर

(परिमाण टनामध्ये मूल्य हजाराने)

जिल्हा नांदेड												
अ	कृषि उत्पन्न	तहसिल	बाजार	उप	दैनिकी आवक							
क्र	बाजार		पेठ्या	बाजार	तुर		हरभरा		जडिद		मुक्त	
समिती			प्रकार	पेठाची	परि-	मूल्य	परि-	मूल्य	परि-	मूल्य	परि-	मूल्य
चे नांव				संख्या	माण		माण		माण		माण	
1	2	3	4	5	14	15	16	17	18	19	20	21
1	किनवट	किनवट	--	6	181	2368	21	338	0	0	0	0
2	इंदगाव	इंदगाव	--	7	574	7693	108	1575	213	3468	67	970
3	नांदेड	नांदेड	प्राथमिक	2	1447	14463	144	1742	695	11366	381	5823
4	मूदखंड	नांदेड	--	0	425	5905	12	186	307	5000	136	1779
5	भोकर	भोकर	--	2	3492	42513	105	1513	2960	42824	270	4217
6	उमरी	भोकर	--	0	357	3358	10	123	2329	35962	51	528
7	धर्माबाद	बिलोली	--	2	1266	17274	218	3184	5695	95864	11	162
8	कुडलवाडी	बिलोली	--	3	19	248	2	23	106	1773	29	405
9	नाशगव	बिलोली	--	5	576	7223	32	446	1645	24111	67	985
10	लोहा	लोहा	--	11	999	13436	0	0	309	4566	230	3308
11	कंधार	कंधार	--	4	135	1882	230	3340	8072	122694	2245	32911
12	मुखेड	मुखेड	--	4	144	710	1	15	161	2641	61	862
13	देगलूर	देगलूर	--	4	3043	30015	220	3291	9522	152352	4358	76146
14	हानगाव	देगलूर	--	1	126	1700	0	0	80	1120	70	980
एकूण				51	12784	148788	1103	15776	32094	503741	7976	129076

पुढे चालू..

तक्ता क्र. 6.15 पुढे चालू

जिल्हयातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31/3/2002 अखेर

जिल्हा नांदेड			परिमाण टनामध्ये मूल्य हजारात)										
अ	कृषि उत्पन्न	तहसिल	बाजार	रूप	वार्षिक आदक								
क्र	बाजार		पेठेचा	बाजार	गूळ		कानूस		बुईमुग		करंडई		
	समित्ती		प्रकार	पेठाची	परि-	मूल्य	परि-	मूल्य	परि-	मूल्य	परि-	मूल्य	
	चे नांव			संख्या	माण		माण		माण		माण		
1	2	3	4	5	22	23	24	25	26	27	28	29	
1	किनवट	किनवट	--	6	0	0	3804	46638	0	0	0	0	
2	हदगाव	हदगाव	--	7	82	828	16354	246377	17	259	5	45	
3	नांदेड	नांदेड	प्राथमिक	2	304	2913	4006	53953	414	6220	2	21	
4	मुदखड	नांदेड	--	0	24	223	902	11178	0	0	0	0	
5	भोकर	भोकर	--	2	0	0	4330	87775	134	2050	0	0	
6	उमरी	भोकर	--	0	0	0	3718	56320	0	0	0	0	
7	धर्माबाद	बिलोली	--	2	0	0	0	0	197	2913	0	0	
8	कुडलवाडी	बिलोली	--	3	0	0	1995	29255	66	892	0	0	
9	नायगाव	बिलोली	--	5	0	0	5851	78990	1469	17925	23	217	
10	लोहा	लोहा	--	11	18	166	0	0	584	8490	17	180	
11	कधार	कधार	--	4	0	0	0	0	0	0	0	0	
12	मुखेंड	मुखेंड	--	4	0	0	6404	122291	0	0	0	0	
13	दंगलूर	दंगलूर	--	4	20	160	770	10175	0	0	0	0	
14	हानगाव	दंगलूर	--	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
एकूण				51	448	4290	48134	742952	2881	38749	47	463	

तक्ता क्र. 6.15 पुढे चालू

जिल्हयातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31/3/2002 अखेर

जिल्हा नांदेड			(परिमाण टनामध्ये मूल्य हजारात)								
अ	कृषि उत्पन्न	तहसिल	बाजार	रूप	वार्षिक आदक						
क्र	बाजार		पेठेचा	बाजार	तीळ		इतर		एकूण		
	समित्ती		प्रकार	पेठाची	परि-	मूल्य	परि-	मूल्य	परि-	मूल्य	
	चे नांव			संख्या	माण		माण		माण		
1	2	3	4	5	30	31	32	33	34	35	
1	किनवट	किनवट	--	6	0	0	0	0	4106	50010	
2	हदगाव	हदगाव	--	7	0	0	1363	13930	20306	282092	
3	नांदेड	नांदेड	प्राथमिक	2	0	0	10364	96452	27442	238572	
4	मुदखड	नांदेड	--	0	0	0	194	1665	3531	33016	
5	भोकर	भोकर	--	2	5	89	1437	15691	16352	219202	
6	उमरी	भोकर	--	0	0	0	85	665	7736	101199	
7	धर्माबाद	बिलोली	--	2	0	0	9146	90265	17655	215761	
8	कुडलवाडी	बिलोली	--	3	0	0	983	4928	3835	41082	
9	नायगाव	बिलोली	--	5	0	0	918	9784	13945	156251	
10	लोहा	लोहा	--	11	6	93	1508	15603	6013	54008	
11	कधार	कधार	--	4	0	0	1402	16608	12575	180230	
12	मुखेंड	मुखेंड	--	4	0	0	0	0	7071	127700	
13	दंगलूर	दंगलूर	--	4	1	12	0	0	19694	276142	
14	हानगाव	दंगलूर	--	1	0	0	0	0	576	5187	
एकूण				51	12	194	27400	265591	159837	1980452	

आधार नांदेड जिल्हयातील सर्व कृषि उत्पन्न बाजार समित्या.

तक्ता क्र.6.16

जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेले कर्जे 31/3/2002 अखेर

जिल्हा नांदेड.		ह.ह.पारात			
अ.क्र.	तहसील	सावकारांची संख्या	व्यापाराना दिलेली कर्जे	व्यापाराव्यातिरिक्त दिलेली कर्जे	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	फिनवट	0	0	0	0
2	हदगाव	1	0	0	0
3	नांदेड	56	13476	0	13476
4	भोकर	1	0	0	0
5	बिलोली	4	4264	0	4264
6	लाहा	0	0	0	0
7	कंधार	6	0	0	0
8	मुखेड	5	7462	0	7462
9	देगलूर	18	23658	0	23658
जिल्हा एकूण		91	48860	0	48860

आधार: जिल्हा जलसिंचक महसुली सत्या नांदेड.

तक्ता क्र.7.1

सार्वजनिक अर्थ सहाय्यीत संस्थामार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची माहिती वर्ष 2001-2002

जिल्हा नांदेड.									
अ.क्र.	तहसिल	रुग्णालय	दवाखाने	प्रसूतीगृहे	प्रा.आ.केंद्र	आ.उपकेंद्र	डॉक्टर व वैद्य	का.मा.क्र.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	किंनवट	3	5	3	14	92	4		1
2	हदगाव	1	8	1	8	43	22		7
3	नांदेड	3	9	2	10	40	159		255
4	भांकर	2	7	2	4	30	18		30
5	बिलोली	3	9	2	8	51	28		87
6	लोहा	1	2	1	5	29	12		51
7	कंधार	1	5	2	5	31	19		48
8	मुखेड	1	9	1	6	34	23		53
9	देगलूर	1	6	2	3	24	12		45
जिल्हा एकूण		16	60	16	63	374	338		937

तक्ता क्र.7.1 पुढे चालू

सार्वजनिक अर्थ सहाय्यीत संस्थामार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची माहिती वर्ष 2001-2002

अ.क्र.	तहसिल	खाटांची संख्या			उपचार केलेले आंतररुग्ण(00)			उपचार केलेले बाह्यरुग्ण(00)		
		एकूण	स्त्रिया साठी	मुलां साठी	पुरुष	स्त्रिया	मुले	पुरुष	स्त्रिया	मुले
1	2	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	किंनवट	178	103	22	67	99	57	387	608	556
2	हदगाव	76	40	12	105	135	61	309	382	277
3	नांदेड	764	366	103	683	747	714	2583	2721	1554
4	भांकर	92	43	14	69	87	45	475	521	354
5	बिलोली	122	70	19	95	84	47	455	574	343
6	लोहा	60	35	6	54	78	69	206	227	229
7	कंधार	38	28	7	68	88	45	156	358	290
8	मुखेड	74	38	11	135	82	41	236	320	289
9	देगलूर	52	32	6	79	61	21	184	221	356
जिल्हा एकूण		1476	755	200	1355	1461	1100	4991	5932	4248

अन्वय १) जिल्हा राज्य धिकित्तक सामान्य रुग्णालय नांदेड.

२) अधिष्ठाता आयुर्वेदिक रुग्णालय नांदेड.

३) जिल्हा आरोग्य अधिकारी जि.प नांदेड.

४) आरोग्य अधिकारी महानगर पालिका नांदेड.

५) मुख्याधिकारी नगर परिषद सर्व.

तक्ता क्र. 7.2

नांदणी केल्ल्या जन्म मृत्यूची संख्या 2001

जिल्हा नांदेड		नांदणी केल्ल्या जन्म मृत्यूची संख्या 2001										
अ.क्र.	तहसिल	एकूण ग्रामीण	नांदणी जन्माची संख्या			नांदणी नृत्युची संख्या			बाल मृत्यूची संख्या			
			पुरुष	स्त्रि	एकूण	पुरुष	स्त्रि	एकूण	पुरुष	स्त्रि	एकूण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	माहुर	एकूण ग्रामीण	715 715	576 576	1291 1291	112 112	68 68	180 180	7 7	3 3	10 10	
2	किनवट	एकूण ग्रामीण	1770 1677	1430 1368	3200 3045	457 420	268 241	725 661	44 44	28 28	72 72	
3	हिमायत- नगर	एकूण ग्रामीण	499 499	371 371	870 870	132 132	80 80	212 212	3 3	3 3	6 6	
4	हदगाव	एकूण ग्रामीण	1666 1371	1270 1031	2936 2402	520 445	255 231	775 676	16 14	11 11	27 25	
5	अर्वापुर	एकूण ग्रामीण	478 478	330 330	808 808	130 130	70 70	200 200	7 7	3 3	10 10	
6	नांदेड	एकूण ग्रामीण	8827 611	7819 484	16646 1095	2183 240	954 125	3437 365	81 15	47 7	128 22	
7	मुदखंड	एकूण ग्रामीण	601 392	463 293	1064 685	168 122	89 72	257 194	3 3	2 2	5 6	
8	भोकर	एकूण ग्रामीण	438 438	344 344	782 782	206 206	134 134	340 340	5 5	1 1	6 6	
9	उमरी	एकूण ग्रामीण	608 287	526 223	1134 510	140 106	75 55	215 161	4 2	2 1	6 3	
10	धर्मदाद	एकूण ग्रामीण	662 317	599 288	1251 605	153 104	92 68	245 172	5 5	3 3	8 8	
11	बिलाळी	एकूण ग्रामीण	991 707	888 683	1879 1390	387 302	221 175	608 477	9 8	6 5	15 13	
12	नायगाव (खं)	एकूण ग्रामीण	1013 1013	333 833	1846 1846	284 284	190 190	474 474	5 5	12 12	17 17	
13	लोहा	एकूण ग्रामीण	1339 858	988 642	2327 1500	411 282	189 147	600 429	15 12	8 7	23 19	
14	कंधार	एकूण ग्रामीण	1797 1400	1426 1071	3223 2471	418 361	237 211	655 572	12 12	5 4	17 16	
15	मुखंड	एकूण ग्रामीण	1695 1522	1589 1449	3284 2971	524 473	338 314	862 787	15 14	14 14	29 28	
16	दंगलूर	एकूण ग्रामीण	1987 539	1640 675	3627 1514	549 367	307 247	856 614	14 13	7 7	21 20	
जिल्हा		एकूण	25079	21092	46168	6774	3567	10341	245	155	400	
वेरिज		ग्रामीण	13124	10681	23785	4098	2428	6514	169	111	280	

ताक्ता क्रमांक 7.3
विविध कारणानुसार मृत्यूची संख्या 2001

जिल्हा : नांदेड.

अ.क्र.	आजाराचे नाव	मृत्यूची संख्या
1	2	3
1	दिवसात	1
2	पटकी	1
3	देवी	0
4	सग	287
5	न्दूमनीया	27
6	अमाश,अतासार,गस्ट्रा	9
7	-हृदय विकार	539
8	जिभज्वर	16
9	ककरोग	194
10	श्वसन क्रियेसंबंधी	280
11	अपघात	
	अ) आत्महत्या	79
	ब) रहदारी वाहतूक	31
	क) इतर आपघात	591
12	इतर कारणे	8286
	एकूण मृत्यू	10341

आवार - आरोग्य सेवा संचालनालय,महाराष्ट्र राज्य पुणे.

माला बाल संगोपन कार्यक्रम अंतर्गत लस टोचणी वर्ष 2001-2002

जिल्हा नांदेड.

अक्र.	तहसिल	बाब	त्रिगुणी लस व डॉस	पोलीयो	बीसीजी	गोवर	द्विगुणी (डीटी)	घनदात लस 10वर्ष 16वर्षे गरीब स्त्रिया	10--	11
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10--	11
1	किनवट	एकूण	7351	7297	7046	7233	7198	7570	7368	8619
		ग्रामीण	6671	6625	6507	6625	6369	6845	6701	7941
2	हदगाव	एकूण	7121	7177	7126	7167	7463	7730	5890	6494
		ग्रामीण	6581	6603	6556	6594	6866	7112	5419	5974
3	नांदेड	एकूण	16368	16438	16422	16412	16876	14614	13154	17595
		ग्रामीण	8582	8548	8539	8534	8775	7599	6840	9149
4	भोकर	एकूण	5178	5178	4763	5116	5410	5451	5303	5573
		ग्रामीण	3484	3469	3191	3428	3625	3652	3553	3734
5	बिलोली	एकूण	9182	9128	9650	8947	9517	10020	9806	9371
		ग्रामीण	6984	6937	7334	7010	7233	7615	7453	7122
6	लोहा	एकूण	5651	5651	5586	5529	5331	6072	5727	5844
		ग्रामीण	4335	4351	4301	4257	4105	4675	4410	4498
7	कंधार	एकूण	4138	4116	4046	4602	4609	4776	4475	3894
		ग्रामीण	3244	3210	3156	3122	3595	3725	3490	3037
8	मुखेड	एकूण	5256	5260	5620	5163	5946	6420	4906	6261
		ग्रामीण	4827	4786	5114	4698	5411	5842	4464	5697
9	देगलूर	एकूण	3581	3581	3579	3429	4242	3850	3594	3140
		ग्रामीण	2616	2614	2613	2503	3097	2811	2624	2292
जिल्हा		एकूण	63826	63826	63838	62998	66592	66503	60223	66791
बेरीज		ग्रामीण	47324	47143	47311	46771	49076	49876	44954	49444

आधार जिल्हा आरोग्य अधिकारी जिल्हा परिषद नांदेड

जिल्हयातील कुटुंब नियोजन केंद्रांची संख्या वर्ष 2001-2002

जिल्हा नांदेड

1.	2	3	31/3/01 रोजी निर्जीवीकरण केंद्रांच्या संख्या			7	8	9
			एकूण असले ही केंद्रसंख्या	पुरुषसंबंदी	स्त्रिनसंबंदी			
1.	2	3	4	5	6	7	8	9
1	किनवट	एकूण	17	42	2590	2632	1021	47440
		ग्रामीण	16	41	2539	2580	933	43860
2	हदगाव	एकूण	9	0	2526	2526	944	48016
		ग्रामीण	8	0	2096	2096	865	44526
3	नांदेड	एकूण	11	0	3237	3237	834	50418
		ग्रामीण	11	0	3136	3136	787	47935
4	भोकर	एकूण	6	0	1556	1556	523	33195
		ग्रामीण	5	0	1504	1504	507	31475
5	बिलोली	एकूण	10	1	2995	2996	991	54091
		ग्रामीण	9	1	2420	2421	860	44878
6	लोहा	एकूण	6	1	1883	1884	745	32067
		ग्रामीण	5	0	1797	1797	680	29180
7	कंधार	एकूण	6	2	1802	1804	578	32042
		ग्रामीण	5	0	1489	1489	505	28010
8	मुखेड	एकूण	8	0	2217	2217	760	38440
		ग्रामीण	7	0	1863	1863	683	34924
9	देगलूर	एकूण	4	1	1925	1926	525	29312
		ग्रामीण	3	1	1554	1555	381	22657
जिल्हा		एकूण	77	47	20731	20778	6921	365821
बेरीज		ग्रामीण	68	43	18398	18441	6201	327445

आधार जिल्हा आरोग्य अधिकारी जिल्हा परिषद नांदेड

तक्ता क्रमांक 8.1

2001 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता

जिल्हा : नांदेड										
अ. क्र.	तालुका	साक्षरताची संख्या (हजारात)								
		ग्रामीण			नागरी			एकूण		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	माहुड	31718	20762	52480	0	0	0	31718	20762	52480
		(85.33)	(59.17)	(72.63)	0	0	0	(85.33)	(59.17)	(72.63)
2	किन्नवट	62529	38077	100606	9154	6941	16095	71683	45018	116701
		(79.14)	(50.20)	(64.96)	(84.02)	(66.38)	(75.39)	(79.73)	(52.16)	(66.22)
3	हिमाचलनगर	28316	17411	45727	0	0	0	28316	17411	45727
		(74.80)	(48.28)	(61.86)	0	0	0	(74.80)	(48.28)	(61.86)
4	हादगाव	70230	44646	114876	8897	6178	15075	79127	50824	129951
		(80.97)	(55.42)	(68.67)	(87.59)	(65.81)	(77.13)	(81.66)	(56.50)	(69.55)
5	अर्धापूर	33131	20701	53832	0	0	0	33131	20701	53832
		(78.34)	(51.88)	(65.50)	0	0	0	(78.34)	(51.88)	(65.50)
6	नांदेड	56559	36568	93127	173884	130880	304764	230443	167448	397891
		(81.03)	(56.17)	(69.03)	(89.32)	(73.31)	(81.82)	(87.13)	(68.94)	(78.42)
7	मुदखेड	25419	14806	40225	6576	4333	10909	31995	19139	51134
		(75.78)	(45.93)	(61.15)	(79.88)	(58.99)	(70.03)	(76.59)	(48.35)	(62.85)
8	भाकर	40441	24345	64786	0	0	0	40441	24345	64786
		(79.61)	(49.98)	(65.10)	0	0	0	(79.61)	(49.98)	(65.10)
9	उमरी	23482	13589	37071	4365	2943	7308	27847	16532	44379
		(74.45)	(44.16)	(59.49)	(89.52)	(64.36)	(77.34)	(74.47)	(46.77)	(61.84)
10	धर्मावाड	17466	10251	27717	10429	7060	17489	27894	17311	45205
		(73.62)	(43.52)	(58.62)	(79.98)	(55.84)	(68.10)	(75.88)	(47.82)	(61.96)
11	बिलाळी	40362	23267	63629	8661	5708	14369	49023	28975	77998
		(74.03)	(44.73)	(59.73)	(73.23)	(49.39)	(61.45)	(73.89)	(45.58)	(60.04)
12	नायगाव(खैर)	55738	32809	88547	0	0	0	55738	32809	88547
		(80.10)	(49.80)	(65.36)	0	0	0	(80.10)	(49.80)	(65.36)
13	लोहा	66358	38939	105297	7766	5387	13153	74124	44326	118450
		(82.39)	(51.16)	(67.21)	(89.05)	(65.36)	(77.54)	(93.04)	(52.54)	(68.22)
14	कंधार	65996	37445	103741	8040	5463	13503	74036	43208	117244
		(82.08)	(50.34)	(66.76)	(86.17)	(65.66)	(76.50)	(82.50)	(51.87)	(67.75)
15	मुण्डेड	73509	45634	119143	9597	6708	16305	83106	52342	135448
		(78.94)	(51.65)	(65.65)	(86.11)	(63.18)	(74.92)	(79.70)	(52.89)	(66.98)
16	दगलूर	49665	30350	80015	17984	12829	30813	67649	43179	110828
		(75.78)	(48.34)	(62.36)	(85.37)	(64.12)	(75.01)	(78.11)	(52.15)	(65.43)
जिल्हा		470919	445900	1190819	265352	194430	459782	1006274	644330	1650604
बरोच		(79.14)	(50.67)	(65.28)	(87.30)	(69.21)	(78.61)	(81.14)	(55.12)	(68.52)

टीप : 1) साक्षरताची टक्केवारी एकूण लोकसंख्येकडून 0 ते 6 बर्‍यागडालील लोकसंख्या वया करून आलेल्या लोकसंख्येवर दण्यात आलेली आहे.

2) कसतील आकडे साक्षरताची टक्केवारी दर्शविताने.

आकार : 2001 जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक 8.2

शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची आणि विद्यार्थ्यांची संख्या 2000-2001

जिल्हा : नांदेड

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या		शिक्षक संख्या			विद्यार्थी संख्या	प्रती शिक्षक विद्यार्थी संख्या
		एकूण	रकाना 4 पेकी शिक्षिका	प्रशिक्षित	रकाना 6 पेकी शिक्षिका	उ.ना.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	पूर्व प्राथमिक शाळा	503	503	503	उ.ना.	उ.ना.	12543 (5870)	25
2	प्राथमिक शाळा							
1)	कॅनोप्ट प्राथमिक शाळा	1145	3433	808	3225	753	105084 (49045)	30
2)	उच्च प्राथमिक शाळा	1193	7800	2002	7492	1911	358480 (177607)	46
एकूण (1+2)		2338	11233	2810	10717	2664	463564 (226652)	41
3	माध्यमिक शाळा	321	3873	690	3840	685	143383 (63783)	37
4	उच्च माध्यमिक शाळा	89	2463	340	2457	338	99255 (38411)	40
5	सामान्य शिक्षणाची महाविद्यालय (कला शास्त्र, वाणिज्य)	37	967	105	967	105	27276 (7409)	28
जिल्हा एकूण		3288	19039	4450	17981	3792	746021 (342125)	39

टिप - कॅम्पातील आकडे मुलींची संख्या दर्शविल्यात
आधार - शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे

तक्ता क्रमांक 8.3

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 2000-2001

जिल्हा : नांदेड

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थेतील विद्यार्थ्यांची संख्या								
		पूर्व प्राथमिक		प्राथमिक		माध्यमिक		सा. शिक्षणाची महाविद्यालये		
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	पूर्व प्राथमिक	12543	5870	0	0	0	0	0	0	0
2	इयत्ता 1 ते 4	0	0	349299	170217	114265	56435	0	0	0
3	इयत्ता 5 ते 7	0	0	21047	9210	80837	35751	0	0	0
4	इयत्ता 8 ते 10	0	0	0	0	112902	47920	0	0	0
5	इयत्ता 11 व 12	0	0	0	0	27952	9313	16285	4623	0
6	उच्च माध्य.नंतर	0	0	0	0	0	0	15472	4107	0
जिल्हा एकूण		12543	5870	370346	179427	335856	149419	31757	8730	0

तक्ता क्रमांक 8.3 पुढे चालू

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि भागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 2000-2001

अ.क्र.	शैक्षणिक स्तर	विद्यार्थ्यांची संख्या								
		एकूण		अनुसूचित जाती		अनुसूचित जमाती		विमुक्त जाती		
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18	
1	पूर्व प्राथमिक	12543	5870	0	0	0	0	0	0	0
2	इयत्ता 1 ते 4	463564	226652	91140	44397	44102	20868	39508	19282	
3	इयत्ता 5 ते 7	101884	44951	48999	23053	21498	9953	16721	7525	
4	इयत्ता 8 ते 10	112902	47920	28389	12179	10819	4348	7823	2865	
5	इयत्ता 11 व 12	44137	13936	10102	2201	3333	755	2760	559	
6	उच्च माध्यमनंतर	15472	4107	3345	801	909	192	675	86	
	जिल्हा एकूण	750502	343446	181975	82631	80661	36116	67487	30317	

तक्ता क्रमांक 8.3 पुढे चालू

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि भागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 2000-2001

अ.क्र.	शैक्षणिक स्तर	विद्यार्थ्यांची संख्या					
		भटक्या जमाती		इतर भागासवर्गीय		एकूण भागासवर्गीय	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	19	20	21	22	23	24
1	पूर्व प्राथमिक	0	0	0	0	0	0
2	इयत्ता 1 ते 4	43212	20449	36114	17200	254076	122196
3	इयत्ता 5 ते 7	20946	9499	18796	8681	126960	58711
4	इयत्ता 8 ते 10	11539	4552	12132	5212	70702	29156
5	इयत्ता 11 व 12	4649	1210	4176	1413	25020	6138
6	उच्च माध्यमनंतर	1394	253	1543	473	7866	1805
	जिल्हा एकूण	81740	35953	72751	32979	484624	218006

टिप :- उच्च शिक्षण विषयक माहिती (अ.क्र.६) उपलब्ध न झाल्यामुळे सदर माहिती मागील वर्षाची देण्यात आलेली आहे.

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.

सक्ता क्र 8.4
इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था 2000-2001

जिल्हा नांदेड.

अ. क्र.	संस्था प्रकार	संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या										
			अनु.जाती		अनु.जमाती		विनुजत जाती		मंडव्या जमाती		इतर		
			एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
2	विधी महाविद्यालये	2	125	20	7	3	18	6	47	16	26	7	
3	वैद्यकीय महाविद्यालय	1	36	9	19	1	1	0	19	5	30	6	
4	आयुर्वेदिक महाविद्यालय	1	38	21	17	7	28	11	8	2	47	26	
5	हामीयापैथीक	1	14	7	1	0	2	0	2	1	6	4	
6	अभियांत्रिकी महाविद्यालये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
7	इतर												
	अ) तंत्रनिकेतन	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
	ब) आय.टी.आय.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
	क) डि.एड.	7	82	37	76	34	22	13	51	24	81	58	
	ड) जी.सी.डी.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
	ई) औद्योगिक निर्माण पद्धतिका	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	

सक्ता क्रमांक 8.4 पुढे चालू
इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था 2000-2001

अ. क्र.	संस्था प्रकार	विद्यार्थ्यांची संख्या							
		एकूण मागासवर्गीय		बिगर मागास		एकूण विद्यार्थी		एकूण शिक्षक	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
2	विधी महाविद्यालये	223	52	324	61	547	113	22	2
3	वैद्यकीय महाविद्यालय	105	21	167	71	272	92	31	7
4	आयुर्वेदिक महाविद्यालये	138	67	122	63	260	130	43	5
5	हामीयापैथीक	25	12	105	52	130	64	24	9
6	अभियांत्रिकी महाविद्यालये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
7	इतर								
	अ) तंत्रनिकेतन	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	ब) आय.टी.आय.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	क) डि.एड.	312	166	257	163	569	329	48	3
	ड) जी.सी.डी.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	ई) औद्योगिक निर्माण पद्धतिका	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.

आधार 1 उच्च शिक्षण संचालनालय पुणे
2 तंत्र शिक्षण संचालनालय पुणे

तक्ता क्र. 8.5

आर्थिकदृष्ट्या नागासलंख्या विद्यार्थ्यांना मिळणा-या शैक्षणिक सवलती 2000-2001

जिल्हा : नांदेड

क्र	मध्यमिक	कनिष्ठ महाविद्यालय १०, १२ वी	उच्चाशिक्षण	सहाय्यांची संख्या				एकूण	प्रत्येक रु. हजाराला
				अभि. यात्रीकी महाविद्यालये	दीर्घकीय महाविद्यालये	इतर महाविद्यालये	इतर संस्था		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	0	21179	4965	0	0	0	3890	30015	10103

अन्वय - शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.

तक्ता क्र. 8.6

प्राथमिक शिक्षणादरील खर्च 2001-2002

जिल्हा : नांदेड

रु. हजाराला

क्र	यंत्रणा	याजनांतर				याजनांतर्गत			
		आवर्ती	बांधकाम अनुदान व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांधकाम अनुदान व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	एकूण	आवर्ती	बांधकाम अनुदान व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांधकाम अनुदान व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	जिल्हा परिषद	1115973	0	0	1115973	17180	4075	0	21256
2	नगरपरिषद	0	0	0	0	0	0	0	0
3	कटक मंडळ	0	0	0	0	0	0	0	0
4	महानगर पालिका	0	11000	20	11020	0	0	0	0
5	बांधकाम अनुदान व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	0	0	0	0	0	0	0	0
	जिल्हा एकूण	1115973	11000	20	1126993	17180	4075	0	21256

तक्ता क्र. 8.6 पुढे चालू

प्राथमिक शिक्षणादरील खर्च 2001-2002

जिल्हा : नांदेड

रु. हजाराला

क्र	यंत्रणा	एकूण खर्च			
		आवर्ती	बांधकाम अनुदान व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांधकाम अनुदान व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	एकूण
1	2	11	12	13	14
1	जिल्हा परिषद	1133154	0	4076	1137230
2	नगरपरिषद	0	0	0	0
3	कटक मंडळ	0	0	0	0
4	महानगर पालिका	0	11000	20	11020
5	बांधकाम अनुदान व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	0	0	0	0
	जिल्हा एकूण	1133154	11000	4100	1148250

अन्वय - शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य पुणे.

२. शिक्षण उपसंचालक, औरंगाबाद

३. शिक्षणाधिकारी जिल्हा परिषद नांदेड.

तक्ता क्रमांक 8.7

जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन (फनिष्ठ महाविद्यालय) तांत्रिक शाळा (आठवी ते बारावी) 2000-2001
जिल्हा : नांदेड.

अ.क्र.	बाब	परिमाण	माहिती
1	2	3	4
1	शाळांची संख्या	संख्या	47
2	पटावरील संख्या अ) मुल	संख्या	3913
	ब) मुली	संख्या	659
	एकूण (अ व ब)	संख्या	4472
	एकूण खर्च	रु.हजारत	98662

आधार - जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी नांदेड.

तक्ता क्रमांक 8.8

जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण केंद्र 2000-2001.

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र.	तहसिल	प्रौढ शिक्षण केंद्रांची संख्या	पटावरील उमेदवारांची संख्या
1	2	3	4
1	नांदेड		
2	हदगंज		
3	किन्नवट		
4	भाकर		
5	भिलोली	— निरंक —	— निरंक —
6	देगजूर		
7	मुखेड		
8	कंधार		
9	सांडा		
	जिल्हा एकूण	निरंक	निरंक

टिप :- 1997-98 या वर्षी प्रौढ शिक्षण केंद्रे बंद झाली आहेत

आधार :- जिल्हा प्रौढ शिक्षणाधिकारी, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 8.9

शिक्षणाकरिता प्रशिक्षण संस्था 1999-2000

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र.	बाब	परिमाण	माहिती
1	2	3	4
1	शिक्षणाकरिता प्रशिक्षण संस्था संख्या		
	अ. पदवीस्तर	संख्या	8
	ब. पदवीपूर्व स्तर	संख्या	8
	क. शाळा स्तर	संख्या	0
2	पटावरील संख्या		
	अ. पदवीस्तर	संख्या	518
	ब. पदवीपूर्व स्तर	संख्या	820
	क. शाळा स्तर	संख्या	9
3	एकूण खर्च (रुपये)		
	अ. पदवीस्तर	रुपये	उ.ना.
	ब. पदवीपूर्व स्तर	रुपये	उ.ना.
	क. शाळा स्तर	रुपये	उ.ना.

आधार - शिक्षण सचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुण.

तालकादार शाररीक खेळण महाविद्यालय,क्रिडांगण क्रिडा सभ्या आणि क्रिडा शिष्यवर्गोपारक इत्यादींचो माहोतो .

जिल्हा :- नांदेड

वर्ष 2001

अ. क्र	तालुक्याचे नांव	शाररीक खेळण महाविद्यालयाची संख्या	अधिकृत क्रिडांगणे ज्यायामराळा (संख्या)	खेळाचे स्टेडीयमची संख्या	अधिकृत जल्मगण तलाव (संख्या)	वर्षांत घेतलेली क्रिडा प्रसिदोणे शिबारा (संख्या)	राज्य पातळीवर निवड झालेल्या खेळाडूंची संख्या			जिल्हा स्तरावर क्रिडा शिष्यवृती धारकांची संख्या		
							पुले	मुली	एकूण	पुले	मुली	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	माहूर	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	क्रिन्दाट	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	हिमायतनगर	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	रुद्रगंठ	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	अर्धाभूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	नांदेड	1	20	1	1	2	29	5	34	29	5	34
7	पुढळेंड	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	भोकर	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	उमरी	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	धर्माबाद	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	बिलोली	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	नाथगंठ	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	जोडा	0	9	0	0	2	0	0	0	0	0	0
14	कंधार	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	मुसोड	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	देगलूर	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण		1	100	1	1	4	29	5	34	29	5	34

आधार :- जिल्हा क्रिडा अधिकारी, नांदेड

नक्शा क्रमांक 9.1 (अ)

रेल्वे मार्गाची जांबी (31 मार्च 2001 या वर्षाखेर)

जिल्हा : नांदेड.		
अ.क्र.	रेल्वे मार्ग	जांबी किलोमीटरमध्ये
1	2	3
1	1) ब्रॉडगॅज	37
	2) इंडेरी	0
	3) लांडरी व अधोक्त	0
2	मीटर गॅज	171
3	नॅरो गॅज	0
	एकूण रेल्वे मार्ग	208

आधार - रेल्वे स्थानकांचे मापने, नांदेड.

नक्शा क्रमांक 9.1 (ब)

रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी (31 मार्च 2001 या दिवशीची)

जिल्हा : नांदेड.				
अ.क्र.	तालुका	रेल्वे स्थानकाचे नांव	रेल्वेचा प्रकार	रेल्वे क्षेत्र विभाग
1	2	3	4	5
1	नांदेड	नांदेड	ब्रॉडगॅज	दक्षिण भव्य रेल्वे
		बानेगाव	--''--	--''--
		लिबगाव	--''--	--''--
		मुगाट	--''--	--''--
		गाथरड	--''--	--''--
		मुवखंड	--''--	--''--
2	उदगाव	उदगाव रोड	मीटर गॅज	--''--
		जळगाव	--''--	--''--
		हिमायतनगर	--''--	--''--
		जिराणा	--''--	--''--
3	किन्नरट	किन्नरट	--''--	--''--
		सहस्त्रकुंड	--''--	--''--
		माडीवा	--''--	--''--
		धानासा	--''--	--''--
		सावरी	--''--	--''--
		बोधरोड	--''--	--''--
		अंबाडी	--''--	--''--
4	नोकर	नोकर	--''--	--''--
		शिवनगाव	--''--	--''--
		शेळगाव	--''--	--''--
		उमरी	--''--	--''--
		जांबडी	--''--	--''--
		बेंबरी	--''--	--''--
		धेरवन	--''--	--''--
		देवठाना	--''--	--''--
5	बिलोजी	अर्गाबाव	--''--	--''--
		समराळा	--''--	--''--
		करपती	--''--	--''--
		वाळसा	--''--	--''--
6	दंगलूर	0	0	0
7	मुखंड	0	0	0
8	क्याच	0	0	0
9	त्राखा	0	0	0
	जिल्हा एकूण	29	0	0

आधार - रेल्वे स्थानकांचे मापने, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 9.2

प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्याची लांबी 31 मार्च 2002 अखेर

जिल्हा नांदेड		लांबी कि.मी.मध्ये							
अ.क्र.	वाद	रस्त्याचा प्रकार							
		राष्ट्रीय महा मार्ग	प्रमुख राज्य महा मार्ग	राज्य महा मार्ग	प्रमुख जिल्हा रस्ते	इतर जिल्हा रस्ते	खड्या- तील रस्ते	इतर ग्राजने- तर	एकूण रस्त्याची लांबी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	शिमेंट काँक्रीट								
	अ) सा.बा.वि.	0	0	0	0	0	0	0	0
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	0	0	0	0	0
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	152.10	152.10
2	बावरी								
	अ) सा.बा.वि.	0	290.10	1294.60	699.40	8.50	0	0	2292.60
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	804.40	514.20	935.50	0	2254.10
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	162.00	162.00
3	खडीचे								
	अ) सा.बा.वि.	0	0	33.30	138.70	3.00	0	0	175.00
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	782.70	659.05	2222.69	0	3664.44
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	122.00	122.00
4	इतर भाल वापरून केलेले								
	अ) सा.बा.वि.	0	0	32.10	12.30	0	0	0	44.40
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	93.50	60.25	609.00	0	762.75
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	18.00	18.00
5	इतर								
	अ) सा.बा.वि.	0	0	0	0	0	0	0	0
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	0	0	0	0	0
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	132.80	132.80
6	एकूण लांबी								
	अ) सा.बा.वि.	0	290.10	1360.00	850.40	11.50	0	0	2512.00
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	1680.60	1233.50	3767.19	0	6681.29
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	586.90	586.90
	जिल्हा एकूण	0	290.10	1360.00	2531.00	1245.00	3767.09	586.90	9780.19

अधार - १)अधिकृत अभियंता सा.बा.वि.नांदेड. २) म.न.पा व सर्व न.पा.नांदेड.

तक्ता क्रमांक 9.3

त्रापरान असलली माटार वाहनाची संख्या (31 मार्च 2002 अखर)

जिल्हा	नावड	संख्या
अ.क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	माटार साराकली स्कूटर्स/मोपेड इत्यादी	55008
2	माटारी/जीएस/स्टेज वॅग्स	6728
3	टॅक्सो कॅबजस	142
4	स्थयचलीत रीळा	
	१) खाजगी	171
	२) सार्वजनिक	6091
5	स्टेट कॅरिजस	
	१) डिझेलवर चालणा-या	409
	२) पेट्रोलवर चालणा-या	0
	कॅम्पनी वाहन	
	१) डिझेलवर चालणा-या	11
	२) पेट्रोलवर चालणा-या	0
6	मालमाटारी - खाजगी वाहन	
	१) डिझेलवर चालणा-या	194
	२) पेट्रोलवर चालणा-या	0
	मालमाटारी - सार्वजनिक वाहन	
	१) डिझेलवर चालणा-या	5552
	२) पेट्रोलवर चालणा-या	0
7	रुग्णवाहीका	38
8	शालेच्या बसस	24
9	खाजगी किंवा वैजारी वाहन (अनुमान)	26
10	जोड वाहने	2146
11	ट्रेक्टरस	2227
12	इतर	3
	जिल्हा एकूण	78772

आधार प्रादेशिक परीक्षण अधिकारी, औरंगाबाद

तक्ता क्रमांक 9.4

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची प्रवासा वाहतूक आकडेवारी 2001-2002 वर्षाकरीता

जिल्हा	नावड	उपक्रमाचे नाव
अ.क्र.	बाब	म.रु.मार्ग प.म.नावड
1	2	3
1	वर्षाखेरीस मार्गाची संख्या	443
2	मार्गाची एकूण लांबी (कि.मी.)	35206
3	मार्गाची सरासरी रुग्ण (कि.मी.)	79.47
4	वर्षातील अस्तित्वात असलेल्या बसगाड्यांची संख्या	484
5	रस्तेदार भागण-या बसगाड्यांची दैनिक इतरारी संख्या	441
6	प्रवाशांची दैनिक सरासरी (लाखात)	1.95
7	वाहतूकीमूल्य वर्षात मिळालेले उत्पन्न रु. हजार	5022.42
8	दर प्रवाशाप्रमाण मिळालेले सरासरी उत्पन्न (पैशांमध्ये) दरदिवशी	832

आधार - केंद्रीय नियुक्त महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ विभाग, नांदेड

महत्वाच्या रस्त्यावरील जाहलूक गणना मे व डिसेबर 2001 या वर्षाकरिता

जिल्हा नांदेड												
पुढील भागाचा प्रकार	रस्त्याची रूंदी	जवळपासची जाहने					मदगती जाहने			एकूण 8 ते 10	बर दिवशी सरासरी जाहने वार	
		कार पिन्स	बस गाड्या	माल सोडारी	मोटर सायकल स्कूटर्स	एकूण 3 ते 6	जनावरा कडून ओढली जाणारी	सायकल गाड्या	इतर गाड्या			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
नागांचे नांव मुंबई-अहमदाबाद-बीड-नांदेड-जगदलपूर-मुख्य-राज्य-महामार्ग क्र.2												
डांबरी	1 लांबी	किमी	503/00	जवळपासचे खडे /शहर लाहा जवळाने	233	314	1640	11	192	0	203	4886
डांबरी	2 लांबी	किमी	516/00	जवळपासचे खडे /शहर सोनखेड	678	579	3120	167	325	0	492	14205
डांबरी	3 लांबी	किमी	534/00	जवळपासचे शहर /शहर लातूर फाटा	1146	440	2596	55	384	4971	5310	16329
डांबरी	4 लांबी	किमी	548/315	जवळपासचे खडे /भोकर फाटा	1414	850	3343	24	115	18	157	17924
डांबरी	5 लांबी	किमी	592/600	जवळपासचे खडे /शहर भोकर विश्रामगुह	1165	1195	4116	113	1164	0	1277	17214
डांबरी	5 लांबी	किमी	618/00	जवळपासचे खडे /शहर राहटी	848	142	1813	106	48	106	260	9870
नागांचे नांव रत्नागिरी-कोल्हापूर-सोलापूर-लातूर-नांदेड-यवतमाळ-कर्ण-नागापूर प्र.रा.म.मार्ग क्र.3												
डांबरी	1 लांबी	किमी	270/00	जवळपासचे शहर /हादगाव जवळाने	932	424	1925	263	288	0	551	12584
डांबरी	2 लांबी	किमी	317/500	जवळपासचे शहर /आर्धापूर फाटा	1876	1458	5171	234	476	272	982	28768
डांबरी	3 लांबी	किमी	387/00	जवळपासचे शहर /मालगाव	1221	1196	4041	204	859	95	1158	20182
नागांचे नांव औरंगाबाद-जालना-परभणी-वसमत-नांदेड-देगलूर-ईशान्याबाद म.रा. महामार्ग क्र.6												
डांबरी	1 लांबी	किमी	435/00	जवळपासचे शहर /वसमत फाटा	2706	1065	5222	108	191	49	348	31956
डांबरी	2 लांबी	किमी	271/00	जवळपासचे शहर /धनेगाव जवळाने	1776	349	4128	114	104	726	944	25061
डांबरी	3 लांबी	किमी	307/00	जवळपासचे शहर /नरसी	2531	853	4895	377	363	0	740	26816
डांबरी	4 लांबी	किमी	339/00	जवळपासचे शहर /खेडे-देगलूर	1411	1056	4420	526	757	0	1283	24264
नागांचे नांव शहापूर-सुगमनर-शेगाव-माजलगाव-पाथरी-पर्णा-नांदेड मुदखेड-धर्माबाद राज्य महामार्ग क्र.44												
डांबरी	1 लांबी	किमी	6/00	जवळपासचे शहर /ग्रह-ताडी गु.	1512	2241	6020	177	2749	36	2962	23463
डांबरी	2 लांबी	किमी	0/0.10/0	जवळपासचे शहर /खेड-वाजगाव	1153	849	3453	207	688	197	1092	17594
डांबरी	3 लांबी	किमी	3/500	जवळपासचे शहर /शेजगाव	242	465	1548	161	588	5	754	3650
डांबरी	4 लांबी	किमी	2/00	जवळपासचे शहर /गारठा	539	128	1055	426	243	19	688	5550
डांबरी	5 लांबी	किमी	82/00	जवळपासचे शहर /यतार्डे	155	149	479	149	89	0	238	1918
नागांचे नांव रेणापूर-उदगीर-देगलूर-राजा महामार्ग क्र.168												
डांबरी	1 लांबी	किमी	99/00	जवळपासचे शहर /खेडे-मुकनाबाद	915	382	2124	255	325	63	643	10851
डांबरी	2 लांबी	किमी	124/00	जवळपासचे शहर /खेडे-देगलूर	951	941	3235	328	997	0	1315	13423

जिल्हा नांदेड.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
नागांचे नांव कादर-सिल्लोड-पेठगाव राजा-लोगार-बारिन-पुसाव-महागाव-सारखणी-मांडवी हे जिल्हा उद राज्य महामार्ग क्र.१६३											
डाबरी	1 लाबी	किमी	19/600	जवळपासचे शहर /खेडे-यानाळा							
	3.70	187	24	331	218	760	187	203	1	391	3738
डाबरी	2 जाबी	किमी	2/900	जवळपासचे शहर /खेडे-बदेजी फाटा							
	3.70	1474	142	1708	397	3721	75	0	0	75	18508
डाबरी	3 लाबी	किमी	21/200	जवळपासचे शहर /खेडे-मांडवी							
	5.50	388	86	1757	388	2619	919	99	0	1018	17539
डाबरी	4 लाबी	किमी	33/300	जवळपासचे शहर /खेडे-पिपळगाव							
	5.50	309	85	1758	399	2551	820	88	0	908	17506
मागांचे नांव वादर-आर्धपर-नामसा-निर्मल राजा महामार्ग क्र.२२०											
डाबरी	1 लाबी	किमी	0/00	जवळपासचे शहर /खेडे-आर्धपर							
	5.50	858	75	758	347	2038	193	154	0	347	9999
डाबरी	2 लाबी	किमी	32/400	जवळपासचे शहर /खेडे-नामसा							
	3.75	510	119	341	305	1275	303	240	322	865	5298
डाबरी	3 लाबी	किमी	55/300	जवळपासचे शहर /खेडे-सोनारी फाटा							
	3.75	227	73	207	227	734	170	241	0	411	3614
डाबरी	4 लाबी	किमी	5/00	जवळपासचे शहर /खेडे-कोसमेट							
	5.50	330	28	254	225	837	370	196	138	704	3471
मागांचे नांव कधार-जाब-उदगार राज्य महामार्ग क्र.२२२											
डाबरी			0/00	जवळपासचे शहर/खेडे फुलयळ							
	3.75	285	16	303	258	962	151	175	18	344	3867
मागांचे नांव लांडा-कधार-मुखेड-खानापूर-कारला राज्य महामार्ग क्र.२२३											
डाबरी	1 लाबी	किमी	12/00	जवळपासचे शहर/खेडे कधार							
	5.50	664	197	608	412	1881	159	274	23	456	8957
डाबरी	2 लाबी	किमी	35/600	जवळपासचे शहर/खेडे कमळवाडी							
	3.75	325	42	371	312	1050	110	308	0	418	4453
डाबरी	3 लाबी	किमी	27/375	जवळपासचे शहर/खेडे मुखेड							
	3.75	161	15	148	141	465	68	123	0	191	2135
डाबरी	4 लाबी	किमी	78/00	जवळपासचे शहर/खेडे खानापूर							
	3.75	866	38	1068	486	2458	433	323	1	757	13535
मागांचे नांव नांदेड-कोटा-मुखेड-मुळगाव-औरंग राज्य महामार्ग क्र.२२४											
डाबरी	1 लाबी	किमी	19/0	जवळपासचे शहर/खेडे उस्माननगर							
	3.75	486	43	337	284	1150	236	306	110	652	4577
डाबरी	2 जाबी	किमी	0/00	जवळपासचे शहर/खेडे मोठा घाट							
	7.00	2513	700	1354	3188	8255	160	418	548	1126	31012
डाबरी	3 लाबी	किमी	45/800	जवळपासचे शहर/खेडे कोटा							
	3.75	223	21	259	161	664	173	174	8	355	3201
डाबरी	4 लाबी	किमी	21/600	जवळपासचे शहर/खेडे वाशळी							
	3.75	296	47	258	243	844	122	332	48	502	4047
डाबरी	5 लाबी	किमी	0/200	जवळपासचे शहर/खेडे मुखेड							
	3.75	136	49	145	148	478	94	124	0	218	2432
मागांचे नांव शिरूर-ताजबंद-मुखेड-नर्सी-बिलोली-बोथन-राज्य महामार्ग क्र.२२५											
डाबरी	1 लाबी	किमी	26/800	जवळपासचे शहर/खेडे मुखेड							
	5.50	1229	535	1840	731	4335	271	329	40	640	25802
डाबरी	2 जाबी	किमी	72/500	जवळपासचे शहर/खेडे नर्सी							
	5.50	1566	167	2039	896	4668	944	1213	0	2157	23213
डाबरी	3 लाबी	किमी	80/800	जवळपासचे शहर/खेडे लाहगाव							
	5.50	1100	211	1286	578	3175	71	301	0	372	18071
डाबरी	4 लाबी	किमी	92/600	जवळपासचे शहर/खेडे बिलोली							
	5.50	875	607	1417	901	3800	296	1004	0	1300	25167
मागांचे नांव करडशळ-हानेगाव ते जिल्हा हद्दी परतल्या राजा महामार्ग क्र.२२६											
डाबरी	1 लाबी	किमी	6/920	जवळपासचे शहर/खेडे मरुज							
	3.75	198	55	586	131	970	175	145	0	320	6864
डाबरी	2 लाबी	किमी	16/980	जवळपासचे शहर/खेडे हानेगाव							
	3.75	234	62	298	164	758	131	57	0	188	4117

जिल्हा	नांदेड	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
मार्गाचे नांव आदमपूर-शिलोली-धमजिद-भयोल रा.रा. महामार्ग क्र.227													
डांबरी	1 लांबी	किमी	13/400	जवळपासचे शहर/खेडे	बुजूर								
डांबरी	3.70	1366	31	1358	659	3514	1068	1184	0	2252	16610		
डांबरी	2 लांबी	किमी	3/800	जवळपासचे शहर/खेडे	अर्जापूर								
डांबरी	3.70	342	31	474	416	1263	331	84	0	415	55393		
डांबरी	3 लांबी	किमी	41/600	जवळपासचे शहर/खेडे	धर्माबाद								
डांबरी	3.70	721	26	550	707	2004	216	707	27	950	6947		
डांबरी	4 लांबी	किमी	43/200	जवळपासचे शहर/खेडे	रत्नाली रेल्वेगेट								
डांबरी	3.70	302	38	428	365	1133	218	429	84	731	5374		
मार्गाचे नांव उमरी-बळगाव-नायगाव राज्य महामार्ग क्र.228													
डांबरी	1 लांबी	किमी	8/200	जवळपासचे शहर/खेडे	बळेगाव								
डांबरी	3.70	302	17	459	236	1011	322	305	215	842	4918		
डांबरी	2 लांबी	किमी	15/600	जवळपासचे शहर/खेडे	शेंकगाव								
डांबरी	3.75	348	19	368	572	1307	428	415	0	843	4978		
मार्गाचे नांव हदगाव-भोकर-उमरी-लोहगाव-राज्य महामार्ग क्र.229													
डांबरी	1 लांबी	किमी	14/800	जवळपासचे शहर/खेडे	तामसा								
डांबरी	3.75	472	106	314	279	1171	320	232	362	914	4948		
डांबरी	2 लांबी	किमी	56/600	जवळपासचे शहर/खेडे	धानोरा								
डांबरी	3.70	263	44	132	83	522	145	164	5	314	2014		
डांबरी	3 लांबी	किमी	49/800	जवळपासचे शहर/खेडे	हस्सापूर								
डांबरी	3.70	569	44	735	163	1511	548	203	26	777	7885		
डांबरी	4 लांबी	किमी	69/400	जवळपासचे शहर/खेडे	कारगाव								
डांबरी	3.70	324	52	620	332	1328	427	331	157	945	7140		
डांबरी	5 लांबी	किमी	88/700	जवळपासचे शहर/खेडे	लोहगाव								
डांबरी	5.50	396	14	976	50	1436	22	23	0	45	9350		
मार्गाचे नांव मुरखड-भोकर-किलवट-सारखणी राज्य महामार्ग क्र.230													
डांबरी	1 लांबी	किमी	21/600	जवळपासचे शहर/खेडे	भोकर								
डांबरी	5.50	963	130	979	536	2608	859	1699	99	2457	12400		
डांबरी	2 लांबी	किमी	56/600	जवळपासचे शहर/खेडे	डिमायत नगर								
डांबरी	5.50	1170	54	1064	467	2755	703	683	32	1418	12540		
डांबरी	3 लांबी	किमी	102/300	जवळपासचे शहर/खेडे	चेखली								
डांबरी	5.50	999	50	1249	440	2738	149	164	0	313	14245		
डांबरी	4 लांबी	किमी	140/600	जवळपासचे शहर/खेडे	सारखणी								
डांबरी	5.50	310	186	368	325	1189	0	0	0	0	6340		
डांबरी	5 लांबी	किमी	164/600	जवळपासचे शहर/खेडे	साहूर								
डांबरी	5.50	713	220	689	447	2068	108	439	1	543	10343		
मार्गाचे नांव चिखली बोध राज्य महामार्ग क्र.231													
डांबरी	1 लांबी	किमी	5/200	जवळपासचे शहर/खेडे	पाटोदा								
डांबरी	5.50	1166	36	1237	432	2871	90	141	0	231	14063		
मार्गाचे नांव चिखली-आदी-वर्धा-जायगाव-घाटणी-पावा-माडवी राज्य महामार्ग क्र.257													
डांबरी	1 लांबी	किमी	4/400	जवळपासचे शहर/खेडे	उजकेश्वर								
डांबरी	3.70	835	102	1907	402	3246	868	0	0	868	19585		

आधार : अधीक्षक अभियंता, सा बां.मडळ नांदेड

तक्ता क्रमांक 9.6

पोस्ट तारघरे व दुरध्वनी सेवा व दुरदर्शन सेवेची आकडेवारी 31 मार्च 2002 आखेर
जिल्हा नांदेड

अंक	बाब	संख्या
1	2	3
1	पोस्टाची संख्या	478
2	तारघराची संख्या	27
3	पुनर्विद्ययाची संख्या	1892
4	पोस्टमनाची संघ संख्या	
	अ) नियमित आस्थापनावरील	84
	ब) नियमित आस्थापनाव्यतिरिक्त	404
5	दुरध्वनी संख्या	73379
6	पोस्टाची सुवेधा असलेल्या गावाची संख्या	1454

आधार १) अधिसूक्त डाकघर नांदेड विभाग नांदेड.

२) दुरसंचार जिल्हा अभियंता नांदेड.

तक्ता क्रमांक 10.1

स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च वर्ष 2001-2002 करीता

जिल्हा नांदेड	रुपये हजाराला.			
अ.क्र.	बाब	ग्रामपंचायत	जिल्हापरिषद	म.न.पा./न.पा.
1	2	3	4	5
अ	संख्या	1310	1	12
	प्राप्ती			
	1 सुरवातीची शिल्लक	9906	54	112001
	2 अंमुदान व वर्गणी	6346	371865	149711
	3 बाजू वर्गीतील उत्पन्न	57240	48153	374062
	एकूण प्राप्ती	73492	420052	635774
ब	खर्च			
	1 बाजू वर्गीतील खर्च	60555	419998	488587
	2 अखेरची शिल्लक	12937	54	147187
	एकूण खर्च	73492	420052	635774

आधार : नांदेड जिल्हयातील जिल्हा परिषद, महानगरपालिका व सर्व नगरपरिषदा.

तक्ता क्रमांक 10.2

ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च 2001-2002 या वर्षाकरीता

जिल्हा नांदेड		रुपये हजाराने										
अ	पंचायत	ग्रामपंचायती	उत्पन्न									
क्र	समिती	गट	ग्रामपंच	सुरवाती	सहाय्यक अनुदान	अंज	दणगी	कर	शुल्क	इतर	एकूण	एकूण
		चायती	चा	शास	इतर	दान					5 त 11	4+12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	किनवट	197	975	1135	0	148	208	3534	0	1440	6465	7440
2	हदगाव	175	831	61	0	170	198	3175	0	543	4147	4978
3	नांदेड	160	1225	0	0	1275	235	12233	0	3439	17182	18407
4	भोकर	128	470	872	526	73	205	2612	0	1400	5688	6158
5	बिलाली	200	551	0	0	1309	667	5430	0	2626	10032	10583
6	लोहा	118	3932	403	0	12	128	1356	0	835	2734	6666
7	उखार	115	1139	0	0	0	0	6140	0	309	6449	7588
8	मुखड	127	444	1601	0	0	142	1977	0	1840	5560	6004
9	दंगलूर	90	339	1687	61	0	81	1741	0	1759	5329	5668
	एकूण	1310	9906	5759	587	2987	1364	38198	0	14191	63586	73492

तक्ता क्रमांक 10.2 पुढे चालू

ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च 2001-2002 या वर्षाकरीता

अ	पंचायत	खर्च											
क्र	समिती	आरोग्य सेवा	सार्वजनिक बांधकाम	साप्ताहिक नैतिक कृषी	प्रशासनिक	समाज कल्याण	पर्यावरण	जमीन महसूल व जल वसुली व देखभाल	इतर	स्तीभ	अखेरची शिल्लक	एकूण	
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
1	किनवट	1520	0	467	3040	152	0	0	1184	6363	2077	7440	
2	हदगाव	1426	633	78	1583	27	28	0	536	4311	667	4978	
3	नांदेड	5333	2189	648	2512	0	0	0	5188	15870	2537	18407	
4	भोकर	2250	490	214	1853	63	4	0	534	5408	750	6158	
5	बिलाली	4755	948	824	1837	0	0	0	499	8863	1720	10583	
6	लोहा	225	91	41	2460	0	0	0	454	3271	3395	6666	
7	उखार	2491	103	1008	1460	0	0	0	592	5654	1934	7588	
8	मुखड	1201	911	544	2005	234	5	0	772	5672	332	6004	
9	दंगलूर	1749	244	888	1506	128	0	0	628	5143	525	5668	
	एकूण	20950	5609	4712	18256	604	37	0	10387	60555	12937	73492	

आधार : उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, जि.प. नांदेड.

तक्ता क्रमांक 10.3

जिल्हा परिषदेचे बाबदार उत्पन्न व खर्च 2001-2002 या वर्षाकरिता

जिल्हा नाव	अ.क्र.	लेखाशिर्षक	प्रत्यक्ष 2000-2001	सुधारीत 2001-2002	स्वयं वसुधारीत अंदाज 2002-2003
1	2	3	4	5	6
इ.क्र.	जमा				
	1 स्वनिर्मित उत्पन्न				
	अ स्थानिक उपकर मुद्रांक शुल्कासन	18311	8510	10000	
	ब शिक्षण	264	7	7	
	क कृषी	0	216	0	
	ड इमारत व वळणवळण	533	1955	2740	
	इ इतर	7099	13412	15188	
	एकूण 1	26207	24100	27935	
	2 शासकीय अनुदान				
	अ पब्लिक अनुदान	1253459	87390	135897	
	ब आस्थापना अनुदान	258379	135	143	
	क याचनासंगत याजनसाठी अनुदान	591543	284340	190624	
	ड इतर	0	0	0	
	एकूण 2	2103381	371865	326664	
	3 कर्ज				
	अ कर्ज व अग्रिम	(-)76677	142	142	
	ब उंची व अग्रिम	176520	23891	14901	
	क वित्त प्रेषण	1586613	0	0	
	ड इतर	5947	0	0	
	एकूण 3	1692403	24033	15043	
	4 आरंभीची शिल्लक	82245	54	54	
	एकूण 1 ते 4	3904236	420052	369696	
घात	खर्च				
	अ सामान्य पशासन	218500	395	413	
	ब शिक्षण	1071537	10665	26752	
	क वैद्यकीय	156127	71461	13750	
	ड पशुसंरक्षण	31557	5516	7069	
	इ इमारती व वळणवळण	189238	78888	103425	
	क समाजकल्याण	52626	53943	68754	
	ग सिंचन	18040	5873	17137	
	ड कृषी	30110	23077	33139	
	न इतर	292312	146147	34160	
	एकूण अ ते न	2060047	395968	354599	
	कर्ज				
	अ कर्ज व अग्रिम	32	142	142	
	ब उंची व अग्रिम	185969	23891	14901	
	क वित्त प्रेषण	1586613	0	0	
	ड इतर	0	0	0	
	एकूण अ ते ड	1772614	24033	15043	
	अखेरची शिल्लक	71575	54	54	
	एकूण खर्च + अखेरची शिल्लक	3904236	420052	369696	

आधार: मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 10.4

महानगरपालिका कटक मडले व नगरपालिकादे उत्पन्न व खर्च 2001-2002 वर्षा करिता

जिल्हा नांदेड.

रु. हजारत

अक्र.	महानगर पालिका / कटक मडक नगरपालिका	सुखाती ची शिल्लक	अनुदाने वर्गणी		नगरपालिकादे दर व कर				नगर पालिक या मालमत्त पासून मिळालेला महसूल	इतर
			शासकी य	इतर	जकात	घर व जमीन यावरील कर	इतर कर	एकूण 6 ते 8		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	किन्नवट	7242	13104	0	0	1439	636	2075	0	2321
2	हवगाव	3151	6944	0	0	1313	0	1313	551	1929
3	नांदेड	52969	49641	0	180964	23312	81610	285886	6089	36456
4	मुदखेड	8047	5843	0	0	1423	635	2058	187	0
5	उमरी	4299	2758	0	0	521	1178	1499	159	325
6	धर्माबाद	10762	7558	0	0	443	1696	2139	465	4800
7	बिलांली	4018	10996	0	0	289	710	999	234	1268
8	कुडलवाडी	2028	7341	0	0	797	198	995	204	307
9	लाहा	4186	7937	0	0	2805	188	2993	44	327
10	क्यार	6107	8693	0	0	1637	2014	3651	1346	2578
11	मुखेड	3093	7546	0	0	1270	0	1270	187	233
12	दंगलूर	6189	21350	0	0	4927	839	5766	875	2533
	एकूण	112001	149711	0	180964	39976	89704	310644	10341	53077

तक्ता क्रमांक 10.4 पुढे चालू

महानगरपालिका कटक मडले व नगरपालिकादे उत्पन्न व खर्च 2001-2002 वर्षा करिता

जिल्हा नांदेड.

रु. हजारत

अक्र.	महानगर पालिका / कटक मडक नगर पालिका	एकूण उत्पन्न	खर्च								एकूण खर्च
			सामान्य प्रशासन	कर व जसूली	सार्व. सुरक्षा	सार्व. जारांगण	सार्व. बांध- काम	शिक्षण	इतर	एकूण	
1	2	12	13	14	14	16	17	18	19	20	21
1	किन्नवट	24742	1440	1348	740	5014	2877	110	9299	20928	3814
2	हवगाव	13888	889	1210	187	4283	2052	176	2327	11124	2764
3	नांदेड	431041	18977	21956	11889	133090	90058	18588	39350	332808	98223
4	मुदखेड	16135	1048	0	285	1941	3023	89	835	7221	8914
5	उमरी	9040	766	429	5	1457	280	284	872	4093	4947
6	धर्माबाद	24724	1073	2399	301	4755	2620	287	5769	17193	8531
7	बिलांली	17515	934	835	88	1700	5494	954	4769	14774	2741
8	कुडलवाडी	10875	946	743	157	862	3905	0	2622	9235	1640
9	लाहा	15487	1512	1352	414	4131	902	88	2486	10885	4602
10	क्यार	22375	1050	2865	329	4587	2601	536	5150	17117	5258
11	मुखेड	12239	1020	1192	428	3769	2147	371	1013	9540	2299
12	दंगलूर	36713	1782	3696	558	7817	8166	2214	9036	33269	3444
	एकूण	625774	31337	38014	15380	173496	124125	23697	82628	489587	147187

आधार नांदेड जिल्ह्यातील महानगरपालिका व सर्व नगर पालिका

तक्ता क्रमांक 11.1

विविध विकासशिर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च 2001-2002

जिल्हा नांदेड		रुपये जाखत			
अ.क्र.	विकास शिर्ष व उपाशिर्ष	जिल्हा पातळीवरील याजनावरील खर्च			
1	2	जिल्हा वार्षिक योजना (विगर आविजाती व आदिवासी क्षेत्राबाह- रील योजना व वि.प्र.प्रौ. मिळून)	स्टेट प्लान	अनुषंग	एकूण
1	2	3	4	5	6
1.	कृषी व सलग्न सेवा				
	1 पिक संरक्षण	226.14	0.00	0.00	226.14
	2 फलोत्पादन	7.97	0.00	0.00	7.97
	3 मृद व जलसंचारण	5.43	0.00	0.00	5.43
	4 पशुसंवर्धन	40.03	0.00	0.00	40.03
	5 दुग्ध व्यवसाय विकास	2.00	0.00	0.00	2.00
	6 मत्स्य व्यवसाय	1.22	0.00	0.00	1.22
	7 वन	6.41	0.00	0.00	6.41
	8 पणन काठारे व यंत्राती	0.00	0.00	0.00	0.00
	9 सहकारी	4.00	0.00	0.00	4.00
	एकूण (1)	293.20	0.00	0.00	293.20
2.	ग्रामीण विकास				
	1 एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	73.61	0.00	0.00	73.61
	2 शासकीय प्रवर्धन कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00
	3 जयगार रोजगार योजना	355.04	0.00	0.00	355.04
	4 राजगार हमा योजना	249.01	0.00	0.00	249.01
	5 जमीन सुधारणा	1.79	0.00	0.00	1.79
	6 सामूहिक विकास	3.00	0.00	0.00	3.00
	7 ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण (2)	682.45	0.00	0.00	682.45
3.	पाटबंधारे व पुर नियंत्रण				
	1 लघु पाटबंधारे	96.36	0.00	0.00	96.36
	2 जल प्रदायक विकास का.	0.00	0.00	0.00	0.00
	3 आयकट विकास	0.00	0.00	0.00	0.00
	4 पुर नियंत्रण कामे	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण (3)	96.36	0.00	0.00	96.36
4.	शिक्षण विकास	187.09	0.00	0.00	187.09
5.	उद्योग व खानिकाम				
	1 माठे व मध्यम उद्योग	0.00	0.00	0.00	0.00
	2 ग्रामीण व लघु उद्योग	11.12	0.00	0.00	11.12
	एकूण (5)	11.12	0.00	0.00	11.12
6.	वाहतूक व वळणवळण				
	1 माठे व लहान वाहणे	0.00	0.00	0.00	0.00
	2 आंतरदेशीय जलवाहतूक	0.00	0.00	0.00	0.00
	3 रस्तू विकास	301.12	0.00	6.41	307.53
	एकूण (6)	301.12	0.00	6.41	307.53

तकता क्रमांक 11.1 समाप्त.
विधेय विकासशिवाखोली झालेला याजनांतर्गत खर्च 2001-2002

जिल्हा नांदेड

रुपये लागवट

अ.क्र.	विकास क्षेत्र व उपक्षेत्र	जिल्हा पातळीवरील याजनेवरील खर्च			
		जिल्हा वार्षिक योजना (बिगर आदिवासी व अदिवासी क्षेत्राबाहेर- रौल योजना व वि.घ.यां मिलात)	स्टेट पूल	अनुसंधान	एकूण
1	2	3	4	5	6
7	सामान्य व अपेक्षित सेवा				
	1 पंचतन	0.00	0.00	0.00	0.00
	2 स्थानिक विकास कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण (7)	0.00	0.00	0.00	0.00
8	सामाजिक व सामूहिक सेवा				
	1 सामान्य शिक्षण	388.14	0.00	0.00	388.14
	2 क्रीडा व युवा कल्याण	17.86	0.00	0.00	17.86
	3 कला व संस्कृती	4.92	0.00	0.00	4.92
	4 तांत्रिक शिक्षण	4.95	0.00	0.00	4.95
	5 वैद्यकीय शिक्षण व औषधीय	0.00	0.00	0.00	0.00
	6 आरोग्यसेवा	157.13	0.00	39.13	196.26
	7 ग्रामीण पाणीपुरवठा व स्वच्छता	164.93	0.00	0.00	164.93
	8 गृहनिर्माण	6.64	0.00	0.00	6.64
	9 नगरविकास	140.35	0.00	0.00	140.35
	10 माहिती व प्रसिद्धी	0.00	0.00	0.00	0.00
	11 नागासर्वांगीय कल्याण	398.99	0.00	0.00	398.99
	12 कामगार व कामगार कल्याण	13.66	0.00	12.72	26.38
	13 समाजकल्याण	5.80	0.00	0.00	5.80
	14 पोषण	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण (8)	1303.37	0.00	51.85	1355.22
	एकूण (1 ते 8)	2871.71	0.00	59.26	2932.97
9	म्हाडा याजनेखालील तरतुद	0.00	0.00	0.00	0.00
10	न्यु क्लेस बजेट	0.00	0.00	0.00	0.00

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, नांदेड.

तस्ता क्रमांक 11.2

योजनखालील महत्वाची भौतिक साध्ये 2001-2002 या वर्षाकरिता

जिल्हा नांदेड.

अक्र.	विकास शिर्षक/सप शीर्ष	बाब	भौतिक साध्ये			
			परीमाण	नियमितयोजना	आदीवासी उप योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
1	कृषि व संलग्न सेवा	1) पीक संरक्षण 1) लवण कापूस विकास कार्यक्रम अ) तुषार संच संख्या 90 0 3 ब) पिक प्रात्यक्षिक संख्या 22 9 7 2) तेलवीथ उत्पादन कार्यक्रम अ) पी.एस.बी. पॅक संख्या 1755 0 0 ब) पिक संरक्षण हेक्टर 464 0 110 3) कडधान्ये उत्पादन कार्यक्रम अ) पी.एस.बी. पॅक संख्या 286 300 0 ब) पिक संरक्षण हेक्टर 90 0 281 4) मागासवर्गीय आणि नदबोधदाना सारिद्रय रेषेवर आणण्यासाठी विशेष सहाय्य योजना (वि.घ.या.) लाभार्थी 0 324 1099 5) विशेष अन्नधान्य कार्यक्रम(भात) अ) प्रमाणित बीजोत्पादन कार्यक्रम लाभार्थी 0 0 0 6) तुषार टिबक सिंचन अ) संच वाटप संख्या 0 0 0 2) फलोत्पादन 1) उत्पन्न व सिमातीक शेतकऱ्यांना फलोत्पादन विकासासाठी भाडवली अनुदान अ) लाभार्थी संख्या 0 0 0 ब) क्षेत्र हेक्टर 0 0 0 2) बागायती रोपमाळ्याचे बळकटीकरण योजना अ) रोपवाटीकरण संख्या 4 0 0 3) गावडी बोर अंसा व काजू झाडांचे सुधारित जातीत रूपांतर करण अ) बोरझाडे संख्या 0 0 0 3) मृदसंधारण 1) एकात्मिक पाणलोट क्षेत्रविकास कार्यक्रम अ) शेन कळी संख्या 2 0 0 ब) नालाबांध संख्या 0 7 0 क) मजगी क्षेत्र हेक्टर 0 0 0 द) जलसंधारण कामे संख्या 0 0 0 4) पशुसंवर्धन 1) पशुसंवर्धन दवाखाना प्रथमोचार केंद्रबाधणे अ) बांधकाम संख्या 0 2 0 2) पशुप्रथमोचार केंद्र/आधारभूत ग्राम केंद्र कंत्रेमरतन कंत्राया धर्जावाढीकरण अ) धर्जावाढ संख्या 1 0 0 5) दुग्धव्यवसाय विकास 1) दुग्धउत्पादन दुग्धव्यवसाय विकास संस्था संख्या 0 0 0 2) निदीष्टा कार्यक्रम आदीवासी/अनु- सूचीत जाती/जमाती तसेच दुर्बल घटकालील कुटुंबांना प्रशिक्षण संख्या 0 0 0 3) भाकड/गाभण म्दशीचा पुरवठा लाभार्थी 0 0 0 4) नुंबईच्या तयेल्यातील श्वर्णवयाच्या उच्च पंदास क्षमतया पारड्याचा पुरवठा संख्या 0 0 0				

मकसद क्रमांक 11.2 पुढे चालू

अभियंतृत्वातील महत्वाची भौतिक साधने 2001-2002 या वर्षाकरिता

1	2	3	4	5	6	7
		6) मत्स्य व्यवसाय				
		1) मत्स्यबीज उत्पादन सेवाधी स्थापना				
		अ) मत्स्यबीज	लाखात	88.37	0	0
		2) अवयव पाण्यातील मत्स्यसंवर्धन				
		अ) संवर्धन	संख्या	103	0	0
		ब) मत्स्योत्पादन	मेटन	3012	608	110
		3) मत्स्यव्यवसायापयोगी आवश्यक सामग्रीचा खरेदीसाठी साइड				
		अ) नायलॉन सुत	किलो	160	0	0
		ब) नोका	संख्या	0	0	0
		4) मत्स्यव्यवसाय विकास संस्था स्थापनकरणे/मत्स्यसंवर्धन विकास यंत्रणा				
		अ) मत्स्योत्पादन	मेटन	0	0	0
		ब) प्रशिक्षणधी	संख्या	0	0	0
		7) वने				
		1) औद्योगिक व्यापारी उद्योगासाठी लागणूक वनझाडांच्या जातीच्या जागवडीची योजना				
		अ) सागवान ४ थे वर्ष	हेक्टर	0	0	0
		ब) बांदू ४ थे वर्ष	हेक्टर	0	0	0
		2) निकृष्ट वनाचे पुनर्वनीकरण				
		अ) रोपवन	हेक्टर	15	70	0
		3) किरकोळ जंगल उध्पन्नाच्या विकास				
		अ) चंदन/खैर लागवड	हेक्टर	0	0	0
		8) साहकार				
		1) आवडीसी/अनु.जाती/जमाती/ नव वीध यांना सहकारी साखर कारखान्याचे भाग खरेदीसाठी अर्धसहाय्य	लाभार्थी	0	0	0
		2) पीक उत्पादन प्रोत्साहन योजना				
		अ) सभासद	संख्या	0	0	0
2	ग्रामीण विकासा करिता विशेष कार्यक्रम	1) एकसंगिक ग्रामीण विकास व सामूहिक सेवा (स्वयंसेवा योजना)				
		अ) लाभार्थी	संख्या	954	0	716
		2) अवयवप्रवण क्षेत्र कार्यक्रम				
		1) गट वनीकरण	हेक्टर	0	0	0
		2) रस्ता वृत्तनीकरण/वनीकरण	किमी.	0	0	0
		3) अवयव वनाय पुनर्वनीकरण	हेक्टर	0	0	0
		4) नालावडी	संख्या	0	0	0
		5) गावतळी	संख्या	0	0	0
		6) तलाव वृत्तनीकरण	किमी.	0	0	0
		3) जलसंधारण योजना				
		अ) मनुष्य दिन	लाखात	5.90	0.90	5.90
		4) रोजगार हमी योजना				
		अ) मनुष्य दिन	लाखात	0	0	0
		5) जमीन सुधारणा				
		अ) अतिरिक्त जमिनी दिलेल्या अभि-हस्ताकिताना अर्थ सहाय्य	लाभार्थी	72	0	0
		6) सामूहिक विकास				
		अ) महिला व बालकल्याण समिती	लाभार्थी	0	0	0
		7) ग्रामीण सफाई कार्यक्रम				
		अ) लाभार्थी	संख्या	0	0	0
		ब) सार्वजनिक शौचालय	संख्या	0	0	0

तक्का क्रमांक 11.2 मुद्रा घालू

योजनेखालील अहत्कांची मधीक साध्य 2001-2002 या वर्षाकरिता

1	2	3	4	5	6	7
3	पाटबंधारे	लघुपाटबंधारे				
	व पुर नियंत्रण	1) लघुपाटबंधारे (स्थानिकक्षेत्र)	हेक्टर	81	0	0
		अ) सिंचन क्षमता				
		2) लघुपाटबंधारे राज्यक्षेत्र	हेक्टर	100	0	0
		अ) सिंचन क्षमता				
		3) अयशस्वी विहीरींना अनुदान				
		अ) लागूकर्षी	संख्या	0	0	0
		4) कांल्हापुरी बंधारे(स्थानिकक्षेत्र)	संख्या	237	0	0
		5) कांल्हापुरी बंधारे(राज्य क्षेत्र)	संख्या	0	0	0
		2) आद्यकट विकास				
		अ) भुविक्लस कामे	संख्या	0	0	0
	विद्युत विकास	1) विद्युत विकास ग्रामांण				
		अ) घरगुती दिवे	संख्या	535	400	150
		ब) औद्योगिक	संख्या	20	13	10
		क) रस्ते दिवे	संख्या	80	96	40
		ड) लहान विद्युत वाहीनी	किमी.	4.00	6.00	2.00
		2) विद्युत विकास शहरी				
		अ) घरगुती दिवे/पंखे	संख्या	0	0	0
		3) पध्दती सुधार ग्रामांण				
		अ) टांसफार्मर उभारणी	संख्या	0	0	0
		ब) मांडी विद्युत वाडिनी	किमी.	5.00	0.57	0.00
	ग्रामीण नव उद्योग	1) रेशीम उत्पादन				
		अ) उद्योग	संख्या	0	0	0
		2) सुशिक्षित बेरोजगारांसाठी विज भांडवल अर्थ सहाय्य	संख्या	0	0	4
		3) जिल्हा उद्योग केंद्र छाटया उद्योगाकरिता कज याजना				
		अ) लघुउद्योग	संख्या	5	0	0
		4) औद्योगिक सहकारी संस्थांना अर्थ सहाय्य भागभांडवल				
		अ) संस्था	संख्या	0	0	0
		5) प्राथमिक हातमाग विणकर संस्था ना काटकसर अंशदान निधी				
		अ) संस्था	संख्या	0	0	0
6	वाहलू व दळण-करण	1) जिल्हा रस्ते किमान गरजा कार्यक्रम सोडून				
		अ) रस्ते मजबूतीकरण	किमी.	60	4	0
		ब) मोरी कामे	संख्या	94	0	58
		2) किमान गरजा कार्यक्रमाखाली जिल्हा रस्ते				
		अ) रस्ते मजबूतीकरण	किमी.	1.9	13.40	0
		ब) पुल/मो-या	संख्या	14	6	0
		3) डरीजन वरत्याना जोडगारे जोड- रस्ते वि.प.योजना				
		अ) रस्ते	किमी.	0	0	0
7	सामाजिक व सामूहिक सेवा	1) सामान्य शिक्षण				
		1) प्राथमिक शाळांत बालवाडया सुरु करणे				
		अ) बालवाडया	संख्या	0	0	0
		2) प्राथमिक शाळांत पुस्तकपढया सुरु करणे				
		अ) विद्यार्थी	संख्या	403	664	6638
		3) शैक्षणिक दृष्टया मागासलेल्या मागातील प्राथ.शाळेतील अनु.जाती जमातीच्या विद्यार्थ्यांना विशेष सवलती				
		अ) विद्यार्थी	संख्या	0	0	0
		4) माध्य.शाळेतील पुस्तक पढया उघडणे				
		अ) विद्यार्थी	संख्या	553	422	18129
		5) नूतन महाविद्यालयांना अनुदान व विद्यमान अशासकीय महाविद्यालयांना त्यांच्या विस्तार कार्यक्रमासाठी परीक्षा अनुदान				
		अ) महाविद्यालय	संख्या	4	0	0
		6) प्राथ.शाळांच्या क्षमतांच्या बांधकामासाठी जिल्हा ग्रामीण विकास प्राधिकरणाना अनुदान				
		अ) खोली	संख्या	0	0	0

तक्का रुमाक 11.2 पुढे घालू

राजनेरशालील महत्वाची भौतिक साध्य 2001-2002 या वर्षाकरिता

1	2	3	4	5	6	7
		7) खाजगी प्राथ.शाळांना अनुदान				
	अ) शाळा	संख्या	51	0	0	
	8) दुर्बल घटकालीन मुलींना शाळे नियमित येण्यासाठी जपस्थिती भना					
	अ) विद्यार्थिनी	संख्या	0	4363	0	
	9) प्राथ.शिक्षणाच्या स्वाभाविक विस्तारामुळे शिक्षकांच्या नियुक्तीकरिता नगर परीषदांना अनुदान					
	अ) शिक्षक	संख्या	0	0	0	
	2) क्रिडा व युवक कल्याण					
	1) जिल्हा क्रिडा प्रशिक्षण कार्यक्रम व प्रशिक्षण केंद्राची स्थापना					
	अ) खेळाटु	संख्या	0	0	0	
	3) तांत्रिक शिक्षण					
	1) +2 स्तरावरील व्यवसाय शिक्षण राष्ट्रीय शसर्णांक धारणातगत क्रिमान कोशलगावर आधारित कार्यक्रम					
	अ) संस्था	संख्या	0	0	0	
	4) आरोग्य सेवा					
	1) राष्ट्रीय हिवताप निर्मूलन योजने	संख्या	0	0	0	
	ब) रक्ता शट नमून गोळा करणे	संख्या	0	0	0	
	2) प्राथ.आरोग्य केंद्र/उपकेंद्र/ग्रामीण रुग्णालय बांधण अनुशष/शादीव्यवधानकेंद्र					
	अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	संख्या	0	0	0	
	3) ग्रामीण रुग्णालयाची स्थापना व दुरुस्ती	संख्या	2	0	0	
	4) ग्रामीण रुग्णालयाच्या औषध अनुदानात वाढ	संख्या	0	0	0	
	5) प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्राच्या औषध अनुदानात वाढ	संख्या	309	0	0	
	6) प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या औषध अनुदानात वाढ	संख्या	52	0	0	
	5) ग्रामीण पाणिपूरवटा स्वच्छता					
	1) नळाने पाणिपूरवटा (ग्राम स्वच्छता)					
	अ) नळ योजना	संख्या	0	0	112	
	2) जीएसडीअं वा नलीका खणण्याचा कार्यक्रम					
	अ) विघन विहीरी	संख्या	0	0	0	
	3) विहीरी बांधणे साधे उपाय	संख्या	0	0	0	
	6) गृहनिर्माण					
	1) भूसंपादन व भूविकास					
	अ) भूसंपादन क्षेत्र	हेक्टर	0	0	0	
	2) खेड्यातील गावठाणाच्या विस्तार व घरे बांधण्यासाठी गावाची तरतूद					
	अ) गाव	संख्या	0	0	0	
	7) नगर विकास					
	1) गलिच्छ वस्ती सुधारणा कार्यक्रम					
	अ) लोकसंख्या	संख्या	0	0	6	
	8) भागासवर्गीयचे कल्याण					
	1) भागासवर्गीय निव्वारणी शिक्षण शुल्क व पठिशा शुल्क देणे					
	अ) विद्यार्थी	संख्या	451	0	933	
	2) विमुक्त व भटक्या जमातीसाठी भारत सरकार शिष्यदत्ता					
	अ) विद्यार्थी	संख्या	35	0	0	
	3) मुजामुजीसाठी शासकीय वसतीगृह उघडणे					
	अ) वसतीगृहे	संख्या	0	0	0	
	4) व्यावसायिक शिक्षण घेणा-या विद्यार्थ्यांसाठी असलेल्या वसतीगृहातल्या भागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना निर्बाड भत्ता					
	अ) विद्यार्थी	संख्या	48	0	0	
	5) भागासवर्गीयांच्या सहकारी गृहनिर्माण मंडळाला वित्तीय सहाय्य					
	अ) संस्था	संख्या	0	0	0	
	6) हरीजन वस्त्याची सुधारणा					
	अ) वस्त्या	संख्या	0	0	0	

तक्ता क्रमांक 11.2 पुढे घालू

योजनेखालील महत्वाची भौतिक साधने 2001-2002 या वर्षाकरिता

1	2	3	4	5	6	7
	7) आंतर जातीय विवाहास प्रोत्साहन					
	अ) जोडणे	संख्या		0	0	0
	8) गलिच्छ वस्ती व्यवसायात असलेल्या मुलांना शालात पुर्व परिक्षेसाठी शिष्यवृत्ती					
	अ) विद्यार्थी	संख्या		0	0	4517
	9) मागासवर्गीयांना मंगलीरी कोले जीआय शीटस बदलणेसाठी व्यक्तीगत आर्थिक सहाय्य देणे					
	अ) लाभार्थी	संख्या		15	0	0
	9) समाजकल्याण					
	1) स्त्रियांसाठी पुरस्कृत योजना आणि निराश्रीत स्त्रियांसाठी विविध व्यवसायातील व्यावसायिक प्रशिक्षण					
	अ) लाभार्थी	संख्या		0	0	60
	2) निराश्रीत मुलांसाठी संस्था बाहय सेवा बालसदनाला सहायक अनुदान संस्था	संख्या		0	0	0
	3) आतवी व भातवी पर्यतच्या शाररिकदृष्ट्या अपंग विद्यार्थ्यांना राज्य शिक्ष वृत्त्या					
	अ) लाभार्थी	संख्या		33	0	0
	4) अपंगांना लघुलघाग सुरू करण्यासाठी अर्थ सहाय्य					
	अ) लाभार्थी	संख्या		46	0	0
	5) स्वयंरोजगार योजनेखाली व्यक्तीगत अनुदान लाभार्थी	संख्या		6	0	0
	10) पोषण					
	1) सालेय आहार कार्यक्रम					
	अ) विद्यार्थी	संख्या		0	0	0
	11) कामगार व कामगार कल्याण					
	1) चाजू औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांतील उपकरणांची हुटी भरून काढणे					
	अ) संस्था	संख्या		0	0	0
	2) जागतिक बँक प्रकल्पांतर्गत महिलांसाठी नवीन औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांची स्थापना					
	अ) संस्था	संख्या		0	0	0
	3) सजय गांधी स्वावलंबन योजना					
	अ) लाभार्थी	संख्या		34	0	0
	4) कामगार कंत्रात सडकारी संस्थांना अर्थ सहाय्य/भागभांडवल					
	अ) संस्था	संख्या		0	0	0

आधार : जिल्हा नियोजन अधिकारी नांदेड

तयता क्रमांक 11.3

राजगार हनी बाजना नोवड (2001-2002 वर्गकरीता)

जिल्हा नावड.

क्र.सं.	वाक	जिल्हा कामाची तयता					
		सिवन	साव.काम (रुपय)	काष	वनीकरण	इतर	एकण
1	2	3	4	5	6	7	8
1	नियोजित कामाची संख्या	318	3103	2469	908	0	6798
2	प्रत्यक्ष कलेक्टा कामाची संख्या	2	28	566	0	0	506
3	सुपरव्हायझर कामाची संख्या	5	51	276	161	0	493
4	पूर्ण कलेक्टा कामाची संख्या	0	15	225	0	0	240
5	अध्याय हंड कलेक्टा कामाची संख्या	112	385	93	0	0	590
6	कामाची किंमत (रु. लाखात)	385.48	2327.45	1300.20	962.99	0	7375.93
7	कामाची किंमत (रु. लाखात)	104.68	787.86	1868.73	194.62	0	2955.89
8	राजगार निर्मिती व मनुष्य दिवस (लाखात)	1.45	10.94	25.80	2.63	0	40.82

जिल्हा - जिल्हाधिकारी कार्यालय राजगार हनी बाजना नावड.

तयता क्रमांक 11.4

राजगार हनी बाजना नोवड (2001-2002 वर्गकरीता)

जिल्हा नावड.

क्र.सं.	मास	अर्थ (रुपय लाखात)		मनुष्य दिवस लाखात	राजगार हनी बाजना खालील कामाची संख्या
		प्रत्यक्ष	सचीत		
1	2	3	4	5	6
1	एप्रिल 2001	0.00	0.00	5.32	609
2	मे 2001	939.68	939.68	3.88	604
3	जून 2001	291.43	1231.11	6.60	573
4	जुलै 2001	132.48	1363.59	2.59	553
5	ऑगस्ट 2001	160.83	1524.42	3.51	461
6	सप्टेंबर 2001	471.63	1996.05	2.05	662
7	ऑक्टोबर 2001	160.42	2156.47	1.56	349
8	नोव्हेंबर 2001	32.32	2188.79	1.37	449
9	डिसेंबर 2001	116.68	2305.47	1.34	484
10	जानेवारी 2002	0.00	2305.47	2.43	519
11	फेब्रुवारी 2002	394.85	2700.32	5.35	360
12	मार्च 2002	255.37	2955.89	4.42	493
एकूण		2955.89	**	40.82	**

जिल्हा - जिल्हाधिकारी कार्यालय राजगार हनी बाजना नावड.

तक्ता क्रमां 11.5

पिण्याच्या पाण्याच्या सोई व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना 2001-2002 वर्षाकरिता

जिल्हा नांदेड.

अक्र	बाब	तहसिल								
		माहूर	किनवट	हि.नगर	हवगाव	अधापूर	नारड	मुखेड	मोकर	रुमरी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	वस्तीच्या एकूण गावांची संख्या 91च्या	93	190	73	154	56	93	53	83	66
	जनगणनेनुसार									
2	गावातील वाड्या व वस्त्यांची संख्या	36	58	15	24	8	15	9	14	8
3	12 महिने पुरेसे पाणी उपलब्ध असलेल्या									
	अ) गावांची संख्या	32	108	28	64	36	45	20	41	24
	ब) त्याखालील वाड्यांची संख्या	11	38	1	2	1	0	5	2	0
4	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाययोजना									
	अ) टँकरने पुरवठा होणा-या									
	1) गावांची संख्या	3	4	2	1	0	17	3	3	3
	2) गावातील वाड्यावस्त्यांची संख्या	0	0	2	1	0	0	1	0	0
	3) टँकरची संख्या	2	3	2	2	0	15	3	5	3
	ब) बेलगाडीने पुरवठा होणा-या									
	1) गावांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	2) गावातील वाड्यावस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	3) बेलगाडीची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	क) इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या									
	1) गावांची संख्या	58	78	43	89	21	34	30	35	39
	2) गावातील वाड्यावस्त्यांची संख्या	5	7	3	4	2	3	3	5	0
	3) साधने	46	41	35	73	19	50	26	31	35

तक्ता क्रमां 11.5 पुढे चालू.

पिण्याच्या पाण्याच्या सोई व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना 2001-2002 वर्षाकरिता

अक्र	बाब	तहसिल							
		धर्माबाद	बिलोली	नायगाव (रु)	वाहा	कधार	मुखेड	देगलूर	जिल्हा एकूण
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19
1	वस्तीच्या एकूण गावांची संख्या 91च्या	54	89	90	125	127	151	115	1612
	जनगणनेनुसार								
2	गावातील वाड्या व वस्त्यांची संख्या	3	19	5	55	50	147	39	509
3	12 महिने पुरेसे पाणी उपलब्ध असलेल्या								
	अ) गावांची संख्या	5	51	48	39	43	70	76	730
	ब) त्याखालील वाड्यांची संख्या	0	0	1	25	31	113	15	243
4	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाययोजना								
	अ) टँकरने पुरवठा होणा-या								
	1) गावांची संख्या	1	3	3	15	5	0	4	67
	2) गावातील वाड्यावस्त्यांची संख्या	0	0	4	25	8	17	7	65
	3) टँकरची संख्या	1	2	4	17	9	3	6	80
	ब) बेलगाडीने पुरवठा होणा-या								
	1) गावांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
	2) गावातील वाड्यावस्त्यांची संख्या	0	0	0	2	0	0	0	2
	3) बेलगाडीची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
	क) इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या								
	1) गावांची संख्या	48	35	39	71	79	81	35	815
	2) गावातील वाड्यावस्त्यांची संख्या	0	0	0	7	11	17	3	70
	3) साधने	50	36	32	76	86	95	25	756

आधार : कार्यकारी अभियंता पाणीपुरवठा जिल्हा परिषद नांदेड.

सकल कमांक 11.6
 उत्पन्न व अधिक उत्पादन देगा-या निर्यात जाती व त्यासाठी सन 2001-2002 मधील
 जिल्हा मंडळ क्षेत्र हक्कसमूह

क्र.	तहसिल	अधिक उत्पादन देणारी पिके		सकारत पिके		सुधारित पिके	
		पिकाचे नाव	क्षेत्र	पिकाचे नाव	क्षेत्र	पिकाचे नाव	क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8
1	किंनवट	1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	20800	0	0
		2) साळ	3900	बाजरी	100	0	0
		3) र.ज्वारी	100	मका	200	0	0
		4) गहू	2300	इतर	0	0	0
2	इंदगाव	1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	20200	0	0
		2) साळ	3300	बाजरी	100	0	0
		3) र.ज्वारी	200	मका	0	0	0
		4) गहू	7600	इतर	400	0	0
3	नांदेड	1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	20000	0	0
		2) साळ	2200	बाजरी	0	0	0
		3) र.ज्वारी	1800	मका	0	0	0
		4) गहू	7700	इतर	500	0	0
4	मोकर	1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	17500	0	0
		2) साळ	2200	बाजरी	100	0	0
		3) र.ज्वारी	400	मका	100	0	0
		4) गहू	2800	इतर	300	0	0
5	बिजापूर	1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	19900	0	0
		2) साळ	7600	बाजरी	0	0	0
		3) र.ज्वारी	19000	मका	0	0	0
		4) गहू	2200	इतर	100	0	0
6	जांझ	1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	21800	0	0
		2) साळ	1400	बाजरी	100	0	0
		3) र.ज्वारी	200	मका	100	0	0
		4) गहू	1500	इतर	50	0	0
7	अंधार	1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	25500	0	0
		2) साळ	1500	बाजरी	0	0	0
		3) र.ज्वारी	300	मका	100	0	0
		4) गहू	1200	इतर	50	0	0
8	मुखड	1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	29300	0	0
		2) साळ	1200	बाजरी	100	0	0
		3) र.ज्वारी	1800	मका	0	0	0
		4) गहू	1300	इतर	100	0	0
9	दंगलूर	1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	6400	0	0
		2) साळ	600	बाजरी	0	0	0
		3) र.ज्वारी	7400	मका	100	0	0
		4) गहू	1300	इतर	200	0	0
जिल्हावरील		1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	181200	0	0
		2) साळ	23900	बाजरी	500	0	0
		3) र.ज्वारी	31200	मका	500	0	0
		4) गहू	28900	इतर	1700	0	0

अन्वय: हक्के पिकाचे अधिकारी, जिल्हा तहसिल नांदेड.

तक्ता क्रमांक 11.7

जिल्हयातील रासायनिक खतांचे वाटप वर्षे 2001-2002 या वर्षाकरिता
जिल्हा नांदेड.

अक्र.	तहसिल	रासायनिक खतांचे वाटप (मेटनात)			जोरा
		नियंत्रितसंस्थाकडून	खाजगी संस्थाकडून	एकूण	
1	2	3	4	5	6
1	माहूर	2900	12360	15260	
2	फिनपट	300	7788	8088	
3	हिमायतनगर	485	7320	7805	
4	हदगाव	1320	11145	12465	
5	अर्धापूर	2000	12075	14075	
6	नांदेड	2160	12034	14194	
7	मुदखेड	1837	12526	14363	
8	भोकर	2100	13000	15100	
9	जुनरी	1220	12140	13360	
10	धमाबाद	2762	25858	28620	
11	बिलोली	1320	25036	26356	
12	नामगांव (खे)	2560	25950	28510	
13	लोहा	3650	24600	28250	
14	कंधार	1140	7789	8929	
15	मुखेड	1450	10360	11810	
16	दंगलूर	1560	11450	13010	
जिल्हाएकूण		28764	231431	260195	

आधार कृषि विकास अधिकारी जिल्हा परिषद नांदेड.

तक्ता क्रमांक 11.8

जिल्हयातील साखर कारखाने -2001-2002

जिल्हा नांदेड.

अक्र.	तहसिल	साखर कारखाना नांव	सहकारी खाजगी	गळीतक्षमता मटन	प्रत्यक्षगालप म टन	साखरचे उत्पा.मटन
1	2	3	4	5	6	7
1	हदगाव	दु.ज.पाटील सह साखर कारखाना सुर्यनगर	सहकारी	2500	466453	50178
2	नांदेड	भाउराव चव्हाण सह साखर कारखाना म.देगाव येळेगाव	सहकारी	2500	561747	64091
3	भोकर	शंकर सह साखर कारखाना वाघलवाडा	सहकारी	1250	157961	15922
4	बिलोली	जय अंबीका सह साखर कारखाना कुदूर	सहकारी	2500	203480	20738
5	बिलोली	गोदावरी मनास सह साखर कारखाना म.भोकर नगर	सहकारी	2500	---	---
6	लोहा	कलंबर जि.सह.साखर कारखाना न.गाधीनगर	सहकारी	1250	---	---
जिल्हा एकूण				12500	1389641	150929

आधार प्रादेशिक सह संचालक साखर नांदेड.

तक्ता क्र 11.9
दुग्ध सन्ध्यांची संख्या वर्ष 2001-2002 कारणा

जिल्हा नांदेड.

अ.क्र.	विकास क्षेत्र	दुग्ध सन्ध्यांची संख्या वर्ष 2001	दुग्ध सन्ध्यांची संख्या वर्ष 2002	सन्ध्यांची संख्या वर्ष 2001-2002		जिल्हा सन्ध्यांची संख्या	जिल्हा सन्ध्यांची संख्या वर्ष 2002
				एकूण वर्ष 2001-2002	प्रतिदिन सरासरी 2001-2002		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	विठोड	22	340	344	1.5	1	2
2	शिवगाव	23	989	608	1.7	1	2
3	नांदेड	83	3652	3200	8.7	1	100
4	बदोद	28	1204	798	2.2	1	3
5	विलोरी	43	1892	1060	2.9	1	10
6	लोहा	40	1760	1014	2.8	1	4
7	कडगाव	33	1452	515	1.4	0	0
8	मुळंड	45	1880	962	2.6	0	0
9	उरळेर	65	2960	1700	4.6	1	4
जिल्हा एकूण		382	16635	10101	28.4	7	121

दुग्धसन्ध्यांची संख्या
दुग्ध उत्पादन
दुग्ध सन्ध्यांची संख्या
दुग्ध सन्ध्यांची संख्या

1. जिल्हा दुग्ध उत्पादन सहकारी तंत्र अद्ययावत काढला आहे.

2. सध्या सन्ध्यांची संख्या जिल्हा सन्ध्यांची संख्या आहे.

जिल्हा सन्ध्यांची संख्या जिल्हा सन्ध्यांची संख्या आहे.

तक्ता क्र 11.10

अपभ्रंश तंत्र कार्यक्रमाची प्रगती वर्षानुवर्षी तक्ता वर्ष 2001-2002

जिल्हा नांदेड.

अपभ्रंश तंत्र या कार्यक्रमात
नेहमीतून साध्यांची संख्या

- 1) केंद्रीय पुरस्कृत - 4
- 2) राज्य पुरस्कृत - 0
- 3) एकूण - 4

अ.क्र.	विकास क्षेत्र	एकूण अपभ्रंश तंत्र साध्यांची संख्या वर्ष 2001-2002	आकलन वर्ष 2001-2002	खर्चाचा तक्ता	बाब	भातांक साध्यांचा तपशील			साध्यांची संख्या
						वर्षानुवर्षी	वर्ष	साध्य	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	जिल्हा सन्ध्यांची संख्या	146.70	6.50	4%	सन्ध्यांची संख्या	सन्ध्यांची संख्या	16	0.00	0
एकूण		146.70	6.50	4%			16	0.00	0

जिल्हा सन्ध्यांची संख्या जिल्हा सन्ध्यांची संख्या आहे.

सक्ता क्रमांक 11.11

जिल्ह्यातील एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती त्वावरील तरतूद व खर्च वर्ष 2001-2002 करिता
कार्यक्रमाखाली 1)तालुक्याची संख्या -1 4) 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे अनुसूचित
असणा-या 2)गावांची संख्या -246 जमातीची लोकसंख्या -72172
3)एकूण लोकसंख्या- 243158

जिल्हा नांदेड.

रु.हजारात

अक्र.	विकासशील व उपशीर्ष	2001-02 साठी तरतूद आदीवासी क्षेत्र	2001-02 मध्ये झालेला खर्च ओटीएस क्षेत्र	2001-02 मध्ये झालेला खर्च आदीवासी क्षेत्र	टक्केवारी ओटीएस क्षेत्र	टक्केवारी आदीवासी क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7
1	कृषि व सलग्न सेवा	7220.00	11156.00	5231.00	7967.00	72.45
2	ग्रामीण विकास	12996.00	2627.00	6504.00	1219.00	50.05
3	भाटखंदारे व पुरनियंत्रण	5492.00	0.00	3333.00	0.00	60.69
4	विद्युत विकास	3600.00	5509.00	3600.00	5509.00	100.00
5	उद्योग व खाणकाम	122.00	0.00	90.00	0.00	7.077
6	वाडदुक व वळणवळण	6950.00	500.00	6885.00	500.00	99.05
7	सामान्य आर्थिक सेवा	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8	सामाजिक व सामूहिक सेवा	28629.00	17622.00	20060.00	10532.00	70.07
	एकूण 1 ते 8	65009.00	37414.00	45703.00	25727.00	70.30
9	म्हाडा याजनीतील तरतूद	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
10	न्युक्लीयस बजेट	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.

आधार : जिल्हा नियोजन अधिकारी नांदेड.

सक्ता क्रमांक 11.12

वैस कलमी कार्यक्रमाची प्रगती 2001-2002 वर्षाकरिता

जिल्हा नांदेड

कलम	बाब	परिमाण	उद्दिष्ट	साध्य
1	2	3	4	5
1	अ)सुतर्ण जयंती स्वरुपेजगार कार्यक्रम	लाभधारकाची संख्या	1330	1804
	ब)जवाहर रोजगार योजना	जाख मनुष्य दिवस	14.03	12.48
	क)लघुउद्योग स्थापन करण	उद्योग संख्या	950	955
5	अ)अतिरीक्त जमीनीचे वाटप	हेक्टर	0	0
	ब)लाभधारक 1) अ.जी	संख्या	0	0
	2)अ.जमाती	संख्या	0	0
	3)इतर	संख्या	0	0
7	पिण्यासाठी स्वरुपाणी	खेडीसंख्या	95	19
8	मुजाची रोगप्रतिकार सपती जाळविणे			
	1) डा.पो.टो:	मुले संख्या	64282	63826
	2) पोलीयो	मुले संख्या	64282	63826
	3)बी.सी.जी.	मुले संख्या	64282	63838
9	अ) कुटूंब नियोजन शस्त्रक्रिया	संख्या	27400	24024
	ब) सममूल्य शस्त्रक्रिया 1) आय यु डी	लाभार्थी संख्या	11500	8422
	2)सी सी युझर्स	लाभार्थी संख्या	13100	10781
	3)ओ पी युझर्स	लाभार्थी संख्या	13100	9548
11	अ) अनु जातीच्या कुटुंबाना अर्थसहाय्य	लाभार्थी संख्या	4297	4276
	ब) अनु जमातीच्या कुटुंबाना अर्थसहाय्य	लाभार्थी संख्या	3186	3455
14	सर्वसामान्यांसाठी गृहनिर्माण			
	क) इंदिरा आवास योजना	लाभार्थी संख्या	2856	2612
	ड)आर्थिकदृष्ट्या दुर्बलघटकासाठी घरबांधणी	लाभार्थी संख्या	0	0
	ई)कमीजडपन्न घटकासाठी घरबांधणी	लाभार्थी संख्या	14	14
15	गर्लाच्छ वस्ती सुधारणा	लाकसंख्या	0	0
16	तनीकरणामाठी नलीन धोरण अ)ह्याकालात	संख्यालारवान	64.62	61.96
18	रास्त भाजादी दुकाने उघडणे	संख्या	0	0
19	ब)पपसद्याचे विद्युतीकरण	पपसंख्या	177	383
	क)सुधारित घुली	घुली संख्या	2400	2400
	उ)वायुमार्ग संघ वसविणे	संघ संख्या	250	250

आधार : जिल्हा नियोजन अधिकारी नांदेड.

तक्ता क्रमांक 11.13
वित्तिय बजट योजना 2001-2002 वर्षापर्यंत

जिल्हा नांदेड.

अ.क्र.	मुख्य विकास शिष	उपलब्ध झालेला आर्थिक तरतूद (क.लाखात)	झालेला खर्च (क.लाखात)	खर्चाचा टक्केवारी
1	2	3	4	5
1	पुणे व कलान सज	119.78	125.09	104.43
2	शारीक विकास	125.89	125.89	100.00
3	पाटबंधार व पुरवियंत्रण	0.00	0.00	0.00
4	विद्युत विकास	56.00	56.00	100.00
5	उद्योग व प्रयोजन	5.60	5.02	89.64
6	नांदेड व कलान	172.98	172.93	99.97
7	सामाजिक व सामूहिक सेवा	720.54	475.82	66.03
8	आरोग्य	0.00	0.00	0.00
9	मूलनिर्माण	0.00	0.00	0.00
10	पातपुरवठा	0.00	0.00	0.00
11	भागासवर्गासाठी कल्याणकारी योजना	0.00	0.00	0.00
जिल्हा एकूण		1200.79	960.73	80.00
विशेष केंद्रीय सहाय्य योजना		0.00	0.00	0.00

आधार - जिल्हा निगम अधिकाारी, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 11.14 (अ)
जिल्हाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम वर्ष 2001-2002

जिल्हा नांदेड.

(क.हजासात)

अ.क्र.	लाकड्या नांदेड	मतदारसंघाचा मजूर तरतूद	मजूर कामाची संख्या			मजूर कामाची अंदाजित किंमत	सदभे वर्जित लाकडी एकूणखर्च
			नूदी (अथवा काम)	सदभे वर्जित नवीन कामे	एकूण		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	नांदेड	20914	54	131	185	20914	19654
2	डिगोली	11151	6	45	51	11151	5034
एकूण		32065	60	176	236	32065	24688

टिप - सहिल निहाम माहीती उपलब्ध नाही.

आधार - जिल्हा निगम अधिकाारी, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 11.14 (ब)
जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम वर्ष 2001-2002

जिल्हा : नांदेड (रु.हजारात)

अ.क्र.	विधानसभा मतदारसंघाचे नाव	मतदारसंघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामाची संख्या			मंजूर कामाची अंदाजीत किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूणखर्च
			जुनी (अपूर्ण काम)	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	फिनवट	6500	38	63	101	6296	4190
2	हदगाव	6500	8	21	29	5896	4299
3	नांदेड	6346	25	44	69	6403	3371
4	मुदखेड	6346	26	26	52	5983	1710
5	भोकर	6500	18	10	28	3666	124
6	बिलोली	6500	28	67	95	5844	3593
7	कंधार	6346	20	36	56	4500	1624
8	नुखेड	6346	17	25	42	4842	4700
एकूण		51384	180	292	472	43430	23611

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 11.14 (क)
जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम वर्ष 2001-2002

जिल्हा : नांदेड (रु.हजारात)

अ.क्र.	विधानपरिषद मतदारसंघाचे नाव	मतदारसंघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामाची संख्या			मंजूर कामाची अंदाजीत किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूणखर्च
			जुनी (अपूर्ण काम)	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	नांदेड	4646	27	30	57	4015	2494
2	बिलोली	4146	24	23	47	4049	2968
3	शिक्षक	3397	0	20	20	3823	2243
एकूण		12189	51	73	124	11887	7705

टिप :- तहसिल निहाय माहिती उपलब्ध नाही.

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 11.14 (ख)
जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम वर्ष 2001-2002

जिल्हा : नांदेड (रु.हजारात)

अ.क्र.	राज्यसभा मतदारसंघाचे नाव	राज्यसभा सदस्यांना मंजूर तरतूद	मंजूर कामाची संख्या			मंजूर कामाची अंदाजीत किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूणखर्च
			जुनी (अपूर्ण काम)	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	नांदेड	22736	57	66	123	22736	13523
एकूण		22736	57	66	123	22736	13523

टिप :- तहसिल निहाय माहिती उपलब्ध नाही.

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, नांदेड.

तपता क्रमांक 12.1

जिल्ह्यातील निरडक शेतजमिनाच्या सरासरी धारक किमती (एप्रिल 2001 ते मार्च 2002)

क्र.सं.	जमीन		जिल्हा विभागाने मूल्य ठरविलेले						
	संपत्ती मालाचा वर्णन	संपत्ती मालाचा प्रकार	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	तांदूळ	स्थानिक	836	1025	933	860	937	919	921
2	गहू	2189	636	644	670	691	672	674	683
3	गहू	सुधारित	665	661	649	653	655	679	701
4	ज्वारी	रबी	521	468	515	489	594	545	565
5	ज्वारी	सकरात	296	318	328	330	326	322	308
6	गजरी	सुधारित	0	0	375	0	0	0	0
7	मका	स्थानिक	383	367	505	453	400	448	429
8	उरभरी	गादरात	1596	1738	1847	1804	1779	1883	2008
9	तूर	गादरी	1271	1404	1470	1478	1490	1475	1505
10	मूग	दिरगा	1531	1753	1719	1822	1408	1580	1440
11	उडीद	काका	1578	1990	1595	1694	1646	1694	1604
12	मठ	स्थानिक	0	0	0	0	0	0	0
13	गूळ	स्थानिक	972	1071	969	1025	1000	1006	1152
14	मुदगा	जांबळा	1144	1454	1443	1582	1516	1476	1350
15	सुयफळ	सकरात	1113	1283	1512	1470	1393	1331	1296
16	करडई	जवळ	946	991	1092	1112	1175	1130	1251
17	नीळ	गादरा	1950	1780	0	1797	1900	1871	1675
18	जवळ	स्थानिक	0	0	0	0	0	0	0
19	कापूस	लांब धा.	0	0	0	0	0	0	0
20	कापूस	आच्छेद धा.	0	0	0	0	0	0	0

तपता क्रमांक 12.1 पुढे चालू

जिल्ह्यातील निरडक शेतजमिनाच्या सरासरी धारक किमती (एप्रिल 2001 ते मार्च 2002)

क्र.सं.	जमीन		जिल्हा विभागाने मूल्य ठरविलेले						
	संपत्ती मालाचा वर्णन	संपत्ती मालाचा प्रकार	नोव्हेंबर	डिसेंबर	जानेवारी	फेब्रुवारी	मार्च	एप्रिल	मे
1	2	3	11	12	13	14	15	16	17
1	तांदूळ	स्थानिक	880	873	850	853	900	901	824
2	गहू	2189	708	687	716	696	641	677	636
3	गहू	सुधारित	736	706	715	685	674	682	665
4	ज्वारी	रबी	650	689	714	600	581	570	575
5	ज्वारी	सकरात	276	279	296	304	320	309	377
6	गजरी	सुधारित	503	481	471	0	0	485	524
7	मका	स्थानिक	380	416	500	542	540	488	461
8	उरभरी	गादरात	1513	1800	1497	1446	1379	1691	1372
9	तूर	गादरी	1297	1423	1381	1409	1391	1416	1380
10	मूग	दिरगा	1429	1476	1498	1543	1542	1562	1497
11	उडीद	काका	1542	1461	1480	1467	1446	1600	1720
12	मठ	स्थानिक	0	0	0	0	0	0	0
13	गूळ	स्थानिक	1092	946	925	901	923	999	828
14	मुदगा	जांबळा	1162	1100	1037	1208	1245	1310	1322
15	सुयफळ	सकरात	1310	1357	1327	1301	1414	1342	1012
16	करडई	जवळ	1170	1401	1341	1025	1055	1141	845
17	नीळ	गादरा	1551	1695	1600	1400	0	1702	1812
18	जवळ	स्थानिक	0	0	0	0	0	0	1617
19	कापूस	लांब धा.	0	2300	2300	2300	2300	2300	0
20	कापूस	आच्छेद धा.	0	2050	2050	2050	2050	2050	1839

नोंद - कापूस मूल्ये जिल्हा विभागाच्या वेळोवेळी बदलतात.
 आधार - नाचड जिल्हातील सर्व फूली उत्पन्न बाजार लागल्या.

तक्ता क्रमांक 12.2

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणच्या महत्त्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी फिरकीक किंमती (किंमत 0.00 रु.त)

जिल्हा : नांदेड

वर्ष 2001

अ.क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रती/जात	परिमाण	जाने	फेब्रु	मार्च	एप्रिल	मे	जून
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	धान्ये								
1	तांदूळ	उत्तम	किलो	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00
2	तांदूळ	मध्यम	किलो	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00
3	तांदूळ	हलका	किलो	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
4	गहू	उत्तम	किलो	9.50	9.50	8.10	8.00	9.50	9.50
5	गहू	मध्यम	किलो	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.50
6	फवारी	रबी	किलो	9.00	9.00	8.20	8.00	8.00	8.00
7	फवारी	संकरीत	किलो	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00
8	बाजरी	मध्यम	किलो	7.00	7.00	7.00	6.50	6.00	6.00
	डाळी								
9	तूरदाळ	मध्यम	किलो	25.00	24.50	24.00	24.00	24.00	24.00
10	चनादाळ	मध्यम	किलो	23.00	22.00	22.00	25.00	26.00	26.60
11	नुंगदाळ	मध्यम	किलो	25.00	25.00	27.20	30.00	31.00	32.00
12	उडीदाळ	मध्यम	किलो	40.00	37.50	37.20	40.00	38.50	38.00
13	मसूरदाळ	मध्यम	किलो	24.00	24.00	22.80	22.00	22.00	22.00
	साखर व गूळ								
14	साखर	खु.बा.	किलो	15.00	15.00	14.00	14.75	15.00	15.00
15	साखर	स्व.धा.दु.	किलो	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00
16	गूळ	म.पि.	किलो	12.00	11.50	10.00	11.50	13.00	13.00
	तेल								
17	गाडतल	भुईमुग	किलो	36.00	36.00	36.00	36.00	39.50	43.00
18	खो तेल	सुटे	किलो	50.00	50.00	50.00	50.00	51.50	52.00
19	पनतुप	डासडा	किलो	31.00	30.00	31.20	32.00	32.00	32.00
	दूध व दूधजन्य पदार्थ								
20	सुटे दूध	म्हशीचे	लिटर	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
21	शुद्ध तूप	म्हशीचे	किलो	180.00	180.00	180.00	180.00	180.00	180.00
	मास व मासे								
22	मास	बाकडाचे	किलो	90.00	90.00	90.00	90.00	100.00	100.00
23	ताजे मासे	स्थाम	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
24	अंडी	कोंबडीची	डझन	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00
	मसाल्याचे पदार्थ								
25	जोगदाने	मध्यम	किलो	24.00	23.50	22.00	22.00	23.50	24.20
26	खोबरे	सु.माटी	किलो	45.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00
27	मिरची	सु.संके	किलो	33.75	30.00	30.00	30.00	50.00	30.00

तक्ता क्रमांक 12.2 पुढे वाजू

जिल्हयातील मुख्यालयाच्या ठिकान्याच्या महत्याच्या वस्तुच्या मासांक सरासरी किरकोळ किमती (किंमत 0.00 रु.त.)

जिल्हा :- नांदेड

वर्ष 2001

अ. क्र	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जुलै	ऑगस्ट	सप्टे.	ऑक्टो	नोव्हें	डिसें.	उर्बाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	11	12	13	14	15	16	17	18
	धान्ये										
1	तांदूळ	उत्तम	किलो	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.50
2	तांदूळ	मध्यम	किलो	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.50
3	तांदूळ	दलका	किलो	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.25
4	गहू	उत्तम	किलो	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50	9.26	8.72
5	गहू	मध्यम	किलो	8.50	8.50	8.50	8.50	8.00	8.50	8.21	9.38
6	ज्वारी	रबी	किलो	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.13	8.85
7	ज्वारी	संकरित	किलो	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00
8	बाजरी	मध्यम	किलो	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	6.29	6.48
	हळी										
9	तुरदाळ	मध्यम	किलो	24.00	24.00	26.00	26.50	24.00	28.00	24.83	25.21
10	चनादाळ	मध्यम	किलो	26.00	26.00	26.00	27.00	26.60	30.00	25.52	24.17
11	मुगदाळ	मध्यम	किलो	32.00	31.00	30.00	29.50	30.00	30.00	29.39	29.48
12	उडीददाळ	मध्यम	किलो	36.50	36.00	36.00	34.00	30.00	30.00	36.14	34.25
13	मसूरदाळ	मध्यम	किलो	22.00	22.00	22.00	22.00	22.00	22.00	22.40	22.42
	साखर व गूळ										
14	साखर	सु.या.	किलो	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	14.90	14.95
15	साखर	स्व.धा.दु.	किलो	13.75	13.25	13.25	13.25	13.25	13.25	13.17	12.95
16	गूळ	म.पि.	किलो	13.50	13.00	14.00	14.00	14.00	14.00	12.79	12.56
	तेल										
17	गोडतेल	भुईमुग	किलो	43.50	46.40	45.00	45.00	45.00	45.00	41.37	44.48
18	खा.तेल	सुट	किलो	52.00	53.60	56.00	56.00	56.00	56.00	52.76	57.85
19	वनतूप	डालडा	किलो	34.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	35.18	39.00
	दुध व दुग्धजन्य पदार्थ										
20	सुट दुध	महशीघ	लिटर	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
21	शुध तूप	महशीघ	किलो	180.00	180.00	180.00	180.00	180.00	180.00	180.00	180.00
	मास व मासे										
22	मास	बोकडाचे	किलो	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	96.67	97.50
23	ताज मास	स्था.म.	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	57.50
24	शंडी	कोंबडीची	डझन	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00	18.00	16.17	16.67
	मसाल्याचे पदार्थ										
25	शिंगदान	मध्यम	किलो	25.00	22.00	26.00	26.00	26.00	26.00	24.18	25.13
26	खोबर	सु.वाटी	किलो	39.00	40.00	35.00	35.00	35.00	35.00	38.67	43.02
27	मिरची	सु.सके	किलो	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.31	31.67

सन्तत क्रमांक 12.2 रुई चालू

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणच्या महत्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी फिरकाळ किमती (किंमत 0.00 रु.त.)
जिल्हा - नांदेड वर्ष 2001

क्र	वस्तूचे नाव	वस्तूची प्रत/जात	फिरकाळ	जुलै	ऑगस्ट	सप्ट.	ऑक्टो.	नोव्हें.	दिस.	वर्षाची सरासरी	मा. त्त. वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	11	12	13	14	15	16	17	18
फळे व भाजीपाला											
29	ऊडी म.	उज्जगुद	उज्जग	6.00	9.10	9.00	9.00	9.00	9.00	6.43	6.93
29	ऊद	मध्यम	किला	6.00	5.30	6.00	8.00	6.00	6.00	5.40	7.43
30	बटाट	मध्यम	किला	8.00	8.00	8.50	8.00	10.00	10.00	7.83	5.10
31	पेसू	सोटीसी	किला	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	105.00
32	काफी	पावडर	100 ग्रॅ	15.50	15.50	15.50	15.50	15.50	15.50	15.46	15.49
अन्न व दिव्यादी											
33	रॉकल	---	लिटर	8.85	8.85	8.85	8.85	8.85	8.85	9.18	7.65
34	लाकड	जकाउ	40 कि	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00
35	सासण	सासणी	40 कि	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00
36	कमह	साडो	4.5 मि.	1 नग	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	163.83
37	अर्पण	अर्पण	मिटर	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00
38	अर्पण	अर्पण	1 नग	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	52.50
39	भांडी	पातल	किला	100.00	100.00	110.00	110.00	110.00	110.00	103.33	105.83
40	भांडी	पातल	किला	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	159.33	155.00
वापरातील संकीर्ण वस्तू											
41	सासण	सासण	100 ग्रॅ	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50
42	वृणयका	501	250 ग्रॅ	14.50	14.50	14.50	14.50	14.50	14.50	14.50	14.50
43	वृणयका	501	250 ग्रॅ	29.00	29.00	29.00	29.00	29.00	29.00	29.50	29.75
44	केश तेल	डाडा	100 ग्रॅ	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00
45	मुपारी	मध्यम	किला	180.00	180.00	180.00	180.00	180.00	180.00	185.00	185.00
46	मिडी	मध्यम	25 नग	3.75	3.75	3.75	3.75	3.75	3.75	3.75	3.69
47	सिंगार	पंजाना	10 नग	11.75	11.75	11.75	11.75	11.75	11.75	11.75	11.44

आधार - दिव्यादी साक्षिणी कार्यालय, नांदेड.

तक्ता क्र.12.3
कामगारांची ग्राहक किमतीच निर्देशांक वर्ष 2001-2002
पायाभूत वर्ष 1982 = 100

जिल्हा नांदेड.		जिल्हा नांदेड							
अक्र.	माहेना	वर्ष	अन्नगट	पानसुपारी तंबाखू ई.	इंधन व दिवाबत्ती	घरबाधणी	कापड बिछाने व पादत्राणे	संकीर्ण	सर्वसाधारण निर्देशांक
i	2	3	4	5	6	7	8	9	iv
1	एप्रिल	2001	448	647	456	304	386	562	456
2	मे	2001	456	647	456	304	386	562	461
3	जून	2001	462	641	456	304	386	562	464
4	जूल	2001	476	641	456	317	386	562	473
5	ऑगस्ट	2001	478	677	456	317	388	565	476
6	सप्टेंबर	2001	470	677	467	317	388	565	472
7	ऑक्टोबर	2001	473	677	467	317	388	567	474
8	नोव्हेंबर	2001	489	677	470	317	388	567	484
9	डिसेंबर	2001	487	677	470	317	388	569	483
10	जानेवारी	2002	490	677	476	321	388	569	485
11	फेब्रुवारी	2002	486	677	476	321	388	569	483
12	मार्च	2002	479	677	491	321	388	569	480
वार्षिक सरासरी			474.50	666.00	466.42	314.75	387.33	565.67	474.25

आधार कामगार आयुक्त याच कार्यालय महाराष्ट्र शासन मुंबई.

तक्ता क्र.13.1

जिल्हातील पोलीस अधिकारी/कर्मचा-यांची एकूण संख्या वर्ष 2001-2002
जिल्हा नांदेड.

अक्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	पोलीस अधिकारी/कर्मचा-यांची संख्या	
	क. विशेष पोलीस महानिरीक्षक	1
	ख. पोलीस आयुक्त	0
	ग. अप्पर पोलीस आयुक्त	0
	घ. पोलीस उपायुक्त	0
	च. पोलीस अधिक्षक	2
	छ. पोलीस उपअधिक्षक	13
	ज. पोलीस निरीक्षक	35
	झ. पोलीस उप निरीक्षक	155
	ट. पोलीस जमादार	223
	ड. पोलीस हवालदार	590
	ड. पोलीस शिपाई	1709
	ढ. इतर	167
एकूण पोलीस अधिकारी/कर्मचारी संख्या		2895
2	पोलीस ठाण	35
3	आऊट पोस्ट	22
4	सब पोस्ट	0
5	लॉकअप्स	33
6	पोलीस ठाण,आऊट पोस्ट व सबपोस्ट आदीची सोय असलेली गावे व राहणे	57
7	पोलीस दलाचा एकूण खर्च रु लाख.	2133.48

टिप. बाब इतर या मध्ये कार्यालयीन कर्मचा-यांचा समावेश आहे.

आधार 1 विशेष पोलीस महानिरीक्षक नांदेड.

2 जिल्हा पोलीस अधिक्षक नांदेड.

तक्का क्र 13.2

जिल्हा कार्यालय मुंबई न्यायालयीन कार्यालयीन वर्ष 2001-2002

जिल्हा न्यायालय										
अ.क्र.	गुंड्याचा प्रकार	प्रकार	चौकशी	मागील	न्यायालय	न्यायालय	निर्णय	दाखिल	वर्षाचे	वर्षाचे
		गामी	कार्य	दरमिती	यात या	कायदा	प्रमाण	असलेली	शेवटी	वर्षाचे
		संख्या	असलेली	जोडता	करी साठी	शिक्का दिलेली	सोड	प्रकरण	न्यायालय	प्रकरण
			प्रकरण	घाल	प्रत्येक	जामीन	लाली	प्रकरण	यातील	प्रकरण
				असलेली	प्रत्येक	जामीन	लाली	प्रकरण	यातील	प्रकरण
				प्रकरण	प्रत्येक	जामीन	लाली	प्रकरण	यातील	प्रकरण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	दखलपत्र गुंड्याचा प्रकार	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	दखलपत्र गुंड्याबाबत	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	गार्ड फाउन्डेशन व	239	21	958	199	2	105	5	943	
4	न्यायाद्वारे गुंड्या	2542	213	6810	2108	340	1208	78	7292	
5	गार्ड फाउन्डेशन व	627	63	1582	529	12	212	13	1874	
6	गार्ड फाउन्डेशन व	94	11	269	82	5	57	3	286	
7	गार्ड फाउन्डेशन व	1169	82	4277	989	15	644	43	4564	
8	गार्ड फाउन्डेशन व	737	99	1370	543	0	214	19	1680	
एकूण 1 ते 8		5408	479	15166	4449	374	2441	161	16639	
9	गार्ड फाउन्डेशन व	3606	563	3790	2987	0	1257	84	7436	
10	गार्ड फाउन्डेशन व	3606	563	3790	2987	0	1257	84	7436	
11	गार्ड फाउन्डेशन व	0	0	0	0	0	0	0	0	
एकूण 9 क-ख		3606	563	3790	2987	0	1257	84	7436	
एकूण 1 ते 8 व 9 क-ख		9014	1042	20956	7436	374	3698	245	24075	

अध्याय जिल्हा न्यायालयीन कार्यालयीन वर्ष 2001-2002

तक्का क्रमांक 13.3

न्यायालयीन कार्यालयीन मुंबई न्यायालयीन वर्ष 2001-2002

जिल्हा न्यायालय				
अ.क्र.	वर्ष	जुलै	ऑक्टोबर	एकूण
1	2	3	4	5
1	दखलपत्र	7	0	7
2	गार्ड फाउन्डेशन व	129	0	129
3	गार्ड फाउन्डेशन व	61	0	61
4	गार्ड फाउन्डेशन व	230	0	230
5	गार्ड फाउन्डेशन व	265	15	280
6	गार्ड फाउन्डेशन व	25	0	25
7	गार्ड फाउन्डेशन व	245	33	278
8	गार्ड फाउन्डेशन व	261	0	261
9	गार्ड फाउन्डेशन व	351	53	408
10	गार्ड फाउन्डेशन व	68	0	68
11	गार्ड फाउन्डेशन व	0	0	0
12	गार्ड फाउन्डेशन व	328	10	338
एकूण		1968	113	2081

अध्याय जिल्हा न्यायालयीन कार्यालयीन वर्ष 2001-2002

तक्ता क्रमांक 13.4

तुरुंगात बाखल केलेल्या गृहकारांचे प्रयोगानुसार व शैक्षणिक मानकानुसार वर्गीकरण सन 2001-2002
जिल्हा : नांदेड

अ.क्र	बाब	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5
1	18 वर्षाखालील			
	1.1) अशिक्षित	0	0	0
	1.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	0	0	0
	1.3) वाचता व लिहता येणारे	0	0	0
2	18 ते 25 वर्ष			
	2.1) अशिक्षित	69	6	75
	2.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	120	9	129
	2.3) वाचता व लिहता येणारे	56	0	56
3	22 ते 30 वर्ष			
	3.1) अशिक्षित	99	8	107
	3.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	220	10	230
	3.3) वाचता व लिहता येणारे	179	4	183
4	31 ते 40 वर्ष			
	4.1) अशिक्षित	93	9	102
	4.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	340	25	365
	4.3) वाचता व लिहता येणारे	184	3	187
5	41 ते 60 वर्ष			
	5.1) अशिक्षित	69	11	80
	5.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	230	12	242
	5.3) वाचता व लिहता येणारे	179	4	183
6	61 वर्षावरील			
	6.1) अशिक्षित	20	0	20
	6.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	50	12	62
	6.3) वाचता व लिहता येणारे	60	0	60
7	एकूण			
	7.1) अशिक्षित	350	34	384
	7.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	960	68	1028
	7.3) वाचता व लिहता येणारे	658	11	669

आधार : आधक्षक नांदेड जिल्हा कारागृह नांदेड.

तक्ता क्र 13.5

दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली अपील/प्रकरणे, सन 2001-2002

जिल्हा : नांदेड

दिवाणी				फौजदारी			
मूळ		अपील		मूळ		अपील	
नियमित	सकोर्ण	नियमित	सकोर्ण	नियमित	सकोर्ण	नियमित	सकोर्ण
1	2	3	4	5	6	7	8
4115	1552	2273	1139	7502	16282	1691	1839

टिप :- जिल्हा दंडाधीकारी व कार्यकारी दंडाधीकारी यांनी ज्या प्रकरणांवर निर्णय दिला

अशा प्रकरणाचा समावेश नाही.

आधार :- जिल्हा व सत्र न्यायाधिकार नांदेड.

तथ्या क्रमांक 14.1

जिल्ह्यातील बँक कार्यालये, बँकांक बँकाची संख्या इदी व कार्ये सन 2001-2002

जिल्हा	नांदेड							
अ.क्र.	तहसिल	बँकांची कार्यालये अंतर्गत गावे व शहरे	बँकांची कार्ये-शाखी संख्या	योग्यत येऊन	दगोळ बँकांची शाखा, कार्यालय	दगोळ बँकांच्या उद्दी (रु.लाखात)	दगोळ बँकांच्या आगाऊ रकमा (रु.लाखात)	सहकारी बँका व त्यांच्या शाखा
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	जिल्हा	27	156	2	14	उ.ना.	उ.ना.	2/17
2	बुदगाव	29	122	3	10	--"	--"	2/22
3	नांदेड	80	1088	18	41	--"	--"	8/45
4	भीकर	21	95	4	9	--"	--"	2/15
5	बिलाली	56	292	4	21	--"	--"	3/41
6	जाडा	25	125	4	8	--"	--"	4/18
7	रुहगाव	22	119	4	9	--"	--"	4/20
8	मुजब	26	111	2	9	--"	--"	2/18
9	दगडूर	22	114	4	10	--"	--"	4/16
	जिल्हा	308	2222	20	131	158710.11	99868.13	8/212

टिप - स्तंभ क्रमांक 5 मधील संख्या म्हणजे तहसिल / जिल्ह्यातील बँकांच्या शाखांची संख्या नसून बँकांची संख्या आहे.
आधार - मार्गदर्शी बँक अधिकारी, स्टेट बँक ऑफ इंडिया नांदेड

तथ्या क्रमांक 14.2

जिल्ह्यातील 31 मार्च 2001 रोजी दालू अंतर्गत संयुक्त भाडवली संस्था

जिल्हा	नांदेड			
मर्यादीत अर्थसहाय्य असणाऱ्या संस्था	इतर अर्थसहाय्य असणाऱ्या आणि नफ्यासाठी काम न करणाऱ्या संस्था	संयुक्त		
सावजनिक	खाजगी	सावजनिक	खाजगी	
1	2	3	4	5
15	172	1	9	189

आधार - कंपनी व्यवहार खात कायदा, न्याय आणि कंपनी व्यवहार मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.

तथ्या क्रमांक 14.3

जिल्ह्यातील विमा कंपनी संख्या व विमाची रक्कम सन 2001-2002

जिल्हा	नांदेड		
सं.क्र.	विमा	परिमाणू	तपशिल
1	2	3	4
1	शाखा	संख्या	4
2	उत्तरदाहिली विमा पत्र	संख्या	39272
3	व्यवसाय विमा पत्र	संख्या	4688
4	विमाची रक्कम	रु. लाखात	3050299

आधार - भारतीय विमा विभाग नांदेड

तक्ता क्रमांक: 15.1

जिल्हयातील चित्रपटगृहाविषयी आकडेवारी, वर्ष 2001-2002

जिल्हा नांदेड		क्रायमस्त्ररुपाची चित्रपटगृहे		फिरती चित्रपटगृहे		व्हिडीओ केंद्रे		वसूल केलेला करमणूक कर (रु. 000)
अ.	तहसिल	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	माहुर	0	0	4	150	6	180	1.30
2	किनवट	2	1100	0	0	8	250	2.17
3	विमायतनगर	0	0	3	180	6	180	1.26
4	हादगांव	1	693	6	220	6	180	2.62
5	आर्धापूर	0	0	2	220	4	160	1.18
6	नांदेड	7	6267	1	200	7	520	94.01
7	मुदखेड	9	9	0	9	3	120	9.49
8	भोकर	2	629	0	0	1	100	3.74
9	उमरी	0	0	1	160	1	60	1.22
10	धर्माबाद	2	1191	0	0	3	110	2.16
11	बिलोली	1	656	0	0	9	270	2.47
12	नायगाव(ख)	1	622	0	0	12	420	2.17
13	लोहा	0	0	1	100	12	420	0.85
14	कांधार	0	0	0	0	14	1050	1.53
15	मुखेड	1	700	0	0	12	400	2.27
16	देगलूर	2	1458	0	0	12	450	7.62
जिल्हा एकूण		19	13316	18	1230	116	4870	127.06

आधार : जिल्हाधिकारी कार्यालय, नांदेड.

तक्ता क्र. 15.2

गाळा कलेली अल्पबचत गुंतवणूक व खातदारांची संख्या वर्ष 2001-2002

जिल्हा नांदेड		रु. लाखात				
अ.क्र.	योजनाचे नांव	वर्ष 2001-02 अर्थर रजाने दारांची संख्या	वर्ष 00-01 मधील गुंतवणूक होबल	वर्ष 2001-02 मधील गुंतवणूक नक्त	वर्ष 2001-02 मधील गुंतवणूक होबल	वर्ष 2001-02 मधील गुंतवणूक नक्त
1	2	3	4	5	6	7
1	उपाल बचत खाते	9	586.70	5.47	763.04	26.70
2	संचित मुदत ठेव	0	0.00	0.00	0.00	-0.13
3	पुनरावर्ती ठेव	210259	2636.42	1301.34	2847.49	1019.76
4	समयबद्ध ठेव	2840	68.40	26.88	127.13	57.28
5	सार्वजनिक भनिनि स्टेट बँक	4782	673.15	593.04	810.58	688.30
6	सार्वजनिक भनिनि टपाल खात	707	70.95	67.53	160.67	157.42
7	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्र 2 ते 8	0	0.00	-2.67	0.00	-1.64
8	आठवी मालिका	0	903.09	620.59	643.85	228.02
9	हवीरा विकास पत्रे	0	0.00	-237.45	0.00	-263.80
10	किसान विकास पत्रे	0	1078.51	145.77	809.54	87.72
11	मासिक प्राप्ती योजना	4296	778.08	479.49	662.74	451.80
12	रा. ब. यो. 69	0	0.00	-20.61	0.00	-29.30
13	सामाजिक सुरक्षा पत्र	0	0.00	0.00	0.00	0.00
14	इतर सर्व योजना	27	0.00	0.00	114.87	114.87
15	राष्ट्रीय बचत योजना 1992	109	5.27	2.50	3.33	-2.13
एकूण			6800.57	2981.88	6943.24	2534.87

टिप : वर्ष 2001-2002 चे उद्दिष्ट 3145.00 लाख व टक्केवारी 80.60%

आधार : सहायक संचालक अल्पबचत नांदेड

तक्ता क्र.153

संवत् २००१-२००२ मधील महसूल वर्ष २००१-२००२

जिल्हा नाव		उ.हजारत								
अ. क्र.	तहसील	एकतरेज जमीन	एकतरेज जमीन	एकतरेज जमीन	एकतरेज जमीन	एकतरेज जमीन	एकतरेज जमीन	एकतरेज जमीन	एकतरेज जमीन	एकतरेज जमीन
ब. क्र.	तहसील	एकतरेज जमीन	एकतरेज जमीन	एकतरेज जमीन	एकतरेज जमीन	एकतरेज जमीन	एकतरेज जमीन	एकतरेज जमीन	एकतरेज जमीन	एकतरेज जमीन
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	
1	भांडुर	14	0	14	14	0	0	22	उ.ना.	
2	क्रिचद	22	0	22	22	0	0	31	उ.ना.	
3	विमानतळ	29	0	29	29	0	0	50	उ.ना.	
4	हादगाव	64	4	68	64	0	4	82	उ.ना.	
5	अध्याप	57	29	86	57	0	29	73	उ.ना.	
6	नांदेड	71	8	79	71	0	8	79	उ.ना.	
7	मुंबळ	41	1	42	41	0	1	51	उ.ना.	
8	भांडुर	23	0	23	23	0	0	23	उ.ना.	
9	रामडी	24	0	24	24	0	0	26	उ.ना.	
10	अध्याप	43	5	48	43	0	5	48	उ.ना.	
11	बिलाडी	54	42	96	54	0	42	134	उ.ना.	
12	नायगाव	53	76	129	53	0	76	84	उ.ना.	
13	नांदेड	51	125	176	51	0	125	98	उ.ना.	
14	अध्याप	34	0	34	34	0	0	31	उ.ना.	
15	मुंबळ	37	2	39	37	0	2	44	उ.ना.	
16	नांदेड	59	0	59	59	0	0	95	उ.ना.	
एकूण		676	298	974	676	0	298	961		

अध्याप विभागाच्या आधारे नाव.

तक्ता क्र.154

संवत् २००१-२००२ मधील महसूल वर्ष २००१-२००२

अ. क्र.	तहसील	मुद्र-पातळी	वापलः व प्रकाशित केली वतमानपत्र व नियतकालिक										
			बिनक					सुविधा					
			मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	भांडुर	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
2	क्रिचद	19	1	0	0	0	0	1	8	0	0	0	8
3	विमानतळ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	हादगाव	7	1	0	0	0	0	1	2	0	0	0	2
5	अध्याप	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	नांदेड	152	62	4	0	11	77	170	7	0	33	210	
7	मुंबळ	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
8	भांडुर	9	1	0	0	0	1	3	0	0	0	3	
9	रामडी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
10	अध्याप	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
11	बिलाडी	16	0	0	0	0	0	4	0	0	0	4	
12	नायगाव	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13	नांदेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
14	अध्याप	10	0	0	0	0	0	7	0	0	0	7	
15	मुंबळ	9	0	0	0	0	0	4	0	0	0	4	
16	नांदेड	16	0	0	0	0	0	9	0	0	1	10	
एकूण		240	65	4	0	11	80	207	7	0	34	249	

तक्ता क्र.15.4 पुढे चालू

मुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके, 31/3/2002 या दिवशी
जिल्हा - नांदेड

अ. क्र.	तहसील	मुद्र- णाल- याची संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके										
			पाक्षिक					मासिक					
			मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	माहुर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	फिनवट	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	विनायतनगर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	हावगाव	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	आर्धापूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	नांदेड	0	7	1	0	0	8	14	1	0	0	0	15
7	मुदखड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	भोकर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	उमरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	धर्माबाद	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	बिलोली	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	नायगाव(श्री)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	लोहा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	काघार	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	मुरवेळ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	देगलूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण -		0	7	1	0	0	8	14	1	0	0	0	15

आधार - जिल्हाधिकारी कार्यालय, नांदेड.

तक्ता क्र.15.5

स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ गहू व साखर वर्ष 2001-2002

जिल्हा नांदेड.

आकड 00 टनात

जिल्हा	तांदूळ		जिल्हा	गहू		जिल्हा	साखर		निधान
	जिल्हया	एकूण		जिल्हया	एकूण		जिल्हया	एकूण	
मुख्यालय	तोल इतर	1+2	मुख्यालय	तोल इतर	4+5	मुख्यालय	तोल इतर	7+8	स्वस्त धान्य
	ठिकाणी			ठिकाणी			ठिकाणी		वाटपदुकाने
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
597	19060	19657	864	30540	31404	उ.ना.	432.26	432.26	1927

टीप - साखर वाटप एकूण उपलब्ध असून जिल्हा मुख्यालय व इतर ठिकाणी अशी फोड उपलब्ध नाही.

आधार : जिल्हा पुरवठा अधिकारी जिल्हाधिकारी कार्यालय नांदेड.

तक्ता क्र.15.6

जिल्हयातील 1999 मधील लोकसभा व 1999 मधील विधानसभा निवडणूक संबंधी आकडेवारी.

जिल्हा :- नांदेड

(आकडे हजारात)

अ.क्र.	मतदारसंघाचे नांव	एकूण मतदा-संची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या			मतदा-नाची टक्के वारी	पक्षनिहाय मते मिळालेल्याची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण		काँग्रेस आय	भा.ज.प	शिवाय
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
लोकसभा निवडणूका:-		1999							
1.	नांदेड 30	1191	425	359	784	65.82	327	295	0
लोकसभा एकूण :-		1191	425	359	784	65.82	327	295	0
विधानसभा निवडणूक :- फेब्रुवारी 1999									
1.	किनवट 168	152	60	53	113	74.00	12	26	0
2.	हदगांव 169	168	63	53	116	69.04	34	0	36
3.	नांदेड 170	288	98	81	179	62.15	0	0	60
4.	मुदखेड 171	181	67	56	123	67.95	68	0	15
5.	भोकर 172	159	59	53	112	70.44	0	0	11
6.	बिलांली 173	202	68	59	127	62.87	35	0	12
7.	मुखेड 174	180	60	49	109	60.55	37	0	39
8.	कंधार 175	190	69	59	128	71.11	32	0	40
विधानसभा एकूण:-		1510	544	463	1007	66.69	218	26	213

तक्ता क्र.15.6 पुढे चालू

जिल्हयातील 1999 मधील लोकसभा व 1999 मधील विधानसभा निवडणूक संबंधी आकडेवारी.

जिल्हा :- नांदेड

(आकडे हजारात)

अ.क्र.	मतदारसंघाचे नांव	पक्षनिहाय मते मिळालेल्याची संख्या							
		दूरदर्शी	स्वतंत्र पार्टी	भारतीय रिपब्लिकन पार्टी	जनता दल	बहुजन समाज-वादी पार्टी	लाक दल	भारतीय समाज-वादी पार्टी	महाराष्ट्र इंदिरा काँग्रेस
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
लोकसभा निवडणूका:-		1999							
1.	नांदेड 30	0	105	0	0	0	0	0	0
लोकसभा एकूण :-		0	105	0	0	0	0	0	0
विधानसभा निवडणूक :- फेब्रुवारी 1999									
1.	किनवट 168	0	44	0	0	0	0	21	0
2.	हदगांव 169	0	19	0	0	0	0	27	0
3.	नांदेड 170	0	98	0	0	0	0	13	0
4.	मुदखेड 171	0	31	0	0	0	0	0	0
5.	भोकर 172	0	71	0	0	0	0	22	0
6.	बिलांली 173	0	31	0	36	1	0	0	0
7.	मुखेड 174	0	7	0	0	0	0	18	0
8.	कंधार 175	0	47	0	0	0	0	0	0
विधानसभा एकूण :-		0	348	0	36	1	0	101	0

टिप - आकडे हजारात कल्याणमुळे बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

स्तंभ 12 मध्ये अपक्ष उमेदवारांना मिळालेल्या मतांची संख्या दिलेली आहे.

आधार - जिल्हाधिकारी (निवडणूक शाखा), नांदेड.

तक्ता क्र 157

जिल्हयातील 31/3/2002 रोजीची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या विश्रामगृहांची तालुकानिहाय यादी
जिल्हा नांदेड.

अ.क्र.	तहसिल	विश्रामगृहाचे नांव व पत्ता	कक्षांची संख्या
1	2	3	4
1	माहूर	1 शासकीय विश्रामगृह माहूर	2
		2 वन विश्रामगृह माहूर	2
		3 मध्यवर्ती बसस्थानक रा प माहूर	1
2	किनवट	1 शासकीय विश्रामगृह किनवट	2
		2 जि प विश्रामगृह किनवट	2
		3 मध्यम प्रकल्प विभाग निरीक्षक डाकबंगला गोकुर्दा	2
		4 वन विश्रामगृह किनवट	2
		5 मध्यवर्ती बसस्थानक रा प किनवट	1
		6 शासकीय विश्रामगृह माडवी	2
3	हिमायतनगर	7 वन विश्रामगृह राजगड	2
		8 वन विश्रामगृह सावरी	2
4	अर्धापूर	9 वन विश्रामगृह जलधारा	2
		1 शासकीय विश्रामगृह हिमायतनगर	2
5	हदगाव	1 शासकीय विश्रामगृह अर्धापूर	2
		1 उर्ध्व पेनगंगा प्रकल्प विश्रामगृह हदगाव	2
		2 जि प लघुपाटबंधारे विश्रामगृह हदगाव	2
		3 शासकीय विश्रामगृह हदगाव	2
		4 शासकीय विश्रामगृह तामसा	2
		5 शासकीय विश्रामगृह सिंबदरा	2
6	नांदेड	6 शासकीय विश्रामगृह अंबाळा	2
		1 सार्वजनिक बांधकाम विश्रामगृह स्नेहनगर नांदेड	1
		2 सार्वजनिक बांधकाम विश्रामगृह स्नेहनगर नांदेड	1
		3 पाटबंधारे डाकबंगला नांदेड	3
		4 विभागीय कार्यालय विश्रामगृह रा.प.नांदेड	2
		5 मध्यवर्ती बसस्थानक विश्रामगृह रा प नांदेड	1
		6 पाटबंधारे विश्रामगृह असर्जन ता.जि.नांदेड	4
		7 शासकीय तंत्रनिकेतन विश्रामगृह नांदेड	4
7	मुदखेड	8 तपासणी विश्रामगृह विष्णूपुरी प्रकल्प तुप्पा	2
		1 सार्वजनिक बांधकाम विश्रामगृह मुदखेड	2
8	भोकर	1 शासकीय विश्रामगृह भोकर	5
		2 शासकीय विश्रामगृह किनी	2
9	उमरी	1 शासकीय विश्रामगृह उमरी	2
		2 पाटबंधारे व्यवस्थापक विभाग विश्रामगृह उमरी	2
10	धर्माबाद	1 शासकीय विश्रामगृह धर्माबाद	2
		2 नगरपालिका विश्रामगृह धर्माबाद	2
11	बिलोली	1 शासकीय विश्रामगृह बिलोली	2
		2 जि प विश्रामगृह बिलोली	3
		3 नगरपालिका विश्रामगृह बिलोली	1
		4 शासकीय विश्रामगृह कुंडलवाडी	2
		5 पाटबंधारे विश्रामगृह खतगाव	2
		6 मध्यम प्रकल्प विश्रामगृह निरीक्षक डाकबंगला कहाळा	2
12	नायगाव	1 शासकीय विश्रामगृह नायगाव	2
		2 पाटबंधारे डाकबंगला नायगाव	2
		3 शासकीय विश्रामगृह नसी	2
13	लोहा	1 शासकीय विश्रामगृह सांनखेड	2
		2 शासकीय विश्रामगृह माळेगाव	2
		3 शासकीय विश्रामगृह लोहा	2
		4 मध्यम प्रकल्प विश्रामगृह लिबोटी	1
		5 नगरपालिका विश्रामगृह लोहा	2
		6 मध्यम प्रकल्प विश्रामगृह निरीक्षक डाकबंगला पानापुरी	2

तक्ता क्र.15.7 पुढे चालू

जिल्ह्यातील 31/3/2002 रोजीची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या विश्रामगृहाची तालुकानिहाय यादी

अ.क्र.	तहसिल	विश्रामगृहाचे नांव व पत्ता	कक्षांची संख्या
1	2	3	4
14	रुंगार	1 शासकीय विश्रामगृह रुंगार	2
		2 पाटबंधारे विश्रामगृह बारुळ	3
		3 महालिंगी प्रकल्प विश्रामगृह कप कंधार	1
		4 महालिंगी प्रकल्प विश्रामगृह कप बोळका	2
		5 मध्यम प्रकल्प विश्रामगृह सडादर पुरा	3
15	मुखड	1 शासकीय विश्रामगृह मुखड	2
		2 पाटबंधारे विश्रामगृह कुद्राळ	2
		3 शासकीय विश्रामगृह मुक्रमाबाद	2
		4 जि प विश्रामगृह मुक्रमाबाद	2
16	दगलूर	1 शासकीय विश्रामगृह दगलूर	2
		2 शासकीय विश्रामगृह करडखेड	2

टिप 1) नांदेड जिल्ह्यात एकही एम टी डी सी चा डाकबंगला /निरिक्षण बंगला/विश्रामगृह नाही.

2) जिल्ह्यात नगरपरिषद विश्रामगृह फक्त धर्माबाद,बिलोली व लोहा येथेच आहे.

अन्वय कार्यकारी अभियंता सार्वजनिक बांधकाम विभाग नांदेड/भोकर

2) कार्यकारी अभियंता बांधकाम जिल्हा परिषद नांदेड

3) कार्यकारी अभियंता मध्यम प्रकल्प विभाग नांदेड

4) कार्यकारी अभियंता पाटबंधारे मंडळ नांदेड

5) विभागीय नियंत्रक महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळ नांदेड

6) मुख्याधिकारी नगरपरिषद धर्माबाद,बिलोली व लाहा.

7) सपटन सरसक नांदेड.

जिल्हा नावः

अक्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष							
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	1999-2000	2000-2001	2001-2002	
1	2	3	4	5	6	7	9	10	10	
1	क्षेत्रफल व लोकसंख्या : 1961,1971,1981 व 1991									
	1 क्षेत्रफल	चौ किमी	10333	10492	10502	10528	0	10545	10545	
	2 एकूण लोकसंख्या	संख्या000	1080	1398	1749	2330	0	2868	2868	
	3 लोसंख्येची घनता (वर चौ कि क्षेत्रातील लोकसंख्या		104	133	166	222	0	272	272	
	4 शेतकरी व एकूण शेत मजुराची एकूण काम करणा-यांशी टक्केवारी	टक्केवारी	77.99	79.60	63.38	78.13	0	0	0	
2	कृषि व सिंचन									
	1 जगलाखालील क्षेत्र	हेक्टर00	790	800	800	890	0	उ.ना.	924	
	2 लागवडीयोग्य क्षेत्र	हेक्टर00	8510	8320	8360	8490	0	उ.ना.	8619	
	3 प्रत्येक कृषी काम करणा-या मार्ग (शेतकरी शेतमजूर) लागवडीयोग्य क्षेत्र	हेक्टर		2.10	1.50	1.17	0	उ.ना.	उ.ना.	
	4 एकूण पिकाखालील क्षेत्र	हेक्टर00	1.90	7450	7700	7770	0	उ.ना.	7910	
	क) अन्नधान्याखालील क्षेत्र	---"	4510	4500	4890	4630	0	उ.ना.	4331	
	ख) ऊसाखालील क्षेत्र	---"	30	40	50	140	0	उ.ना.	141	
	ग) भुईमुगाखालील क्षेत्र	---"	180	240	150	60	0	उ.ना.	44	
	घ) कापसाखालील क्षेत्र	---"	1890	1960	2080	2360	0	उ.ना.	2963	
	5. निव्वळ पीकाखालील क्षेत्र	---"	6900	7120	7290	7390	0	उ.ना.	7519	
	6. प्रत्येक कृषी काम करणा-या शेतकरी व शेतमजूर परलेले निव्वळ क्षेत्र	---"	1.53	1.80	1.30	1.02	0	उ.ना.	उ.ना.	
	7. एकपेक्षा अधिकवेळा पेरलेल्या क्षेत्राची निव्वळ पेरलेल्या क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	2.26	4.60	5.09	5.38	0	उ.ना.	5.20	
	8. सिंचनाखालील एकूण क्षेत्र	हेक्टर00	100	270	400	3840	0	उ.ना.	585	
	9. एकूण सिंचनाखालील क्षेत्राची एकूण पीकाखालील क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	1.48	3.60	5.38	49.35	0	उ.ना.	7.40	
	10. निव्वळ सिंचन क्षेत्र	हेक्टर00	80	260	33290	1920	0	उ.ना.	249	
	11. कालव्याहारे सिंचितक्षेत्र	---"	0	80	उ.ना.	80	0	उ.ना.	उ.ना.	
	12. विहीरीद्वारे सिंचितक्षेत्र	---"	70	140	120	200	0	उ.ना.	127	
	13. इतर साधनाने सिंचित क्षेत्र	---"	10	40	170	1720	0	उ.ना.	122	
	14. सिंचनाखालील क्षेत्र	---"								
	क. अन्नधान्य	---"	40	140	210	1980	0	उ.ना.	181	
	ख. ऊस	---"	30	40	40	120	0	उ.ना.	160	
	ग. भुईमुग	---"	0	0	50	40	0	उ.ना.	2	
	घ. कापूस	---"	उ.ना.	0	10	1140	0	उ.ना.	0	
	च. फळे व भाजीपाला	---"	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	100	0	उ.ना.	0	
3	मृदासंधारणकामे									
	क. बांधणीसत केलेली जमीन	हेक्टर00	14	0	0	0	0	उ.ना.	उ.ना.	
	ख. मजणीखालील क्षेत्र	---"	0	0	0	0	0	उ.ना.	उ.ना.	
	ग. पुनप्राप्त केलेले क्षेत्र	---"	0	0	0	0	0	उ.ना.	उ.ना.	

तक्ता क्र.15.8 पुढे चालू
नियतक निर्देशांकचे कल वर्ष 2001-2002

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10	शिक्षण								
	1 प्राथमिक								
	क) संस्था	संख्या	983	1586	1709	1861	2273	2298	2338
	ख) विद्यार्थी	संख्या 000	61	117	180	300	459	447	464
	ग) शिक्षक	संख्या	1723	4155	4976	6826	10522	10403	11231
	घ) प्रतीशिक्षक विद्यार्थी	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	44	43	41
	2. माध्यमिक व उच्च मा.								
	क) संस्था	संख्या	56	153	155	289	396	400	410
	ख) विद्यार्थी	संख्या 000	14	47	64	140	236	236	243
	ग) शिक्षक	संख्या	623	2134	2579	4170	6002	6126	6336
	घ) प्रतीशिक्षक विद्यार्थी	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	40	39	39
	3. महाविद्यालये								
	क) संस्था	संख्या	3	9	15	25	37	37	उ.ना.
	ख) विद्यार्थी	संख्या 000	1	6	10	11	22	27	उ.ना.
	ग) शिक्षक	संख्या	53	184	507	673	956	967	उ.ना.
	घ) प्रतीशिक्षक विद्यार्थी	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	23	28	उ.ना.
	4. साक्षरतेची टक्केवारी	टक्केवारी	1961	1971	1981	1991			
	क. पुरुष		24.83	34.64	42.39	64.37	0	0	81.14
	ख. स्त्रीया		5.16	10.36	15.64	30.95	0	0	55.12
	ग. एकूण		22.70	29.04	39.04	48.17	0	0	68.52
11	वैद्यकीय आरोग्य सेवा								
	1. दवाखाने	संख्या	15	28	59	60	60	60	60
	2. रुग्णालये	संख्या	2	2	2	13	16	16	16
	3. प्राथ.आरोग्य केंद्र	संख्या	6	11	13	58	63	63	63
	4. खाटा	संख्या	184	362	741	1306	1476	1476	1476
	5. दरलाख लोकसंख्येमागे खाटा	संख्या	17	26	75	61	63	63	63
	6. उपचार केलेले रुग्ण								
	क.बाह्य रुग्ण	संख्या	699	608	789	1676	1368	1420	1517
	ख.आंतर रुग्ण	संख्या	64	38	176	240	338	347	392
	7. जननदर	संख्या	उ.ना.	21.70	उ.ना.	13.32	13.60	उ.ना.	17.76
	8.मृत्युदर	संख्या	उ.ना.	8.00	उ.ना.	2.97	3.94	उ.ना.	4.13
12	वाहतूक व दळणवळण								
	1.रस्ते लांबी(न.पा.वगळून)	कि.मी.	400	1811	5232	7092	8813	8889	9393
	2.दर 100 चौ.कि.मी.क्षेत्रा मागे रस्त्याची लांबी (न.पा. वगळून)	कि.मी.	38.71	172.01	53.63	67.52	83.71	84.43	89.44
	3 रस्त्याची लांबी दरलाख लोकसंख्ये मागे	कि.मी.	37.05	129.56	402.51	405.41	378.24	381.50	340.98
	4.एकूण रस्तेमार्गाची लांबी	कि.मी.	208	208	208	208	208	208	208
	5. डाक कार्यालये	संख्या	201	290	391	443	465	474	478
	6. तार कार्यालये	संख्या	6	18	21	34	27	27	27
13.	स्थानिक स्वराज्य संस्था								
	1.पंचायत समिती	संख्या	8	8	8	8	9	9	16
	2.ग्रामपंचायत	संख्या	1048	1072	1121	1297	1307	1310	1310
	3. नगरपालिका	संख्या	11	11	11	13	11	11	11
	4. कटक मंडळे	संख्या	0	0	0	0	0	0	0
	5. महानगर पालिका	संख्या	0	0	0	0	1	1	1
14.	संकीर्ण								
	1. बँक शाखा (सर्व बँका)	संख्या	16	149	169	279	308	308	308